

II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Pedagógiai Program

2021.

Berger József

igazgató

Tartalomjegyzék

I. Igazgatói ajánlás	6
II. Küldetésnyilatkozat	7
III. Törvényi háttér	8
IV. Helyzetelemzés	9
V. Intézményi adatok	10
VI. Óvodai pedagógiai program	11
1.1. Bevezetés	12
1.2. A katolikus közoktatás intézményi küldetése	13
1.3. Az egyház nevelésre irányuló alapelvei	15
1.4. A katolikus óvodák pedagógiai programjának elkészítésekor figyelembe vettük	16
1.5. Az óvoda helyi nevelési alapelveinek, értékeinek, célkitűzéseinek megfogalmazása	16
2. Katolikus gyermekkép, katolikus óvodakép	19
2.1. Katolikus gyermekkép	19
2.2. Katolikus óvodakép	19
3. A katolikus óvodai nevelés feladatai	23
3.1. A hitre nevelés erősítése	23
3.2. Az egészséges életmód alakítása	24
3.3. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása	29
3.4. Az anyanyelvi-, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	34
4. A katolikus óvodai élet megszervezésének elvei	37
4.1. Személyi feltételek	37
4.2. Tárgyi feltételek	39
4.3. Az óvodai élet megszervezése	42
4.3.1. Javaslat az óvodai csoportok napirendjére	43
4.3.2. A tevékenységek javasolt szervezeti formái	44
4.4. Az óvoda kapcsolatai	46
5. Óvodai életünk tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	49
5.1. Hitre nevelés	49
5.2. Játék	53

5.3. Verselés, mesélés	56
5.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc	57
5.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	60
5.6. Mozgás	61
5.7. A külső világ tevékeny megismerése	63
5.8. Munka jellegű tevékenységek	65
5.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	68
6. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	70
7. Gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységek	77
8.A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése esetén megfogalmazandók a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységek	79
9. Szolgáltatások	83
VII. Iskolai nevelési program	84
VII.1 A nevelési, pedagógiai alapelvek és célok	84
1.1. Nevelési, pedagógiai alapelvek	84
1.2. Céljaink	94
1.3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai	102
1.4. Intézményünk tanulóképe	103
VII.2. Nevelési feladatok, eszközök, eljárások, tevékenységek	106
2.1. Intézményi feladatok	106
2.2. Eszközök, eljárások, módszerek	107
2.3. Mérhető intézményi célok	110
VII.3. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	112
3.1. Személyiségfejlesztés eljárásai, módszerei	112
3.2. Tanulók személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladatok	113
VII.4. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	122
4.1. A közösségnevelés folyamata, feladatai, formái	122
4.2. A diákközösség nevelési céljai, feladatai	125
4.3. A személyiség- és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységformák	126
VII.5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnökök feladatai	135
5.1. A pedagógusok helyi feladatai	140

5.2. Az osztályfőnökök feladatai és hatásköre	141
VII.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	142
6.1. A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzdők segítése	142
6.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása	145
6.3. A tehetség- és képességkibontakoztatást segítő tevékenységek	150
6.3.1. A tehetség-, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	151
VII.7 Az ifjúságvédelmi feladatok ellátása	153
7.1. A gyermek-és ifjúságvédelmi felelős feladatai	155
7.2. Az osztályfőnökök gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai	156
7.3. Tevékenységek a gyermekvédelem céljainak megvalósítására	156
7.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	157
VIII. Képességkibontakoztató és integrációs felkészítés	159
IX. Egész napos iskola	160
X. Az iskola egészségnevelési programja	163
X.1. Egészségnevelési program	163
1.2. Az egészségnevelés folyamata, célja	163
1.3. Egészségnevelési részprogramok és kidolgozásuk követelményei	168
1.4. Egészség, egészségfejlesztés	169
1.5. Egészségfejlesztés területei	170
1.6. Segítő kapcsolatok az egészségfejlesztésben	172
1.7. Egészségnevelés tantárgyi programokban	174
1.8. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	174
1.9. A mindennapos testedzés programja	176
XI. Az iskola környezeti nevelési programja	178
XI.1. A környezeti nevelés tantárgyi programjai	183
XII. Fogyasztóvédelemmel kapcsolatos iskolai feladatok	193
XIII. A bűnmegelőzés, kábítószer és káros szenvedélyek elleni küzdelem	197
XIV. Az áldozattá válás megelőzése érdekében tett intézkedések	198
XV. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, iskola partnereivel	200
XV.1. Szülő, tanuló, pedagógus együttműködési lehetőségek formái	200
XV.2. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	201
XV.3. A szülői munkaközösséggel való kapcsolattartás	206
XV.4. Az intézmény tagintézményei és partnerei közötti kapcsolatok	208
XV.5. Egyéb kapcsolatrendszerek	211

XVI. Tanulmányok alatti vizsgák és helyi vizsgák	222
XVII..Az intézménybe való felvétel, és a magasabb évfolyamba lépés feltételei	226
XVIII. Helyi tanterv	230
XVIII..1. Az intézmény évfolyamain tanított tárgyak, óraszámok	230
XVIII.2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei	235
XVIII.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	237
XVIII.4. Mindennapos testnevelés	239
XVIII..5. Választható tantárgyak, a pedagógusválasztás szabályai	239
XVIII.6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	239
XVIII.7. Az iskolai beszámoltatás formái, számonkérés követelményei	241
XVIII..8. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	253
XVIII.9. Csoportbontások és egyéb foglalkozások	254
XVIII..10. Tanulók fizikai állapotának mérése	255
XVIII..11. A tanuló magatartásának, szorgalmának értékelése	258
XVIII.12. Egységes elvek a tanulók dicséretének, jutalmazásának, fegyelmezésének módjában	262
XVIII.13. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke	264
Mellékletek	
Keceli melléklet	265
Imrehegyi iskola melléklet	282
Tázlári iskola melléklet	308
Záradékok	331

I. Igazgatói ajánlás

A 2012/13-es tanévtől a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye fenntartásában működő, a keceli II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda két intézménnyel bővült. A tázlári és az imrehegyi általános iskola és óvoda ekkortól tagintézményként a keceli iskola részét képezi. Így intézményünk egységes iskolává vált, melyet jelen pedagógiai program és helyi tanterv is tükröz. Célunk az, hogy minden település és tagintézmény úgy kapcsolódjék az egységes szervezetbe, hogy megőrizze sajátosságait és eddig kialakult hagyományait.

A jövő nemzedékéért érzett felelősség vállalása körültekintő döntéshozatalt kíván az oktatásban résztvevők mindegyikétől: a fenntartótól, a szakma képviselőitől és a szülőktől.

A jelenlegi gazdasági helyzet nem kedvez az igényeknek, elvárásoknak.

A gyermekek színvonalas iskoláztatása egyre jobban létkérdés minden szülő számára. Hiszen egy bonyolult, a mainál valószínűleg bizonytalanabb munkaerőpiacon kell megtalálniuk létfenntartásuk és önmegvalósításuk lehetőségeit és módját.

Az elbizonytalanodás jelensége, az értékválság, a tudás relatív megítélése társadalmi tünet. Nehéz feladatok elé állítja az oktatás folyamatában résztvevőket.

Hiszem, hogy minden nehézség ellenére az ésszerűség a gyermek, a felnövekvő generáció érdekeit állítja a megoldandó feladatok fókuszába, erősítve a gondolatot, miszerint a megszerzett tudás hatalom, a megszerzett tudás öröm.

Úgy gondolom, hogy a hitükben megerősített tanulók eredményesebben tudnak haladni az ismeretszerzés útján és a társadalomba való beilleszkedés területén. A pedagógiai program tartalmában megegyezik a 2010-ben átdolgozott elvárásokkal.

A gyermek iránt érzett felelősség, a tudásba, a tudást közvetítő pedagógusok hozzáértésébe vetett hit és a szülők támogató segítségével lehet a garanciája egy pedagógiailag átgondolt, szülők által igényelt program megvalósításának.

Berger József
igazgató

Kecel, 2021. április 16.

II. Küldetésnyilatkozat

*„Az iskola azért tanít, hogy neveljen,
vagyis belülről alakítsa az embert.” (Kat.Isk.29)*

Intézményünk vallási és világnézeti tekintetben nem semleges. Az intézményt a katolikus egyház tartja fent, s ez nevelési céljaiban tükröződik. A keresztény hitre nevelés erősítése és az ezzel kapcsolatos feladataink:

- A keresztény családi nevelés folytatásaként a keresztény értékek erősítése
- Isten szeretetének megsejtetése a gyermekekkel
- A teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése.(Öröm, hála, megbecsülés, természetvédelem.)

A katolikus iskolában a nevelés és az oktatás szoros egységben van. Minden tudás, amely mögött nem áll biztos erkölcsi háttér, holt tudássá lesz. A XX. sz. történelme számos esetben példázza, az erkölcsileg kontrolálatlan tudomány milyen súlyos pusztításokra képes. Ezért minden tudást az örök élet fényében kell felülvizsgálni és megfelelő erkölcsi háttérrel átadni. A keresztény nevelésnek arra kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjének a szabadság felelős használatára, érzékük legyen a transzcendencia és az igazi értékek iránt, megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, felülemelkedjenek a közepszerűségeken, ne fáradjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe, és egyre jobban elkötelezzék magukat Isten és az ember szolgálatára. Az iskola azzal válik katolikussá, hogy – bár más-más fokon- az iskolai közösség minden tagja osztozik a keresztény világlátásban. Így az evangéliumi elvek válnak nevelési eszménnyé, belső ösztönzővé, és egyúttal végső céllá.

III. Törvényi háttér

Jelen dokumentum a Nemzeti köznevelési törvény (2011.CXC.tv.) , az annak értelmezését és kiegészítését adó nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012.(VIII.31) EMMI rendelet, valamint a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020. (I.31.) Kormány rendelet és a kiadott kerettantervek alapján készült.

110/2012. évi (VI.4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról

Egyházi Törvénykönyv II. Vatikáni Zsinat dokumentumai

A gyermekek védeleméről és a gyámügyi igazgatásról és módosításai 1997. évi XXXI. törvény

A lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházról 2011. évi CCVI. tv.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről 331/2006. (XII.23.) Kormányrendelet

A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet

IV. Helyzetelemzés

A keceli II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda két település óvodáját és három település általános iskoláját összefogó egységes iskola, közoktatási intézmény.

Tagintézményei:

- II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tázlári Tagintézménye
- II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Imrehegyi Tagintézménye
- II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tázlári Tagintézmény Tagóvodája
- II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Imrehegyi Tagintézmény Tagóvodája

A keceli iskola évfolyamainak száma nyolc, felvehető tanulólétszám 600 fő. A tázlári óvodában 3 csoport 65, az iskolában 8 évfolyam 140 fővel működhet. Imrehegyen a két óvodai csoportban 40 fő helyezhető el. Az általános iskola négy évfolyamán 45 fő tanulhat. A nevelési program elkészítése során a korábbi évek Pedagógiai Programjait vettük alapul, ezzel biztosítva a nevelésben a folyamatosságot. Ebbe épült be a fenntartóváltás miatt a katolikus szellemiség és keresztény értékrend.

Az egyes intézmények személyi és tárgyi feltételeit, eszközzrendszerét a melléklet tartalmazza.

V. Intézményi adatok

Az intézmény neve, székhelye:

II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Kecel, Szabadság tér 17.

Az intézmény fenntartója:

Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye

6300 Kalocsa, Szentháromság tér 1.

Az intézmény általános iskolai feladatot ellátó tagintézményei:

Tázlári Általános Iskola

Imrehegyi Általános Iskola

Az intézmény óvodai feladatot ellátó tagintézményei:

Tázlári Óvoda

Imrehegyi Óvoda

Az intézmény típusa, évfolyamainak száma:

Általános iskola, 8 évfolyammal

Óvoda, 3 évfolyammal

Az intézmény működési területe:

Kecel, Imrehegy, Tázlár

Az intézmény jogállása, gazdálkodási jogköre:

Önálló egyházi jogi személy

Önálló gazdálkodó

Az intézmény képviselőjére jogosult:

Az intézmény vezetője, valamint az általa esetileg megbízott intézményi dolgozó

A pedagógiai program benyújtója:

Bábel Balázs
érsek, metropolita

VI. ÓVODA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

*„Bizony mondom nektek,
amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek,
velem tettétek!”*

(Mt 25,40)

1.1. BEVEZETÉS

*„Ha a jövő évről akarsz gondoskodni – vess magot
Ha egy évtizeddel számolsz – ültess fát,
Ha terved egy életre szól – embert nevelj!”
(Kínai bölcs mondás)*

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be.

A gyermek Isten ránk bízott ajándéka. Szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevésbé ismerik, s a katolikus óvoda evangelizáló munkája során ez a kincs a szülő számára fokozatosan föltárul.

Sok gyermek a katolikus óvodában szerzi első vallásos ismereteit. Életkori sajátosságaiból fakadóan fontos, hogy kezdetben az őt körülvevő felnőttek (óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítők) életpéldájából tapasztalja meg Isten szeretetét.

Az emberi személyiség kialakulása a gyermekkortól kezdve a kamaszkoron át az ifjúkorig hosszú folyamat. Minden korszaknak megvan a maga jellemzője mind érdeklődésben, mind emberi példákban, mind olyan értékekben, amelyre érzékenyek.

Az óvodai nevelés az Óvodai nevelés országos alapprogramjával harmonizálva a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására törekszik a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával, oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben. Az óvodás gyermeket, mint fejlődő személyiséget szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

1.2. A katolikus közoktatási intézmények küldetése

„Menjetez tehát, tegyetek tanítványommá minden népet,... Íme, én veletek vagyok mindennap a világ végéig.” (Mt 28,19-20b)

A katolikus intézmény küldetése a társadalom felé:

Az Egyház Krisztustól kapott parancsa a misszionálás. Az emberek Isten felé vezetése, üdvösségre segítése alapvető magatartása, lelkiisége kell, hogy legyen a Krisztust követő embernek (Mt 5,11–16). Bár az Egyház 2000 éves, ezt a feladatot minden embernél újra kell kezdenie.

Az Egyház küldetése, hogy hirdesse az evangéliumot, vagyis kinyilvánítsa mindenki előtt az üdvösség örömhírét. Jézus Krisztus evangéliumában egészen kifejezetten megvan az az igény, hogy belegyökerezzenek a hívek lelkébe és életébe. Éppen ez a célja a katolikus óvodai, iskolai nevelésnek is.

A katolikus közoktatás tudatosan arra kötelezi el magát, hogy az egész ember kifejlésztésén munkálkodjék, hiszen Krisztusban a tökéletes emberben, minden emberi érték teljesen kibontakozik, és egymásba fonódik. Ez adja a katolikus intézmények legsajátosabb katolikus jellegét, és ebben gyökerezik az a kötelessége, hogy tisztelje az emberi értékeket, érvényre juttatva azt az autonómiát, amely megilleti őket, s közben betöltve saját küldetését, amely minden ember szolgálatára kötelezi.¹

A misszionálás egyik eszköze a katolikus óvoda, melyben a nevelés, a gyermek harmonikus személyiségfejlesztése és a tanulás megalapozása folyik.

Korunk nélkülözi a stabil értékrendet. Az egyházi óvoda a krisztusi tanítás fényében felismerve az ember alapvető küldetését, az egészséges személyiség és a hit alapjait egyszerre kívánja megvetni. (Az ember számára megfelelő erkölcsi nevelés szükséges, amelyre azután ráépülhet a hit.)

A családokkal való kapcsolattartás folyamán a katolikus óvoda remélhetőleg egyre több embert segíthet az igaz értékek megtalálására. Éppen ezért a katolikus intézmény nyitott mindazon családok számára, akik elfogadják az óvoda katolikus szellemiségét. Más felekezetből érkező családoknál tiszteletben tartja saját vallási szokásaikat.

---

¹ *Katolikus Iskolák Magyarországon, 7,8,14.*

A katolikus intézmény küldetése a pedagógus felé:

Az Egyházban a katolikus óvoda szerepe egyre nagyobb. „A nevelés eszközei közül a krisztushívőknek különösen nagyra kell értékelniük az iskolákat (óvodákat), amelyek kiemelkedő segítséget nyújtanak a szülőknek nevelési feladatuk teljesítésében.”²

„A katolikus iskolában az oktatásnak és a nevelésnek meg kell felelnie a katolikus tanítás elveinek; az oktatóknak pedig ki kell tűnniük helyes tanításukkal és becsületes életükkel.”³

Mint minden nevelési és oktatási intézmény, a katolikus óvoda is pedagógusfüggő. Céljait csak akkor érheti el, ha az óvodapedagógusokat, a nevelőmunkát segítő dolgozókat, az egész alkalmazotti közösséget is áthatja a katolikus küldetéstudat. A munkatársak a fenntartó által megfogalmazott erkölcsi elvárásokkal azonosulnak, munkájukat aszerint végzik.

Hangsúlyozni kell, hogy intézményeink nem csupán keresztény intézmények, hanem azon belül katolikus lelkeséggel és szellemiséggel rendelkeznek. Van, kell, hogy legyen katolikus pedagógia is!

A katolikus óvoda messzire sugárzó otthona a benne megvalósuló keresztény életnek, amelyet minél több család számára szeretnénk vonzóvá tenni. Meggyőződésünk, hogy a gyermek Isten ránk bízott ajándéka, szüleinek olyan kincse, amelynek értékét gyakran kevésbé ismerik, s a katolikus óvoda evangelizáló és pasztorációs munkája kell talán, hogy ezt a kincset a szülők számára fokozatosan feltárja.

A katolikus intézmény küldetése a gyermek felé:

A Teremtő öröktől fogva ismer minden embert. Szellemi, lelki, testi értékeket helyezett el a gyermekben, amelyeket a neveléssel kell felszínre hozniuk azoknak, akik a gyermekért felelősek. A szülőnek és a pedagógusnak a mennyei Atya gyermekkel kapcsolatos szándékát kell kifürkésznie és a megvalósulásában segíteni.

A katolikus óvoda éppen olyan gyermekintézmény, mint az állami fenntartásúak, azonban szemléletében, életrendjében arra törekszik, hogy növendékeiben megalapozza a krisztusi értékrendet, s azon belül a katolikus életformát. Mindennapos „lelki beszélgetéseink” alkalmával a gyermekekben alakítjuk a hit elfogadásának képességét. Ebbe építünk be

---

² Egyházi Törvénykönyv (C.I.C. 796.1. kánon)

³ Egyházi Törvénykönyv (C.I.C.803.2. kánon)

„erkölcsi beszélgetéseket” is, melyeken örökérvényű igazságokat dolgozunk fel a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelően. (szeretet, segítség, igazmondás, egymásra figyelés, bocsánatkérés, vigasztalás...)

Az egészségesen fejlődő gyermek a katolikus óvodában eléri az óvodáskor végére az iskolai munkához, az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet.

Minden pedagógus figyel a tehetségre utaló jelekre, és képességeinek megfelelően foglalkoztatja az ilyen gyermekeket. A felzárkóztatásra is nagy hangsúlyt fektet.

Küldetésünk, hogy az óvodából kikerülő gyermekek a mennyei Atya szeretetét érző és élvező, a társak és a világ felé nyitott, kreatív, testileg-lelkileg egészséges emberré váljanak.

1.3. Az egyház nevelésre irányuló alapelvei

Az Egyház az emberek üdvösségének szolgálatára irányuló küldetésének megvalósítása során főként azokkal az eszközökkel él, amelyeket maga Jézus Krisztus bízott rá. De fölhasználja azokat az eszközöket is, amelyek különböző korokban és különféle kultúrákban alkalmaztak arra, hogy természetfölötti céljához közelebb segítsék, és előmozdítsák az emberi személy kibontakozását. Az Egyház azért hozza létre iskoláit, intézményeit, mert egészen különleges eszközt lát bennük a teljes ember kifermálására (C.I.C. 794-795. kánon).

A II. Vatikáni Zsinat dokumentumai közül különösen a *Gravissimum Educationis Momentum* kezdetű leszögezi a katolikus nevelés jelentőségét, amikor ezt írja: „Az egyháznak is feladata a nevelés, sajátos okból: először is azért, mert el kell ismernie, hogy nevelésre képes közösség. Legfőképpen pedig azért, mert kötelessége hirdetni az üdvösség útját minden embernek. A hívők számára át kell adni Krisztus életét és állandó szorgoskodással segíteni kell őket, hogy ennek az életnek teljességére eljussanak.”⁴

A katolikus óvoda, iskola része az Egyház üdvözítő küldetésének, különösen a hitre való nevelés területén. Az Egyház a katolikus óvoda, iskola által, mely fölkinálja korunk embereinek a maga nevelési elgondolását, sajátos módon részt vállal a kulturális párbeszédben, s ezzel elősegíti a valóságos fejlődést, amely az ember személyiségének teljes kibontakozásához vezet.

Amikor a katolikus nevelésről szólunk – Jézus által adott küldetésről van szó –, szükséges megfontolni:

- a Szentírás tanítását, belőle Jézus tanítói és nevelői magatartását, az apostoli küldetést;

---

⁴ II. Vatikáni Zsinat „*Gravissimum Educationis Momentum*” (G.E.3.)

- az Egyházi Törvénykönyv rendelkezéseit;
- a zsinati dokumentumokat és a pápai megnyilatkozásokat.

1.4. A katolikus óvoda pedagógiai programjának elkészítésekor figyelembe vettük:

- az Óvodai nevelés országos alapprogramját;
- az Egyházi Törvénykönyv ide vonatkozó részeit;
- a katolikus egyházi dokumentumok nevelésre vonatkozó részeit;
- a nemzetiség óvodai nevelésének irányelvét, ha az óvoda nemzetiségi nevelést végez;
- a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvét, ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermekek nevelését végzi.

1.5. Az óvoda helyi nevelési alapelveinek, értékeinek, célkitűzéseinek megfogalmazása

Katolikus óvoda nevelési alapelvei

„Engedjétek hozzám a gyermekeket!” (Lk 18,16b) – mondta Jézus az öt hallgató embereknek. A gyerekek nevelése örök életre szóló feladat a család számára. Fontos, hogy lehetőségük legyen olyan intézménybe járni gyermeküket, amely elképzelésük szerint segíti őket a nevelésben.

Óvodáinkban felvállaljuk, hogy megalapozzuk a katolikus hitet, és a vallásos élet felé irányítjuk őket.

Alapelv továbbá:

- A gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés és bizalom övezi. A gyermekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül.
- Képviseld a legjobbat bátran, de a mód, ahogy képviseled, szelíd legyen! - Ezt tartjuk a legfontosabbnak nevelő-oktató munkánk során.
- A nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedéseknek a gyermek személyiségéhez és a keresztény értékrendhez kell igazodniuk, a gyermekek jogai és kötelességei figyelembe vételével.
- A katolikus/keresztény pedagógiában megvalósítható innovációs törekvéseket támogatjuk.
- Nevelőmunkánk során és a családokat támogató programokkal segítjük a nemi szerepek, az identitás kialakítását.

- A nevelés biztosítja az óvodás gyermek számára a szabad játékot, e tevékenységen keresztül lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiségfejlődését, a gyermek egyéni képességeinek kibontakoztatását.
- Az óvoda és iskola közötti átmenet sikeressége érdekében fejlesztjük a beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonásokat.
- Figyelünk a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint a migráns gyermekek önazonosságának megőrzésére.
- A sajátos nevelési igényű kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését, az eredményeit, erényeit, sikeres próbálkozásait értékelő, másságát elfogadó környezet segítse.
- A sajátos nevelési igényű gyermek iránti elvárást fogyatékoságának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg: terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága befolyásolja; a sajátos nevelési igényű kisgyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes lehet, ennek felismerése és gondozása kiemelt feladatot jelent.
- Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik; a nevelés hatására a sérülés arányában e kisgyermeknél is ki kell alakulnia az alkalmazkodó képességnek, az akaraterőnek, az önállóságra törekvésnek, az együttműködésnek; ennek érdekében a napirend során mindig csak annyi segítséget kapjon a gyermek, hogy önállóan tudjon cselekedni.
- A sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelésének specialitása, hogy az egész napos tevékenység a különleges gondozási igény kielégítését is szolgálja csoportos, kiscsoportos, vagy egyéni formában. Ennek érdekében sérülés specifikus módszerek, terápiák, technikák szakszerű megválasztása és alkalmazása szükséges, és indokolt lehet speciális segédeszközök használata.
- A különleges gondozási igényekből adódó feladatok végrehajtásánál törekedni kell arra, hogy a nem vagy kevésbé sérült funkciók differenciáltabb működésének tudatos fejlesztésével bővüljenek a kompenzációs lehetőségek.

Katolikus óvoda nevelési értékei

Fontosnak tartjuk, hogy a vallásosan nevelkedett fiatal családok, illetve a felnőttként hívővé lett emberek szeretnék, ha gyermekeik is ilyen szellemben nevelődnének, intézményünkben lehetőséget találjanak.

Legalább annyira fontosnak tartjuk azoknak a gyerekeknek a nevelését is, amely családok útkeresők, illetve szimpatizálnak óvodáinkban folyó nevelő-oktató munkával.

Hisszük és valljuk, hogy a családokkal való kapcsolattartásunkkal egyre több embert segíthetünk az igaz értékek fölismerése megtalálása felé.

Éppen ezért nyitottak vagyunk mindazon családok számára, akik elfogadják óvodáink katolikus szellemiségét. Más felekezetből érkező növendékeinknél tiszteletben tartjuk saját vallási szokásaikat.

Óvodai nevelésünk célja:

A gyermekek nevelése a bennük lévő lehetőségek, értékek folyamatos kibontakoztatása, hogy olyanná váljanak, amilyenné Isten öröktől fogva elképzelte őket.

A gondviselő mennyei Atyától tanult szeretettel, személyes bánásmóddal figyelünk a ránk bízott gyermekekre. Szeretnénk nekik továbbadni azokat az értékeket, amelyek meghatározzák, és boldoggá teszik a mi életünket.

2. KATOLIKUS GYERMEKKÉP, KATOLIKUS ÓVODAKÉP

2.1. Katolikus gyermekkép

Az ember mással nem helyettesíthető, szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség és szociális lény egyszerre.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó. Ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítésére törekszik, biztosítva minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, s meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakozásának.

- Keresztény szemlélet hassa át az óvodai nevelés pedagógiai alapelveit.
- Az óvodai nevelés gyermekközpontú, az egész személyiséget fejleszti:
  - a megfelelő személyi és tárgyi környezettel,
  - a vallási neveléssel, keresztény értékek hordozásával, megismertetésével,
  - az egészséges életmód alakításával,
  - az érzelmi neveléssel,
  - az erkölcsi neveléssel,
  - a közösségi neveléssel,
  - az anyanyelvi neveléssel,
  - az egyéni készségeknek és képességeknek megfelelő, tevékenységbe ágyazott értelmi fejlesztéssel,
  - a testi és lelki szükségletek kielégítésével.

2.2. Katolikus óvodakép

Az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család.

A katolikus óvoda a katolikus köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, amely kiegészítője a családi nevelésnek a gyermek 3. életévétől az iskolába lépésig. Biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének és nevelésének legmegfelelőbb feltételeit. Az óvoda funkciói: óvó-védő, szociális, nevelő-személyiségfejlesztő funkció, melynek megvalósulása során a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba (a kisiskolás korba) való átlépés belső pszichikus feltételei.

Az óvodai nevelésben alkalmazott pedagógiai hatásoknak, módszereknek a gyermek személyiségéhez kell igazodniuk. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszerével és tárgyi környezetével hozzájárul az emberi értékek közvetítéséhez.

Az intézmény történeti áttekintése

Imrehegy

Imrehegy 800 fő lakosú kis település Bács-Kiskun Megye középső részén. A természeti adottságok csak a mezőgazdasági tevékenységnek kedveztek a 80-as, 90-es évek végéig. Az utóbbi években azonban a munkanélküliség ezen a gazdasági területen is eluralkodott. Az itt lakóknak a virágzó kertészetek, szőlészetek biztos megélhetést biztosítottak, ám az elmúlt évek fokozatos hanyatlásának következtében sok család elveszítette a megélhetési lehetőségét, és a munkahelyét. A nagyrészt külterületen (tanyákon) élő családok egyre nehezebben tudják biztosítani gyermekeiknek az óvodába járáshoz a megfelelő körülményeket. Sok gyermeknek az óvoda nyújtja az első élményt a szocializációval kapcsolatban is. Komoly feladat hárul az óvoda munkatársaira. Óvodánk 2012 augusztus 31-től a Kecskemét Kalocsai Egyházmegye fenntartásában a Római Katolikus Egyház kötelékébe tartozik.

Óvodánk férőhelyét tekintve 40 fő befogadására alkalmas, jelenleg 32 gyermek látogatja intézményünket, akik imrehegyi és keceli lakosok. A gyermekek hátrányainak leküzdésében nagy szükség van az összehangolt munkára a társintézményekkel.

A sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez a személyi és tárgyi feltételek biztosítottak és a dolgozók attitűdje is megfelelő, ezért tudjuk fogadni és megfelelően ellátni a problémás gyermekeket.

Tázlár

A tázlári óvoda a Duna-Tisza közén fekvő Tázlár községben működik. Környékünkön a fenyő- és akácerdők, szőlő és gyümölcsfa ültetvények fogják meg a futóhomokot.

A lakosság száma 1700-1800 fő között mozog. A település lakossága főként mezőgazdasági tevékenységgel foglalkozik. Egyéb munkahely hiányában több fiatal elmegy a településről vagy ingázik a munkahelye miatt. A községben egy óvoda van, amely 2012. augusztus 31-től van a Római Katolikus Egyház fenntartásába. Az óvodából a település katolikus iskolája várja és fogadja a gyerekeket.

Óvodánk 65 férőhelyes, két részben osztott csoporttal működik. A családok szociális háttere, a község közlekedési feltételei miatt szükségessé vált a sajátos nevelési igényű gyermekek prevenciójának, és fejlesztésének helyben történő megoldása. Nevelő közösségünk felvállalta az integrációt.

Óvodaarculat (óvoda védőszentje)

Imrehegy

Óvodánk védőszentje SZENT IMRE herceg. Szent Imre alakja példaképpül szolgálhat a legkisebbek számára is. A jóra törekvő, atya intelmeit követő ifjú példája ma is időtálló ebben az öntörvényű, egocentrikus világban. November 5-e kiemelt ünnep intézményünkben. Ezen a napon az iskolával közös programot szervezünk, s a legkisebbtől a legnagyobbig, egy szívvel és lélekkel mondunk hálát, Szent Imre közbenjárásáért. Óvodai nevelésünkben alapelv, hogy a gyermeki személyiséget tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezi. Keresztény alapokon nyugvó nevelésünk lehetővé teszi és segíti, a gyermeki személyiség fejlődését. Megismeri önmagát, ráébred arra, hogy társaihoz alkalmazkodni kell, s eközben sokszor önmaga is változik. A keresztény nevelés során képessé válnak a gyerekek a hit befogadására, megváltozik viszonyuk saját magukhoz, kapcsolódásuk a másik emberhez, kapcsolódásuk a természeti és tárgyi környezethez. A gyermek egyéni képességeinek kibontakozását tudatos, tervszerű és következetes munkával igyekszünk elérni. Mindezt frontális, mikro csoportos, vagy egyéni formában végezzük. A rászoruló gyermekeket fejlesztő pedagógusunk és szakképzett pedagógusaink külön foglalkozásokon fejlesztik. Óvodánkban nagy gondot fordítunk a gyermekek gondozására. Testi, lelki, szellemi egészség egyik alapvető feltétele a gyermek testi komfortérzetének kielégítése. A gondozási feladatok teljesítése belsőleges gyermek-felnőtt kapcsolatot feltételez. Az önkiszolgáló feladatokat az idő előre haladásával egyre önállóbban, egyedül végzik a gyermekek, s ez alakítja én-képüket, segíti előrehaladásukat. A felnőtt megismerteti és gyakoroltatja a napi élethez szükséges szokásokat, melyek egy része az óvodáskor végére szükségletté válhat. Testápolás, öltözés, étkezés, önkiszolgálás közben természetes módon fejlődik és fejleszhető a gyermek. Minden tevékenységet fokozott szóbeli megerősítés kísér, ezért elegendő időt kell biztosítani, hogy mindez nyugodt, kiegyensúlyozott, türelmes légkörben valósulhasson meg.

Tázlár

Óvodánk védőszentje Árpád-házi SZENT MARGIT. Ünnepe január 18. Édesapja IV. Béla királyunk, édesanyja Laszkarisz Mária bizánci hercegnő volt. Margitot háromévesen adták át a veszprémi domonkos rendi nővéreknek. Béla király leánya részére épített a Nyulak szigetén, a mai Margitszigeten azt a kolostort, melyben Margit 1254-ben fogadalmat tett. Margit alázatos, önsanyargató életvitelt folytatott. Egy szolgálólány csodás módon mentett meg a

fulladástól, s a nővér vallomása szerint „alázatosabb volt, mint mi, szolgálólányok.” Életének alapszabályait Margit így fogalmazta meg: „Istent szeretni, magamat megvetni, senkit meg nem utálni, senkit meg nem ítélni.” 1943-ban avatták szentté.

Alakja példa az Istenszeretetre, mások feltétel nélküli elfogadására és megsegítésére. Óvodai nevelésünkben fontos, hogy a gyermekek megtanulják tisztelni, elfogadni egymást, és ezt ki tudják fejezni napi tevékenységekben is (közösségért végzett munka, egymás és a kisebbek segítése).

Január 18. kiemelt ünnep óvodánkban, amikor hálát adunk Szent Margit közbenjárásáért.

A katolikus óvodai nevelésben megjelenítendő értékek:

- a gyermek egészséges fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges személyi, tárgyi környezet biztosítása,
- a gyermeki személyiség tisztelete, elfogadása, a szeretet, a megbecsülés és a bizalom légköre,
- a nevelésben alkalmazott pedagógiai intézkedések,
- a keresztény pedagógia megjelenítése a gyermek személyiségének alakításában,
- a testi, a szociális és az értelmi képességek egyéni és életkor-specifikus alakítása,
- a gyermeki közösségben végezhető sokszínű – életkornak és fejlettségnek megfelelő – tevékenységek biztosítása, különös tekintettel a mással nem helyettesíthető játékokra,
- a játékokon és tevékenységeken keresztül az életkorhoz és a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak, emberi értékek közvetítése,
- a nemzetiséghez tartozó, valamint a migráns gyermekek önazonosságának megőrzése, ápolása, erősítése, átörökítése.

3. A KATOLIKUS ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

A katolikus óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- a hitre nevelés erősítése,
- az egészséges életmód alakítása,
- az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása,
- az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

3.1. A hitre nevelés erősítése

- A katolikus embereszmény, Krisztus mértéke szerinti élet megalapozása;
- Isten szeretetének megvilágítása a gyermekben;
- a keresztény családi nevelés folytatásaként a katolikus értékek erősítése és kiegészítése, valamint közvetítése a gyermek által a családba;
- a keresztény hitélet megtapasztalása az óvodai élet során;
- a Krisztustól tanult erények: felebaráti szeretet, megbocsátás, segítőkészség, bűnbánat, önzetlenség, figyelmesség fejlesztése;
- a katolikus vallási élet eszközei: Egyház, egyházi év, liturgia, szentek tisztelete;
- a teremtett világra való rácsodálkozás képességének kialakítása, fejlesztése (öröm, hála, megbecsülés, védelem, óvás, felelősség, stb.).

3.2. Az egészséges életmód alakítása

A kereszténység nagyra értékeli az emberi testet. A katolikus nevelés az egész embert szolgálja, „egész”-ségre irányul. Egész életet csak úgy élhetünk, ha testünket a szellemi és erkölcsi értékek szolgálatába állítjuk. Az emberek egészségi állapotát jelentősen befolyásolja életmódjuk.

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

Óvodáskorban az egészség szomatikus, pszichikus, és szociális elégedettséget, harmóniát jelent. Az életritmus, a táplálkozás, a testápolás, öltözködés, mozgás, edzés és pihenés megszervezésével, az ezekhez kapcsolódó gyermeki tevékenységekkel, és az ezeken alapuló szokások kialakításával biztosítjuk a megfelelő életmódot gyermekeink számára.

Az egészségnevelés területén fontosnak tartjuk a prevenciót. Ennek érdekében a gyermekek életkorának megfelelő optimális életritmus kialakítására törekszünk. Így az óvodai napirendben rugalmas időkeretet biztosítunk, amelyben vannak rendszeresen ugyanabban az időben végzett tevékenységek. Ezek segítik a gyermekeket eligazodni az időben, szabályozzák tevékenységeiket, ritmust adnak napjuknak és mindezek kihatnak életfolyamataikra is. A mindenkori napirendet a csoportnaplók tartalmazzák.

Szeretnénk elültetni gyermekeinkben az egészséges életmód csíráit. Olyan igényt megalapozni bennük, melyek később befolyásolják életmódjuk kialakítását. (A teremtett világra való rácsodálkozás, köszönet, hála, a természet szeretete és védelme.) Élmények biztosításával a kirándulás, a mozgás iránti igény felébresztésére törekszünk.

Az egészséges életmód alakításának feltételei:

Tárgyi:

- Az udvar, az épületek felszereltségének lehetőség szerinti folyamatos bővítésével, korszerűsítésével szükséges biztosítani a hatékony munka feltételeit.
- Fontos a megfelelő hőmérsékletű víz biztosítása.
- Régi elavult bútorok cseréjére, felújítására a helyi adottságoktól függően kerülhet sor.
- Az óvodákban a tálalókonyhák HACCP előírásnak megfelelően működnek.

Személyi feltételek:

Az óvoda személyzetének mindenkor be kell töltenie a „modell” szerepét a nevelés hatékonysága érdekében.

Módszertani alapelvek

- Az egészséges életmód alakításában mindenek előtt a gyermek életkori és egyéni sajátosságaira kell építeni
- Tudatosan és tervszerűen bővítjük a gyermekek szokásait, szabályrendszerét fokozatossággal, következetességgel, folyamatossággal.
- A derűs légkör megteremtésével pozitív személyi kapcsolatok kialakításával, közösen átélt élményekkel formáljuk a gyermekek aktivitását.
- Figyelembe vesszük a gyermekek alapvető jogait, és szükségleteit, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre.
- az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása; eszközeinek megismertetése;
- a szülők tájékoztatása az egészséges életmódról (táplálkozás, tisztálkodás...), otthoni gyakorlásáról

Feladatok:

- Egészséges táplálkozás szokásrendszerét szükséges kialakítani, s ezt a családokkal meg lehet ismertetni.
- Az óvodák sokszínű egészségóvó, egészségmegőrző tevékenységeket végeznek (Dohányzás prevenció, Gyümölcs-, és zöldség napok)
- A helyi adottságok figyelembe vételével a tagóvodák felvállalhatják a különböző ételallergiás gyerekek segítségét a konyha segítségével.
- Biztosítjuk a folyamatos, ill. napirendben meghatározott időben történő étkezést.
- A napirend rugalmasságával az egyéni szükségletekre odafigyelünk.
- Egyéni fejlettségnek megfelelően türelemmel, tapintattal, önállóságra nevelünk.

Egészségvédelem, edzés területén fontos:

- A gyermek testi épségének védelme, és a baleset megelőzés érdekében az óvoda felszereléseit szabványnak megfelelővé kell tenni.
- Mindenkor biztosítjuk a gyermeklétszámnak megfelelő felnőtt felügyeletet az udvaron és a csoportszobákban egyaránt.
- Levegőhöz, naphoz, vízhez szoktatást időjárásnak megfelelően, körültekintően biztosítjuk.

- Szabad mozgás, az udvari játékok sokszínűsége biztosítsa a testi képességek, mozgásdifferenciálás fejlesztését.

Mozgásigény kielégítése:

Napirenden kívül, külön szervezett kirándulások, séták, túrák, sport rendezvények szolgálják a mozgásigény bővítését.

Kulcskompetenciák megalapozása, fejlesztése:

Személyes kompetenciák:

- Testi-lelki szükségletek felismertetése, kielégítése a rugalmas napirend és a biztonságos környezet kialakításával a baleset- megelőzés szabályainak ismeretével
- Az önállóság fejlesztése a testápolási, étkezési és öltözködési szokások megismertetésével, gyakorlásával és beépülésével, az egyéni érési ütem és az egyéni szükségletek figyelembevételével
- A testséma fejlesztése az önismeret, az edzés, mozgás, levegőzés és gondozási feladatok által, a pozitív én- kép alakításával

Szociális kompetenciák:

- Az együttműködés, az egymástól való tanulás és az egymás segítségének megalapozása, fejlesztése a szokásokhoz kapcsolódó viselkedési normák megismerése, elsajátítása által
- Az egymással szembeni tolerancia megalapozása, fejlesztése az önkiszolgáló tevékenységek gyakorlása során.

Kognitív kompetenciák:

- Percepció fejlesztése a tér -, és vizuális érzékelés fejlesztésével a tevékenységek során
- Belső motiváció kialakítása, erősítése a tapasztalatszerzéssel, az önismeret alakításával és a pozitív megerősítés által a mindennapi gondozási tevékenységekben
- Gondolkodás fejlesztése a szabálytudat, feladattudat, feladattartás fejlesztésével

Speciális kompetenciák:

- A harmonikus életvitel megalapozása az önmaga és környezete iránti igényesség felkeltésével, folyamatos pozitív megerősítés által- tehetséggondozás
- A harmonikus és differenciált mozgás fejlesztése, a nagymozgások és a finommotorika koordinálása által, a szabadgyökerű követelményválasztás lehetőségének biztosításával

nyelvi-kommunikációs kompetenciák:

- Általános és relációs szókincs gazdagítása
- Szóbeli instrukció alapján történő feladatvégzés gyakorlása az egyéni sajátosságok és fejlettségi szint figyelembe vételével
- Különböző kifejezésmódok gyakorlása a kapcsolódó tevékenységekben
- Udvariassági formák gyakorlása a kérés- elfogadás megfogalmazása által
- Beszédfegyelem fejlődése a tevékenységek során
- Metakommunikációs jelzéseket felismerése, megértése

PEDAGÓGUS ATTITÚD:

- Személyes példamutatás, elfogadás, mintaadás
- Önállóság és pozitív viszonyulás támogatása – pozitív megerősítéssel, dicséréttel, differenciálással, a segítségkérés kiváráásával, rávezetéssel, magyarázattal, szemléltetés bemutatással

Az óvodapedagógus feladata:

- A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése.
- A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása.
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet megteremtése.
- A kapcsolatépítés lehetőségének kiemelt feladata gondozás közben (összehangolt, sürgetésmentes munka, kommunikáció, érzelem kinyilvánítás, stb.).

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel kapcsolatos feladatok:

A gyermekek meglévő készségeire, képességeire és szokásaira alapozva az egyéni szükségletek és egyéni ritmus figyelembe vételével történő fejlesztés

Kimenet

- Az egészségmegőrzés-, és védelem alapvető szokásait ismeri, szükségleteit képes szabályozni
- Az eszközöket rendeltetésszerűen, önállóan használja
- Ügyel saját és környezetének esztétikájára

3.3 Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés biztosítása

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy a gyermeket az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus és az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modell értékű szerepet tölt be.

Az óvodai élet megkezdésével, új környezetbe kerülnek a gyermekek, számukra eddig ismeretlen közösségi életbe kell beilleszkednie. Ez még az érzelmileg stabil gyermeknek is nehézséget okoz.

Az óvodákba a gyermekek különböző szociokulturális alappal és háttérrel érkeznek, mely a gyermekek érzelmi állapotát nagymértékben befolyásolja.

Az érzelmi nevelés feladata:

- A teremtő Isten gondoskodásának megélése.
- A szokásrendszer kialakításával segítjük a gyermekek társas kapcsolatainak, erkölcsi tulajdonságainak alakítását.
- *A gyermeki önérvényesítő törekvés mellett kapjon teret a gyermeki önkifejezés*
- *Hagyományaink ápolása, jeles napok feldolgozása, a szülőföldhöz való kötődést segítő pedagógusi attitűd mélyítése.*
- *Egyházi, világi ünnepek megélése.*
- Közösén végzett tevékenységgel erősítjük a közös munkát, közös együttlétet, a figyelmességet, a felelősségérzetet, a toleranciát, az önzetlenséget, a segítést.
- Nyugodt óvodai légkörben segítjük elő a társakkal való viselkedési szokásokat és a nyelvi kifejezőképességüket.
- A mesén keresztül erősítjük az anyanyelvi beszédet, a belső kép megteremtését.
- Viselkedési nehézségekkel, zavarokkal küzdő gyermekek fejlesztése.
- A nemi identitás kialakulásának támogatása mellett, a tradicionális nemi szerepek határainak tágítása, a sztereotípiák merevségeinek oldása (a fiú is sírhat, a lány is lehet határozott).

- Az iskolai beilleszkedés közvetett segítése a pozitív énkép, önbizalom, önfegyelem, önállóság, szabálytudat, kommunikáció, együttműködés formálásával, a szándékos tanulás iránti pozitív attitűd megalapozásával.

Kulcskompetenciák megalapozása, fejlesztése:

Személyes kompetenciák:

Az érzelmi intelligencia megalapozása, fejlesztése, az önmagához való pozitív viszonyulás kialakulásával az önbizalom, önfegyelem és önértékelés megalapozása érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes légkörben:

- Az érzelmek szabad átélésének biztosításával (nem kell mindent megmagyarázni)
- Szabad véleménynyilvánítás lehetőségének biztosításával
- Lelkiismeret furdalás nélküli „nemet mondás” lehetőségével
- Az öröm és őszinteség szabad megnyilvánulásának biztosításával
- Saját erősségek, gyengeségek megismerésével, elfogadásával
- Humorérzék fejlesztésével
- Közösségi életre felkészítéssel

Mindezt udvarias, tapintatos, szeretetteljes és bizalmas légkörben.

Szociális kompetenciák:

Szociális képességek fejlesztésével a szocializáció segítése:

- Egymás megismerésével, egymás és a másság elfogadásával, a szabad társválasztással, kapcsolatteremtés, empátia, és a kooperáció fejlesztése
- Normákhoz, szabályokhoz, szokásokhoz való pozitív viszonyulás kialakításával a közösségbe való beilleszkedés fejlesztése
- Az önként vállalt és kötelező jellegű tevékenységek során a kezdeményezőkézség, szervezőkézség, együttműködő-, alkalmazkodó képesség, valamint a segítségkérés és nyújtás, tolerancia képességének fejlesztése
- A késleltetés, lemondás, kivárási képességének erősítése
- Felnőttekhez, a közösséghez és a tágabb környezethez való pozitív viszonyulás, kötődés alakítása
- Érzelmek, helyzetek, konfliktusok kezelésének képességfejlesztése különböző stratégiák megismertetésével, beépülésével
- A csoportkohézió fejlesztése élmények, távlatok, ünnepek átélésével

- A csoportszerveződés alakítása a szerepelsajátítás segítségével, az önértékelés és konformizmus helyes arányára törekvéssel

Kognitív kompetenciák:

Az intellektuális és erkölcsi érzelmek megalapozása, fejlesztése, megerősítése:

A spontán érdeklődés, kíváncsiság, egymástól való tanulás erősítése, fejlesztése, a tudásvágy és problémamegoldás kialakításának segítése a tapasztalatok, élmények és cselekedtetések által

- Az öröm, a siker, a kudarc átélése a szeretet és harag megnyilvánulási lehetőségeinek biztosítása a csoportnorma keretei között
- Igazságérzet alakítása: legyen képes küzdeni a saját igazáért és elfogadni a másikat
- Kötelességtudat fejlesztése: a vállalt és kötelező feladatok teljesítésével
- Felelősségérzet fejlesztése: az igazmondással és őszinteséggel
- Nemzeti identitástudat fejlesztése: az „én-kép”, a szűkebb és tágabb természeti-, társadalmi-, kulturális környezet megismerésével, tiszteletével.

Speciális kompetenciák:

- Az egyéni szociális képességek kibontakoztatásának lehetősége egyéni feladatadással, tehetséggondozással
- Természeti környezetben: növények, állatok védelme, gondozása, ápolása
- Társadalmi környezetben: épületek, tárgyak, hagyományok megismerésével, ápolásával
- Közvetlen környezetünkben: a csoportszobánk, óvodánk díszítése, megóvása
- Az önmagukkal, társakkal és felnőttekkel való viselkedésben: önmagunk erősségeinek, gyengeségeinek ismerete, az egymás iránti tisztelet, udvariasság, segítőkészség, tolerancia megnyilvánulása.

Nyelvi kommunikációs kompetenciák:

Érzelmek kifejezésének nyelvi-, kommunikációs megnyilvánulási formáinak gyakorlása, fejlesztése, példaadás alapján.

- Szinonimák, szófajok, új fogalmak megismerése, alkalmazása, beépülése a szókincsbe
- Különböző mondatfajták alkalmazása
- Ítéletalkotás és mondatalkotás gyakorlásával kifejezőkészség fejlesztése

- Ok-okozati összefüggések szóbeli megfogalmazása
- Érzelmek kifejezésének nyelvi és metakommunikációs megnyilvánulási formáinak fejlesztése és gyakorlása példaadással
- A „nemet mondás” és az őszinteség nyelvi formáinak kialakítása, gyakorlása mintakövetéssel
- A véleménynyilvánítás, vita, egymás meghallgatásával a beszédfejelem,
- beszédkészség és az egymástól való tanulás fejlesztése

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre vonatkozó feladatok:

Biztonságot nyújtó légkörben olyan megoldási módok közvetítése, amelyek segítségével képes mérlegelni, hogy az őt ért ingerekre, érzelmi hatásokra hogyan reagáljon a csoportnormák betartása mellett, önértékelésének megőrzésével.

- Az egyén szintjén a bizalom és elfogadás által a nyitottság és a befogadás képességeinek kialakítása
- Csoportszinten az odafordulás, tolerancia és figyelem által az elfogadás, empátia fejlesztése, a mássággal való együttélés gyakorlása

PEDAGÓGUS ATTITÚD:

- Családlátogatás során a diszkréció és tapintatosság
- A barátságok preferálása az egyén és a csoport fejlődésére – közösségalkítás, közösségi beállítódás fejlesztése érdekében
- Az önérvényesítés és konformizmus egészséges arányának megőrzésére törekvés az igazságosság és méltányosság érvényesítésével (árulkodás, csúfolódás kezelése)
- A csoportkohézió erősítése a közös élmények, távlatok hagyományok és ünnepek átélésével.
- A konfliktusok és a „nemet” mondás megélése, értelmezése a gyermek és önmagunk számára (a személyeskedés és érzelmek szintjéről a tény szintjére koncentrálni), a győztes- győztes megoldásra törekvés
- Az őszinteség megnyilvánulása ne vonjon maga után retorziót és negatív visszacsatolást, reflektív attitűd érvényesítése
- Személyes minta és példamutatás

- Értékelésnél preferáljuk a személyre szóló, egyéni sajátosságokra alapuló, konkrét helyzetre vonatkozó megerősítést és a közösség előtt történő erkölcsi elismerést
- Élmények, tapasztalatok, tevékenységek biztosítása az érzelmek átéléséhez
- Bizonyos tevékenységekhez kapcsolódó, csak az adott csoportra jellemző rítusok, szokások kialakítása
- Személyes tér védelmével az elvonulás lehetőségének biztosítása, a súrlódások, agresszivitás, konfliktushelyzetek lehetőségének csökkentése- kuckósítás

KIMENET:

- Pozitív az én- képe
- Ismeri a közösség szokásait, szabályait
- Képes a normákat elfogadni, és ez alapján saját érzelmi – akarati állapotát szabályozni
- Képes érzelmeit - a csoportnormák tiszteletben tartásával – kommunikálni

3.4 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés és fejlesztés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósuló feladat. Az óvodai nevelő tevékenység egészében jelen van a beszélő környezet, a nevelőközösség mintaadó, példaadó beszédkultúrája, szabályközvetítése.

Fontos feladatnak tartjuk:

- A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendezését bővítését.
- Az értelmi fejlesztést az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével kell alakítani.
- Az érzelem által indított játékos tevékenységeken keresztül mélyíteni az értelmi képességek fejlődését. A gyermek kíváncsiságára, érdeklődésére épül a tanulás.
- A kiemelkedő képességű, és részképességek fejlődésében elmaradt gyermekekre egyéni fejlesztési tervet készíteni (differenciált nevelés).
- Minden gyermek képességeit önmagához mértén alakítani. Az iskolába lépéshez szükséges tapasztalatok, alapismeretek és gyakorlati készségek kialakítása a cél. (beszéd, akarat, emlékezet, figyelem, szociális magatartás, problémamegoldó gondolkodás)
- A képességek, a tanulás iránti vágy, a belső gondolati képek, a képszerű, szemléletes gondolkodás, az anyanyelv és a kommunikációs képesség fejlesztése.
- A gyermekek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartása, ösztönzése beszélő környezettel.
- A beszédészlelés, beszédértés, szóbeli emlékezet fejlesztése.
- Szókincs (relációs és általános) gyarapítása, szófaji gazdagság megalapozása.
- Folyamatos, összefüggő, tiszta beszéd, nyelvi kifejezőkészség kialakítása.
- Nyelvi készség (társalgási, vagy kontextusos és elbeszélő, vagy összefüggő beszéd) fejlesztése. Kommunikációs (verbális, nem verbális) jelzések felismerésének, használatának gyakorlása, egyéni bánásmód, differenciált fejlesztés alkalmazásával.
- Együttműködés a logopédussal és a családdal a megelőzés és a korrekció területén.
- A szociokulturális háttér figyelembe vételére épülő differenciált készség, képességfejlesztés megvalósítása.
- A nemzetiséghez tartozó, valamint migráns gyermekek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában.

Kulcskompetenciák megalapozása, fejlesztése:

Személyes kompetenciák:

- Artikulációs készség fejlesztése a beszédszervek ügyesítésével és a helyes beszédleghzés fejlesztésével
- Beszédindíték és beszédkedv erősítése változatos beszédhelyzetek megteremtésével, élmények, tapasztalatok biztosításával, pozitív megerősítéssel

Szociális kompetenciák:

- Verbális és nem verbális kommunikációs kapcsolatteremtő-, és tartó képesség fejlesztése a tekintet, a mimika, a gesztus, a hangerő és hangszín, személyes példamutatás által, térközsabályozás (proxemika) biztosításával és tudatosításával a tevékenységek és az együttműködés során
- A „nemet mondás”, az őszinteség és az udvariasság nyelvi formáinak kialakítása, gyakorlása az önérvényesítés megvalósításával, a csoportnormák tiszteletben tartása mellett A véleménynyilvánítás, vita, egymás meghallgatásával a beszédfejelem,
- beszédkészség fejlesztése, az egymástól való tanulás és a kooperáció megalapozása
- Érkezés, távozás esetén személyre szóló, szemkontaktus alapú üdvözléssel közösségi nevelés

Kognitív kompetenciák:

- Beszéd tartalom gazdagítása a szókincs bővítéssel, a kifejezőkészség és szövegalkotás fejlesztésével a beszédkedv és beszédindíték ösztönzése által
- A beszédértés fejlesztése
- Hangok szintjén: hallás, fonémahallás fejlesztése által
- Szavak szintjén: a mozgás és beszéd integrációjával, képzetalkítással
- Szófajok megismertetésével a mondatalkotás, és a kontextusos beszéd kialakulásának segítése
- Mondat szintjén: önálló mondatalkotással és a szerialitás kialakításával (időbeni egymásutánosság)

Speciális kompetenciák:

Tehetséggondozás az egyéni adottságok, érési ütem, sajátosságok és szükségletek figyelembevételével, az egyénre szabott önkifejezési formák lehetőségének biztosításával, az aktivitásra és belső motivációra alapozott differenciált fejlesztéssel

Kiemelt figyelmet igénylő gyerekekre vonatkozó feladat:

- A beszédkedv erősítése, a beszédészlelés, beszédértés fejlesztésével, a metakommunikációs jelrendszer segítségével és személyes mintaadással
- Intim beszédhelyzetek biztosításával a biztonságérzet növelése, az egyéni megnyilvánulások segítése

PEDAGÓGUS ATTITÚD:

- Reális, a szituációnak megfelelő, világos, egyértelmű fogalmazás
- Igényes nyelvhelyességű és személyragozású beszéd minden szöveghelyzetben
- Változatos hangzással, hibátlan hangképzéssel, a szituációhoz alkalmazkodó hangerővel
- Tapintatos, a gyermek, a szülő szükségleteire, érzelmeire figyelő kommunikáció
- Jusson kifejezésre érzelmi magatartása a beszéd témával kapcsolatban
- Személyes minta és példaadás
- Pozitív visszajelzés, a dicséret érintéssel kísért megerősítése
- Az aktív szókincs gyarapodásának segítése az egész nap folyamán
- Beszédhelyzetek alakítása és a kapcsolatteremtés segítése
- Konfliktushelyzetek tényként történő értelmezésével a helyzethez adekvát viselkedésminta, beszédfordulat megismertetése
- Nem verbális kommunikáció alkalmazása
- A tegezés támogatása, amíg a gyermek érésénél fogva át nem vált magázódásra

KIMENET:

- Érthetően, a szituációnak megfelelően beszél
- Tempó, hangsúly, hangerő és a prozódiai elemek jól tükrözik a magyar nyelv sajátosságait
- Megérti mások beszédét és képes végighallgatni azt

4. A KATOLIKUS ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

4.1. Személyi feltételek

A katolikus óvodapedagógus és az óvoda működését segítő nem pedagógus alkalmazottak viszonya az egyházhoz, nemzethez, hazához, embertársakhoz, szakmához, óvodához, munkatársakhoz, családokhoz, a gyermekek szüleihez, a gyermekekhez meghatározó. Ezeket a keresztény értékeket képviselve életük a gyermek számára követendő mintává, modellé válik.

Az óvodai nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. A nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermekek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos.

A katolikus óvodákban dolgozók közössége nem tesz különbséget gyermek és gyermek között.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése speciálisan képzett szakemberek közreműködését igényli.

Nemzetiséghez tartozó és migráns gyermekeket nevelő óvodákban dolgozóknak feladatuk, hogy megvalósítsák a kapcsolódó nevelési célkitűzéseket.

Az óvodák személyi feltételei:

Imrehegy

2 fő óvoda pedagógus,

1 fő óvoda pedagógus részmunkaidőben,

2 fő dajka látja el az óvodai nevelési munkát. A tagóvoda-vezető a csoportban is végez nevelői munkát.

Az óvodapedagógusok kompetenciái:

- Gyógypedagógus tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon
- Fejlesztő pedagógus
- Vezető óvodapedagógus
- Tanító
- Gyermekjáték, néptánc szakismeret

Külső szakemberek:

- Gyógytestnevelő óvodapedagógus
- Logopédus

Az intézmény lelki vezetését az igazgató által kijelölt lelki vezető látja el.

Napi és eseti kapcsolatban állunk a védőnővel, a gyermekjóléti szakemberrel és az óvoda orvossal.

Táblár

Az óvodai nevelési munkát

- 4 fő óvodapedagógus
- 2 fő dajka látja el.

A tagóvoda-vezető csoportban is dolgozik. Munkatársain folyamatos önképzéssel és továbbképzéseken való részvétellel gazdagítják ismereteiket.

Az óvodapedagógusok végzettségei:

- Népi mesterségek szakismerete
- Nyelv- és beszédfejlesztő szakismeret
- Számítástechnikai szoftver-üzemeltető
- Közoktatási vezető
- Gyermekvédelmi szakismeret
- Drámapedagógus
- „Dohányzás vagy egészség” kiegészítő óvodai program ismeret
- „Sindelar-Zsoldos” program ismeret.

A dajkák végzettségei:

- óvodapedagógus

Külső szakemberek:

- Logopédus, gyógypedagógus (külsős) heti egy alkalommal.

Az óvoda katolikus keresztény lelki vezetését a fenntartó által kijelölt plébános, káplán látja el.

Az orvosi, fogorvosi szűrés, valamint a védőnői ellátás biztosított.

4.2. Tárgyi feltételek

- Az óvoda rendelkezik a pedagógiai program megvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.
- Lehetővé teszi a mozgás- és játékgigények kielégítését.
- A gyermekek által használt tárgyi felszerelések legyenek számukra hozzáférhetően vannak elhelyezve.
- Felszereltsége megfelel a gyermekek változó testméretének, egészségük megőrzése érdekében legyen biztonságos, a baleset-megelőzést szolgálja.
- Az óvodai munkatársak munkakörnyezete megfelelő.
- A szülők fogadásának lehetősége a nevelői szobában biztosított.

Imrehegy

Területek	Folyamatos karbantartásra, állagmegóvásra szorul	Hiánypótlás, szükségletek
Tárgyi feltételek:		<u>Átalakítást igényel:</u> Csoportszoba mennyezetének balesetveszély mentesítése
Játékkészlet:	Értelmi képességet és kreativitást fejlesztő játékok. Ábrázoló tevékenységet fejlesztő játékok, eszközök. Munka jellegű tevékenységek eszközei.	
Könyvtár: (szakmai, gyermek)	Szakmai kiadványok	
Felnőttek munkafeltételei:		Óvodai laptop beszerzése.
Udvar állapota:	Játékeszközök karbantartása,	

	Udvari játékok átalakítása, elhelyezése. Ütéscsillapítás megoldása.	
Egészségvédelem:	Gázkészülékek átvizsgálása évente és szükség esetén	

Táblár

Területek	Folyamatos karbantartásra, állagmegóvásra szorul	Hiánypótlás, szükségletek
Tárgyi feltételek:		<u>Átalakítást igényel:</u> Melegítő konyha, felnőtt- és gyermek mosdó. Nyílászárók cseréje.
Játékkészlet:	Értelmi képességet és kreativitást fejlesztő játékok. Ábrázoló tevékenységet fejlesztő játékok, eszközök. Munka jellegű tevékenységek eszközei.	
Könyvtár: (szakmai, gyermek)	Szakmai kiadványok	
Felnőttek munkafeltételei:		Óvodai laptop beszerzése.
Udvar állapota:	Játékeszközök karbantartása, Udvari játékok átalakítása, elhelyezése. Ütés csillapítás megoldása.	
Egészségvédelem:	Gázkészülékek átvizsgálása évente és szükség esetén	

4.3. Az óvodai élet megszervezése

Az óvodai nevelés a katolikus óvodáinkban csak a fenntartó által jóváhagyott pedagógiai program alapján történik és a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében kerül megszervezésre, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

Szemponatok:

- Az óvoda helyi sajátosságait figyelembe véve történik az éves, havi, heti, napi szintű tervezés.
- A fejlődés nyomon követése a gyermekek megismerését, fejlesztését tükrözi.
- A stratégiai dokumentumok harmonizálnak egymással.
- A mindennapokban a gondozási tevékenységeknek is kiemelt szerepe van. A gyermekekkel foglalkozó felnőtt (pedagógus és dajka) a gondozás folyamatában is nevel.
- A hetirend (lehetőségeknek megfelelően) biztosítja a feltételeket a párhuzamosan végezhető, differenciált tevékenységek szervezéséhez.
- A napirend és a hetirend összeállításakor az óvodapedagógus figyelembe veszi a helyi szokásokat és a gyermekek egyéni szükségleteit.
- A napirendet rugalmasság, (lehetőség szerint) folyamatosság jellemzi, amelyben a játék kitüntetett szerepet kap.

Gyermekeinket meghitt, családi légkörben szeretnénk nevelni, így a napirendünket is ennek megfelelően alakítottuk ki. Az óvodában 6³⁰ órától 16³⁰ óráig (a teljes nyitva tartás idejében) óvodapedagógus irányítja a gyerekek tevékenységeit.

4.3.1. JAVASLAT AZ ÓVODAI CSOPORTOK NAPIRENDJÉRE

Időtartam *	Tevékenység
6 ³⁰ - 11 ³⁰	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan is tervezett differenciált tevékenység a csoportszobában vagy a szabadban • Hitre nevelés, az elcsendesedés feltételeinek megteremtése • Mindennapos frissítő mozgás vagy tervszerűen szervezett mozgás (teremben, tornateremben, vagy a szabadban) • Ismerkedés a teremtett világgal, megfigyelések végzése spontán és tervezetten szervezett formában • Az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenység a szabad levegőn • Játékba és tevékenységbe ágyazott, a gyermekek egyéni képességeihez igazodó műveltségtartalmak közvetítése • Tevékenységekben megvalósuló tanulás <ul style="list-style-type: none"> ○ Verselés, mesélés ○ Ének, zene, énekes játék, gyermektánc ○ Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka ○ Mozgás ○ A külső világ tevékeny megismerése <ul style="list-style-type: none"> ▪ Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése
11 ³⁰ - 14 ³⁰	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Pihenés
14 ³⁰ - 16 ³⁰	<ul style="list-style-type: none"> • Gondozási feladatok (tisztálkodás, étkezés, öltözködés) • Szabad játék, párhuzamosan is végezhető tevékenység a szülők érkezéséig

* Az Alapító Okiratban meghatározott óvodai nyitva tartás figyelembevételével!

4.3.2. A TEVÉKENYSÉGEK JAVASOLT SZERVEZETI FORMÁI

Tervezeten szervezett tevékenységek	Párhuzamosan is végezhető differenciált és csoportos tevékenységek szervezése
<ul style="list-style-type: none"> • Hitre nevelés • Mozgás • Mozgásos játék (mindennapos mozgás)	<ul style="list-style-type: none"> • Játék • Verselés, mesélés • Ének, zene, énekes játék, gyermektánc • Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka • Mozgás • A külső világ tevékeny megismerése<ul style="list-style-type: none"> • Matematikai tartalmú tapasztalatok

DOKUMENTUMAINK:

- *Óvodai törzskönyv*
- *Óvodai felvételi előjegyzési napló*
- *Óvodai felvételi és mulasztási napló*
- *Saját készítésű csoportnapló*
- *Csoportnapló*

Tartalmazza:

- A csoport megnevezését, a nevelési évet, a csoport óvodapedagógusainak nevét, érvényességét.
- A csoport életkor és nem szerinti összetételét.
- A csoport gyermekeinek névsorát és jelét.
- A születésnapok nyilvántartását.
- A hetirendet.
- A napirendet.
- Az elvégzett családlátogatások feljegyzéseit.
- Az óvodavezető ellenőrző látogatásait.

- A csoport működésével kapcsolatos adatokat.
- A csoport óvodapedagógus ellátottságára vonatkozó adatokat.
- Az óvodapedagógusok személyében bekövetkezett változásokat.
- A csoport esemény és programtervét (1 hónapra).
- A csoport szokás- és szabályrendszerét (fél évre).
- A csoport pedagógiai tématervét (1 hónapra).
- A csoport éves értékelését.
- *A gyermekek egyéni fejlődési naplója*

Tartalmazza:

- Anamnézist
- Családlátogatás tapasztalatait
- Beszoktatás tapasztalata
- A szakértői bizottság határozatát.
- A csoportban történő fejlesztés feljegyzéseit.
- A logopédus feljegyzéseit.
- Egyéb, a gyermeket érintő fontos események, vizsgálatok feljegyzéseit, határozatok másolatát.
- Az iskolaérettségi vizsgálat eredményét.
- Az óvodai szakvélemény másolatát.

A gyermekek személyi anyagába csak a szülő jogosult betekinteni. Nem adható ki. Amennyiben a gyerek korcsoportját ismétli, személyi anyagát viszi magával.

A fenti dokumentumok vezetése minden óvodapedagógusra nézve kötelező.

- *Sajátos nevelési igényű gyermekek haladási naplója*

Tartalmazza:

- A csoport megnevezését, a nevelési évet, a csoport gyógypedagógusának nevét, érvényességét.
- A gyermekek nevét, jelét.
- A hetirendet.
- Elvégzett családlátogatásokat.
- Hivatalos látogatások, hospitálásokat a csoportban.
- A gyermekek szakértői bizottsági határozatát.

- A gyermekek egyéni fejlesztő naplóját.
- A gyermekek mérési eredményeit.

A naplót rendszeresen és kötelezően vezeti a gyógypedagógus.

A gyerekek személyi anyagába csak a szülő jogosult betekintésre. Nem adható ki.

4.4. Az óvoda kapcsolatai

Család – Óvoda

Óvodáinkba a családokból érkeznek a gyermekek, ezért kiemelt fontosságúnak tartjuk a családi életre nevelés keretében a szülőkkel való szorosabb kapcsolattartást, amelynek a kölcsönös bizalomra kell épülnie.

- Keressük az óvodapedagógusok, szülők, gyermekek közötti együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségeit.
- Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, szokásait.
- Az együttműködés során érvényesítjük az intervenciók gyakorlatát, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
- Kiemelt fontosságú a szülőkkel való szoros kapcsolattartás, evangelizálás.
- A családlátogatás a gyermek otthoni környezetének megismerése. (Évente legalább egyszer ellátogatunk a családokhoz. Az újonnan érkező gyermekeket óvodába lépés előtt meglátogatjuk. A problémás gyermekekhez az év folyamán szükség szerint ismét elmegyünk.)
- A fogadóóra, megbeszélés a gyermek fejlődésének a szülővel való együttes nyomon követését szolgálja. (A fogadóórák rendje: 3 havonta egy alkalom. Szükség esetén előzetes megbeszélés után beszélgetünk, illetve tájékoztatjuk a szülőket gyermekeik fejlődéséről.)
- A szülői értekezletek szervezése évente három alkalommal (illetve szükség szerint) a csoport nevelésével, fejlődésével kapcsolatban. (Év elején, félév, év végén.)
- Közös szentmisén való részvétel.
- A kiscsoportos korú gyermekeknek ajánljuk, a középsősöket kérjük, a nagycsoportosoktól elvárjuk, hogy nagyobb ünnepek alkalmával részt vegyenek a szentmiséken. A gyerekeken keresztül meg lehet közelíteni azokat a szülőket, akik

keresik a helyüket, akik szimpatizálnak az Egyházzal, de nem tudják segítség nélkül megtenni az első lépést.

- A játszónapok (karácsony előtti és húsvét előtti játszóház), foglalkoztató tevékenységek, nyíltnapok lehetőségének megteremtésével segítjük az óvodai életünkbe való bepillantást.
- Közös kulturális programok szervezése.
- Zarándoklatok, közös kirándulások felkínálása.
- Az óvodát népszerűsítő egyedi programok megvalósítása. (Nyílt napok.)

Szülői Közösség

- A Szülői Közösség szervezetének csoportonként két fő a tagja. Az évente újra alakuló csoport SZMSZ alapján végzi munkáját. Kéthavi rendszerességgel találkoznak az év során, az elfogadott munkatervük szerint.
- A szülői közösség működésének segítésében az óvoda vezetősége közreműködik.
- Rendszeres kapcsolattartásra törekszünk.
- A szülőktől jövő kérdések, meglátások megvitatása, az információk áramlása, az óvodában folyó munka egyes szakaszairól történő beszámolás stb.
- A Szülői Közösség működése olyan tapasztalatok és információk gyűjtését is segíti, amelyek az óvoda működését megkönnyítik. A szülők ötleteit – úgy a szervezésben, mint a kivitelezésben – igényeljük, segítjük.

Óvoda-óvoda

- Lehetőség szerint tartjuk a kapcsolatot a katolikus óvodákkal (Kiskunhalas, Kiskunmajsa, Jánoshalma, Kecskemét, Kalocsa).
- Más felekezeti óvodák megkeresését is nyitottan fogadjuk, esetleges rendezvényeken részt veszünk, együttműködünk.

Iskola-óvoda

- Azért, hogy a tőlünk iskolába kerülő gyermekek továbbra is vallásos légkörben nevelődjenek, nagy gondot fordítunk az általános iskolával való együttműködésre.
- Az iskola igazgatójával egyeztetve rögzítjük a kölcsönös hospitálás rendjét, időpontját, esetleg közös program szervezését.

- Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a tanítók ellátogassanak az óvodába, és ismerkedjenek a leendő iskolásokkal, az óvodai nevelőmunkával.
- Megkérdezzük az iskola véleményét arról, mennyire elégedettek az iskolakezdés időpontjában a gyermekek fejlettségével.
- Mi is ellátogatunk az iskolába, meglátogatjuk régi óvodásainkat.
- A kora tavasszal szervezendő szülői értekezleten közös tájékoztatással próbáljuk segíteni a családokat a megfelelő iskola kiválasztása érdekében.

Fenntartó szerv – Óvoda

- Együttműködünk mindazon szervekkel, testületekkel, akik segítik az óvoda működését. Törekszünk a gyors, pontos információáramlás létrehozására.
- Rendszeres kapcsolattartás az EKIF képviselőivel (igazgató, gazdasági szakértő, jogász...).
- Együttműködünk a kormányhivatalokkal és tankerületekkel.
- Szükség esetén felvesszük a kapcsolatot a kisebbségi szervezetekkel.

Közművelődési intézmények

- A könyvtárlátogatások tudatos beépítése segít abban, hogy a gyermekek megismerjék, megszeressék, megbecsüljék a könyveket. Később pedig szeressenek olvasni, hasznos tevékenységekkel töltsék idejüket.
- Az óvoda dolgozói figyelemmel kísérik a település kulturális rendezvényeit, és ezekbe lehetőség szerint bekapcsolódnak. A rendezvények felkutatásába és a részvételbe bevonják a szülőket is.
- A gyerekek részére a Szülői Közösség bevonásával színházlátogatásokat, kirándulásokat szervezünk a szülők igénye szerint.

Óvó-védő, fejlesztő hálózattal való kapcsolattartás

- Óvodánk háziorvosa és a védőnő szükség esetén jön az óvodába, hogy megnézze a gyerekeket, elvégezze az egészségügyi feladatokat.
- Logopédus foglalkozik a rászoruló gyerekekkel. Szeptemberben fölméri a csoportokat és beosztja, mire mikor kerül sor. Elsősorban a nagycsoportosokkal foglalkozik.
- Nevelési Tanácsadó segítségét vesszük igénybe a kérdéses gyermekek iskolaérettségi vizsgálatánál, illetve az év közben szükséges kezelések ellátása érdekében.

- Szakértői és rehabilitációs bizottsággal együttműködünk a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek felülvizsgálatában, fejlesztésében.
- A gyermekek étkeztetését térítés ellenében a helyi Önkormányzat központi konyhájáról oldjuk meg. A családokat terhelő étkezési térítési kötelezettség a szolgáltató által meghatározott normatíva szerint alakul. A szociálisan rászoruló családok gyermekei részére felterjesztés és elbírálás után az Önkormányzat étkezési térítési kedvezményt állapít meg. A nagycsaládosok nyilatkozat kitöltése (és igazolás behozatala) után részesülnek az 50%-os normatív támogatásban.
- Kérjük és támogatjuk, hogy a helyi Önkormányzat a szociálisan rászoruló családok részére egyszeri, vagy rendszeres nevelési segínyt, illetve gyermekvédelmi támogatást folyósítson.
- Gyermekvédelmi felelősünk kapcsolatot tart a Gyermekjóléti szolgálattal, a Családsegítő központtal.
- Amennyiben kisebbséghez tartozó családok is kerülnek az óvodába, felvesszük a kapcsolatot a helyi kisebbségi szervezetekkel.

5. ÓVODAI ÉLETÜNK TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Az óvodai élet tevékenységi formáinak tervezésekor jelenjen meg:

- a cél,
- a feladat,
- a tartalom,
- az óvodapedagógus feladata,
- a pedagógiai munkát segítők feladata.

5.1. Hitre nevelés

A hit Isten ajándéka.

- Fontosnak tartjuk, hogy olyan légkörben nevelődjenek a gyermekek, amely érzelmi biztonságot nyújt. Ebben a szerető, elfogadó légkörben éljék meg az összetartozás élményét, s az iskolába lépés idején fogékonyak legyenek a hit befogadására, illetve továbbélésére.

- Az óvodának missziós feladatai is vannak.
  - Szükségesnek tartjuk a családok bekapcsolását az egyházközség vérkeringésébe. Valljuk, hogy a közös imádság, a közös munka és a közös szórakozás megtartó erejű.
- A vallásos nevelés átszövi az óvodai élet egészét.
- Megnyilvánul a köszönési módban, az étkezés előtti-utáni imádságban, a templomlátogatások során, a játékban, a tevékenységekben, a délutáni pihenés előtti imában, hazamenetel előtt, de legfőképpen a mindennapos lelki beszélgetések során.
- A mindennapos lelki beszélgetéseket a csoportos óvónők tartják a napirendbe beépítve. A beszélgetések anyagát úgy dolgoztuk ki, hogy egy témával egy hétig foglalkozunk. Az anyagot általában négy napra bontjuk, majd az ötödiken átismételjük a héten hallottakat. Az erre a célra kialakított helyen gyertyát gyújtunk. Ha mindenki elhelyezkedett, közösen énekelünk, elmondjuk a reggeli imát, majd beszélgetni kezdünk. Az év folyamán feldolgozzuk a liturgikus év egyes eseményeit. Foglalkozunk erkölcsi témákkal, és ide tartoznak az aktuális ünnepek, megemlékezések is. Sok játékot, énekes játékot, dalt is beiktatunk a gyermekek életkori sajátosságaira és játékosságára építve. Mondunk kötött imákat, de célunk, hogy eljuttassuk a gyermeket a saját szavukkal való imádkozáshoz. Ezt személyes példamutatással, hosszú folyamat eredményeként kívánjuk elérni.
- A vallásos és erkölcsi nevelést beépítjük/megjelenik a különböző tevékenységi formákban is.
- **A liturgikus év eseményei**
  - A liturgikus év két nagy területe köré csoportosítva, és a gyermekek életkori sajátosságait, valamint fejlettségi szintjét figyelembe véve nagy körültekintéssel választjuk ki azokat a témákat, amelyek feldolgozásra kerülnek. Ezen kívül megismertetjük őket a templommal, annak külsejével, berendezéseivel, a liturgia eszközeivel, és alakítjuk náluk a templomban történő helyes viselkedés szokásait.
  - A nagyobb ünnepek alkalmával (pl. Karácsony, Gyertyaszentelő, Húsvét, Úrnapja) óvodásainkat családjukkal együtt hívjuk a templomba. A kiscsoportosoknak javasoljuk, a középső csoportosoktól kérjük, a nagycsoportosoktól elvárjuk az ünnepi szentmisén való részvételt.
  - Előre egyeztetett időpontokban a középső és nagycsoportos gyermekek rövid imával, énekkel szolgálnak a szentmisén.
  - Az ünnepek jelentőségét azzal is fokozzuk, hogy jócselekedetek gyűjtésével tesszük teljesebbé a várakozás idejét.

- Rövid imákkal is megismertetjük a gyermekeket.
- **Erkölcsei nevelés** (közösségi és egyéni nevelés, családi nevelés, keresztény erények)
- Az ember legbensőbb lényét tekintve közösségi. Nagy jelentőségűnek tartjuk a közös élményeket nyújtó tevékenységeket. Olyan óvodai életet biztosítunk, amely segít a gyermekeknek az erkölcsi tulajdonságok megalapozásában, kialakításában. (Együttérzésüket, segítőkészségüket, önzetlenségüket, figyelmességüket; valamint akarataikat, ezen belül önállóságukat, önfegyelmeiket, kitartásukat, feladat- és szabálytudatukat fejleszti.)
- A mindennapos lelki beszélgetések során feldolgozásra kerülnek erkölcsi témák is. Ezeken beszélgetünk a gyermekekkel a szeretetről, egymás megbecsüléséről, a megbocsátásról, vigasztalásról, barátságról. Ezeket a napi tevékenységeink során átéljük, gyakoroljuk. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából modell értékű az óvodában dolgozók viselkedése. A gyermekek biztonságérzetét erősítjük, amikor tudatosítjuk bennük, hogy milyen közösséghez tartoznak (koncentrikus körök): család, óvoda, Egyház, Isten nagy családja.
- Érzelmi nevelésünk alapja, hogy kialakítjuk a gyermekekben a feltétel nélküli szeretet és elfogadottság élményét. Ennek feltétele a helyes istenkép kialakítása, amely elsősorban az őket szerető mennyei Atyában ölt testet.
- Az érzelmi nevelés szempontjai biztosítják a gyermekek harmonikus fejlődését. Élményük lesz az elfogadásról, szeretetről, a mennyei Atya kegyelméről és ajándékairól. Erősítjük a család és az óvoda kapcsolatát. Igyekszünk elérni és segítjük a szülőket abban, hogy az óvodában kialakított értékrendet fogadják el, majd vallják magukénak az eredményes együttnevelés érdekében.
- **Ünnepek és megemlékezések**
- Feladataink közé kell sorolni, hogy a gyermekeket megtanítsuk ünnepelni. Arra törekszünk, hogy az ünnepeket érzelmi tartalommal töltsük meg és kiemeljük a mindennapi élet eseményeiből (szép abrosz, ünnepi ruha, égő gyertya, egy szál virág, stb.).
- Az ünneplést elő kell készíteni és le kell zárni. Engedjük, sőt törekszünk arra, hogy a gyermekek minél aktívabban vegyenek részt az ünnep előkészítésében és lezárásában, átélhessék azok örömét. Arra próbáljuk rávezetni őket, hogy az igazán értékes ajándék az, ami saját magukból fakad (ajándékozhatunk verset, éneket, rajzot, ölelést, simogatást, mosolyt, stb.).

- Az ünneplésnek megvan a maga szertartása, üzenete, amivel megismertetjük a gyermeket, ezáltal lelkileg gazdagítjuk őket. Az egyházi év számtalan lehetőséget kínál a katolikus óvodákban erre. A megemlékezések nagy részét a lelki beszélgetések anyagában dolgoztuk ki. Vannak helyi sajátosságaink is, valamint a jeles napokat ünnep, illetve megemlékezés keretében csoportban vagy óvodai szinten valósítjuk meg. Akkor teljes az ünnep, ha mindannyian átéljük az ünnep örömeit.

5.2. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Az óvodás gyermek társas kapcsolatának és játéktartalmának alakulása az óvodába lépéstől az iskolába lépésig tart. Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték túlsúlyának érvényesítését. A játék kiemelt jelentőségének meg kell mutatkoznia a napirendben, időbeosztásban, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is.

A játék során:

- A pedagógus tudatos jelenléte, indirekt játékirányítása alakítja a zavartalan szabad játékot, amely hangsúlyosan érvényesül az óvodai nevelés során.
- Az anyanyelvi nevelés áthatja a gyermekek játéktevékenységét.
- Feladatunk az élményszerzés lehetőségének megteremtése, amely alap a gyakorló játékhoz, a szimbolikus szerepjátékhoz, a konstruáló játékhoz, a szabályjátékhoz, a barkácsoláshoz, a bábozáshoz, dramatizáláshoz.
- Olyan légkört, helyet, időt, eszközt és a játékban megjeleníthető élményt biztosítunk a gyermekeknek, hogy minél felszabadultabban és aktívabban játszassák ki magukból pozitív és negatív élményeiket a különböző játékformákon keresztül. Az ötletek, a szokatlan fordulatok tág teret adnak a kreativitásnak. A különböző elgondolások megbeszélése, a társ nézőpontja iránti nyitottság, az új lehetőségek gazdag áramlása a kreatív együttműködés fejlődését segíti elő, ezáltal alakulnak a magatartásformák, szokások, fejlődik a társas kapcsolatok minősége.
- A nyugodt légkör és hely biztosítása az egész óvodai élet elengedhetetlen feltétele. Ennek érdekében nagyon fontos az együttélés alapvető szabályainak, szokásainak kialakítása. Ez egyben fokozza a gyermekek biztonságérzetét, segíti őket az eligazodásban. Elengedhetetlen a természetes, hiteles, érzelem gazdag, „anyapótló” óvodapedagógusi magatartás is. Az így kialakított légkörben a gyermekek be tudják mérni saját és társaik tevékenységének határait.
- A szabad játék idejének megfelelő biztosításával és a játék visszatérő, hosszantartó, zavartalan kielégülési módjának megteremtésével elérjük, hogy a kezdeti 1-2 perces tevékenység az iskolába lépés idejére akár több napon keresztül folytatódó játéktevékenységgé fejlődik.

- Az eszköz, játékszer részben motiválja, ösztönzi, gazdagítja a gyerekek elképzeléseit, segíti elgondolásaik megvalósítását, részben tárgya magának a játéknak. Játékeszköz-kínálatunkkal fokozzuk a gyermekek érdeklődését, folyamatos biztosításával fenntartjuk játékkedvüket és egyre elmélyültebb játékra ösztönözzük őket. Törekszünk a természetes anyagokból készült játékeszközök biztosítására, emellett nagyon fontosnak tartjuk a már meglévő konstruáló, építő játékokat, (Lego, memóriajátékok) melyek nagymértékben fejlesztik a gyermekek kezűgyességét, gondolkodásuk, képzeletük vizuális memóriájuk, logikai készségük alakulását. Az évszaknak megfelelően félkész eszközöket is biztosítunk a gyermekek számára, amik továbbgondolásra, kreativitásra ösztönzik őket.
- A játékeszközök nagymértékben fejlesztik a gyermekek manipulációs készségét, hatással vannak a szem-kéz, szem-kéz-láb koordináció fejlődésére, ezáltal is fejlődik, (fejleszthető) a gyermekek egyik alapvető tevékenysége a mozgás — ami az iskolaérettség fontos feltétele. Elengedhetetlenül szükséges, hogy esztétikus, könnyen tisztítható, veszélytelen eszközöket adjunk a gyermekek kezébe, amik jó minőségűek, különböző anyagúak és sokféleképpen variálhatók illeszthetők egymással.
- A játék a gyermekeknek nemcsak „élete”, hanem legbölcsebb tanítója is. A játék folyamán ismerkednek a külvilággal, tárgyi és társas környezetüket cselekvéssel, azonosulással, ismétlő játékkal veszik birtokba, miközben mindez örömforrás számukra és feszültségeik csökkenéséhez vezet. A külvilágot, amely hozzájuk viszonyítva aránytalanul és szinte megismerhetetlenül nagyméretű és bonyolult, csak saját méreteikhez szabott tárgyakkal és életkorukhoz illő módon képesek megismerni és többé-kevésbé megérteni. Ennél is nagyobb jelentőségű az, hogy ezáltal „önmagukat is tanulják”. Belső technikákat, lelki működéseket dolgoznak ki, amik által megtanulnak cselekedni, önmagukon uralkodni, másokkal együttműködni, bizonyos szabályokat megtartani, egy célra összpontosítani, képességeiket a másikéval összemérni stb. – A játék tehát alakítja, fejleszti a gyermekeket.
- A játék fejlesztő hatását fokozzák a cselekvést kísérő pozitív érzelmek. A játék derűjén, vidámságán, örömén átszűrve minden hatás fölerősödik, s az új vonások pozitív érzelmektől kísérve épülnek be a gyermekek személyiségébe. A játékot kísérő érzelmek közlési vágyakat ébresztenek. Fokozódik a gyermekek beszédkedve. A beszédkedv ösztönzi a nyelvi kommunikációs készség fejlődését. A gyermekek játék közben fölített kérdései és a továbbkérdezésre bátorító óvodapedagógusi válaszok ösztönzik a beszédet, a

gondolkodást. A játék jellemzőit ismerve lehetőség van arra, hogy az egyes gyermekeknél fölmerülő lemaradásokat korrigálni tudjuk.

- Célunk, hogy a játék által a keresztyén értékekre fogékony, kreatív, társaikhoz alkalmazkodni tudó, aktív, feladatokat értő és megtartó gyermekeket neveljünk.

5.3. Verselés, mesélés

A játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdoló, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához és anyanyelvi neveléséhez. A vers, mese az óvodai élet egészét átható, mindennapos tevékenység. Célja a nyelv szépségének, kifejező erejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel a biztonságos önkifejezés megalapozása, emellett az életkori sajátosságnak megfelelő irodalmi élmények nyújtásával az irodalmi érdeklődés felkeltése.

- Feladata a változatos irodalmi élmények közvetítése (népi, klasszikus, és kortárs irodalmi művek), valamint ismerkedés a vallásos irodalommal – nemzeti, keresztényi tudat erősítése (mondóka, vers, verses mese, bábjáték, dramatizálás, bibliai történet).
- Kezdetben dalokkal, mondókajátékokkal ismerkednek a gyerekek, ezt követik az állathangutánzó és felelgetős mesemondókák, halmozó és láncmesék, versek, verses mesék, majd a fokozatosan hosszabbodó, bonyolódó prózai mesék.
- Lényeges, hogy csak nyelvileg tiszta és értékes verset, mesét halljanak a gyerekek. A mondókák, versek mesék, történetek az ismeret átadásán túl a népi sajátosságnak megőrzésével nevelnek.
- A vers és a mese az anyanyelv közegén át emberi kapcsolatokra tanít. Mélyíti az önismeretet, segíti a világ megismerését. A mese a legtagabb értelemben tanít. Cselekménye mozgásba hozza a gyermeki képzeletet. Erkölcsi tartást, belső indulati élményeket közvetít. Megbékíti a gyermekeket félelmeikkel, erősíti önbizalmukat. Segíti a nemzeti és keresztényi tudat alakítását.
- Megismertetjük növendékeinket bibliai történetekkel (KAPI segédanyag alapján).
- A közösen átélt örömök és élmények elszakíthatatlan szálakkal kötik össze a felnőtteket és a gyermekeket egymással (közösségi élmény erősítése, személyiségfejlesztés) és anyanyelvünkkel. (nemzeti irodalom használata, ha van más nemzethez tartozó növendék)
- A vers, a mese szókészlete, a szó jelentésének megértése, a mesei fordulatok ösztönzik a gyermekek szóbeli kifejezését, szókincsük bővülését.
- A csoportszobákban elérhető helyen állnak a gyermekek rendelkezésére képeskönyvek, lapozgatók, melyeket a játékidő folyamán bármikor elővehetnek. Arra szoktatjuk őket, hogy a könyvekkel óvatosan bánjanak, becsüljék meg azokat – könyv szeretetére, olvasására nevelés.

- Örömmel vesszük, ha otthonról hozott, kedvenc könyveikkel érkeznek az óvodába. Ezekből a nap folyamán (pl. délutáni pihenés alkalmával) mesélünk. Ösztönözzük őket a saját vers és mesealkotásra, az önálló versmondásra, mesélésre.
- A nézegetésre biztosított könyvek a csoportszobákban megtalálhatók. Anyagi lehetőségeink szerint bővítjük könyvállományunkat.
- Bábozás, dramatizálás:
  - óvodapedagógus bábjátéka,
  - kommunikáció,
  - gyermek bábjátéka,
  - bábkészítő tevékenység,
  - esztétikai élménynyújtás,
  - személyiségjegyek tükröződése,
  - testséma fejlesztés,
  - drámajáték elemek,
  - szerepazonosulás,
  - metakommunikáció.

Az ünnepek értékének növelésében fontos eszköznek tartjuk.

5.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását. Az óvodai tevékenységek sorában fontos szerepet tölt be az ének, zene, énekes játék, ami elsősorban a művészeti nevelés körébe tartozik. Az érzelmeken keresztül hat a gyermekekre. Felkeltheti zenei érdeklődésüket, formálja zenei ízlésüket és esztétikai fogékonyságukat. Megszeretteti a gyermekekkel az éneklést, az énekes játékokat, és szoktatja őket a szép tiszta éneklésre, – e közben fejlődik hallásuk, éneklési készségük, ritmusérzékük, harmonikus, szép mozgásuk. Kodály Zoltán már 1940-ben megfogalmazta, hogy az óvodai zenei nevelés célja a zenei képességek fejlesztésén túl, zenét értő és szerető, egészséges lelkű, kulturált, boldog emberré nevelés.

- A mondókázáson keresztül erősítjük az élhangsúlyos magyar beszédet.
- Az óvodai zenei nevelés feladata, hogy minden gyermeket önmagához képest fejlesztve eljuttasson a zenei képességek megfelelő szintjére az éneklési, ritmikai, hallási és

zenehallgatási készségek területén, valamint alapozza meg zenei anyanyelvüket, alakítsa zenei ízlésüket, esztétikai fogékonyságukat.

- Kezdetben a felnőttek ölbeli játékainak (hintáztató, lovagoltató, sétáltató) alkalmazása, közvetlen kapcsolatot alakít ki az otthon és az óvoda között. Ebből alakulnak ki összefogódzással az egyszerű körjátékok, népi játékok, a fejlettségnek megfelelő hangterjedelem megválasztásával. A nagyobb gyermekek már szerepcserés körjátékok, sorgyarapító, sor- és párválasztó játékok eljátszására is képesek. Megismerkednek egyszerű tánclépésekkel, új térformákkal, a nagycsoportosok a néptánc elemeivel, miközben alakul és fejlődik esztétikus mozgásuk.
- Az oldott és vidám dalos játékokban az éneklés és a mozgás mindig együtt jár. Egyaránt magába foglalja a gyakorló-, szerep-, szabály- és dramatizáló játékot. Csökkenti a gyermekek gátlásait, segítséget nyújt nekik az egyéni megnyilvánulásban, alakítja a közösségi kapcsolatokat.
- A gyermekek szeretnek együtt énekelni. – A közös éneklésnek zenei múltunkban nagy jelentősége volt az ünnepi alkalmakon kívül munka közben és örömben, bánatukban is énekeltek az emberek. Ezek a dalok fennmaradtak és az óvodai zenehallgatás gerincét alkotják.
- A zenehallgatásra a gyermeki lélekhez legközelebb álló témákat kell válogatni (növényekről, állatokról, természetről szólókat), amelyeket az óvónő énekel a gyermekeknek. Emellett ismerkedünk a nemzeti és nemzetiségi értékeket hordozó hagyományos és kortárs művészeti alkotásokkal. A pedagógus hangszeres játékával is színesítheti élményeiket.
- A beszoktatási időszakban szinte egész nap énekelünk, mondókázunk a gyermekekkel. Ezek alkalmazása során egyre szorosabb kapcsolat alakul ki az óvónő és a gyerekek között. Miközben fejlesztjük éneklési készségüket, hallásukat, ritmusérzéküket, mozgásukat, formaérzéküket, zenei alkotókedvüket, kreativitásukat, az improvizációt, megismertetjük őket a környezetük hangjaival és különböző hangszerekkel. Ezekről a szülőket folyamatosan tájékoztatjuk.
- A vallásos nevelés egyik alappillére óvodai nevelésünknek. A zenei nevelés anyaga mellett az egyházi ünnepekhez kapcsolódó óvodás életkornak megfelelő hangterjedelmű dalokkal is megismertetjük gyermekeinket. Hallgatunk orgonamuzsikát.
- A gyermekeket megismertetjük néhány hangszerrel. (dob, fémháromszög, cintányér, ritmuspálca...). Ezek mindegyik csoportban a gyermekek rendelkezésére állnak.

Kiegészítő eszközöket az óvónők maguk is készítenek. A gyermekek a felnőtt hangszerjátékával és zörejangokkal is ismerkednek.

5.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Az ábrázoló tevékenységek az egész nap folyamán a tér és a változatos eszközök meglétével biztosítottak. Az óvodai rajzolás, festés, mintázás, kézi munka célja, hogy megalapozza a világra nyitott, esztétikai értékekre fogékony, a környezetüket alakítani tudó emberek nevelését.

Feladata az érdeklődés felkeltése az ábrázolás tevékenység iránt.

- Az óvodás gyermekek tér-, forma- és színeképzeteinek, valamint arányérzékének, esztétikai érzékének, díszítőkészségének megalapozása és fejlesztése.
- Az óvónő és a gyermekek olyan közös tevékenysége, amelyben az esztétikai megragadást (örömet, tetszést, csodálkozást, elutasítást, stb.) az ábrázolás élménye, a cselekvés vezet el az alkotás öröméhez. E tevékenység folyamatában a gyermekek nemcsak megismerik a világot, hanem át is alakítják, újratelemelik. Miközben képi formában fejezik ki magukat, mintegy megnevezik érzéseiket, gondolataikat. Nő önismeretük, önbizalmuk, differenciálódnak a cselekvéshez s annak tartalmához kapcsolódó érzelmeik. Fejlődik önkifejező alkotóképességük, finommotoros készségük. Tevékenységük során alakul szokásrendszerük, kialakulnak pozitív erkölcsi tulajdonságaik (munkaszeretet, önállóság, önfegyelem, önmaguk és mások munkájának helyes értékelése, esztétikai ítélet, szép dolgok szeretetének igénye, stb.)
- Ismerkednek a különböző anyagokkal, és technikákkal:
  - festés, (ujj-, majd ecset, nyomatkészítés)
  - rajzolás, (zsírkréta, postairón, színes ceruza, filctoll)
  - tépés, hajtogatás, mozaikkészítés,
  - vágás, ragasztás, (papír, textil, különböző anyagok)
  - fűzés, szövés, fonás,
  - varrás,
  - mintázás, karcolás, gipszöntés, (gyurma, lisztgyurma agyag)
  - sütés,
  - bábkészítés, (zacskó, fakanál, termény)
  - műalkotás elemzés, ismerkedés népművészeti elemekkel...
- A tevékenységeknél előnyben részesítjük a természetes anyagokat. Az éves tervek összeállításánál figyelembe vesszük az egyházi évkör eseményeit. Így építjük be a vallásos nevelést.

- Az egyházi és társadalmi ünnepekre várakozás idején a csoportszobák alkalomhoz illő dekorálásával, és ajándékok készítésével hangoljuk rá a gyerekeket az ünneplésre. Alkotásukban megjelennek vallásos témák is.
- Tehetséges növendékeink munkái pályázatokon is részt vesznek.

5.6. Mozgás

A rendszeres napi egészségfejlesztő testmozgás a pszichomotoros készségek és képességek fejlesztését szolgálja. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének – pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás – fejlődésére.

A kereszténység nagyra értékeli az emberi testet. A mozgás – a testi nevelésen belül – olyan tervszerű és rendszeres ráhatás, amely a testgyakorlatok, mozgástevékenységek alkalmazásával a személyiség sokoldalú képzését és a mozgásműveltség fejlesztését szolgálja. Célja a testi képességek fejlesztésével az egészségesen fejlett, a mozgást igénylő és szerető, életvidám, de ugyanakkor fegyelmezett ember nevelésének megalapozása.

A feladata a gyermekek természetes mozgáskészségének megőrzése, a mozgás megszerettetése, – ezáltal az egészséges életvitel kialakítása.

- A mozgásos tapasztalatok bővítése során a mozgáskészségek alakítása az egyéni szükségletek és képességek figyelembe vételével, valamint a testi képességek fejlesztése.
- A játékos mozgásoknak teremben és szabad levegőn, eszközökkel és eszközök nélkül, spontán vagy szervezett formában, az óvodai nevelés minden napján elegendő lehetőséget kell biztosítani.
- Az óvodai nevelés folyamatában a gyermekek egészséges testi- és mozgásfejlesztése útján szolgálja személyiségük fejlődését. Fejleszti a gyerekek természetes mozgását: járást, futást, támaszt, függést, egyensúlyozást, ugrást, dobást. Megismerteti velük a gimnasztikát és néhány talajtorna-elemet, labdagyakorlatokat és a sokszínű, változatos testnevelési játékokat. Fejleszti testi képességeiket, az ügyesség sokféle formáját, a testi erőt, gyorsaságot, és állóképességet. Az örömmel végzett gyakorlatok és játékok elősegítik a gyerekek helyes testtartásának, szép mozgásának kialakulását. A rendszeres mozgás kedvezően befolyásolja az egész szervezet növekedését, hozzájárul a légző- és keringési

rendszer teljesítőképességének, a csont- és izomrendszer teherbíró-képességének növeléséhez. Fontos szerepe van az egészség megőrzésében és megóvásában is.

- A testnevelés a mozgáskultúra fejlesztése mellett segíti a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, a döntést, és az alkalmazkodó képességet, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását.
- Óvodánkban a mozgásfejlesztést igen tágan értelmezzük. Az aktív nagymozgásoktól kezdve a finommotoros manipulációig mindent magába foglal, az egész személyiség fejlődését elősegíti azzal, hogy általa megerősödnek a személyiségi tulajdonságok (bátorság, fegyelmezettség, kitartás), egyben a közösségi élet alakulásához is fontos tulajdonságokat fejleszt (pl.: egymás segítése, együttműködést, stb.).
- A testi nevelés az óvodában a frissítő mozgással és a testneveléssel valósul meg. A mindennapos frissítő mozgás a tízóraiás előtt/után és a délutáni pihenés után valósul meg. Tartalmaz járásokat, futásokat, gimnasztikai gyakorlatokat, de középpontjában a mozgásos játékok állnak.
- A testnevelés anyaga az atlétikai, torna, játék jellegű főgyakorlatokból tevődik össze. A játékot, a játékosságot alapvető eszközként értelmezzük és alkalmazzuk a testnevelésben. A testnevelés során alkalmat teremtünk speciális gyakorlatok beiktatásával a testalkati deformitások megelőzésére is (lábboltozat erősítés, gerinctorna). Figyelünk arra, hogy a futásokat, ugrásokat, dobásokat olyan időszakra tervezzük, amikor a szabadban végezhetjük.
- A változatos eszközök és kéziszer használata öröm a gyermekek számára, emellett fejleszti ügyességüket.
- Megfelelő környezet biztosításával, a balesetvédelmi előírásokat megtartva, valamint erkölcsi neveléssel, a veszélyekre való figyelem felkeltésével segítjük a biztonságos mozgás megvalósulását.
- Mindezek figyelembevételével elérjük, hogy a frissítő mozgás és a testnevelésen végzett mozgások a gyermekek számára sok játékot biztosítsanak, érzelmi feltöltődést, örömet nyújtsanak. Fejlődnek testi képességeik, alakulnak mozgásjártasságaik és mozgáskészségeik, és a pozitív személyiségvonások megalapozódnak, – ami katolikus nevelésünk fontos tényezője.

5.7. A külső világ tevékeny megismerése

A gyermek aktivitása és érdeklődése során tapasztalatokat szerez a szűkebb és tágabb természeti – emberi – tárgyi környezet formái, mennyiségi, téri viszonyairól. A valóság felfedezése során pozitív érzelmi viszonya alakul a természethez, az emberi alkotásokhoz, tanulja azok védelmét, az értékek megőrzését.

A környezettel való ismerkedés az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat. Általa a gyerekek az őket közvetlenül körülvevő és tágabb természeti, társadalmi környezetről olyan tapasztalatokat szereznek, amelyek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz nélkülözhetetlenek.

Célja a nemzeti kultúra értékeit védő és ápoló, a környezetéhez alkalmazkodni tudó és azt alakító ember nevelésének megalapozása a természetfeletti és emberi értékek figyelembevételével.

Feladata, hogy tapasztalatok, ismeretek gyarapításával, feldolgozásával keltse fel, illetve tartsa ébren a gyermekek kíváncsiságát, érdeklődését, elégítse ki megismerési vágyukat.

- A gyermekek tapasztalataira, élményeire támaszkodva új ismereteket gyűjtünk az őket körülvevő közvetlen és tágabb természeti/teremtett, emberi és tárgyi (épített) környezetből: (óvoda és környéke, család, testünk, érzékszervek, az orvos gyógyító munkája, a közlekedés biztonságára, önfegyelemre, egymás óvására nevelés, évszakok, időjárás és öltözködés, gyümölcsök, virágok, zöldségfélék, állatok és színek, napszakok, élő-élettelen dolgok), illetve a meglévő ismeretüket mélyítjük és rendezzük.
- Ismerkedünk környezetünkben található kulturális épületekkel, műalkotásokkal, közvetlen környezetünk hagyományaival, szokásaival.
- A környezet átfogó megismerése által az egyetemes és nemzeti kultúra értékeit, hagyományait, az adott tájra, helységekre jellemző néphagyományokat közvetítjük. Ezáltal megőrizzük mindazt a tudást és tapasztalatot, melyet elődeink felhalmoztak.
- Nevelésünkben fontos helyet foglal el a természetvédelem, a környezet óvása, a környezettudatos nevelés is. Tudják, hogy az ember minden tevékenysége nyomot hagy a természetben (ökológiai lábnyom). Az óvodai nevelés során tudatosuljon a gyerekekben, hogy tevékenységeinkkel ne károsítsuk környezetünket, az energiákkal pedig takarékosan bánjunk.
- Óvodánk egyházi intézmény. Ez az óvodába lépés első pillanatától megnyilvánul a köszönési módban és a nevelésbe beépített vallásos témákban. Rácsodálkozunk a teremtett világ szépségeire, megfogalmazzuk örömeinket, hálánkat.

- Részt veszünk egyházi ünnepeken, ismerkedünk egyházi épülettel, helyiségekkel, eszközökkel, viselkedési szabályokkal.
- Megfigyelő sétákat, kirándulásokat szervezünk, és a természet sarokban történő változásokat is folyamatosan figyelemmel kísérjük.
- Matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése:
- Az összefüggések, problémák iránti érdeklődés tevékenységre készíti a gyermekeket. A gondolkodási tevékenységben megnyilvánuló élénk érdeklődés az ismeretek folyamatos bővülését eredményezi, a gondolkodást egyre magasabb szintre juttatja.
- Az óvodában a fejlesztés tartalma az alábbiakat foglalja magába.
  - Ítéletalkotás és mennyiségszemlélet alakítása, segítése.
  - Halmazok képzése, összehasonlítása, tulajdonságaik szerint, azok szétválogatása, bontása, részhalmazokra.
  - Halmazok elemeinek sorba rendezése.
  - Halmazok összemérése, becléssel, párosítással, másolással.
  - A számfogalom előkészítése, kis számok felismerése, összkép alapján.
  - Mennyiségek összemérése, magasság, hosszúság, tömeg, úrtartalom, mennyiség, terület, szélesség, vastagság és bőség szerint.
  - Sorszámok, tőszámok.
  - Tapasztalatok a geometria körében (építések, alkotások szabadon és másolással, valamint egy feltétel megadásával)
  - Tevékenységek tükörrel.
  - Tájékozódás térben.
  - Tájékozódás az egyszerű síkban ábrázolt világban.
- A gyermekek igényeihez, ötleteihez igazodva, játékos formában ismertetjük meg őket mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggésekkel, felfedezésekkel, megtapasztalásokkal. Igyekszünk minél több problémahelyzetet teremteni, így vezetjük rá őket a logikus gondolkodásra. Engedjük, hogy saját logikájuk szerint próbálkozzanak és átéljék a felfedezés örömét. Szükség esetén azonban segítünk, hogy mindenki eljusson a megoldás élményéhez.
- Az egyéni, a páros és mikrocsoportos feladatmegoldás alkalmával differenciáltan tudunk foglalkozni a gyermekekkel, figyelembe véve az egyéni képességeket, a fejlődési különbségeket. A tevékenység közben megismert fogalmak, kifejezések először passzív

- szókincsükké válnak, később egy részük beépül beszédükbe (irányok, arányok, névutók, kiszámolók, mondókák).
- Segítjük önálló véleményalkotásukat, fejlesztjük döntésképességüket kortárskapcsolatban és a környezet alakításában.

5.8. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a cselekvő tapasztalatszerzés. A környezet megismerésének a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok alakításának fontos lehetősége az óvodában a dolgozók példája. A gyermeki munka tudatos irányítása pedagógiai szervezést, együttműködést igényel, amelyben szükséges a folyamatos, konkrét, a gyermeknek saját magához mérten fejlesztő értékelése.

Célunk, hogy megalapozzuk a munka iránti tiszteletüket, az eredmény megbecsülését, a munka fontosságának és hasznosságának értelmét, felébresszük a gyerekekben a dolgozó ember szeretetét. Ezért a gyermekek munkáját fontos nevelési eszköznek tartjuk.

- A gyerekektől belső fegyelmet, kötelezettségvállalást és annak teljesítését igényli. Felelősséggel jár, megfelelő beállítódásra, ismeretekre, készségekre van hozzá szükség. Ehhez elengedhetetlenül szükséges a megfelelő hely és munkaeszközök, az elegendő idő és munkalehetőség, valamint a nyugodt, békés légkör biztosítása.
- A munkavégzés során az óvodapedagógus irányító és szervező funkcióját óvodáskor végére egyre jobban átveszi a tevékenységre épülő szóbeli közlés. Szükségszerűvé válik a tárgyak, cselekvések, élmények megnevezése, ezáltal bővül a gyermekek szókincse.
- Emellett megtanulják a legszükségesebb eszközök, szerszámok célszerű használatát, megismerkednek a munkafolyamat részmozzanataival, azok ajánlott sorrendjével, az elvállalt munka elvégzésének fontosságával.
- Az óvodában a munka elsősorban önkiszolgáló munka, de magában foglalja a közösségért vállalt tevékenységeket és az egyéni megbízásokat is.
- Az önkiszolgálás során a gyermekek felnőtt segítségével ismerkednek az egyes használati tárgyak alkalmazásával, az önkiszolgálás különböző műveleteivel, azok sorrendjével. Ennek hatására az önkiszolgálás készségei gyakorlás útján megszilárdulnak, az önálló munkavégzés szokásai kialakulnak. Óvodáskor végére a gyerekek önmaguk is képesek mindennapi szükségleteik életkoruknak megfelelő önálló kielégítésére.
- Az önkiszolgáló munka tartalmazza az öltözködést, testápolási teendőket, és az étkezéssel kapcsolatos munkálatokat.

- Az öltözködés védekezés az időjárás változásai ellen, de egyúttal fejlesztheti a gyerekek ízlését, önállóságát is. Tevékenység közben az óvodapedagógus irányításával, a testrészek, és ruhadarabok megnevezésével tapasztalatokat szereznek az öltözködés sorrendjéről és arról, hogyan könnyebb annak végrehajtása. Gyakorolják az udvarias kifejezések használatát, (pl.: segítségkérésnél stb.) így gyarapodik szókincsük.
- Az óvodában ajánlatos a többrétegű öltözködés, amely lehetővé teszi, hogy a gyermekek komfortélményüknek megfelelően le-, illetve magukra vegyenek ruhadarabokat, ruházatuk a szobában és a szabadban egyaránt egészségi állapotukhoz, edzettségükhöz igazodjék, kényelmes legyen.
- A testápolás a gyerekek egészségének védelmét, szükség szerinti tisztálkodásukat és tisztaságigényük kialakulását szolgálja. Óvodánkban épületenként egy mosdó áll a gyermekcsoportok rendelkezésére, ezért időeltolással végezzük a testápolási teendőket. Törekszünk arra, hogy ezek a munkálatok a cselekvésen és beszélgetésen keresztül a felnőttek és gyerekek közötti bensőséges kapcsolatos elmélyítését szolgálják. Ezáltal a gyermekek megtanulják kifejezni szükségleteiket, jelzik kívánságaikat, kéréseiket, így gyarapodik szókincsük.
- A testápolással kapcsolatos feladatok páros jellegűek és intimek a gyermek és a felnőtt között. Testápolási teendők: WC használat, tisztálkodás, fogápolás, hajápolás, zsebkendőhasználat.
- Óvodánkban a gyerekek szükségletük szerint a nap folyamán bármikor kimehetnek WC-re. Ugyanakkor szokás, hogy csoportosan is megyünk a mosdóba étkezések előtt, ebédelés után. A WC kagylók válaszfalal és függönnyel vannak elválasztva, így biztosítható az intimitás. Előfordul, hogy néhány gyermek az óvodában ismeri meg a WC papír és az öblítő berendezés használatát. Ilyen esetekben a felnőttek segítséget nyújtanak.
- Az óvodában a tisztálkodás elsősorban a kéz és az arc tisztántartását jelenti. A gyerekek folyóvízzel, szappannal, szükség szerint körömkéfét használva mosnak kezét WC használat után, étkezés előtt, és minden esetben, ha szükséges. Esetenként előfordulhat 1-1 gyermek teljes mosdatása is. A nyári időszakban a gyerekek mezítláb is játszanak a homokban, szaladgálnak. Ilyenkor a játékidő végén a felnőttek segítségével alapos lábmosást is végeznek. Erre a célra külön törölközőt használnak.
- Fontosnak tartjuk, hogy már óvodáskorban megismerkedjenek a gyerekek a fogápolás szükségességével, és lehetőség van ennek gyakorlására is. Kezdetben ebéd után kiöblítik szájukat, később fogkefével mosnak fogat. Ismerkednek a különböző fogkrémek ízével,

elsajátítják a fogmosás helyes technikáját, és megismerik a fogápoló felszerelés tisztántartásának módját is.

- A gyermekek az óvodában naponta többször fésülködnek. Mindenki részére külön fésű biztosított. Eleinte felnőtt segítségével, később önállóan végzik ezt a tevékenységet. Tükörben ellenőrzik (munkájuk eredményét), hajviseletüket.
- Óvodánkban papírzsebkendőt használunk, amiket a szülők biztosítanak a gyermekek számára. Ezek minden csoportban elérhető helyen vannak, hogy a gyerekek szükség esetén bármikor hozzáférhessenek. Kiscsoportos kortól folyamatosan sajátítják el az orrfújás helyes technikáját, amiben a gyerekekkel foglalkozó felnőtteknek fontos szerepük van. Arra neveljük őket, hogy a papírzsebkendőt használat után minden esetben a szeméttartóba dobják be.
- Az étkezések során széleskörű lehetőség nyílik arra, hogy az azzal kapcsolatos munkálatokat megismerjék és elsajátítsák.
- Megismerik és gyakorolják az evőeszközök biztonságos szállításának módját, az edények ízléses elhelyezését az asztalon (terítő felhelyezése, szalvéta is odakerüljön stb.) és étkezések során gyakorolják az evőeszközök helyes használatának mikéntjét. Egyre önállóbban használják a kést, szednek a tálból, illetve öntenek a kancsóból. Kialakul náluk az igény, hogy a szalvétát szükség szerint használják az étkezések közben. Fontosnak tartjuk, hogy ügyeljenek az asztal és környéke rendjére.
- Vannak olyan munkafajták, amelyek egyértelműen közösség érdekében végzendők. Ezek speciális akarati és érzelmi nevelésre adnak lehetőséget a nevelés folyamatában (feladattudat, figyelemösszpontosítás...). A gyermekek fejlettsége négy éves kortól teszi lehetővé ezek alkalmazását. A közösen végzett munkában alkalmuk van a gyermekeknek, hogy képességeiknek megfelelő tevékenységet vállaljanak. Az ismétlődő feladatok lehetőséget biztosítanak a pontosabb munkavégzésre.
- A naposi tevékenység szerteágazó. Elsősorban az étkezéssel kapcsolatos munkákra irányul, de a naposok segítenek a különböző eszközök kiosztásában és összeszedésében és a csoportszoba rendezésében is. Pozitív értékeléssel növeljük munkakedvüket.
- A naposok folyamatosan megismerik, hogy mely területen milyen feladataik vannak, amiket a felnőttek segítségével és irányításával végeznek. Megismerik, és maguk végzik az étkezéssel kapcsolatos teendőket. Ahol szükséges, segítenek.

- A csoport életéhez kapcsolódó feladatok egy része időről időre ismétlődik, a többi esetleges. Az ilyen feladatokat a szükségletektől, körülményektől, a munka jellegétől függően a csoport minden tagja, vagy megbízatásként egyes gyerekek teljesítik.
- Alkalmoszerű munka a környezet rendjének biztosítása, segítség a felnőttnek, egymásnak, a kisebbeknek, és egyéb megbízatások.
- Kezdetben az óvodapedagógussal együtt dolgoznak, miközben beszélgetnek arról, hogy mit hogyan végezhetnek (pl. teremdíszítés, játéksarok díszítése). A gyermekeknek pontosan érteniük kell, hogy mit várnak el tőlük, hogy az teljesíteni tudják. A feladatok adásánál figyelembe vesszük az egyéni fejlettségben mutatkozó nagy eltéréseket. (A térben nehezen tájékozódó gyermeket nem bízunk meg ilyen feladattal.) Ha az egyszerű feladatot már könnyedén, szívesen végzik, akkor lépünk tovább.
  - A teremben és a kertben az évszakoknak megfelelően végeznek különböző tevékenységeket. Csiráztatnak, rügyeztetnek, virágot ültetnek és locsolnak, faleveleket, fűvet gereblyéznek, leszedik a termést, havat lapátolnak, madarakat etetnek.
  - Bekapcsolódunk az Egyházközség rendezvényeibe.

5.9. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, részben utánzásos, spontán és szervezett, természetes és szimulált környezetben szervezeti és időkeretben megvalósuló tevékenység. A tanulás nemcsak társadalmilag hasznos ismeretek elsajátítása, hanem a teljes személyiség fejlődését és fejlesztését támogató kölcsönösség, elfogadás és elfogadottság élményének sokféle módon történő megélése.

A sokféle tevékenység lehetőséget ad az érdeklődés kielégítésére, a gondolkodás örömeinek átélésére, a környezetük szépségének felfedezésére. Hatására a gyermekek tapasztalatai rendeződnek. Pontosabbá válik érzékelésük, észlelésük, megfigyelő képességük, tartósabb lesz figyelmük, emlékezetük, gazdagodik fantáziájuk, fejlődik beszédük és gondolkodásuk, képessé válnak problémák felismerésére és megoldására.

Az óvodában a gyerekek spontán, önkéntelen módon, tevékenységbe ágyazottan szerzik ismereteiket. A tanulás a gyermekek értelmi képességének és kreativitásának fejlesztését szolgálja.

- Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett

tevékenységekben valósul meg. Változatos formákban történik. Lehet utánzásos minta és modellkövetés (szokások alakítása), spontán játékos tapasztalatszerzés, a gyermeki kérdésekre-válaszokra épülő ismeretszerzés, az óvodapedagógus által irányított megfigyelés és tapasztalatszerzés, gyakorlati probléma és feladatmegoldás.

- Mint minden területen, a tanulásban is kiemelt jelentőségű az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása. Figyelmet fordítunk a gyermekek beszédkedvének felébresztésére és fenntartására, a gyermekek meghallgatására, kérdéseik érvényesülésére, valamint arra, hogy azokra az életkoruknak megfelelő, kielégítő választ kapjanak. Így megalapozzuk a világra nyitott, érdeklődő, kérdezni merő, aktív gondolkodású fiatalok nevelését.
- A KAPI-ban összeállított segédanyagokat felhasználjuk nevelőmunkánkban.
- A tanulás alapja az óvónő és a gyerekek kölcsönös, egymásra ható közös tevékenysége. A tanulásirányítás a gyerekek folyamatos megfigyelésére épül. Ahhoz, hogy értelmi fejlődésük eredményes legyen, az alábbi általános szempontokat tartjuk szem előtt:
  - Tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.
  - A tanulás játékos jellegének megőrzése, a tanulást támogató környezet megteremtése.
  - A gyermekek motiválása, az egyéni adottságok és az optimális terhelhetőség figyelembe vétele.
  - Figyelmet fordítunk a szemléletesség érvényesítésére, a felfedezés lehetőségének biztosítására, a kreativitás erősítésére, a spontán szerzett játékos tapasztalatok, ismeretek rendszerezésére, egymásra épülésére.
  - Problémaszituáció elé állítás, megjelenik a kognitív képességek tevékenységbe ágyazott alakítása, a gyermekek kompetenciájának fejlesztése.
  - Az önállóság fejlesztése.
- A tanulás tervezésénél fontos követelmény, hogy az újabb tapasztalatok és ismeretek szorosan kapcsolódjanak a már meglévőkhöz. Tartalmuk fokozatosan mélyüljön, bővüljön.
- A változatos (sok magunk által készített), gondolkodásra készítő eszközök biztosításával a kevésbé aktív gyermekek tanulását is igyekszünk elősegíteni. A változatosságot a munkaformák megvalósításánál is kiemelt jelentőségűnek tartjuk. Alkalmazzuk az egyéni, a páros, a mikrocsoportos, a kiscsoportos és a frontális foglalkoztatási formát.

- Törekszünk arra, hogy a tanulás során sokféle módszerrel tartsuk ébren a gyerekek érdeklődését (megfigyeltetés, szemléltetés, magyarázat, gyakorlás, ellenőrzés, személyre szabott pozitív értékelés), és a tevékenységek oldottak, élményszerűek legyenek.
- A nyári hónapokban a gyermekek kedvük szerint énekelnek, mozoghatnak, rajzolhatnak, mintázhatnak, mesét, verset hallgathatnak. Figyelhetik környezetük jelenségeit, eseményeit, beszélgethetnek az őket foglalkoztató kérdésekről.
- A tanulás akadályba ütközése esetén a gyermek fejlődési üteméhez igazodóan egyéni felzárkóztatás, fejlesztés szükséges.
- Tehetségigéretre utaló tulajdonságok megléte esetén nagyobb figyelemmel, egyéni fejlesztést alkalmazva fordulunk a gyermekhez. (Gyakori kérdezősködés, a környezet apró változásaira való felfigyelés, koncentrált figyelem, kiemelkedő emlékezet, képzelőerő és eredetiség)
- Az óvodapedagógus személyre szabott pozitív értékeléssel kell, hogy segítse a gyermek tevékenységben megvalósuló tanulását.

6. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A kisgyermekek többsége óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet, belép abba az állapotba, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

Feladatok:

- A rugalmas iskolakezdéshez figyelembe kell venni az életkoron túl az egyéni fejlettségi szintet;
- Az iskolakezdéshez testi, lelki és szociális értettség szükséges, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges az eredményes iskolai munkához.
- **A testi fejlettség szintje** (alakváltozás, teherbírás, összerendezett, harmonikus mozgás, testi szükségletek kielégítésének szándékos irányítására való képesség),
- **A lelki képességek szintje** (lelkileg kiegyensúlyozott, ismeri a viselkedés általános szabályait, a tanuláshoz szükséges képességek fejlettsége, szándékos bevonás és figyelem megfelelő kommunikáció, elemi ismeretek önmagáról, a környezetéről),

- **A szociális képességek szintje** (szociális érettség, elfogadás, együttműködés, kapcsolatteremtés, alkalmazkodóképesség, feladattudat kialakulóban, az ismeretszerzési tevékenységhez szükséges tulajdonságok megléte),
- **Iskolába lépés idejére** megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem. Fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele. A cselekvő szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van. Az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés. Megnö a megőrzés időtartama, a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés. Kialakul az együttműködés, a csoportmunka.
- Jellemzi őket a helyes szokások ismerete és megléte, a szabálykövető magatartás.
- Képesek a kapcsolatteremtésre, a kapcsolattartásra, kommunikációjuk megfelelő.
  - ötéves kortól (2014. szeptember 1-től 3 éves kortól) kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelési folyamat célja, feladata, a gyermeki személyiség harmonikus fejlődésének elősegítése;
  - a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka szükséges;
  - a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben.

Az iskolaérettség kritériumai:

	Iskolaérett	Iskola éretlen
Testi és mozgásfejlettség	1. Fejlett testalkat 2. Ép érzékszervek 3. Összerendezett mozgás 4. Kialakult finommozgások	1. Gyenge testalkat 2. Hallás-, látászavar 3. Fokozott mozgásbeli ügyetlenség 4. A finommozgások kialakulatlansága, a kéz ügyetlensége 5. Fáradékonyság 6. Túlmozgékonyosság 7. Kialakulatlan laterális irányvesztés

Beszédfejltség	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alakilag, tartalmilag értelmes beszéd 2. Megfelelő szókincs, jó kifejezőképesség 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beszédhibák 2. Tartalmilag elmaradt beszéd, szegényes szókincs, gyenge kifejezőképesség
Értelmi fejlettség	<ol style="list-style-type: none"> 1. Megfelelő ismeretek 2. Érdeklődés, kíváncsiság 3. Érett gondolkodás, jó emlékezet, amelyet már nem csak az érzelem irányít 4. Jó analízáló – szintetizáló képesség 5. Probléma megoldási készség, lényeglátás 6. Analógiás gondolkodási készség 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ismerethiány, érdeklődés hiány 2. Infantilis gondolkodás, amely az érzelmeknek alávetett, az emlékezet is esetleges 3. Probléma megoldási éretlenség 4. Analízáló – szintetizáló képtelenség 5. A fogalmi gondolkodás kialakulatlansága 6. Helyzetfelismerésre önállóan nem képes, megfigyelése nem tervszerű
Szociális érettség, ill. éretlenség	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tágabb gyermekközösséghez tud alkalmazkodni 2. Életkorának megfelelő önállóság, önkiszolgálás 3. Feladattudat, feladattartás, munkaérettség 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Képtelen a családtól való elszakadásra 2. Képtelen közösséghez alkalmazkodni, önállótlan 3. A feladatot abbahagyja, nem érdekli

	4. Szabályok betartása 5. Értékek elfogadása 6. Megfelelő magatartás	4. A szabályokat nem érti 5. Egocentrizmus a közösséggel szemben 6. Képtelen a célt előrevetíteni
Érzelmi, akarati érettség, illetve éretlenség	1. Megfelelő önuralom 2. Kiegyensúlyozott érzelem 3. Képes elviselni, hogy nem mindig éri sikerélmény 4. Tudatos figyelem, kitartás	1. Önuralom hiánya 2. labilis érzelem, sírós, agresszív, gátolt, félnék 3. Kudarc elviselésének képtelensége 4. Figyelme elkalandozik 5. Fokozott játékoság

Vers, mese

- Ismernek kiszámolókat, tréfás mondókákat, verseket és meséket. A folytatásos mesék, verses-mesék, meseregények szálait össze tudják kötni.
- Az ismert mesei motívumok bábozása, dramatizálása, rajzolása kedvelt szórakozásuk közé tartozik.
- Az adventi időben betlehemes játékot játszanak.
- Van néhány kedvelt mesehősük, a velük történt dolgokat beleviszik játékukba.
- Képekről történeteket találnak ki, amiket elmesélnek. Mesét költenek.

Rajzolás, mintázás, kézimunka

- Fokozott önállósággal tudják alkalmazni a megismert technikákat.
- Elképzeléseik alapján a megfigyelések felhasználásával tudnak formákat mintázni. Forma ábrázolásuk változatos. Önállóan díszítenek.

- Emberábrázolásukban megjelennek a részformák (haj, ruha, stb.). Próbálkoznak a legegyszerűbb mozgások jelzésével is.
- Színhasználatukban érvényesítik kedvelt színeiket.
- Festés során a vékony ecsetet is használják, próbálkoznak a kívánt szín kikeverésével.
- Különböző anyagokból nagy kedvvel készítenek nyomatokat, festék használatával.
- Bátrabbak, ötletesebbek az építésben, téralakításban. Sokféle tapasztalattal rendelkeznek, amiket alkalmaznak (építmény lefedése, egyensúlyának megteremtése).
- Használják a mozaikkép, kollázs, montázs, textilkép és terménykép készítést, hímzést, szövést.
- Bonyolultabb formák hajtogatására is képesek. Esztétikusan díszítenek.
- Szívesen készítenek bábokat, amelyeket játéuk során felhasználnak (zacskóbáb, síkbáb, stb.).
- Lehetőség szerint kiállításra is ellátogatnak.
- Több alkalommal beszélgetnek műalkotásokról.
- A közös munkák értékelése során saját műveikkel és a műalkotásokkal kapcsolatban szóbeli véleményt nyilvánítanak.

Ének, zene, énekes játék

- A megismert mondókákat, népi gyermekjátékdalokat, műdalokat, a megismert vallásos énekeket önállóan énekelik a gyerekek. Önállóan is el tudják kezdeni az éneklést, megfelelő tempóban és tisztán énekelnek.
- Képesek egyénileg is a dallam és ritmusmotívumok visszaéneklésére. Térben mutatják az ismert dallamokat (lassú tempóban motívumok dallamvonalát mutatják).
- Különbséget tesznek a halk-hangos, gyors-lassú fogalompárok között, ezeket összekapcsolják, és együtt gyakorolják.
- Ismert dallamot felismernek kezdő, vagy belső motívumról. Képesek folyamatos tempóban dallamot bújtatni, rövidebb vagy hosszabb egységekkel.
- Örömmel játszanak visszhangjátékot csoportosan és egyénileg is, ismert motívumok és kitalált szövegek alkalmazásával.
- Felismernek sokféle zörejhangot, zenei hangot, társaik hangját. Érzékelik a hang irányát, távolságát.

- Különbséget tesznek az egyenletes lüktetés és a dalritmus között, próbálkoznak ezek hangoztatásával, összekapcsolásával. Felismernek ritmusról ismert dalokat. Önállóan is képesek a gyors-lassú tempó érzékeltetésére.
- Képesek esztétikus, együtemű mozgásra, különböző térformák felvételével. Ismernek egyszerű táncmozdulatokat.
- Egyénileg, a dalokhoz alkalmazkodva, változatosan használják az ismert hangszereket. Kiemelik a motívumokat tapssal, járással, játékos mozdulatokkal.
- Zenei alkotókedvük fokozódik. Ismert mondókára, kitalált szövegre, kérdés-feleletre dallamot költenek.
- Képesek érdeklődéssel, figyelemmel hallgatni hosszabb énekes vagy hangszeres előadást.

Külső (teremtett) világ tevékeny megismerése

- Tudják lakásuk pontos címét, szüleik foglalkozását.
- Mélyül vallási ismeretük, ismerik lelki vezetőjük, plébánosuk nevét. Biztonságosan tájékozódnak a templomban. Ismerik néhány kellék rendeltetését. Ismerik az ünneplés, megemlékezés méltó módját.
- Ismereteik vannak testük felépítéséről, érzékszerveik funkciójáról, igényesek testük tisztaságára.
- Fel tudják sorolni az évszakokat, felidéznek az évszakok legszembevetőbb jegyeit. Felismerik a napszakokat: a reggelt, a délelőttöt, a delet, délutánt, estét, éjszakát. Képesek ezekhez ismétlődő tevékenységeket társítani. Ismerkednek a hét napjaival, a hónapok nevével.
- Alkalmazzák a növény szót. Tudják, hogy a fa, bokor, virág, fű, zöldségfélék növények. Tapasztalatokat szereznek arról, hogy a növények fejlődése és az időjárás között összefüggés van. Hallanak a gyógynövények hasznosságáról.
- Az ismert állatokat környezetük és hasznosságuk szerint csoportosítják.
- Ismereteik vannak a környezettudatos magatartásról (energia spórolás, környezetvédelem, környezetbarát energiák, stb.).
- Egyre önállóbbak a gyalogos közlekedésben. Csoportosítani tudják a szárazföldi, vízi és légi közlekedési eszközöket, ismerik a környezetükben lévő néhány intézmény rendeltetését (plébánia, templom, iskola, posta, pékség, könyvtár, kultúrház, stb.)
- Felismerik és megnevezik a környezetük színeinek sötét és világos változatait. A gyakran használt tárgyak színeit emlékezetből felidéznek.
- A gyerekek képesek arra, hogy az óvónő kérdéseit, gondolatát megértsék, kövessék.
- Válogatnak, és sorba rendeznek előre meghatározott szempontú és önálló elképzelés szerint. Értik és helyesen használják a mennyiségekkel, halmazokkal kapcsolatban az összehasonlítást kifejező szavakat (hosszabb, rövidebb, legrövidebb, stb.). Önállóan képesek mennyiségek összemérésére alkalmi egységekkel. Össze tudnak mérni két halmazt párosítással. Értik és alkalmazzák a több, kevesebb, ugyanannyi fogalmát.
- Ismerik a számok sorrendjét 10-20-ig. Biztosan számlálnak 10-es számkörben. Kirakással, rajzolással képesek meghatározott számkörben darabszámokat megjeleníteni.
- Szívesen játszanak logikai játékokat.

- Azonosítani tudnak különféle helyzetű, egyszerű alakú tárgyakat. Másolással képesek létrehozni színben, nagyságban és formában eltérő térbeli és síkbeli alakzatokat.
- Geometriai alakzatokat térben és síkban egyaránt válogatnak, szívesen játszanak tükörrel, ismerik a tükörkép fogalmát. Értik és követni tudják az irányokat (jobbra, balra) illetve a helyeket kifejező névutókat (alá, fölé, közé, alatt, fölött, között).

Mozgás

- Növekszik teljesítőkéességük, mozgásuk összerendezetté, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik. Cselekvőképességük gyors, kitartóak a mozgásban. Fejlődik tér- és időtájékozódó képességük, szeretik és igénylik a mozgást.
- Egyéni, csoportos, sor- és váltóversenyt játszanak az óvónő segítségével és a szabályok pontos betartásával. Megértik az egyszerű vezényszavakat.
- A természetes járást ütemes járással változtatják. Állórajtból kiindulva 20-30 métert futnak. Egyensúlyoznak padmerekítő gerendán. Szívesen végeznek függőgyakorlatokat. Néhány lépés nekifutással egyszerű akadályok átugrására képesek, ugrásukat a talajéreskor fékezni tudják.
- Különböző kiinduló helyzetekből indítva gyakorolják a gurulóátfordulást. Hossztengely körüli gurulást végeznek, eszközzel és párban is.
- Kislabdát hajítanak távolba, labdát vezetnek, a kézi szereket biztonsággal használják.

7. GYERMEKVÉDELEMSEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

A gyermek- és ifjúságvédelem célja: prevenció során feltárni a tényeket, okokat, amelyek a gyermekek fejlődését akadályozhatják, veszélyeztethetik.

Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez szükséges szempontok:

- Az óvodások száma összesen
- kiemelt figyelmet igénylő gyermekek (hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű) száma,
- Ebből a veszélyeztetettek száma
- Három, vagy több gyermekes családban élők száma

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

- Családi környezet
- nevelési hiányosságok,

- rossz lakásviszonyok,
  - egészségügyi okok,
  - anyagi okok,
  - megromlott családi kapcsolatok,
  - a gyermeki személyiségben rejlő okok,
  - bűnöző családi helyzet.
- Családon kívüli környezet
    - munkanélküliség,
    - változó párkapcsolatok,
    - lakhatási problémák, hajléktalanok, életvitel az utcán történik,
    - kéregetésre kényszerítés,
    - pszichiátriai kezelés,
    - italozó életmód,
    - kábítószerelés.
- Az ismeretek birtokában a szükséges lépések megtétele, balesetvédelem.
  - Gyermekvédelmi felelős segíti az óvodapedagógusok körültekintő gyermekvédelmi munkáját, baleset-megelőzését. Munkáját megbízás alapján végzi.
  - Évente kötelező a gyermekvédelmi program elkészítése, a gyermekvédelmi ismeretek karbantartása, bővítése.
  - Rendszeres konzultáció az óvodapedagógusokkal, az intézményvezetővel.
  - Családlátogatások szervezése.
  - A Gyermekvédelmi Törvény szellemében az óvodapedagógus kötelessége, hogy közreműködjön a gyermek,- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában és megszüntetésében.
  - Biztosítjuk a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermek fölzárkóztatását.
  - A pedagógus figyel a családban jelentkező problémákra. Ha szükséges, jelzi az óvodai gyermekvédelmi felelősnek. Amennyiben óvodai eszközökkel nem tudnak segítséget nyújtani, a gyermekvédelmi felelős kötelessége a Gyermekjóléti Szolgálatot értesíteni.

- Az óvoda épületében mindenki számára jól látható helyen ki van függesztve a gyermekvédelmi felelős neve, és az, hogy hol, és mikor érhető el. Annak érdekében, hogy a gyermekvédelmi felelős minél eredményesebben végezhesse a munkáját, időszakonkénti szakmai továbbképzésen vesz részt.

8.A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése esetén megfogalmazandók a sajátos nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló speciális fejlesztő tevékenységek

A különleges gondozást, nevelést, fejlesztést igénylő gyermekek ellátását nagyfokú etikai felelősséggel, türelemmel, felkészültséggel, valamint külső szakemberek bevonásával valósítjuk meg. Nevelési munkánkat a Fogyatékos gyermekek óvodai nevelésének irányelve segíti.

Különleges, speciális ellátást igényelnek:

- a) A nehezen nevelhető vagy szociálisan inadaptált gyermekek
- b) A fogyatékos gyermekek
- c) A más fogyatékos gyermekek
- d) Átmenetileg vagy tartósan beteg gyermekek

a)A nehezen nevelhető vagy beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermekek esetében a korrekciót, kompenzálást az eredményes nevelési eljárásrendszerek szolgálják. Eredményes nevelésünk érdekében a szülőkből, pszichológusból és óvónőkből álló munkacsoportokat hozunk létre.

b)A sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelését törvény szabja meg. Óvodai felvételükről szakértői bizottság javaslata alapján döntünk. A fogyatékoság típusának megfelelő szakembert óvodánk biztosítja, segítsége nélkül a kívánt fejlesztő hatás nem jöhet létre, a gyermek integrációs nevelését nem tudjuk vállalni.

Óvodában sikerrel fejleszthetők az egészséges óvodás gyerekek mellett:

- az enyhe mozgáskorlátozott gyermekek,
- az enyhe látási fogyatékos gyermekek,
- az enyhe hallássérült gyermekek,
- az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek,
- az enyhe beszéd fogyatékos gyerekek bizonyos típusai.

Óvodánkban felvételt nyerhet az a **mozgáskorlátozott** gyermek, aki:

- önállóan síkon járni képes, gyógyászati segédeszköz igénybevételével, vagy anélkül,
- ép értelmű, székletét, vizeletét tartja,
- darabos ételt önállóan vagy időnkénti segítséggel elfogyaszt.

A mozgáskorrekción szomatopedagógus (mozgásfejlesztő), gyógytornász vagy gyógytestnevelő a gyermek sérüléséhez igazítottan végzi.

A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) gyermek óvodai nevelése során kiemelt feladat a speciális, egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása s ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése, és ily módon az életkornak megfelelő tapasztalatok megszerztetése, a megtanult mozgás alkalmaztatása. Biztosítani kell számukra az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgás és étletteret, mindig szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét.

A **látási fogyatékos** gyerekekkel az óvodai nevelési feladatok megvalósításával együtt speciális feladatokat is meg kell oldani. A speciális feladatokat korrekciós foglalkozások keretében tiflopedagógus (látásfejlesztő) végzi egyéni, illetve csoportos foglalkozások keretei között az óvónők bevonásával.

Az óvónő feladata a tárgyak, jelenségek megfigyelésére való nevelés, a látás és kézmozgás koordinációjának javítása játékos gyakorlatokkal, a finommozgás, kézügyesség fejlesztését szolgáló tevékenységek beiktatásával. Amennyiben szükséges a gyermekek gyógytestnevelési foglalkozáson is részt vesznek.

Minden látássérült gyermek esetében segíteni kell a közös játékban részvételt, a közösséghez való alkalmazkodást, a viselkedési formák megtanulását és gyakorlását, a közösség előtti bátor szereplést, mert e tevékenységeket a látási kontroll hiányosságai akadályozzák.

Kiemelt hangsúlyt kap az önkiszolgálás megtanítása, a tárgyak és helyük megismertetése, a rendszeretet, a higiéné, különösen a szem és a kéz tisztán tartása.

Az óvodai nevelés során mindig figyelembe kell venni a látás sérült gyermek fizikai terhelhetőségének korlátait, különös tekintettel a szembetegségekre.

A **hallássérült** gyermek a hallókkal való eredményes együtt nevelésének kulcskérdése a beszéd és a gondolkodás fejlesztése. Az egyéni anyanyelvi fejlesztésüket szurdologopédus (hallásfejlesztő) alapozza meg. Az óvónő szoros együttműködéssel segíti a tiszta artikuláció

fenntartását, a kiejtés automatizálását, szókincsük, verbális gondolkodásuk fejlesztését. Az óvónőnek ismernie kell az audiogramot.

A hallássérült gyermekek óvodai nevelésének központi feladata-a korai gondozásra építve – a nyelvi kommunikáció megalapozása, megindítása, fejlesztése. A fejlesztés eredményességét döntően meghatározza, hogy a gyermek az óvodába lépés időszakában milyen beszédmegértési, beszédkészenléti állapotban van, ami nagymértékben függ a hallás állapottól, a beszéd kialakulását egyénenként is nagymértékben eltérő módon befolyásoló egyéb tényezőktől.

A nagyothalló gyermek óvodai fejlesztésében hangsúlyt kap a nyelvi kommunikáció megindítása, a kommunikációs igény és tevékenység állandó erősítése, a beszédértés, a szókincsfejlesztés, a szinaptikai elemek nyelvhasználatba építése, a beszédérthetőség folyamatos javítása, melynek eredményeként a nagyothalló gyermek különböző mértékben közelíti meg a halló társai nyelvi teljesítményét.

Óvodánkban az **értelmi fogyatékos** gyermekek szükségleteik szerint, folyamatos gyógypedagógiai megsegítéséről gondoskodunk. A nevelés során a spontán tanulást a társakkal történő együttműködést a kommunikáció fejlődését segítjük, számtalan élmény és minta alapján.

Az enyhe értelmi fogyatékos kisgyermek fejlesztésében meghatározó a nem fogyatékos óvodás korúakkal történő együttnevelés az óvodában. A spontán tanulást, a társakkal történő együttműködést, a kommunikáció fejlődését segíti a számtalan élmény és minta, amelyet a kortárs csoportban megél.

A **beszédfogyatékos** gyermekek speciális fejlesztését logopédus végzi. Az óvónő feladata az anyanyelvi nevelés, a kommunikáció, beszédészlelés, beszédmegértés, fejlesztése, szókincsbővítés a tiszta artikuláció automatizálásának segítése, a szülőkkel, logopédussal való szoros együttműködés.

A fejlesztés az anyanyelvi nevelést középpontba állító, speciális terápiákat tartalmazó intenzív, komplex nevelési környezetben valósulhat meg.

Az óvodai nevelés során, az anyanyelvi nevelés, mozgás, a kommunikáció, illetve a vizuomotoros koordinációs készség fejlesztése alapozhatja meg a tanulási zavarok megelőzését, speciális terápiák alkalmazásával.(diszlexia prevenció, diszkalkulia prevenció, grafomotoros fejlesztés)

- a) Más fogyatékos gyermekek fejlesztését szakértői bizottság javaslata alapján, fejlesztőpedagógus közreműködésével, felzárkóztató program szerint egyéni és csoportos foglalkozásokon végezzük. Elengedhetetlen a szülőkkel való partneri kapcsolat kialakítása.
- b) Átmenetileg vagy tartósan beteg gyermek óvodai neveléséhez betegségtől függően megkeressük a települési és egyéb segítséget, mint pl. a speciális étkeztetés, orvosi felügyelet, kezelés, stb. A gyermek ellátását orvosi igazolással, szakvélemény alapján végezzük.

Hitünk szerint az integrációs óvodai nevelés jótékony hatású a különleges gondoskodást igénylő gyermekeknek, nem csak a fejlesztésük, hanem a szocializációs fejlődésük szempontjából, valamint az ép gyerekek személyiségfejlődésének szempontjából is.

A speciális megsegítés igénylő gyermekek integrálásának feltételei:

- a) Sajátos nevelési igényű (enyhe testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos) gyermekek esetében:
  - Szakértői javaslat, amely az integrációs megoldási formát, a heti fejlesztés időtartamát tartalmazza.
  - Speciális fejlesztési terv.
  - Gyógypedagógus, aki a szakértői javaslat alapján elkészíti a gyermek fejlesztési tervét, amely alapján a fejlesztést végzi, konzultál az óvodapedagógussal, szülővel.
  - Egyéni fejlesztési napló.
  - Kontroll mérések végzését a szakértői bizottságoktól kéri az óvoda.
- b) Más fogyatékos (tanulási zavar veszélyeztetett, hiperaktív) gyermekek esetében:
  - Szakértői javaslat, amely a fejlesztés területeit és heti óraszámát tartalmazza.
  - Egyéni fejlesztési terv.
  - Gyógypedagógus, aki a szakértői javaslat alapján elkészíti a gyermek fejlesztési tervét, amely alapján a fejlesztést végzi, konzultál az óvodapedagógussal, szülővel.
  - Egyéni fejlesztési napló.
  - A kontroll mérések végzését a szakértői bizottságoktól kéri az óvoda.

9. Szolgáltatásaink

Imrehegy

Gyógy-testnevelés

Az óvodaorvos javaslata és a szülők kérése alapján heti egy alkalommal jelenleg pályázati forrásból valósul meg.

Tázlár

Néptánc

Szülői igény és kérés alapján a középső- és nagycsoportos gyermekeknek szervezzük a szolgáltatást. Heti 1 alkalommal délelőtt, amelyet ilyen irányú végzettséggel rendelkező óvodapedagógus tart.

Dokumentumai:

- Ütemterv év elején
- Éves beszámoló.

VII. ISKOLAI NEVELÉSI PROGRAM

VII.1. NEVELÉSI, PEDAGÓGIAI ALAPELVEK ÉS CÉLOK

1.1. Nevelési, pedagógiai alapelvek

A Nemzeti Alaptantervben és a Kerettanterv rendeletben meghatározott, az iskola egészére kiterjedő közös, általános fejlesztési és évfolyamonkénti, részletes követelmények teljesítése során a tanulói személyiség sokoldalú fejlesztésének megvalósítása.

Alapelvek	Célok	Feladatok
<p>1.) Az iskola felelős a gyermekek, tanulók testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődéséért, a gyermek- és tanulói közösség kialakulásáért és fejlődéséért.</p> <p>Ennek érdekében</p> <p>a) a gyermek, a tanuló személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában együttműködik a szülővel,</p> <p>b) a gyermek- és tanulóközösség kialakítása, fejlesztése során a szülők közösségével együttműködve</p>	<p>Magas szintű oktatás, szilárd alpműveltség. Az elemi képességek és az alapkészségek szilárd begyakoroltatása.</p> <p>Európai, humanista hagyományokra épülő erkölcsiség és szellemiség kialakítása. A magyarságtudat erősítése.</p> <p>Testileg, lelkileg, szellemileg életmódjukat tekintve egészséges ifjak nevelése.</p> <p>Legyenek tiszteltudóak, jól neveltek, társas kapcsolataikban kultúráltak.</p> <p>Tanulóink szeressék iskolánkat, kötődjenek hozzá.</p> <p>Kooperatív tanulási forma, differenciálás</p>	<p>Az iskola feladata az általános műveltség megalapozása, érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelő felkészítése a továbbtanulásra, valamint a társadalomba való beilleszkedésre.</p> <p>Magyarságukat vállalva, szűkebb szülőföldjüket jól ismerő, más nemzetiségek hagyományait tiszteletben tartó fiatalok nevelése.</p> <p>Az intézmény hagyományainak ápolása.</p> <p>Tudatosan alkalmazunk olyan tematikus lehetőségeket, pedagógiai formákat, amelyek a személyiségfejlődést szolgálják. (drámapedagógia, néphagyományok, népszokások, helytörténet)</p> <p>Gazdag tevékenységrendszer kínálunk, amelyben minden gyermek talál valamilyen élményforrást.</p>

<p>végzi nevelő-oktató munkáját,</p> <p>c) felkészíti a tanulót a családi életre, családtervezésre.</p> <p>d.) hitbéli fejlődésüket elősegíti</p>		<p>Pozitív, érzelmekben gazdag iskolai légkört teremtünk, amelyben a gyermek és felnőtt egyaránt jól érzi magát.</p> <p>Folyamatos kapcsolattartás a szülőkkel.</p> <p>Részvétel a város életében.</p> <p>Együttműködés más intézményekkel.</p>
<p>2) A közoktatás szervezésében, irányításában, működtetésében, feladatainak végrehajtásában közreműködők döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor a gyermek mindenk felett álló érdekét veszik figyelembe. A közoktatásban a gyermek mindenk felett álló érdeke különösen az, hogy</p> <p>a) Szolgáltatásokat megfelelő színvonalon biztosítsák részére oly módon, hogy annak igénybevétele ne jelentsen számára aránytalan terhet.</p>	<p>A tanulók sokoldalú, nyitott, érdeklődő, kreatív, tanulásra motivált, rugalmas személyiséggé fejlesztése.</p> <p>Az önálló ismeretszerzés, a gondolkodási készség folyamatos fejlesztése.</p>	<p>Sikerorientált tanulói tevékenykedtetés, feltétel nélküli elfogadás, pozitív légkör. megteremtése, melyben az emberi értékek mind teljesebb kibontakozása valósul meg.</p> <p>Egyéni tanulási módszerek kialakítása.</p> <p>Kompetencia alapú oktatási módszerek (drámapedagógia, kooperatív oktatás, projektoktatás, differenciálás)</p>

<p>b) Minden segítséget megkapjon képessége, tehetsége kibontakoztatásához, személyisége fejlesztéséhez, ismeretei folyamatos korszerűsítéséhez.</p>		
<p>3.) A közoktatás szervezésében, irányításában, működtetésében, feladatainak végrehajtásában közreműködők a gyermekkel, tanulóval kapcsolatos döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor az egyenlő bánásmód követelményét kötelesek megtartani.</p>	<p>Minden gyermeknek, tanulóknak joga, hogy vele összehasonlítható helyzetben levő más személyekkel azonos feltételek szerint részesüljön velük azonos színvonalú ellátásban.</p> <p>A tanulás előfeltételeinek olyan mértékű biztosítása, hogy szociális gondok ne akadályozzák a gyermekeket tanulmányaikban. A szocio-kulturális hátrányok kompenzálása, a társadalmi beilleszkedés segítése.</p>	<p>Az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének következményeit orvosolni kell, amely azonban nem járhat más gyermek, tanuló jogainak megsértésével, csorbításával.</p> <p>Egymással szembeni tolerancia.</p> <p>Másság elfogadása.</p>
<p>4.) Az iskola nevelés és az oktatás terén vállalt feladatainak gyakorlása során köteles tiszteletben tartani a szülőknek azt a jogát, hogy vallási és világnézeti</p>	<p>Nevelési-oktatási intézményünk vallási tekintetben nem semleges.</p> <p>Intézményünk katolikus fenntartású intézmény, de minden tanulóknak biztosítja a vallási meggyőződésének</p>	<p>Gondoskodni kell az alapvető hit és erkölcsi ismeretek elsajátításáról, biztosítani kell a tananyag tartalmának tárgyyszerű és elfogulatlan ismertetését. A világvallások kultúrateremtő és –közvetítő szerepének bemutatása,</p>

<p>meggyőződésüknek megfelelő oktatásban és nevelésben részesülhessenek a gyermekek.</p>	<p>megfelelő hittan oktatását.</p> <p>Nevelőmunkánk középpontjában a szeretet, a feltétel nélküli elfogadás áll.</p>	<p>erkölcsi tanításaik megismertetése.</p> <p>A hit és vallásoktatás oly módon szervezhető, hogy alkalmazkodjon a kötelező tanórai foglalkozások rendjéhez.</p> <p>A hátrányos megkülönböztetés miatt jogorvoslattal élővel szemben méltányosan, humanusan, valamennyi tényező figyelembevételével, a többi gyermek, tanuló érdekeinek mérlegelésével, a rendelkezésre álló lehetőségek közül számára legkedvezőbbet választva kell eljárni.</p>
<p>5.) A tankötelezettség betartása.</p> <p>A tankötelezettség annak a tanévnek a végéig tart, melyben a tanuló betölti a 16. életévet. A sajátos nevelési igényű tanuló tankötelezettsége meghosszabbítható annak a tanévnek a végéig, amelyben a 23. életévét betölti. A tankötelezettség meghosszabbításáról a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az iskola igazgatója dönt.</p>		<p>Az iskola igazgatója dönt a tankötelezettség kezdetéről, meghosszabbításáról és végéről.</p> <p>A tankötelezettség – a szülő választása alapján - iskolába járással, vagy egyéni tanrenddel teljesíthető.</p> <p>Az egyéni tanrend engedélyezéséről az Oktatási Hivatal dönt.</p>

<p>6.) Az alapfokú nevelés és oktatás feladata az első évfolyamon kezdődik és a nyolcadik évfolyam végéig tart. Teljes nevelési rendszerünket áthatja a demokratizmus, amely az iskola tanulói és tanárai számára széleskörű jogokat biztosít a mindennapi intézményi élet szervezésében.</p>	<p>Az iskolák közötti átjárhatóság biztosítása.</p>	<p>Az egyes iskolai évfolyamok tananyagának és követelményeinek egymásra épülése.</p>
<p>7.) A helyi tantervnek biztosítania kell, hogy a tanulók életkorához, az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák az egészségfejlesztéssel, az elsősegélynyújtással, a fogyasztóvédelemmel, a környezetvédelemmel, a közlekedésre neveléssel, a társadalmi bűnmegelőzéssel, az áldozattá válással, az erőszakmentes konfliktuskezelő technikákkal összefüggő ismereteket,</p>	<p>A tanulók életmódjának, szokásaiknak az értékekkel történő azonosulásuknak fokozatos kialakítása, meggyökereztetése.</p> <p>Testileg- szellemileg – erkölcsileg egészséges életvitelre, környezettudatos magatartásra nevelés.</p>	<p>Tantárgyakhoz kapcsolt új tanulásszervezési eljárások megszervezése. (kooperatív oktatás, drámapedagógia differenciálás)</p> <p>Kialakítjuk az egészséges és kulturált életmód, a folyamatos testedzés iránti igényt és az önellátás képességeit.</p> <p>Arra törekszünk, hogy a diákokban meggyőződéssé váljon a természeti környezet megóvása.</p> <p>Hangsúlyt fektetünk a konfliktusok kezelésére, konfliktuskezelési technikák elsajátítására.</p> <p>A tanuló érezze felelősségét a saját sorsának alakításáért (önállóság,</p>

felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására az infokommunikációs technológiák alkalmazásával.		kitartás, szorgalom, kreativitás). A tanuló ismerje meg szabadsága korlátait. Az iskola segíti kialakítani a diákok önismeretét.
--	--	--

Iskolánk feladatát egységes, közös alapelvek és célok mentén, ehhez kapcsolódó tananyag és követelményrendszer alkalmazásával látja el. A gyermekek és a tanulók mindenek felett álló érdekének tekintjük, hogy a Nemzeti Köznevelési Törvényben meghatározott szolgáltatásokat megfelelő színvonalon biztosítsuk részükre oly módon, hogy annak igénybevétele ne jelentsen aránytalan terhet a családoknak. Arra törekszünk, hogy tagintézményeink megőrizték sokszínűségüket, tartsák meg értékes hagyományait, építsenek egymás tapasztalataira. Intézményünkben nevelő, oktató, tanító pedagógusok a mindennapi nevelő, tanító és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket kívánják érvényre juttatni:

Intézményünk a komplexitás elve alapján, olyan pedagógiai munka végzésére törekszik, amelynek központjában a kulcskompetenciák fejlesztése, a gyermekek, tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a környezeti feltételek figyelembe vétele és bevonása segítségével.

Célunk, hogy a család által reánk bízott gyermekből, tanulóból a szülőkkel együttműködve szellemileg, erkölcsileg és testileg egészséges nemzedéket neveljünk. Munkánk során mindig figyelemmel leszünk az életkori sajátosságokra.

Ennek érdekében intézményünk:

- a tervszerű nevelő-oktató munka során előtérbe helyezi a kulcskompetenciák kialakítását: a tanulók alapkészségeit kialakítja, fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt;
- többféle lehetőséget biztosít a tankötelezettség teljesítésére, felkészít az érettségi vizsgára, a felsőfokú tanulmányok megkezdésére és szakmai vizsgára, valamint a munkába állásra;
- az esélyegyenlőség elvének szem előtt tartásával biztosít iskolánk tanulóinak azonos lehetőségeket, az elvárt feltételek teljesítése esetén a továbbhaladás biztonságát nyújtjuk tanulmányaik során;
- lehetőséget ad az ismeretek alkotó alkalmazására, a tapasztalatok megszerzésére, megértésére, általánosításra;
- kiemelt figyelmet fordít a tehetségek felismerésére, tehetségük kibontakoztatásának segítésére;
- törekszik a gyermeki, tanulói érdeklődés felkeltésére, a motivációra;
- olyan - az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a technikára vonatkozó - ismereteket közöl, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat a szűkebb és tágabb környezetben;
- hitbéli szemléletüket elsősorban a katolikus elveknek megfelelően formálja, de az ettől eltérő világnézetűeknek szabadságot biztosít

- kialakítja az egyéni tanulás módszereit;
- arra törekszik, hogy a tanulók körében becsülete legyen a szorgalomnak, tanulásnak és a munkának;
- elvárja pedagógusaitól, hogy járuljanak hozzá a diákok életmódjának, motívumaik, szokásaik, értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, éljenek a szemléletesség és az aktivitás elvével, a tantárgyi koncentrációval és az új pedagógiai módszerekkel;
- törekszik a humánusra, az egyén és közösségek iránti tiszteletre;
- folyamatos ellenőrző, értékelő tevékenységgel javítja munkájának színvonalát, és ezzel biztosítja a minőséget a nevelő-oktató tevékenységben;
- segíti a diákoknak észrevenni és értékelni a jót, megelőzni és felismerni a rosszat;
- fontosnak tartja a visszajelzés elvét, mind a gyermek, mind a szülő felé, ezért folyamatosan tájékoztat a tanulói teljesítményekről, ezek változásairól és javításuk akadályairól;
- törekszik az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására;
- fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, a reális énkép kialakításának készségét;
- felkészíti a tanulókat a felnőtt lét szerepeire;
- a tanulókat megismerteti nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel, országunk, térségünk és településeink hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén megerősödjék a haza és a szülőföld iránti szeretetük. Emellett fontosnak tartja az európai azonosságtudat kialakítását, az egyetemes kultúra megismerését, tiszteletét is.
- kiemelt fontosságúnak tartja a halmozottan hátrányos tanulókkal való foglalkozást, fejlesztésüket és beilleszkedésüket, valamint továbbtanulásukat.

Az intézmény szükségesnek tartja a közösséghez tartozás elvének gyakorlati megvalósítását, ezért teret biztosít a sokoldalú, színes iskolai életnek. Olyan légkört kívánunk teremteni, hogy tagintézményeinkben a tanulók második otthonukban érezhessék magukat. Építünk az egyenrangúság elvére, átadjuk és gyakoroltatjuk a demokrácia alapelveit, de tisztában vagyunk a pedagógus vezető szerepének fontosságával is.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét, jogait tiszteletben tartjuk, a kötelességeit számon kérjük,
- intézményünkben tilos a hátrányos megkülönböztetés. Ennek minősül minden olyan – közvetlen vagy közvetett – különbségtétel, melynek célja vagy következménye az egyenlő bánásmód megszüntetése vagy akadályozása, továbbá a gyermek zaklatása;

- építünk a gyermeki, tanulói nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra,
- a diákokat bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- az oktatás során figyelembe vesszük a tanulók egyéni képességeit,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják mit várunk el tőlük,
- minden gyermek, diák számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére fejlődése minden időszakában, tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az intézmény életében egymást megbecsülő, tiszteletet adó, toleráns kapcsolatok kialakítására törekszünk,
- a tanulók az adott lehetőségek közül, a tagintézmények sajátosságainak megfelelően választhatnak tantárgyakat, emeltszintű oktatást, szakkört, sportkört valamint egyéb tanórán kívüli tevékenységet,
- az iskola pedagógusai számolnak a nevelés ellentmondásosságának elvével is.

Intézményünk a külső hatások erejének ismerete alapján támaszkodik mindazon közösségekre, intézményekre, nevelési forrásokra, amelyek tapasztalatokat, ismereteket, pozitív életmintákat közvetítenek. Intézményünk fontosnak tartja, hogy nevelő-oktató munkájában alapozzon a családra, ezért munkájában nyitott és befogadó.

E területen:

- A szülőkkel folyamatos kapcsolattartásra törekszünk, mert tudatában vagyunk annak, hogy bármit adhatunk a gyermekeknek, de semmi sem pótolja a szülői szeretet.
- Munkánkat és tevékenységünket úgy szervezzük, hogy az átlátható legyen. Intézményünk szívesen fogad minden segítséget.
- Igénybe vesszük a térség, a települések oktatási, művelődési, sport, egészségügyi, szociális intézményei, egyházai, civil szervezetei, gazdasági szereplői által felkínált lehetőségeket. A tanulók érdekében törekszünk a széles együttműködésre.
- Mindennapi munkánknak elsősorban a gyerekek fejlődésének érdekét kell szolgálnia, így minden tevékenységet annak rendelünk alá, mindenekelőtt azt vesszük figyelembe, hogy azok miként hatnak a tanulókra.

Gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás

Arra törekszünk, hogy tanulóink a tanulási folyamat során minél önállóbban és a lehetőségek szerint a valós környezetben szerezzék meg a mindennapi életben, a közvetlen természeti és társadalmi környezetben megismerhető tudáselemeket. A hasznosítható, folyton változó

társadalmi környezet igényének megfelelő ismereteket kell a műveltségi területnek közvetítenie, az azzal kapcsolatos tudást kell átadnia és megszerettetnie.

A tanulói személyiség egészének fejlesztése

Az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelt fontosságúként kezeljük a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenységterületeket, az énkép, önismeret, a nonverbális készségek, a kreativitás, a divergens gondolkodás és társadalmi kompetenciák fejlesztését, a társadalmi érzékenység, a nyitott, befogadó és empátikus személyiség kialakítását, a társas aktivitást.

Tevékenységek központú tanítási-tanulási gyakorlat megvalósítása

A tanítási folyamatok során olyan élményszerű helyzeteket teremtünk, - az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten -, mely által a tanulók tapasztalatokat szerezhetnek, maguk fedezhetik fel a környezeti elemek közötti kapcsolatokat és összefüggéseket, azokból következtetéseket vonhatnak le, korábbi tapasztalataikat, ismereteiket és készségeiket alkalmazhatják. Lehetőséget biztosítunk ahhoz, hogy a tanulók megfogalmazzák egyéni és csoportosan kialakított véleményeiket, azokat meg tudják védeni érvekkel és meg tudják vitatni.

Differenciált fejlesztés és esélyegyenlőség

Alkalmazzuk a heterogén összetételű csoportok együttes kezelésének módszereit, a differenciált tanulásszervezési módszereket, lehetővé téve a tanulók személyi szükségleteinek, tudásának, képességeinek, érdeklődésének és érdekeltségének megfelelő fejlesztést, biztosítva ezzel a hatékony tanulás szempontjából nélkülözhetetlen helyes énkép alakulását.

Valóságos tanulási környezet biztosítása

Az ismeretszerzésnek a hagyományosnál nagyobb mértékben kell épülnie a valóságra annak közvetlen és közvetett megtapasztalása, megfigyelése és vizsgálata által. Hozzásegítjük a tanulókat ahhoz, hogy a tanulás során kedvező kapcsolatuk alakuljon ki a környezettel. A tartalmakat és a megközelítéseket úgy választjuk, hogy a tanulási helyzeteket a terepmunkán keresztül tapasztalják meg.

Új típusú tanári attitűd

Iskolánk nyitott, befogadó az új elképzelésekre, módszertani eljárásokra, az innovációra. Felkészültek vagyunk az innovációval járó szerepváltásra, szemléletváltásra, szakmailag együttműködünk a jó gyakorlat jegyében.

Érzékenyen reagálunk a társadalmi-gazdasági kontextus igényeire. A szülőkkel való kapcsolattartásunkban nagy hangsúlyt fektetünk a szemléletformálásra.

A pedagógiai módszertani kultúra megújítása

Ennek eszközeként a problémaközpontú tanítást, a projekt módszert tekintjük, melyek a cselekvésből kiinduló gondolkodásra nevelés, a felfedező tanítás-tanulás, a megértésen alapuló fejlesztést célozzák meg. Pedagógusaink szakmai kompetenciájának bővítését mentori tevékenységek, módszertani továbbképzések, tréningek, szakmai konzultációk, bemutató foglalkozások, műhelyfoglalkozások segítik.

Fokozatosság és folyamatosság

Biztosítjuk a folyamatosságot és a folytonosságot, számolva a tanulók különböző ütemű mentális- és képességfejlődésével, az egyes képesség- és kompetenciaterületek éveken át tartó fejlődési folyamatával. Arra törekszünk, hogy a tanulóknak kialakuljon az igény arra, hogy egyéni képességeik, lehetőségeik figyelembevételével – egész életük során képezzék magukat, bővítsék ismereteiket.

1.2. Céljaink:

- a tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint korszerű ismereteik, egyéni képességeik, készségeik, kompetenciáik kialakítása bővítése,
- minden tanulónk teljesítse tankötelezettségét, találja meg a képességeinek megfelelő, és iskola által biztosított kilépési lehetőséget
- minden tagintézményünk építsen ki olyan iskolai környezetet, amely épít települése és saját hagyományaira, az ott élők elvárásaira
- az intézményhálózatban tanulók az alapműveltséget megfelelő szinten elsajátítsák, és ezen túlmenően – az adott lehetőségek szerint – kibontakoztathassák tehetségüket, képességeiket,
- az iskolai nevelőmunka olyan értékeket közvetítsen, melyek a tanulók személyiségére, tanulmányi eredményeire, jövőjére, a családra, a társadalmi környezetre is pozitív hatást gyakorolnak,
- a digitális technika bevonása az oktatásba,
- intézményi innováció és kreativitás,
- a partneri igények kielégítése, rugalmasan alkalmazkodva az intézményt érintő kihívásokhoz.

Iskolai célok:

Az intézményünkben folyó iskolai nevelő-oktató munka céljait az általános emberi és nemzeti értékek, a nemzeti alaptantervben megfogalmazottak tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása, átadása, valamint annak következetes számonkérése határozza meg.

Az iskola nevelési céljai közül elsőbbséget kaptak a következő emberi tényezők:

- szeretet, erkölcsösség,
- hit
- humanitás,
- kreativitás,
- műveltség, tudás
- értékek, érzelmek befogadása és átadása,
- önismeret, önfejlesztés képessége,
- fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra, a demokráciára
- mások elfogadása és segítése

Az iskola oktatási céljai közül a következő tényezők kaptak nagy hangsúlyt :

- maradandó és az életben felhasználható ismeretanyag átadása,
- a világ megismerésének igénye,
- az élet tisztelete, védelme, testi és lelki egészség,
- tehetséggondozás és a felzárkóztatás,
- integráció az iskolában, osztályban és a társadalomban,
- készség és képességfejlesztés, kompetenciák tudatos kialakítása és ennek egyéni kibontakozása,
- a tanulás tanítása,
- a továbbhaladáshoz, a nyolc osztály elvégzéséhez nyújtott segítség,
- a képességeknek és az igényeknek megfelelő továbbtanulás lehetőségeinek megteremtése intézményen belül, és azon kívül is
- az önálló gondolkodás és tanulás elsajátítása,
- reális énkép, önismeret kialakításának képessége,
- az ember testi és lelki egészsége, és harmóniája,
- környezettudatos magatartásra való felkészítés,
- aktív állampolgárságra, demokráciára való felkészítés,
- gazdálkodással, pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztése,
- a szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása,
- az egyetemes kultúra tisztelete, az európai azonosságtudat kialakítása,
- az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete,

- a nemzeti és a nemzetiségi tudat ápolása, elmélyítése.

Cél, hogy a gyermekek a mindennapi életben hasznosítható tudással rendelkezzenek, nem lemondva az ismeretek elsajátításáról, vagyis az „ismeretekbe ágyazott képességfejlesztés” megvalósítására törekszik.

Célunk a teljes személyiség fejlődésének messzemenő figyelembevétele.

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink:

- Gyermekközpontú pedagógiai szemlélet megvalósítása.
- A képességek kialakulásának, fejlődésének, a fogalmak épülésének tapasztalati meg-
alapozottsága.
- A szemléletesség elvének érvényesítése.
- A fejlődéshez szükséges idő biztosítása. A tanultak alkalmazása.
- A tananyag feldolgozása úgy történik, hogy az ismeretek elsajátítása mellett szolgálja az
önálló ismeretszerzéshez szükséges egyéni tanulási módszerek kialakítását és az
önértékelés fejlesztését.
- A kreativitás fejlesztése a játék, a művészetek és az önkifejezés eszközeinek széleskörű
alkalmazása.
- A mozgásnak, az ének-zenei, a vizuális tevékenységeknek, a drámajátéknak (a
személyiségfejlesztés egészére ható) szerepüknek megfelelő idő és tér biztosítása az
iskolai tevékenységek összegében.
- Környezetérzékeny szemlélet, környezettudatos magatartás kialakítása.
- A szociális készségek gyakorlására hangsúlyt helyező pedagógiai módszerek alkalmazása.
- A tevékenységközpontú oktatási szemlélet gyakorlati megvalósítása
- Változatos tanulásszervezési megoldások, kooperáció, csapatmunka
- A tantárgyi széttagoltság csökkentése, tantárgyak integrálása.

Célunk a szegregáció csökkentése

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink:

- A készségek, képességek kiépüléséhez szükséges egyénenként különböző hosszúságú
fejlesztő időszak biztosítása.
- A frontális oktatás túlsúlyát csökkentő, az egyéni különbségek figyelembevételére
alkalmas differenciált tanulásirányítási módok és haladási tempó alkalmazása.
- A kiemelkedő képességű és/vagy tehetséges gyerekek közösségben (osztályban,
iskolában) tartásának elősegítése.

- A kooperatív tanulási technikák segítségével a gyerekek közötti információcsere elősegítése.
- Heterogén tanulói csoportok kialakítása, az integrált nevelés feltételeinek megteremtése.
- A verbalitás túlsúlyának megszüntetése.

Célunk az olvasás, a szövegértés és a szövegalkotás szintjének emelése

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink:

- Az írás és olvasás tanulására fordított idő szükség szerinti meghosszabbítása.
- Az írástanulás előkészítése mozgásokkal és a mozgás vizuális megjelenítésével.
- Az első osztályosok hallásának fejlesztése.
- Integrált magyartanítás keretében a szövegértés-szövegalkotás adta lehetőségek kihasználásával az anyanyelvi kompetenciák, a gondolkodási képességek, kommunikációs képességek, fejlesztésének előtérbe helyezése a testnevelés és a matematika órán. Matematika órán például a vitakultúra, az érvelés képességének fejlesztése, a szöveges feladatok értelmezésének segítése. Testnevelés órán a fegyelmezett feladatvégrehajítás, szabálykövetés, konfliktuskezelés fejlesztése verbálisan és játékba ágyazottan. A pozitív transzfer kihasználása a megfigyelés, ismeretszerzés és - alkalmazás területein.
- A beszédhanghallás zavaraiából, a szó nyelvi egységként való felismerésének fejletlenségéből fakadó problémák csökkentése, illetve megfelelő kezelése.
- Az információgyűjtést, -feldolgozást (vételt, kódolást, dekódolást, átalakítást, létrehozást, közlést, tárolást) segítő stratégiák alkalmazása, megvalósító kognitív, szociális és egyéni képességek fejlesztése.
- A háttérközlemények felfedezésének és értelmezésének segítése.
- A kérdésfeltevés, kérdéstechnika fejlesztése érdekében a tanulókat arra kell ösztönözni, hogy felmerülő gondolataikkal kapcsolatosan tegyék fel kérdéseiket a tanárnak vagy egymásnak úgy, hogy a kérdésre választ is kapjanak.
- Az olvasástanulás egyéni tempójához való alkalmazkodás.
- Az értelmező olvasás fejlesztése.
- A saját olvasat lehetőségének megteremtése. Az önálló tanulás képességének fejlesztése.
- A szókincs fejlesztése, a beszélgető kör, a szabad beszélgetés lehetőségének megteremtése, egymás meghallgatásának „tanítása”.
- A vizuális tömegkultúra példatárként és hivatkozási mezőként való felhasználásának segítése.
- Az olvasás iránti kedv felkeltése, fenntartása.

- A szövegértés-szövegalkotás kompetencia fejlesztése tanórán kívüli foglalkozások keretében a tanulók kreativitásukra, önállósodási törekvéseikre építve, érdeklődési körüknek és motivációjuknak megfelelően. A fejlesztés módszertani keretét a differenciálás, a báb- és drámapedagógia adja.

Célunk matematika tanításunk megújítása, a matematikai kompetencia fejlesztése

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink:

- A kognitív önszabályozás kialakulásának segítése, a tanulók önálló tanulási képességének fejlesztése.
- A kezdő szakaszban a cselekvő, személyes tapasztalatszerzésre építünk.
- A matematika iránti érdeklődés felkeltése és a tanulási folyamatban az aktív részvételhez a motiváció biztosítása.
- A matematika-értelmező és problémamegoldó tevékenység kialakítása, segítése, melynek alapját a problémák manipulatív, tárgyi tevékenységgel való cselekvő megoldása képezi. A problémamegoldó gondolkodás fejlesztése a problémák önálló megoldása által, az alkotó gondolkodásra nevelés az alkotások létrehozásával történik.
- Olyan autentikus, életszerű helyzetek teremtése, amelyek személyes jelentéssel bírnak a tanulók számára és jellemzőek azokra a feladatokra és problémákra, amelyekre a diákoknak a későbbiekben alkalmazniuk kell tudásukat és készségeiket.
- A tanulók „iskolába kívülről behozott” előzetes tudásának felhasználása.
- A diákok fogalmi és metakognitív felfogásának fejlesztése azáltal, hogy kis csoportban megvitatják azokat és reagálnak rájuk. Ösztönözni kell őket arra, hogy saját tanulási tevékenységüket felidézzék és reflektáljanak rá.
- A matematika-specifikus gondolkodási képességek fejlesztése. Ezek közül a rendszerezés és a kombinativitás fejlesztése a kisiskolás korban a legintenzívebb. Az induktív és deduktív gondolkodás fejlesztése és fejlődési szintjének folyamatos ellenőrzése.
- A szakmai nyelv, a matematikai kifejezések tárházának fokozatos bővítése. Az eljátszás, megjelenítés, modellezés, rajzolás elősegíti a fogalomfejlődést, a szakszavak, jelölések, jelölésrendszerek használatát.
- Matematikatörténeti érdekességek megismertetése önálló vagy csoportos kutatómunkák szervezésével, interaktív számítógépes matematikai programok alkalmazásával.
- A matematikai készségek – számlálás, számolás, mennyiségi következtetés, becslés, mérés, mértékegységváltás – fejlesztése a matematikai tevékenység végzése során.

- A determinisztikus, illetve nem determinisztikus események területén való tájékozódás képességének fejlesztése. A valószínűségi következtetés fejlesztése és értékelése végigköveti az iskoláztatás egyes szakaszait.
- A matematikai feladatok, a definíciók, tételek alakítása, matematikai szövegek értelmezése érdekében fontos feladat a szövegértés és a szövegesfeladat-megoldó képesség fejlesztése.
- A matematika transzverzió jellegének tükröztetése a szövegértés-szövegalkotás kompetenciaterületen (például a problémamegoldás, érvelés, a nyelvi és vizuális kommunikáció szerepeltetésével). Ennek alárendelten a magyar órán a problémamegoldás, az érvelés, kreativitás, a térszemlélet, gondolkodási képesség (induktív, deduktív gondolkodás), érvelés, kommunikációs képesség fejlesztése.

Célunk az idegen nyelvi kompetencia fejlesztése:

- a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának, ezen belül elsősorban a tanulók beszédképességének fejlesztése,
- a tanulók életkori sajátosságainak, érdeklődésének és meglévő ismereteinek megfelelő témakörök, szituációk segítségével sajátítsa el az idegen nyelvet,
- életszerű, értelmes cselekvések, kommunikatív feladatok segítsék a tanulók nyelvtanulását,
- az idegen nyelv tanulása iránti kedvező attitűd és a motiváció, kialakítása és ébren tartása, ami alapvető az élethosszig tartó nyelvtanulás szempontjából,
- elsődlegesen a beszédértés és a beszédképesség területén érjen el eredményeket, de legyen képes az olvasást és az írást is ezek fejlesztésének szolgálatába állítani
- legyen képes a hatékony nyelvtanulási stratégiák használatára a továbbhaladás és az önálló nyelvtanulás céljából,
- legyen képes a megszerzett nyelvtudást fenntartani, továbbfejleszteni, és további idegen nyelveket elsajátítani,
- ismerje meg a más anyanyelvűek kultúráját, szokásait,
- vegyen részt iskolai, települési cserekapcsolatokon, legyen képes személyes kapcsolatokat kialakítani idegen nyelvű társaival,
- használja a modern kommunikációs eszközöket nyelvtanulása és a kapcsolattartás során,
- az általános iskola végére minden diák elérje a NAT és a Közös Európai Referenciakeret alapszintű nyelvhasználói A1-es (minimum) szintet: megérti és használja a gyakoribb

mindennapi kifejezéseket, be tud mutatkozni, meg tud válaszolni és fel tud tenni olyan kérdéseket, amelyek személyes jellegűek, képes egyszerű interakciókra.

Célunk az információs és kommunikációs technológiák (IKT) használata, az informatikai képesség fejlesztése

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink:

- A számítógépes kultúra iránti attitűdök kialakítása: előítéletek, elvárások, preferenciák, élmények, tapasztalatok.
- A számítógép-használattal kapcsolatos szokások kialakítása. Az IKT használata szaktárgyi órákon.
- A megismerési képességek fejlesztése. Az informatikai képesség fejlesztése.
- Az informatikához köthető általános tanulási képességek fejlesztése.
- Az informatikához köthető komplex, inspiráló tanulási környezet biztosítása.
- Az informatikához köthető differenciálás megoldása.
- A kooperatív tanulási képességrendszerben a gondolkodási képességek fejlesztése.
- A kooperatív tanulási formák kialakítása és/vagy fejlesztése internet segítségével.
- Az informatikai képességrendszerben a gondolkodási képességek fejlesztése.
- Az információszerzés, szelektálás és feldolgozás módszereinek megismerése.
- A könyvtárak, elektronikus információhordozók, nyomtatott taneszközök ésszerű és célszerű használatának támogatása.
- Az SDT informatikai területének megismerése.
- Jártasság kialakítása az SDT-rendszer kezelésében, az SDT-n elhelyezett tananyagok keresésében.
- A speciális multimédiás hardvereszközök megismertetése.
- A digitális tananyagok, technikák órákon történő alkalmazása.
- A számítógéppel való együtt tanulás (SZET) módszereinek alkalmazása.
- A vizuális és kommunikációs formák kezelésének fejlesztése.
- A számítógéppel segített kollaboratív tanulás biztosítása. Az SDT kollaborációs eszközeinek igénybevételével a projektszerű tudáselsajátítás, a szélesebb körű kommunikáció biztosítása.
- Az elektronikus írástudás fejlesztése.
- Digitális tananyagfejlesztés. A multimédiás oktatóprogramok alkalmazása.

Célunk a motiváció erősítése

A cél elérését szolgáló feladataink:

- Az óvoda és az iskola közötti átmenet törésmentes, természetes folyamattá, gyermekközpontúvá alakítása.
- Teret adunk a szabad képzelettársításon alapuló spontán játékoknak a tanórán kívüli idejüket iskolában töltő diákok iskolai életében.
- Motiváló tanulási környezet kialakítása az osztályban és az iskolában.
- Az iskola szereplői (diákok, szülők, pedagógusok) közötti kapcsolatok személyesebbé tétele, különös tekintettel az iskola és a szülők kapcsolatára.
- A személyiség fejlődését szolgáló, a minősítés helyett a fejlődés követésére és a továbblépés lehetőségeire hangsúlyt helyező értékelési módszerek alkalmazása.
- A játékos módszerek alkalmazásában rejlő, tanulást segítő értékek felhasználása.

Célunk a diákok élethosszig tartó tanulási igényének megalapozása, az életközeli tanulási környezet kialakítása, melyben az informális tanulás meghatározó lehet.

A cél elérését szolgáló legfontosabb feladataink:

- A „jó tanuló” hagyományos jellemzőit kiegészítő személyiségjegyek erősítése: az önállóság, a belső kontroll, az önszabályozó tanulási készség, a nyitottság, rugalmasság, kreativitás, a toleráns attitűd, az együttműködési készség fejlesztése.
- A várható többszöri pályamódosítás érdekében a tanulni tanulás kognitív kompetenciájának fejlesztése.
- A digitális tanulási módszerek, technikák fejlesztése.
- A pozitív tanulási és tantárgyi attitűd kialakítása.

Célunk pedagógiai módszertani kultúránk megújítása

- A programcsomagokat bevezető kollégák részt vesznek a kompetencia alapú és módszertani továbbképzéseken.
- A kollégák fejlesztő munkájának segítése, mentorálása.
- A követő kollégák felkészítése, segítése

1.3.Az iskolában folyó nevelő-oktató munka feladatai

A katolikus iskolának kötelessége vállalni a tanulók személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.”

Ezért iskolánk feladata:

- Segítse elő az egyéni életélmények szerzését, az egyéni képességek kibontakozását a hitélet erősítését szolgáló (lelkigyakorlat, stb.) programokban, az órai munkában és a tanórán kívüli tevékenységekben: napközi, tanulószoba, szakkörök, kirándulás, erdei iskola, stb.
- Fejlessze a tanulók problémamegoldó gondolkodását, az összefüggések felismerését, a morális kérdések megítélését osztályfőnöki órák, vezetői és közösséget érintő intézkedések, tantárgyak elsajátítása során.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató programokkal támogassa az egyéni képességek kibontakozását.
- Teremtse a diákok számára életkoruknak megfelelő formájú és jelentőségű döntési helyzeteket.
- Mutassa fel a szentek, ismert egyházi és elismert személyiségek által követésre méltó példákat.
- Segítse elő a személyes meggyőződés, keresztény világszemlélet és világkép kialakítását és érzelmi-szellemi megerősítését, személyre és konkrét közösségekre szabott feladatok alapján.
- Hozzon létre konstruktív, jellegzetes, tartalmas és felelős, szellemi arculattal rendelkező alkotó (kis) közösségeket, ahol a tanuló a közösségben való élet során fejlessze önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Törekedjen azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociokulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.

1.4. Intézményünk tanulóképe

A tanulásban olyan gyermeket szeretnénk, aki:

- szellemileg fogékony, érdeklődő, nyitott, kíváncsi, a megismerési vágy hajtja,
- ismeri a tanulási technikákat, tanulni tudó és akaró,
- képes tudását tovább fejleszteni, és önállóan ismereteket szerezni,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát, a tudást,
- jó eredmények elérésére törekszik,
- probléma- és feladatorientált, képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- teljesíti kötelességeit, munkája pontos kidolgozott, egyedi és változatos megoldások keresésére törekszik, gyakorlatias,
- szilárd alapkészségekkel rendelkezik, az egyetemes értékek megismerésére törekszik,
- az iskola megfelelő szakaszain megalapozza alpműveltségét, majd az általános műveltségét,
- értelmi képességeit, érzelmi, erkölcsi életét, egészségét egyaránt fejleszti, önkifejezési igénye magas,
- van akaratereje, fegyelmezettsége, képes a kudarcokat feldolgozni és leküzdeni,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
  - képviseli a keresztény értékeket
  - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
  - a természetet, a környezet értékeit,
  - más népek értékeit,
  - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
  - szűkebb és tágabb környezetének hagyományait.

Önmagához, társaihoz, közösséghez való viszonyában olyan tanulót szeretnénk, aki:

- humánus, erkölcsös, fegyelmezett, művelt, kötelességtudó,
- képes szeretetet adni és kapni,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- szereti hazáját,
- szellemileg, testileg egészséges edzett, egészségesen él, szeret sportolni,

- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápoltság és gondozott,
- viselkedése udvarias, beszéde kulturált, tud a helyzethez illően viselkedni,
- sikerorientált, van önbizalma, tud dönteni és cselekedni,
- továbbtanulási elképzeléseit képességeire és eredményeire építi, reális énképpel rendelkezik,
- a tartós emberi lét szokásait, magatartásmódját ismeri és gyakorolja,
- közösségi céljainak megvalósításában tevékenyen részt vesz, segítőkész,
- előítéletektől mentes, nyitott környezete iránt, érdeklődik mások problémáira és gondjaira, szolidáris,
- tisztelettudó, elfogadja az egyén szabadságát, tolerálja a másságot,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- önmagáért és másokért felelősséget érez, vállal,
- eredményesen használja a kommunikációs technikákat, általános iskola végére ismeri legalább egy idegen nyelv alapjait,
- az emberi kapcsolatokban a feszültségek elkerülését keresi, és a konfliktusokat rugalmasan kezeli,
- szereti az emberi életet, mások és a világ értékeinek megismerésére törekszik, hisz saját boldogságában, jövőjében,
- szereti a természetet, környezettudatos gondolkodása pozitív, cselekvésre elkötelezett,
- a kudarcok, lemaradások okának megszüntetéséért mindent megtesz,
- tud csoportban, közösségben együttműködni,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében.
- tud csoportban, közösségben együttműködni, elfogadja társait, tud segítséget adni és képes a segítséget elfogadni.

A nevelőtestület által közvetítendő legfontosabb értékek:

- Vallásos világkép
- Korszerű műveltségkép
- Korszerű műveltségi és erkölcsi értékrendszer
- Készség- és képességfejlesztés és ennek egyéni kibontakoztatása
- A kreativitás fejlesztése
- A társadalmi beilleszkedés segítése, integráció az osztályban és a társadalomban
- A hátrányok csökkentése
- A tehetséggondozás
- A kulturált és környezettudatos magatartás

- Testileg, szellemileg, erkölcsileg egészséges életvitel
- Képességeknek és igényeknek megfelelő továbbtanulási lehetőségek megteremtése
- A nemzeti kultúra közvetítése
- Hagyományőrzés
- Tapasztalati (gyakorlatorientált) tanítás

VII.2. NEVELÉSI FELADATOK, ESZKÖZÖK, ELJÁRÁSOK, TEVÉKENYSÉGEK

2.1. Intézményi feladatok

Intézményünk ellátja a törvényben meghatározott feladatait, és biztosítja a tanulói jogok érvényesülését:

Az intézményünkben folyó nevelő-oktató munka sajátos feladata, hogy az alapelvekben, és a célokban felsorolt értékeknek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben később meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli oktatási - nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés, mérés, ellenőrzés.

- **Az intézmény közfeladat-ellátásának szolgáltató funkciója**
- Törekvésünk az, hogy minden tagintézményben a lehetőségekhez képest azonos színvonalú egységes alapóraterven alapuló szolgáltatást, teljes szakos ellátást biztosítsunk.
- Az iskola helyi tantervében, óvodai, nevelési programban szereplő, valamint a tagintézményeknél megjelenő képzési specialitások (drámapedagógia, projekt módszer, kooperatív oktatás, integrált oktatás, képesség kibontakoztató felkészítés, gyógy-, fejlesztő- és konduktív pedagógia alkalmazása), választható tantárgyak (elsőtől idegen nyelvek, német nemzetiségi nyelvoktatás), emelt óraszámú tantárgyak, csoportbontások, a tagintézményeknél kialakított nevelő-oktató értékek (sportkörök, szakkörök, iskolai tábor), valamint az egyéni képesség- és kompetenciafejlesztés szolgálják a gyerekek, tanulók tehetséggondozását, felzárkóztatását, felkészítését a továbbhaladásra, továbbtanulásra. Arra törekszünk, hogy a tartalmas szabadidős programok, érzelmi nevelést és közösségformálást segítő rendezvények adjanak lehetőséget az egyéni érdeklődés kielégítésére.

Nevelő tevékenységünk figyelemmel van a tanulók családi körülményeire, anyagi helyzetére:

- Nevelési programjainkra jellemző az ingyenesség. Csak olyan programra kérhető szülőktől anyagi hozzájárulás, amely nem része a kötelező és a számonkérésre kijelölt tananyagnak. A költségtérítéses program nem tehető kötelezővé a tanulók számára.

- Feladatunk a tanulók szociális segítése (egész napos oktatás, napközi, menza, tankönyv-támogatás, tartós tankönyv biztosítása).
- A hátrányok enyhítését, leküzdését az intézmény segíti: fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus alkalmazásával, készség- és képességfejlesztéssel, csoportbontással, differenciált foglalkozásokkal, tehetséggondozással, versenyre felkészítéssel, szakkörökkel és diákkörökkel, közösségi foglalkozásokkal.
- Az alkalmazott új módszerek és tanulásszervezési eljárások szintén segítik a hátrányok leküzdését.
- Az iskola nyitott a környezeti változásokra, azokra érzékenyen reagál. A közös és egységes kerettantervre építkező helyi programjainkkal elégtűjük ki a környezet, a települések elvárásait és igényeit. Tevékenységünket, nevelő-oktató munkánkat a szülőkkel közösen szeretnénk végezni, amelynek bázisai a tagintézmények.
- Rendezvényeinkkel igényes szórakozási lehetőséget kívánunk nyújtani a tanulóknak és szüleiknek.
- Az a törekvésünk, hogy intézményünk minden fiatal számára lehetőséget biztosítson a továbblépésre, az érdeklődésének és eredményeinek megfelelő képzési forma eléréséhez.

2.2 Eszközök, eljárások, módszerek

- Közvetlen és közvetett eljárások

Nevelési céljaink, feladataink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló közvetlen és közvetett eljárások, nevelési módszerek.

Közvetlen módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.

Közvetett módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségeken keresztül érvényesül.

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - Követelés - Gyakoroltatás - Segítségadás - Ellenőrzés - Ösztönzés 	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése - Közös (közelebbi vagy távo-labbi) célok kitűzése, elfogadtatása - Hagyományok kialakítása - Követelés - Ellenőrzés - Ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> - Elbeszélés - Tények és jelenségek bemutatása - Műalkotások bemutatása - A nevelő személyes példamutatása 	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	<ul style="list-style-type: none"> - Magyarázat, beszélgetés - A tanulók önálló elemző munkája 	<ul style="list-style-type: none"> - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - Vita

- Differenciált tanulásszervezés

Fejlesztési céljainkat megfelelő adekvát tanítási folyamatokkal és tevékenységrendszerrel valósítjuk meg, melyben meghatározó a **differenciált tanulásszervezés**. Felfogásunk szerint a tanítás a tanulók tanulásának a szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

Főbb szempontjai, területei:

- belső motiváció, önszabályozó mechanizmusok kialakítása,
- tanulói aktivitás,
- kooperatív tanulási technikák alkalmazása,
- a tanulói önállóságra, kezdeményezőkézségére, alkotókészségére, aktivitására építő szervezeti formák,
- adekvát differenciálás,

- hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű tanulókhoz illeszkedő tanulásszervezési megoldások,
- tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló eljárások,
- információs és kommunikációs technika alkalmazása.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjainak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tartárgyból megfelel a NAT az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége – vagyis több mint ötven százaléka – a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek!)
- rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen,
- ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat, határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

Az integrált nevelőmunka eszköz-, és eljárásrendszere

A nevelési módszereket úgy kell megválasztani, hogy igazodjon a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettséghez, képességeihez, a nevelők személyiségéhez.

A nevelő-oktató munka folyamatában alkalmazott módszerek: *motiválás, meggyőzés, gyakorlás, ellenőrzés, értékelés, követelés, elismerés, büntetés.*

A magatartásra ható módszerek: *helyeslés, biztatás, elismerés, dicséret.*

Verbális módszerek: legjelentősebb a beszélgetés, irányított, egyéni vagy csoportos

Szociális képességfejlesztő technikák: minta- és modellnyújtás, megerősítés, buzdítás, jutalmazás, szerepjáték, dramatizált tevékenység

2.3. Mérhető intézményi célok

Az intézmény keretei között mérjük a mérhető intézményi célokat, sikerkritériumokat figyelembe véve a tagintézmények sajátosságait, hagyományait. Mérhető területek:

- tanulói elégedettség,
- pedagógus elégedettség,
- szülői elégedettség,
- fenntartói elégedettség.

Oktatási területen célokat és mérhető arányokat határoz meg:

- továbbtanulók aránya
- középiskolai tanulmányi eredményekben történő visszaesés,
- tantárgyi kompetenciamérésekben elérendő eredmények,
- integrációban résztvevők továbbhaladása,
- szaktárgyi versenyek eredményei,
- intézményi belső mérések és tantárgyi átlagok,
- évisméltók aránya,
- sajátos nevelési igényű és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók fejlesztése.

A különböző nevelési területen célokat, és kritériumokat határoz meg:

- iskolán kívüli nevelési programok megvalósítására,
- magatartás és szorgalom jegyek átlagára,
- diákönkormányzatok működésére,
- osztályközösségek kialakítására,
- hagyományok ápolására, nemzeti ünnepek és helyi ünnepek tartására,
- tanórán kívüli nevelési lehetőségek hatékonyságára (szakkörök, tanulószoba, diákkörök, napközi, táborok, kirándulások, színház- és múzeumlátogatások, stb.)

Intézményi, tagintézményi környezet területén mérhető célok:

- az iskolai baleseti kockázatok lehetőségeinek csökkentése,
- az energia felhasználás racionalizálása,
- akadálymentesítés,
- takarékos és hatékony gazdálkodás,
- ÁNTSZ előírások betartása,

- szertárak és szaktantermek fejlesztése,
- az óvoda, iskola környékének rendben tartása

VII.3. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A személyiségfejlesztés a közoktatási intézmények kiemelt nevelési feladata, amely áthatja az óvodai, iskolai élet minden területét, nem köthető sem műveltségi területhez, sem tantárgyhoz. Ezek a feladatok az érték közvetítő pedagógiai munka lényegét jelentik. A feladat ellátásában az intézmény nyitott, együttműködik a szülőkkel.

3.1 Személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek

Nevelési módszereink két nagy csoportba oszthatók:

1. Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek	
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek	<ul style="list-style-type: none"> - Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés. 	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése	<ul style="list-style-type: none"> - Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása. 	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.

3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	- Magyarázat, beszélgetés. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Életkori sajátosságok

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011.CXC. törvény 5.§-a határozza meg az nevelő-
oktató munka pedagógiai szakaszait.

Tantervünk **kiemelt** pedagógiai **célnak** tekinti a **játékosságot**. Ezt segíti a kompetenciaalapú
oktatás. Pedagógiai módszereinket és tanmeneteinket olyan irányban módosítjuk, hogy a
tanulók iskolai motivációját ezzel az eszközzel is növeljük. A játékosság megkönnyíti az
átmenetet az óvoda és az iskola között.

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos célok és feladatok csak a tanulók életkor-pszichológiai
leírásának ismeretéből származhatnak. Intézményünkben nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy
minden diák életkorának, fejlettségének megfelelő nevelést-oktatást kapjon.

3.2.Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladatok

A tanulók erkölcsi nevelése.

Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók értelmi nevelése.

Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása,
fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása. Ezt segítik a
kompetencia alapú oktatás során alkalmazott új eljárások és módszerek (projekt, témahét,
moduláris oktatás, egyéni és csoportos munka, portfólió). A tanulás iránti motiváció
fejlesztése, az érdeklődés pozitív élményekkel történő felkeltése a kompetencia alapú
programcsomagokhoz tartozó tevékenységrendszer bevezetésével.

A tanulók közösségi, (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.

Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A kompetencia alapú oktatás kiváló lehetőséget biztosít a tanulók együttműködési készségének kialakítására, egymás elfogadására, és az egymásnak nyújtott segítség-adás képességének elsajátítására (csoportmunka, pármunka)

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.

Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók akarati nevelése.

Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása. Kompetencia alapú oktatás területén: Olyan légkört kell teremtenünk, mely munkafegyelmet követel, de biztosítja a derűt, a jókedvet. Erre ad alkalmat a csoportmunka tanórán és tanórán kívül.

A tanulók nemzeti nevelése.

A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése.

Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák irányt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése.

Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.

A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az ezek iránti igény kialakítása.

Kompetencia alapú oktatás

Az iskolánkban folyó oktató-nevelő munka során eddig is kiemelt szerepet kapott a képességek, készségek, attitűdök, kompetenciák személyre szóló – a gyermekek életkorát és egyéni képességeit figyelembe vevő - fejlesztése.

A tanulók testi nevelése

Az ifjúság testi és lelki egészségének kialakítása folyamatában fontos a tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása az iskola célja. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságát kell tudatosítani, az egészséges életmód iránti igényt szükséges kialakítani. A tanulókat fel kell készíteni arra, hogy önálló, életükben életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket tudjanak hozni, egészséges életvitelt alakítsanak ki.

Fejleszteni szükséges a beteg, sérült, és fogyatékos emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást.

Illemtudás

Az alapvető illemszabályokat be kell tartatni, tudatosítani, tanítani, gyakoroltatni kell. Az alkalmazott drámapedagógiai mód-szerek, szerepjátékok segítik az eredményes munkát. A megvalósítást a szabályok mindennapi életben, órákon történő tudatos alkalmazása segíti.

Motívumok kialakítása

A nevelés, a pedagógia alapfunkciója a személyiségfejlődés segítése. Ezért az egységes iskola nagy szerepet szán a tanult motívumok kialakításának, mert a motívumok segítik az embert döntései meghozatalában.

Az iskolai műveltség tartalmának átalakulása tette szükségessé a kompetenciák fogalmának bevezetését. Azokat a képességeket, készségeket kell az iskolának kialakítania, fejlesztenie, amelyek a tudás alapú társadalomban való boldoguláshoz szükségesek. Felértékelődik az egyén tanulási képességének kialakítása, fejlesztése, mert ez szükséges a változó világhoz való alkalmazkodás során.

Tanulási motívumok fejlesztése

Melyek azok a tanulási motívumok, amelyek képesek kiváltani a tanulókból szándékolatlan, illetve szándékos tanulást?

- A **megismerési vágy felkeltése**, a megismerési vágy alapját jelentő öröklött természetes kíváncsiság táplálása a feladatunk. Ez készíteti a gyermeket a meshallgatásra; arra, hogy mindent szétszedjen, hogy az összerakós játék darabjait összerakja. Ez az öröklött motivációs alapja például az analízisnek, a szintézisnek, a rendszerezésnek. Ez csak úgy működhet, ha az

iskola változatos, gazdag fejlesztő programot kínál, hogy minden gyerek megtalálja a kedvére való elfoglaltságot, felhasználva ehhez az egyes tantárgyakban rejlő lehetőségeket is. Az érdeklődés (mint tanult motívum) pozitív élményekkel történő felkeltése, a kielégítését szolgáló, örömet adó aktivitás lehetőségének biztosítása a feladat.

- A *felfedezési vágy felkeltésére* alkalmas a felfedezettő tanulás, a problémamegoldó tevékenység intenzív, élményt nyújtó folyamata. Ez a folyamat a kisebb gyerekeknél alkalmas arra, hogy választ kapjanak az örökös „miért”-ekre; a serdülőkorban pedig az önálló újraértelmezésre.

- A *játékszeretet fejlesztését* egyrészt az újabb és újabb fejlesztő játékok megtanulása/megtanítása biztosítja, másrészt a játék, a játékoság, a szimuláció gazdag eszköztára támogatja az egyes témák feldolgozását (pl. irodalmi művek dramatizálása, különböző szerepjátékok stb.) Az *alkotás* a játékkal szemben nem szimulatív, hanem tényleges tevékenység. Célszerű úgy alakítani a tanítás-tanulást, a nevelés folyamatát, hogy rendszeressé váljanak az alkotó jellegű feladatok.

- A nevelés, az oktatás, az iskola alapfunkciójából eredően *teljesítményorientált* tevékenység. Ezért a tanulóknál ki kell alakítani a szélsőségmentes, optimális teljesítményvágyat. Ezt előmozdítja, ha az iskola következetesen, reálisan értékeli a tanulói teljesítményt, és ha a tanulók önértékelésében is segíti elkerülni a „beskatulyázás” veszélyét.

- A tanulás értelmének megmutatása komoly feladat. Tapasztalnia kell(ene) a tanulónak, hogy a tanulásnak, a tudás megszerzésének, a készségek, képességek kialakításának, fejlesztésének gyakorlati értéke van; a továbbtanulási szándék, az önfejlesztés igényének kialakítása is tanulási motívumként működhet. Ehhez szükséges, hogy — legalábbis hosszabb távon, az iskoláztatásának ideje alatt — a tanuló meg is tapasztalhassa a tudás, a kialakult készségek, képességek gyakorlati hasznát, érzékelje saját változását, fejlődését.

- *Értelmi képességek fejlesztése*

- A *megismerés* teljes folyamata az információk célirányos megszerzésével indul; de több, a megismerést lehetővé tevő különböző képesség vehető számba. Ilyen a megfigyelés; az átkódolás; az értelmezés; az indoklás, a bizonyítás; az értékelés. A megfigyelésnek az alsó tagozatban komoly hagyományai vannak, később megkezdődhet a megfigyelésekről jegyzőkönyvek írása, az ellenőrző és a kísérleti megfigyelések bevezetése stb. A kódolás egyik formája az (írásbeli) instrukciók cselekvéssé fordítása, dekódolása, szöveges feladatok matematikai nyelvre történő fordítása is. A kódolás képessége nélkül a megismerési folyamat elakad. Az értelmezési képesség fejlesztésére például a természettudományos tárgyak nagyon

sok lehetőséget kínálnak (egyszerű természeti rendszerek viselkedésének, működésének vizsgálata stb.). A megismerés során a kísérletezés, az elemzés, az érvelés képességének elsajátításában is van felelőssége az iskolának.

- A **kognitív kommunikáció** alapvető funkciója a kivitelező tevékenység és a megismerés, a gondolkodás, a tanulás szolgálata. Az ábraolvasás és az ábrázolás képességének fejlesztése valamennyi tantárgy feladata sokféle szemléltető ábra, modell használatával, vázlatok készítésével. A tapasztalati és értelmező nyelvtudás fejlesztésének legfontosabb eszköze az olvasás és a szövegtanulás, amely függ a nyelvtanulástól és nagymértékben attól, hogy a tanulók mennyit és mit olvasnak. Az írás és olvasás képessége esetében nem lehet csak az elsajátításra helyezni a hangsúlyt, legalább ilyen fontos ezek folyamatos fejlesztése: értő olvasás, szövegfeldolgozás, fogalmazási képesség fejlesztése.

- A **gondolkodás** bonyolult képességrendszer. A legfontosabbnak ítéltető gondolkodási képességek a viszonyítás, az általánosítás és osztályozás, valamint a problémamegoldás. Minden tantárgynak és tanórán kívüli tevékenységnek van feladata, felelőssége abban, hogy az adott tartalmakkal gyakorolják a tanulók a több szempontú viszonyítást, a szelektálást, a keresést, a szortírozást. A problémamegoldó, kritikus gondolkodást, a kreativitást a felfedező tanulás, a felfedeztető oktatás fejleszti.

- A **tanulási képesség** fejlesztése a kognitív képességek fejlesztésével, a tanulási módok optimalizálásával valósulhat meg. A kognitív képességek alakítása mellett az iskola feladata, hogy rendszeresen használtassa az alapvető tanulási módokat: tapasztalati és értelmező tanulást, önálló és szociális tanulást. Ez a pedagógiai gyakorlatban a cselekedtető tanulás-tanítás, a szemléletes/szemléltető tanulás-tanítás, az értelmező tanítás-tanulás módszerének gyakori (de nem kizárólagos) alkalmazását jelenti. Az önálló tanulás mellett helyet kell kapnia a szociális tanulásnak, amikor a tanulók egymástól tanulnak: egymást utánozzák, meghallgatják mások véleményét, együttműködnek, vitatkoznak, versengenek stb.

Segítő életmódra nevelés, szociális fejlesztés

A tanulók különböző kisközösségekben élnek, tagjai lehetnek például etnikai csoportnak, nemzetiségnek, egyúttal tagjai a magyar nemzetnek; személyes kapcsolataik át-megátszövik egész életüket. Ahhoz, hogy kapcsolataikat alakítani tudják, képesek legyenek beilleszkedni a különböző szűkebb vagy tágabb csoportokba, közösségekbe, ezekben megtalálják helyüket, szükséges fejleszteni képességeiket, szociális motívumaikat.

A szociális értékrend fejlesztése (szociális motívumok)

A segítő életmódra nevelés, a szociális fejlesztés során feltétlen szólni kell a döntéseket befolyásoló szociális értékrendről. A személyiségfejlődés alapvető jellemzője az egyéni értékrend, mint motívumrendszer, amely meghatározó szerepet játszik a személyiség működésének és viselkedésének szabályozásában. A személyiségfejlődés legfontosabb tétele a pozitív egyéni értékrend kialakulása, pozitív irányú változása, megszilárdulása. A pozitív szociális értékrend alapja a proszocialitás (a másik fél érdekeit figyelembe vevő, az önérdek és a másik fél érdekeinek kölcsönös, arányos érvényesülését szolgáló, szükség szerint a másik felet segítő magatartás), magja a másik ember, a másik csoport, a másik társadalom, az emberi faj létérdekeit figyelembe vevő, szükség szerint szolgáló, segítő magatartás, cselekvés.

Szociális képességek fejlesztése

- **Szociális kommunikációs képesség** – azaz a kommunikáló felek aktivitásának (érzelmi állapotának, magatartásának, viselkedésének) aktuális befolyásolási képessége. A szociális kommunikáció lehet közvetlen vagy kétirányú. Ennek során a közlő és a közölt információt vevő fél aktuálisan észleli egymást, azaz a kommunikáció interaktív. Ez lehet beszélgetés, vita, színházi előadás, stb. A közvetett vagy egyirányú kommunikáció során a közlő és a közölt információt vevő fél aktuálisan nem észleli egymást, azaz a kommunikáció nem interaktív: regény olvasása, festmény megtekintése, rögzített zenemű meghallgatása stb. (Nem tévesztendő össze az esztétikai befogadóképességgel, amely a személyes képességek fejlesztésének körébe tartozik.) Az iskola a tevékenységek és feladatok társas, csoportos helyzetbe hozásával segíti a szociális kommunikáció erősödését.

- **Kötődés képessége** – az emberek szociális életminőségét, szociális viselkedését és a személyiség szociális fejlődését a kötődés, a kötődési háló (az adott ember összes kötődésének) gazdagsága, ereje és minősége, a kötődési képesség fejlettsége lényegesen befolyásolja. Az iskola feladata a tanítványok kötődési hálójának megismerése, s ezen ismeret birtokában segítség nyújtása azoknak a tanulóknak, akiknek kötődési hálója szegényes. Segítségnyújtás ahhoz, hogy e tanulók képesek legyenek új kapcsolatok kiépítésére, kapcsolatrendszerük gazdagítására.

- **Csoportlétre, szervezeti és társadalmi létre való képesség – közösségi nevelés** bizonyos területein az iskola gazdag tevékenységrendszerrel bír, amelyek segítségével fejleszthetők a tanulói képességek. Nemzeti ünnepek életkorhoz illeszkedő megünneplése (ennek komoly hagyományai vannak az iskolánkban); optimális csoportszerveződés, ifjúsági szervezetek működése; a kooperatív tanulási technikák alkalmazása; csoportmunka alkalmazása a tanítási-tanulási folyamatban; különböző tanulói szerepek az osztályban, témahét, projektek. A

közösségi nevelés területén kiemelt szerepe van a kisközösségeknek, különböző csoportoknak: sportkörök, szakkörök stb.

- **Érdekérvényesítő képesség, együttműködés, a vezetés, a versengés képességének fejlesztése.** Az érdekérvényesítést négyfajta alapérdek (közérdek, közös érdek, eltérő érdek és érdekütközés) szabályozza, aminek négyféle (proszociális, kooperatív, vezetési, versengési) érdekérvényesítő képesség feleltethető meg. Az *érdekérvényesítő képesség* fejlesztésére alkalmas a diákönkormányzat működésének támogatása; a tanulói jogok megismertetése, gyakoroltatása stb.

Az *együttműködési képesség* fejlesztését támogató feladatok: kooperatív tanulásszervezés (nem kizárólagos) alkalmazása; segítő együttműködés rendszeres alkalmazása a tanórán kívüli tevékenységekben stb. A vezetési képesség fejlesztése során a tanulók megtapasztalhatják a „segítő nevelő” magatartást, a proszociális demokratikus vezetést; a spontán csoportosulások demokratikus alakulásának segítségét. A **segítő versengés képességének** fejlesztését támogatja a sport, a különböző versenyjátékok, ahol megkövetelik a szabálykövetést és a segítség alapszabályainak betartását.

Egészséges és kulturált életmódra nevelés, személyes fejlesztés

Az embernek önmagával harmóniában kell élnie. Ennek feltétele, hogy testileg-lelkileg egészséges legyen; meg tudja őrizni, helyre tudja állítani jó közérzetét; stabilizálni, védeni tudja önmagát; optimális legyen személyiségének működése, fejlődése. E funkció, e célok eredményes, hatékony szolgálata azt feltételezi, hogy képes lesz a személyes érdekeket szolgáló döntéseket meghozni, és azokat végrehajtani, megvalósítani.

A perszonális nevelés végső célja: az önfejlesztő személyiség, az önfejlesztésre nevelés. Ez magában foglalja az önállóságra nevelést, az egyéniségfejlesztést és az én, a személyes tudat kialakulásának, fejlődésének segítségét. Az iskolai nevelés végcélja, hogy az önállóság növekedésével, az önfejlesztő személyiséggé válás elősegítésével önmagát fokozatosan mintegy fölöslegessé tegye.

A személyes motívumok fontos szerepet játszanak az életmód szabályozásában. Melyek a legfontosabb kialakítandó, fejlesztendő személyes motívumok, milyen iskolai fejlesztési lehetőségük kínálkozik?

- Az **önkiszolgálási motívumok** közé tartoznak a biológiai szükségletek, a komfortszükséglet, a mozgásszükséglet és az élményszükséglet. A biológiai szükséglet és a komfortszükséglet pozitív szocializálása mellett az iskola sokat tehet a hátrányos motívumok (káros szenvedélyek, függőségek stb.) megelőzésében, szokások, minták, attitűdök és

meggyőződések lebontásában. Az iskola alapvető feladata a testi, lelki egészség megőrzésére irányuló felkészítés, a bűnmegelőzés, drogprevenció, fogyasztóvédelmi nevelés, valamint tanulók mozgásszükségletének kielégítése is.

- A létezés feltétele, hogy képesek legyünk megvédeni testi és lelki épségünket, egészségünket. Ezt szolgálják az **önvédelmi motívumok**: az egészségvédő és identitásvédő motívumok. Főbb nevelési területek az egészséges életmód, az egészségvédő motívumok fejlesztése; a konfliktusok kezelése stb.

- Az emberi lét feltételei közé tartozik, az egyén önálló döntésre, cselekvésre való lehetősége, ezt szolgálják a **szuverenitás motívumai**: szabadságvágy, önállósulási és öntevékenységi vágy. A szabadságvágy motívumának fejlesztéséhez olyan légkört, szellemet, elvárás-rendszert kell kialakítani, amelyben sem a pedagógusok, sem a tanulók szabadságvágya nem sérül; amelyben a korlátok egymás szabadságának érvényesülését szolgálják. Az önállósulási, öntevékenységi vágy fejlesztésének szolgálatába állíthatók a jól megválasztott nevelési-oktatási módszerek. Különös figyelmet kell fordítani az optimumtól feltűnően eltérő tanulókra, a serdülők konfliktusaira, problémáira.

- Az önértékelési motívumok közül az **önbecsülést** és az **önbizalmat** kell kiemelni. A reális önbecsülés, az önértékelési képesség kialakítása alapvető célja az iskolázásnak. Ezen motívumok fejlesztésében játszik szerepet a reális, a képességeket is figyelembe vevő **teljesítményértékelés**.

Személyes képességek fejlesztése

Az **egészséges és kulturált életmód** megvalósulásának feltétele az önkiszolgálási képességek megfelelő színvonalú fejlettsége. Testi képességek kifejlesztése és folyamatos karbantartása; kondicionálás, koordinációs képességek fejlesztése és karbantartása; kézügyesség fejlesztése stb. Az önellátási képesség fejlesztése során foglalkozni kell: az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, rendszeret, lakás, háztartási, ház körüli munkák stb. kérdéseivel. A befogadóképesség és önkifejezés képessége minden művészeti ág területén fejlesztendő. Ez kiegészül általában a szövegértés és ezen belül a műértelmezés képességével, az improvizációs képességgel, a szövegalkotói képességgel. Az önismereti tréningek, a tanuló teljesítményének (ön)értékelése, az ifjúkorban kialakuló önfejlesztési képességet is támogató pályaválasztási tevékenység mind erről szólnak.

Speciális kompetenciák fejlesztése

Valamennyi speciális kompetencia alapja az alkotóképesség és a kompetenciának megfelelő tehetség. Ahányféle speciális kompetencia létezik, annyiféle tehetség is létezhet.

Természetesen az iskolának nem az a feladata, hogy sok ezer kompetenciát fejlesszen. Az iskola célja az általános alapok fejlesztése, a tehetséges tanulók felismerése, fejlődésük elősegítése, támogatása. A mai iskola a tehetségek fejlesztését csak a tanulók közötti különbségeket figyelembe vevő pedagógiai programmal tudja megvalósítani

Önvédelmi képességek: egészségvédő és identitásvédő képesség fejlesztése a megfelelő motívumok kialakítása mellett az önvédelmi fogások, a balesetvédelem, a közlekedési és a háztartási balesetek megelőzése, elhárítása stb.

A **szuverenitás képességének** fejlesztése a független, önálló, öntevékeny személyiség kialakulásának támogatását jelenti.

Önreflexív képesség az önértékelés, az önmegismerés és az önfejlesztés képességének fejlesztését jelenti.

VII.4. KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A tanulói közösségfejlesztésre irányuló nevelő-oktató munka intézményünkben egyrészt a nevelők és tanulók, gyerekek közvetlen személyes kapcsolata révén valósul meg, másrészt közvetett módon a tanulói közösség, szülő és család ráhatásán keresztül érvényesül.

4.1. A közösségnevelés folyamata, feladatai, formái intézményünkben

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

- Intézményünk ezt a folyamatot sajátos eszközeivel fejleszti. A közösségi lét alapja az a csoport vagy osztályközösség, amelynek tevékenységéért az osztályfőnök, nevelő felel. A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek elvárásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig. A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréseért összehangolt módon tevékenykedjenek, illetve az elvégzett munkát értékelni tudják.
- A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjthetnek.
- A pedagógusoknak segíteni kell a közösségek egyéni arculatának és hagyományainak kialakítását. Ápolni és formálni kell a tanulói közösségekre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normákat, kereteket. Rendszeressé kell tenni a közösségek tevékenységét.
- Iskolánkban tagintézményenként, egyedi sajátosságokat tükröző diákönkormányzatok működnek, amelyek jogokkal és kötelességekkel látják el házirendben meghatározott, saját szervezeti és működési szabályzatában rögzített feladataikat. A diákönkormányzatokat a tanulók által elfogadott pedagógus segíti.
- Lehetőség van a diákok saját kezdeményezése esetén érdeklődésüknek megfelelő diákkörök létrehozására is.

- A tagintézmények legnagyobb tanulói képviseleti fóruma a diákközgyűlés, amelyet évente legalább egyszer össze kell hívni.
- Az intézményben működnek a tájékoztatás csatornái, az információáramlás kétoldalú.
- A megbízások adása, számonkérése, tanulók bevonása az iskolai életbe, művészeti csoportokba, sportcsapatokba, mind hozzájárulnak a közösségi neveléshez.
- A közösségfejlesztés folyamata - az előzőek alapján - figyelembe veszi az életkori sajátosságokat. Véleményünk szerint csak ott lehet közösséget kialakítani, ahol a személyiség formálásával törődnek. A kettő kölcsönös hatása segítheti pedagógiai céljaink megvalósítását. A szocializációs folyamat már a nevelés-oktatás első szakaszában elkezdődik, ahol a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi megalapozása történik. Fontosnak tartjuk, hogy már itt megismerkedjen a gyermek a helyes magatartásformákkal, és azokat a megfelelő környezetben gyakorolják is. A tanító kiemelt feladata, hogy erősítse a kortárs kapcsolatokat, valamint praktikus ismeretet adjon az elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő gyakorlatban. A tanárok már a demokrácia, a társadalom működési mechanizmusait leképező gyakorlati mintákat közvetítenek, és azok kialakítását szorgalmazzák. Ennek révén az iskola tudatosan fejleszti a társadalmi beilleszkedéshez elengedhetetlenül szükséges szociális és állampolgári kompetenciát, felkészítve a tanulókat a felnőttélet szerepeire.
- Az életkor változásával nem csak a kortársi kapcsolatokat, hanem a nemzedékek és a nemek közötti együttműködést, tiszteletet is alakítjuk.
- Az iskolákban működő, diákokat is magában foglaló szervezetek, az osztályfőnöki és történelem tantárgy programjai segítik az állampolgári ismeretek gyakorlati értelmezését.
- A pedagógusok nevelő-oktató munkájukban, gyakorlati példaadásukkal, a mindennapi életvitellel, az emberi együttműködés formáival ismertetik meg a tanulókat. A közösségi nevelésben nagy szerepet kap az együttműködés értéke a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, csoportban.
- Fontos feladat, hogy megteremtődjön az összhang az erkölcsi meggyőződés és az erkölcsi cselekvés között. Itt is mintát ad és példát mutat az iskola tantestülete. Meg kell mutatni, és mélyen tudatosítani kell, hogy az érzelem, az értelem és a cselekvés milyen összefüggésben van egymással.
- Az alkalmazott módszerek, tanulásszervezési eljárások elősegítik a különféle közösségek (csoportok, osztály évfolyam) kialakulását, erősödését.

A közösségi nevelés speciális feladatai, eszközei és elvárásai:

- A tanulók közvetlenül kapcsolódjanak be településük, közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe. Vegyenek részt osztálytermük, az iskola és udvara szépítésében, gondozásában. Őrizzék meg az épített és a természeti környezet szépségét, lépjenek fel a szándékos rongálás, környezetszennyezés ellen. A fiatalok lássák és érezzék át lakóhelyük értékeit, szépségeit. A pedagógusok fordítsanak időt és energiát az egyházi és világi épületeink, múzeumaink és gyűjteményeink, köztéri szobraink és természetvédelmi területeink bemutatására. A tanulók szerezzenek személyes tapasztalatokat a környezeti konfliktusok kezelésében, minden évben vegyenek részt hulladékgyűjtésben, személtakarításban.
- Közvetlenül segítjük tanulóinkat az értékteremtés közös folyamatának megismerésében. Az intézmény fejlesztése, ünnepi megemlékezések előadása ezt a tevékenységünket szolgálja.
- A hon- és népismeret segítse elő a harmonikus kapcsolat kialakítását a természeti és társadalmi környezettel. A nemzetiségi hagyományok, a nyelv ápolása erősítse a kisebbségekkel, más népekkel való kapcsolat kiépítését. A térség szülöttje, Petőfi Sándor életútja szolgáljon példaként a hazafiság, a nép és ország tisztelete, valamint a szabadság eszméje iránt. Erősítsük a néphez, Magyarországhoz való kötődést, az együvé tartozás érzését.
- Az iskola segítse elő a közvetlen tanulói részvételt a nemzetközi kapcsolatok ápolásában. A testvériskolai kapcsolatok, levelezések, kirándulások, közös nyelvtanulások, együttes munkák járuljanak hozzá más népekkel való együttműködés szükségességének felismeréséhez, Magyarország Európában és a világban betöltött szerepének értékeléséhez, a nyelvismeret, a kommunikáció fejlesztéséhez.
- A nevelő-oktató munkában arra törekszünk, hogy a tanulók nyitottak és megértők legyenek a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt, és becsüljék meg ezeket.
- A kommunikációs kultúra fejlesztésének középpontjába az önálló ismeretszerzést, a véleményformálást és -kifejezést, a vélemények, érvek kifejezésének, értelmezésének, megvédésének képességeit állítjuk. Iskolánknak az új információs környezetben eligazodó és azt kritikai módon használó fiatalokat kell nevelnie. Ehhez ki kell használni a közösségi formákat, osztályfőnöki és tanítási órákat és az órán kívüli nevelés lehetőségeit.
- Pedagógusaink kialakítják a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Fontos feladatunknak tekintjük a közösség szakkörök, csoportok formájában kifejtett művészeti- és sporttevékenységét. A versenyek és vetélkedők jó terepet szolgáltatnak a

közösség kialakításához. Ösztönözzük a közös színház-, mozilátogatásokat, kirándulásokat és táborokat. Az iskolai zenés rendezvényeket is felhasználjuk az iskolai közösség fejlesztéséhez.

- Szabályzataink, és azok betartatása közvetíti a társadalom által elvárt magatartási és illem-szabályokat. A közös szórakozás és együttlét hozzájárul a kulturált viselkedés, az ízléses öltözködés és a megjelenés, valamint a társas kapcsolatok elsajátításához.

4.2. A diákközösségek nevelési céljai, feladatai:

1. évfolyam: Az osztályközösség megszervezése. Az iskola belső rendjének elsajátítása, betartatása. A helyes tanár-diák viszony alapjai. A közös játék szabályai. A helyes étkezés, az önálló öltözködés elsajátítása. Felelősi rendszer kialakítása, egymás elfogadása. A szülő-iskola kapcsolat kialakítása.

2. évfolyam: Az osztályközösség erősítése, a Házi rend pontos ismerete, betartása. Tanulóközösségek, tanulópárok kialakítása, differenciált munkavégzés. Munkavégzés az iskoláért. Egymás értékelésének kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért. A szakköri tagság előnyei, kötelezettségei. Az iskola környékének megismerése. A szülői kapcsolat erősítése, közös kirándulás a szülőkkel.

3. évfolyam: Az osztályközösség erősítése, a felelősi rendszer önálló kialakítása. Egymás elfogadása, az osztálytárs segítése (gyengébb, vagy beteg gyermekkel történő foglalkozás). Az osztály rendjének önálló megtartása, a Házi rend betartása. Az idősebbek helyes példának követése. A kulturált beszéd, a szabatos fogalmazás kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért (versenyek, rendezvények). A differenciált munkavégzés rögzítése, gyakorlata. A település megismerése, részvétel helyi rendezvényeken. Közös programok a szülőkkel (kirándulás, anyák napja, stb.).

4. évfolyam: Szaktanári rendszerbe szoktatás, a felső tagozat megismerése. A házi rend betartása. Egymás elfogadása, megbecsülése. Az idősebb társakkal, a felnőttekkel kialakított kapcsolat fejlesztése. A szabadidő részben önálló megszervezése. Az osztályközösség megszilárdítása. Felelősség önmagáért, a társakért. Munkavégzés az iskoláért. Részvétel az iskola szakköreiben. A kitartás, az önmérséklet fejlesztése. Részben önálló rendezvények a szülőkkel közösen. Részvétel a települések ünnepein, rendezvényein, versenyeken.

5. évfolyam: Az osztályközösség erősítése. A tanulóközösségek kialakítása. Differenciált foglalkozások rendszere. Aktív részvétel a szakkörök munkájában. Kiskamaszkori helyes kapcsolatok elsajátítása. A Házi rend betartása. Aktív részvétel a diákönkormányzat munkájában. Szereplés iskolai rendezvényeken, részvétel iskolai, települési versenyeken,

ünnepeken. Munkavégzés az iskoláért, az iskola környezetének védelme. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért. Közös programok a szülőkkel.

6. évfolyam: Az osztályközösség erősítése. Egymás elfogadása, megbecsülése. A kiskamaszkori durvaságok leküzdése, az önuralom fejlesztése. Mások véleményének elfogadása, az egészséges vitaszellem kialakítása. Az egészséges életvitel elsajátítása. Az önállóság fejlesztése a tanulás, a munkaszervezés, a szabadidő hasznos eltöltése terén. A szülőkkel kialakított kapcsolat további erősítése. Aktív részvétel a diákönkormányzat munkájában. Részvétel iskolai versenyek, rendezvények megszervezésében, lebonyolításában. Önálló véleménynyilvánítás az értékelésnél, jutalmazásnál, a magatartási és szorgalmi jegyek elbírálásánál. Több napos táborozás.

7-8. évfolyam: Az osztályközösség erősítése, a Házirend betartása. Az önálló tanulás folyamatos erősítése. A kamaszkor testi és lelki problémáinak megismertetése, leküzdésükre történő nevelés. A másság és önmaguk elfogadására nevelés. Ismerjék meg önmaguk értékeit, tudjanak örömet találni mindennapjaikban. Társas kapcsolatukban a helyes példák megtalálása, azok követése. Az iskolához kötődésük további erősítése. Aktív szerepvállalás az iskola életének szervezésében, lebonyolításában (diákönkormányzat, versenyek, rendezvények, ünnepek). Az iskolán kívüli helyes magatartás megkövetelése. A rájuk leselkedő veszélyek (drog, csavargás stb.) tudatosítása, a megelőzés módjának elsajátítása, gyakorlata. A település közéletének megismerése. A helyes pályaválasztás kialakítása, felelősségtudatuk erősítése. A megfelelő vitaszellem gyakorlása, a szabatos, kulturált kifejezőmód erősítése. A szülői vélemény elfogadására nevelés, az önuralom erősítése. Munkavégzés az iskoláért. Az őszi hulladékgyűjtés önálló megszervezése, lebonyolítása, értékelése. Részvétel táborozáson.

4.3 A személyiség-és közösségfejlesztés feladatainak megvalósítását szolgáló tevékenységi formák

A tanítási óra

A tanulói személyiségfejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Iskolánk tantestülete a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartja a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását, a kreativitás kibontakoztatását, a differenciálást. Fontosnak tartjuk, hogy a tanítási órákra a pedagógusok szakmai és módszertani kultúrájuk folyamatos fejlesztésével készüljenek. Az órai tevékenységet úgy

alakítjuk ki, hogy a tanulók számára lehetővé váljon nevelési-oktatási céljainkban megfogalmazottak teljesítése.

A motiválás célja, hogy a tanulóknál felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a fiatalokat tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartjuk. Fontosnak tartjuk az önművelés igényének és szokásának kialakítását.

A tanítási órák tervezésénél, szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, állandó aktivitását biztosítják. Előnyben részesítjük az egyénre szabott tanulási módszereket, a páros munkát, kooperatív technikát.

Fontosnak tekintjük a differenciált foglalkozást, hogy a lehetőségekhez mérten nevelő-oktató tevékenységünk a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kiemelt figyelmet kapnak a tanórai tevékenységek során.

Osztályfőnöki óra

Az osztályfőnököknek jelentős szerepük van az új osztályközösségek kialakításában. Közös programokkal, közösségi játékokkal elősegíthetjük, hogy a gyerekek minél előbb megismerjék egymást. Különösen fontos a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók helyzetére való odafigyelés. A közös programokban való részvételük segítheti az osztályközösségbe történő beilleszkedésüket.

A kompetenciaalapú oktatás térnyerésével az osztályfőnöki tevékenység átalakul.

Fontos feladat a beilleszkedési problémák kezelése. Észrevétlenül, de irányítani kell, hogy az osztályban a jól tanuló, emberileg is értékes személyek legyenek a népszerűek, a vezető egyéniségek. A negatív hatást kifejtő tanulók tevékenységét határozottan más irányba kell terelni.

A közösség fejlesztésére jó lehetőséget biztosít az osztálykirándulás. Szorgalmazzuk, hogy az anyagi lehetőségek függvényében évente 1-2 napot biztosítsunk arra a tagintézményekben, hogy tanulóink megismerjék az ország különböző területeinek nevezetességeit, természeti tájait. Színház- és múzeumlátogatásokat szervezünk.

Hit- és vallásoktatás

Tagintézményeinkben a katolikus hittan mellett a településeken működő egyházak, az iskola nevelő-oktató tevékenységétől függetlenül, de órarendbe illesztve hit- és vallásoktatást szervezhetnek. Ezen való részvétel a tanulók számára előírás, biztosított. Az intézmény

szükségesnek tartja azt, hogy a tanítási év és az órarendek elkészítése kezdete előtt történjen koordináció a hittanórák időpontjáról.

Lelki programok

Intézményünkben a katolikus vallásúaknak évente két alkalommal (advent, húsvét) lelki gyakorlatot szervezünk, mely a tanulók lelki fejlődését szolgálja.

Az egyéb egyházak tanulóiknak megszervezhetik ezen napok programját.

Tanórán kívüli tevékenységformák, a szabadidő hasznos eltöltése

„Az ember társas lény... az emberek azért élnek közösségben, mert a boldogságot keresik, és együtt könnyebben boldogulnak”

/ Arisztotelész/

Az ember természetes igénye, hogy a napi kötelező jellegű munkán és a fiziológiailag szükséges pihenésen, alváson, étkezésen stb. kívül az érdeklődésének megfelelő, lehetőség szerint szabadon választott tevékenységet is végezhesen. Ez nem csupán a pillanatnyi közérzet előfeltétele, hanem a harmonikus életé, a személyiség kiteljesedésé, a testi – lelki, szellemi egészségé is. A minden szempontból fejlődésben lévő gyerekek és tanulók számára szabadidejük mennyisége és különösen eltöltésének minősége kiemelkedő fontosságú.

Intézményünk kiemelt helyen kezeli a tanulók szabadidős programjait, és felhasználja azokat nevelésükre is. Tudjuk, hogy a diák képességeinek számottevő része az iskolai munka során rejtve marad. Ha ezeket a tanórákon kívüli tevékenységek során fel tudjuk tárni, és a továbbiakban számításba vesszük a pedagógia valamennyi területén, a jelenleginél eredményesebbek lehetünk.

A mai oktatás legnagyobb gondja a tanulóink motiválatlansága. Ezen kívánunk változtatni úgy, hogy a tanuló személyisége felől közelítő nevelés mellett a pedagógus és diák közötti emberi, érzelmi kapcsolatot is felhasználjuk a közös siker elérése érdekében. E tevékenység jelentős energiákat szabadíthat fel mind a két oldalon. Az emberi befektetés mindig megtérül. A pedagógia elszemélytelenedése a gyermekben és a pedagógusban is kudarcérzést támaszt.

Tisztában vagyunk azzal is, hogy a fiatalok leghosszabb szabadidős tevékenysége a televíziózás, de sok időt töltenek el kortárs csoporttal, barátaikkal. Bár kevesebb időt fordítanak rá, de még olvasnak, és jelentős időt lekötő tevékenységként jelenik meg a számítógéppel való foglalkozás. A családok egy részének leterheltsége sok esetben nem teszi lehetővé a gyakori együttlétet, az anyagi terhek pedig korlátozzák a kultúrára, kirándulásra fordított forintokat.

Iskolánk a szabadidős tevékenységet prevenciós eszközként is alkalmazza. Arra törekszünk, hogy az életkornak megfelelően, legalább 12 éves kortól megkezdjük a tanulók szervezett felkészítését arra, hogy sikeresen alakítsák ki pozitív értékrendjüket, különösen a konfliktusok belső és külső megoldását célzó stratégia kialakításának képességére, valamint arra, hogy létrejöjjön kellő önismeretük saját erőnyeiket, gyengeségüket illetően. Ha a reális énkép kialakításának képessége kialakul, akkor a jó közérzet, a boldogság-sikeresség harmóniája, illetve kontrollja is megvalósulhat. Úgy véljük, a helyes magatartásminták, szokások kialakításának leghatékonyabb eszköze a tapasztalás, a közös cselekvés, a benne élés „aha”-élményei. Erre kiváló alkalmat biztosítanak a nem hagyományos tanulásszervezési módok. Az ilyen jellegű programok kialakításában, megszervezésében központi szerepet kap az osztályfőnök, a vállalkozó pedagógus.

Ezen a területen is kiemelt figyelmet kell fordítani a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókra.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik.

- *Hagyományörző tevékenységek*

Fontos feladat az iskola névadójának, II. János Pál emlékének ápolása.

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: tanévnyitó, tanévzáró, október 6., október 22. névadónk ünnepe, október 23., karácsony, március 15., április 27. névadónk szentté avatásának napja, gyermeknap, ballagás, első gyónás, elsőáldozás, Úr napja

- *Napközi otthon,*

A köznevelési törvény előírásainak megfelelően – amennyiben a szülők igénylik -, az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-8. évfolyamon napközi otthont biztosítunk.

- *Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.*

Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- *Szentmise*

Katolikus gyermekeinktől elvárt a vasárnapi és ünnepnap i szentmiséken való részvétel. „A szentmise keresztény életünk csúcsa és forrása” (II. Vatikáni zsinat, Liturgikus Konstitúció)

- *Iskola sportkör*

Az iskolai sportkör tagja minden tanuló. A tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint felkészítésüket a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre. Megszervezzük a mindennapos testnevelést és a gyógytestnevelést.

- *Szakkörök*

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. Jellemüket tekintve lehetnek művészetiek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. Indításukról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

- *Versenyek, vetélkedők, bemutatók*

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti, stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyekre is felkészítjük. A felkészítést a nevelők szakmai munkaközösségei, vagy a szaktanárok végzik. Célunk a szabadidős tevékenységformákban, hogy a diákok majd felnőttként képesek legyenek döntéseikben életmódjukra vonatkozóan a helyes lépéseket megtenni, és képessé váljanak az egészséges életvitel kialakítására.

Az intézményvezetés feladata az, hogy biztosítsa a tanórán kívüli nevelés számára a szakmai és anyagi feltételeket. A pedagógus munkájával hatékonyan szolgálja a szabadidős tevékenységek széles körét és hozzájáruljon a pedagógiai program általános alapelveinek megvalósításához. Az iskolavezetés koordinálja a nevelőtestület munkáját, összehangolja a rendezvényeket, működteti a tanulói szervezeteket és csoportosulásokat, megteremti ezek működésének feltételeit.

- *Tanulmányi kirándulások*

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára évente egy alkalommal tanulmányi kirándulást szerveznek. Az ezeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülők fedezik.

- *Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozások.*

Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos

látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel is jár – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülők fedezik.

- *Szabadidős foglalkozások*

A szabadidő hasznos és kultúrált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez. (túrák, kirándulások, táborok, színház-és múzeumlátogatások táncos rendezvények stb.)

A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezni.

- *Hagyományőrző tevékenységek*

A hagyományőrző tevékenységek tagintézményenként eltérőek és változatosak. Ezt továbbra is meg kívánjuk tartani. Ez segíti a gyermek és tanuló kötődését intézményéhez, és az óvodai, iskolai közösséghez.

Intézményünk feladata, hogy tanárok és diákok egyaránt őrizzék a kialakított hagyományokat, a megteremtett értékeket, és törekedjenek újak létrehozására.

Rendezvényeinken is fontos feladatnak tartjuk a haza iránti elkötelezettség kialakítását. Elvárjuk azt, hogy azok a települési tagintézmények, ahol a községben, városban nemzetiségek élnek, ápolják a nemzetiségi hagyományokat.

Ösztönözzük, hogy tagintézményeink erősítsék a névadójukkal kapcsolatos hagyományápolást, tartsák meg a szülők – nevelők báljait, farsangi bálakat. Elvárjuk tagintézményeinktől, hogy településeik ünnepi rendezvényein részt vegyenek, diákokat szerepeltessenek.

Diákönkormányzat

A tanulói közösségek érdekeinek képviselőire, a szabadidős tevékenység szervezésének segítésére diákönkormányzatok működnek. A diákönkormányzatok működését a helyi sajátosságok alapján a Házirend illetve saját működési szabályzataik alapján szervezik. Meggyőződésünk az, hogy a diákönkormányzat segíti az iskola munkáját, másrészt igen aktív, döntéshozó testületet is alkot az iskolai szabadidő szervezésében. Szerepük azért is kulcsfontosságú, mert senki náluk jobban nem ismerheti a diákoknak a szabadidős programokra vonatkozó szokásait, igényeit. Az iskolai élet szinte minden területét van mód szabadidős tevékenységgel kiegészíteni. A diákság érdeklődési köre, szokásai, közösségi tevékenységei mind helyet kapnak a szabadidős elfoglaltságok körében.

A diákönkormányzatok működtetése az aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés hatékony színtere. Az iskolai élet demokratikus gyakorlata az ehhez szükséges részképességek kialakításában nyújthat segítséget.

- *Tehetséggondozás*

Intézményünk kiemelten fontos feladatnak tekinti a tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított tehetségjegyeinek feltárását, fejlesztését. A tehetséges és érdeklődő tanulók szakkörökön, önképző körökön illetve sportkörökön kapnak lehetőséget egyéni képességeik minél eredményesebb kibontakoztatásához, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálják. Jellegüket tekintve lehetnek művészeti, technikai, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. Indításukról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

- *Tanulmányi- és osztálykirándulások*

A tanulmányi és a nevelőmunka segítése céljából a nevelők tanulóink számára tanulmányi kirándulásokat szerveznek osztály-, tagintézményi és intézményi szinten. Az osztálykirándulások témája lehet: városnézés, múzeumlátogatás, színházi előadás megtekintése. A szaktanárok tantervbe beépítve, minden tanuló számára a részvétel biztosításával tanulmányi kirándulásokat szervezhetnek.

Ösztönözzük, hogy a tagintézményekben pedagógusaink természetjáró kirándulásokat, külföldi utakat, túrákat szervezzenek, amelyeken a gyerekek, tanulók megismerkedhetnek az ország egy-egy tájegységének flórájával, történelmi, kulturális értékeivel, a történelmi Magyarország értékeivel, más népek kultúrájával. Támogatjuk a testvériskolákba történő látogatásokat is.

Ezek a kirándulások önkéntesek, a felmerülő költségeket a szülők fedezik. Amennyiben egy adott osztályban nem minden szülő tudja a tanulmányi kirándulás összegét biztosítani, úgy a látogatás anyaga nem kérhető számon a tanulóktól!

Idegen nyelvi és szaktáboraink kiválóan alkalmasak a kompetenciák fejlesztésére. Arra törekszünk itt is, mint minden szabadidős tevékenységünkben, hogy a tanuló ismerje meg környezetét, képes legyen felfogni, és értelmezni jelzéseit, a gondokra felelősséggel találjon válaszokat, és azoknak megfelelően cselekedjen. Meg kívánjuk mutatni, tanítani a természeti, az épített, a társas-társadalmi környezet fenntarthatósága érdekében szükséges ismereteket, magatartásmintákat, értékeket és életviteli szokásokat. Ösztönözzük azon tagintézményi törekvéseket is, amelyek „Erdei iskola” megszervezését célozzák. Határon túli kirándulások.

A tanulmányi munka színvonalának emelése érdekében, s a szabadidős tevékenységek támogatására (tanulmányi versenyek finanszírozása, táborfejlesztés) a tagintézményeket alapítványok támogatják. Segítjük és szervezzük ezek működését, gyermek és tanuló támogató tevékenységét.

- *Osztályszintű szabadidős foglalkozások*

- Nagy jelentőséget tulajdonítunk az osztályszintű szabadidős foglalkozásoknak.

- közös szórakozás

- közös készülődés iskolai vetélkedőkre, rendezvényekre

- osztálykirándulás

- anyák napi ünnepély

- *Szüniidei szabadidő szervezése*

A táborok a környezeti nevelés színtereit támogatják, hatékonyan hozzájárulnak az ismeretek elmélyítéséhez.

- *Délutáni szabadidős foglalkozások*

- sportprogramok, sportkörök,

- filmvetítések, mozi látogatás szervezése,

- versenyek,

- vetélkedők,

- játékos programok,

- egészségnap, drogprevenációs nap,

- hétfégi iskolai programok (elsősorban osztálykeretben)

- *Iskolai könyvtárak*

A tanulás fontos színtere az iskola könyvtára, amely a tanulók egyéni tanulását, önképzését segíti a tanítási napokon. Az iskolai, vagy településsel közösen fenntartott könyvtárak az iskolai munkát egészítik ki működésükkel. Fontosnak tartjuk, hogy ezt a lehetőséget minél több tanuló használja ki.

- *Az intézmény létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata*

A tanulók igényei alapján, előzetes megbeszélés után, a tagintézmények létesítményeit illetve eszközeit (sportlétesítmények, számítógép stb.) - a tanulók pedagógusi felügyelet mellett egyénileg vagy csoportosan használják.

A szabadidős tevékenységet végző kollegáink a következő feladatokat kívánják megoldani:

- iskolai hagyományok, iskolaarculat kialakítása,

- tehetséggondozás,
- felzárkóztatás,
- önképzésre, önművelésre való felkészítés,
- közösségi gondolkodásmód és viselkedési norma kialakítása,
- külső intézménnyel kapcsolattartás,
- nemzeti és társadalmi ünnepekről való megemlékezés,
- kultúra és műveltség átadása,
- szórakozás, kikapcsolódás,
- egészségnevelés, szocializáció, ifjúságvédelem,
- káros szenvedélyek kialakulásának megelőzése,
- drogmegelőzés,
- demokráciára nevelés, politikai kultúra,
- környezeti nevelés
- integrációba bevont tanulók hátrányainak csökkentése.

Kollégáink képesek a fent meghatározott feladatok elvégzésére, képesek önálló, kreatív munka végzésére, empatikus képességekkel rendelkeznek, jól és szívesen dolgoznak kötetlenebb munkaformák között. Kapcsolatteremtésükben mind a diákság, mint az iskola dolgozóival, illetve a mikrokörnyezettel (fenntartó, szülői szervezetek) képesek jó kapcsolatot teremteni.

VII.5. A pedagógusok helyi feladatai, osztályfőnökök feladatai

Pedagógiai hivatás és munka

Az intézményben dolgozók tevékenységüket olyan szolgálatként élik meg, amelyben nagy szerepet kap a hivatástudat, a szakmaiság, a szeretet. A pedagógus ismeri jogait és betartja a kötelességeit a Köznevelési Törvény, Szervezeti Működési Szabályzatban és a munkaköri leírásban foglaltak alapján. Minden kollegánk alapvető feladatának tartja a rábízott tanulók nevelését és oktatását, és minden esetben a tanulók érdekében tevékenykedik.

A pedagógus:

- hisz önmagában, nevelési elveiben, a nevelőközösségben, a gyermekekben, tanulóiban,
- gondoskodik a gyermek, tanuló testi épségének megóvásáról, erkölcsi védelméről, személyiségének fejlődéséről, valamint átadja az etikus viselkedéshez szükséges ismereteket,
- tiszteletben tartja a tanulók és szülők emberi méltóságát,
- szakmai területen folyamatosan képezi önmagát, olyan új metodikai eljárásokat keres, megismeri a kompetencia alapú oktatás módszereit, s ezeket alkalmazva munkáját eredményesebben látja el,
- arra törekszik, hogy integrálja az eltérő szociális környezetből élőket, és egyénileg fejleszse a gyerekek, tanulók készségeit, képességeit és kompetenciáit, segíti a tehetségek kibontakoztatását, és a lemaradók vagy hátrányos helyzetűek felzárkóztatását,
- figyelembe veszi a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, sajátos nevelési igényét,
- közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében,
- a tanítványait úgy neveli, hogy azok bízzanak benne, és bízzanak saját adottságaikban, lehetőségeikben, elősegíti a reális énkép kialakításának képességét,
- munkájában nyitott, az emberi kapcsolatokra épít, folyamatosan együttműködik a szülői házzal,
- példát ad szeretetből, fegyelmezettségből, közéletiségből, együttműködésből, tisztességből, munkából, a törvények betartásából, aktív állampolgárságra, demokráciára neveli tanítványait,
- a tanuló életkorának, fejlettségének figyelembevételével elsajátíttatja a közösségi együttműködés szabályait és törekszik azok betartására,
- mindig megszólítható, biztosítja a kérdés szabadságát, és érdemi választ ad a szülő és tanuló javaslataira, kérdéseire,

- épít a tanuló kreativitására, és fejleszti azt,
- a tanuló egész személyiségét fejleszti, melynek részeként megtanítja a tanulás módszereit,
- munkájában hangsúlyt kap az alternatív megoldások keresése, hogy elősegítse az alternatív gondolkodási képesség kialakítását. - tiszteletben tartja a tanuló személyiségi jogait, betartja a titoktartásból adódó kötelességeit,
- a tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződik. Ha észleli, hogy a tanuló balesetet szenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megteszi,
- a nevelésben fontosnak tartja a környezettudatos magatartás kialakítását,
- tanulóit felkészíti a felnőtt-lét szerepeire tudatos pályaorientációval, ennek összetevőjeként fejleszti a tanulók önismeretét,
- elősegíti a tanulók tudatos fogyasztóvá válását, ennek részeként fejleszti a gazdálkodással, pénzügyekkel kapcsolatos képességeket az életkori sajátosságok figyelembe vételével.

Nevelőtestületünk vár és befogad minden segítőt, aki hozzájárul céljaink megvalósításához, a gyermekek személyiségének, tudásának, képességeinek fejlesztéséhez. Várjuk az egyházak, szülői szervezetek, nemzetiségi, kisebbségi és civil szervezetek, a települések önkormányzatainak és intézményeinek, valamint olyan egyének segítségét, akik az ifjúság nevelésében elkötelezettek és együttműködők. Az iskola biztosítja a nevelés tanórai, és azon kívüli lehetőségeit és feltételeit, az iskolai diák-önkormányzatok optimális működésének feltételeit.

Pedagógus iránti elvárások:

- az új iránti fogékonyság a pedagógiai módszerek alkalmazásában.
- az oktatás adaptálása az egyéni szükségletekhez
- többféle oktatási stratégia alkalmazása
- motivációs és tanulásszervezési készségek
- kommunikációs készségek
- tervezési készségek
- a tanulás értékelése
- szakmai elkötelezettség és felelősség
- együttműködés
- olyan tanulási feltételek teremtése, amelyek elősegítik a gyermekek intellektuális, szociális és személyes fejlődését.

Gyerekekért, tanulókért érzett felelősség

A nevelő-oktató munkát a gyermekek tisztelete, szeretete, érzelmi viszony jellemzi. A szeretet minden gyermekre kiterjed, amely metakommunikációban, főleg tettekben nyilvánul meg.

- Fontos jellemző az egymással szembeni tolerancia. Az iskola elfogadja a másságot, az egyéniséget, az adottságbeli és a szociális különbséget. Az intézmény befogadó és nem ki-rekesztő. Integrál, de megőrizteti a hozott értékeket. Felzárkóztat, de megőrzi az egyéni sajátosságokat.

- Intézményünkben személyre szabott a felelősség. Minden ember felelős önmagáért és másokért. A tanuló érezze felelősségét saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nálunk a tanári felelősséggel együtt jár a követelés, a tantervi követelmények betartatása. Az elvárás személyre szabott és fejlesztő.

- Az iskola tiszteletben tartja az egyén és a közösség szabadságát az életkori sajátosságoknak megfelelően. A gyermeknek, tanulónak meg kell ismernie szabadsága korlátait. Tag-intézményeink olyan, a közös Szervezeti és Működési Szabályzatra épülő házirendet működtetnek, amely a tanulói jogokat és a kötelelességeket egységben kezeli.

- Az iskola segít kialakítani, az autonóm személyiséget, aki a maga ura. Korlátozza indulatát, önmaga fokozatos megismerője, aki képes lesz saját életének felelős irányítójává válni. Felkészül a felnőtt-lét szerepeire. Az iskola megadja a döntés lehetőségét, és megismerteti annak felelősségét, mivel ez fejleszti a tanuló jellemét. Segítjük, hogy kialakuljon a tanuló reális énképe, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom).

- Hangsúlyt fektetünk a konfliktusok kezelésére, a konfliktuskezelési technikák elsajátítására.

- Fontos érték az egészség, ezért feladat a testi és lelki egészség megőrzése, az erre való nevelés. Azt hangsúlyozzuk, hogy az ember felelős önmagáért és másokért. A felelősségének pedig csak akkor tud maradéktalanul eleget tenni, ha egységben őrzi meg testi és lelki egészségét. Kialakítjuk az egészséges és kulturált életmód, a folyamatos testedzés iránti igényt és az önellátás képességeit (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Fontosnak tartjuk az egészségvédelmet (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása, balesetek megelőzése).

- Arra törekszünk, hogy a diákokban meggyőződéssé váljon az élet tisztelete és védelme, a természeti környezet megóvása, az állatok és növények védelme, szeretete. Az élő és élettelen természet szépsége iránti fogékonyságra nevelünk. E nevelési feladatunknál felhasználjuk településeink természeti környezetének adottságait, táborok, valamint az iskolai kirándulások, túrák, testvériskolai kapcsolatok adta lehetőségeket is.

- Iskolánk minden tagintézménye olyan környezetet és helyzeteket teremt, amelyek alkalmasak a pozitív érzelmek kifejezésére, érzelmek gazdagítására, igazságok megismerésére és kimondására. Célunk, hogy a tanuló nyitottá váljon az élményekre, a tevékenységre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- A hazaszeretet kialakításánál építünk térségünk nagy szülőttének, Petőfi Sándornak, valamint tagintézményeink névadóinak tevékenységére. Hangsúlyt fektetünk a nemzeti kultúra ápolására, a nemzeti múlt megismerésére, megértésére, emlékeinek, jelképeinek tiszteletére. Arra törekszünk, hogy kialakuljon az egészséges nemzeti önbecsülés, és a hazaszeret.
- Fontos szerepet kap azon tagintézményeknél, ahol a nemzetiségi hagyományokat ápolják a kisebbség értékeinek megőrzése. Erősítjük a kisebbségben élő magyarságért érzett felelősséget és közösségvállalást is. Emellett szem előtt tartjuk az európai azonosságtudat, az egyetemes kultúra értékeinek közvetítését is.
- A tagintézményekben működő diákönkormányzatok lehetőséget adnak a demokrácia elsajátítására és gyakorlására. Úgy véljük, hogy az alkotmányosság, az állampolgári jogok tisztelete, a törvényesség betartása, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása harmonikus kapcsolat lehetőségét adja meg a társadalommal és embertársainkkal szemben. A diákközösségek véleményének meghallgatása, az ésszerű észrevételek elfogadása növeli a tanulók érdeklődését a társadalmi jelenségek és problémák iránt., s ezzel aktív állampolgárságra, demokráciára neveljük őket. Az iskola erősíti a család tiszteletét, a szülők, nagyszülők megbecsülését, szeretetét. Arra törekszünk, hogy a tanuló fogékony legyen az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Arra neveljük, hogy életének velejárója legyen a hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.

Szakszerűség és eredményesség

Intézményünk legfontosabb feladatának az eredményes oktatást tekinti

- A beiratkozott tanulókat bevezetjük az értékek, az ismeretek, az érzelmek és a tudás birodalmába, ott útjelzőket és továbbhaladást segítő szellemi segítséget adunk. Megadjuk azt a lehetőséget, hogy a képességeik, kompetenciáik fejlődjenek, a tehetségek ismertté váljanak.
- Minden tanulót, akiben a szándék és az akarat megtalálható, a sikeres iskolakezdéshez, a nyolc osztály elvégzéséhez, idegen nyelv tudáshoz, informatikai ismeretekhez segítjük.

- Nem mondunk le senkiről akkor sem, ha szociális helyzete, egészségi állapota, körülményei akadályozzák abban, hogy a képességeit eredményesen fejlessze, vagy sikerrel vegye tanulmányi akadályait.
- Új módszereket, tanulásszervezési eljárásokat -, személyiségpedagógiát, integrációt, készség-, képességfejlesztést alkalmazva az eltérő adottságú, és sajátos helyzetű tanulókat a képességeik legfelső határáig igyekszünk fejleszteni.
- Intézményünk helyi tantervet készít a NAT-ra, kerettantervre építve. Arra törekszünk, hogy négy év alatt tantervünk egységesebb, szolgáltatásaink színvonalasabbak és sokszínűbbek legyenek, az egységben a sajátosságok adják meg az egyéni arculatot. Arra törekszünk, hogy a törvényt betartva tanulóink tanórai terhelése ne lépje túl az elviselhető szintet. Az iskola tananyaga megtanulható és egyénre szabott legyen.
- A tanuló cselekvésben felfedezve tanul, amelynek aktív résztvevője. A tanulás formái: egyéni, páros, csoportos, kooperatív, frontális. A magasabb évfolyamokon alkalmazott forma a vita, amely fejleszti a gondolkodást, a kommunikációs képességet, az erkölcsöt.
- A tanulói teljesítmények értékelésében a kreativitás képességeinek, összetevőinek a meglétét keressük. Fontos szerepet kap az alkotás, a valóságos alkotások és azok bemutatása.
- Az intézmény feladata a személyiség minél teljesebb kibontakoztatása, amelynek alapfeltétele a személyiség megismerése. Ez tervezett és szervezett formában jelen van az intézmény életében.
- A komplex nevelési hatások elvét alkalmazzuk. Figyelmet fordítunk a látens hatásokra is: helyes életviteli és viselkedési szokások, példás tanári beszéd, esztétikus környezet. Ezek beépülnek a tanulói személyiségbe, és meghatározóak lesznek a tanuló későbbi életére.
- A tapasztalható lemaradások kezelésében fő helyet kap a lemaradás okának megtalálása, az egyéni fejlesztés, önismeret, tanulási eljárások elsajátítása, jó kommunikációs képesség megszerzése.
- Iskolánk a vallási elhivatottsága mellett is fontosnak tartja az alapvető ismeretek és értékek elsajátítását, és annak a magatartásban és a viselkedésben való megjelenését. Az ismeretek többoldalú közvetítésére törekszünk. Az Nkt. 32. §. (1) d-f) pontja alapján kollegáink a katolikus egyház által közvetített értékrendszert adják át tanulóink számára.
- A szakszerűségben is arra törekszünk, hogy egységes színvonalat biztosítsunk. Ez elsősorban a folyamatos tartalmi és módszertani megújulásban ölt testet. A kompetencia alapú oktatás módszereit pedagógusaink megismerik, hatékonyan alkalmazzák, belső hospitálások során az ezzel kapcsolatos ismereteiket egymásnak átadják.

- Tisztában vagyunk azzal, hogy a továbbtanulásban, a munkahely keresésében, az életben és Európában való eligazodásban nagy szerep jut az idegen nyelvek tudásának, a helyes magyar beszédnek.

- Ösztönözzük, hogy tagintézményeink a fenntartói lehetőségek, és az intézmények számára biztosított törvényi mozgástér alapján csoportbontást alkalmazzanak elsősorban az idegen nyelvek, informatika tantárgyaknál, hogy a kisebb létszámok lehetőséget teremtsenek az egyéni fejlesztésnek, a tehetséggondozásnak és a felzárkóztatásnak.

- A módszertani megújulás egyik útjának tekintjük, hogy a hagyományos módszerek mellett az oktatás új módszereit is alkalmazzuk. Az elektronikus oktatás, a digitális tananyag feldolgozása mind az egyéni tanulásban, mind pedig a csoportos felkészítésben egyre nagyobb teret fog kapni. Ennek megvalósítása érdekében – elsősorban pályázatok segítségével - fejlesztjük tagintézményeink informatikai hátterét, megteremtjük a folyamatos működés feltételeit, és a pedagógusok számára rendszeres képzéseket szervezünk.

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

5.1. A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,

- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

5.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Megszervezi a rá vonatkozó műsorokat.

VII.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

6.1. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

A beilleszkedési nehézség a hiányos vagy rossz szocializáció következménye.

A társadalmi lényvé válás, vagyis a „beilleszkedés a társadalomba” folyamat, melynek során az ember megtanulja megismerni önmagát és környezetét, elsajátítja az együttélés szabályait, normáit és az elvárt viselkedési módokat. Csecsemőkortól a felnőtt korig tart. Ebben a folyamatban az egyén magába olvasztja a társadalom értékeit, normáit. Felnőtt korban felgyorsulhat, nagyobb ívű lehet. Ennek oka a motiválás. A szocializációt elsődlegesen a család – gyermek - környezet viszony befolyásolja. (Iskolázatlan szülők, kedvezőtlen anyagi adottságok, bűnöző, felelőtlen életmód, hibás értékrend) Kevés elvont fogalmat ismernek és használnak, csak a saját környezetükkel tudnak kapcsolatot teremteni, mással nem. A kommunikáció hiánya iskolai és munkahelyi beilleszkedési zavarokat okoz. Olyan esetben is értelmi képességek hiányára utaló jelek tapasztalhatók, amikor a tanuló ép értelmű. A nehezen nevelhető gyermekeknek hiányos az alkalmazkodóképessége. (Fimóta: figyelem – motorikus zavaros és tanulási nehézséggel küzd, alulteljesít)

A probléma feltárása egyéni beszélgetéseken és foglalkozásokon történik. Osztályfőnök, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős és külső segítők együttes munkája, a többfajta probléma együttes megközelítése lehet a legeredményesebb és leggyorsabb. Ha az otthoni környezet gátolja a gyermeket a beilleszkedésben, akkor el kell érni, hogy legyen napközis, járjon minél több, az iskola által szervezett foglalkozásra, rendezvényre, vagy a családsegítő korrepetálásain, munkáltató foglalkozásain vegyen részt. Ebben az esetben nagyon fontos a családgondozás: védőnő, gyermekvédelmi szakszolgálat, nevelési tanácsadó segítségével elengedhetetlen. Ha pedagógiai eszközökkel nem érhető el változás, akkor rövidebb – hosszabb időre ki kell emelni a gyermeket a családból, de ez a fajta problémakezelés nem cél. A beilleszkedési, magatartási rendellenességgel összefüggő pedagógiai tevékenység során is figyelembe vesszük a Köznevelési törvény előírásait és a gyermek jogait (47.§)

4.§. (2) bekezdés: beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Intézményünkben minden tanuló a szakértői véleményben előírt, javasolt ellátást kapja meg. A tanulási nehézségekkel, magatartás-zavarral küzdő diákjaink sikerebb iskolai haladása és beilleszkedése érdekében tagintézményeinknél szakképzett fejlesztőpedagógust, gyógypedagógust alkalmazunk. E kollegák speciális feladatot látnak el a pedagógusokkal, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőssel együttműködve. A differenciál-diagnosztika eszközeivel csoportos és egyéni szűrővizsgálatokat végeznek. Kiszűrik a tanulási problémákkal, részképesség-zavarral küzdő tanulókat.

Szükség esetén munkájukba bevonnak más pedagógiai szakszolgálatot is. A diagnosztikus jellegű felmérések eredményei alapján fejlesztési tervet készítenek egyénre szabottan, konkrét programmal egy-egy időszakra vonatkozóan. A fejlesztési program tartalmazza a célokat, az alkalmazott eljárásokat, módszereket. A program alkalmazása során hatásvizsgálatokat készítenek.

A tanulók foglalkoztatását egyéni vagy csoportos formában végzik. A tanulók haladását, fejlődését egyéni fejlesztőlapon dokumentálják. Törekednek arra, hogy a kollégákkal való együttműködés kapcsán preventív tevékenységet is végezzenek, illetve a pedagógusokkal is megismertessenek minél több hatékony preventív eljárást.

Részt vesznek a szakmai munkaközösségek megbeszélésein, tantestületi értekezleteken, hogy tapasztalataik közreadásával, javaslataikkal elősegítsék a lemaradó tanulók felzárkóztatását. Azok a pedagógusok, akiknek osztályában érintett tanuló van, egyéni fejlesztési programot dolgoznak ki, amennyiben az szükséges.

A felzárkóztató, segítő program szerves része a gyermekek képességstruktúrájának vizsgálatán túl a gyermek - környezet kapcsolat megfigyelése, elemzése mind a család, mind az iskola vonatkozásában. Hospitalásokat, illetve családlátogatásokat végezhetnek a tanulói teljesítményelemzés, és a tanulási nehézségekkel gyakran együtt járó magatartási, beilleszkedési okok feltárására.

A fejlesztésben érintett tanulók integráltan - osztályközösségükben - teljesítik a NAT által előírt szinteket, esetükben alkalmazva az értékelés során a könnyítési lehetőségeket. Iskolánk segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segíti a tanulókat. Az integráció mindaddig tart, amíg az illetékes szakemberek azt szükségesnek ítélik.

Iskolánk e gondok megoldására, a magatartási nehézségek enyhítésére a következő tevékenységformákat és szervezési feladatokat alkalmazza:

- Kiscsoportos foglalkozások szervezése, amelyek eredménynövelő hatással bírnak.
- Szakkörök indítása.

- Sportfoglalkozások szervezése.
- Tanulmányi kirándulások tanmenetbe történő illesztése, amelyek segíthetik a beilleszkedést, a tanulás motiválását.
- Szoros kapcsolat az óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval és gyermekjóléti szolgálattal.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Nívócsoportos oktatás, képesség szerinti bontás.
- Iskolaotthon
- Felzárkóztató órák és foglalkozások.
- Napközi otthon, tanulószoba.
- A nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai.
- A családlátogatások.
- A szülők és a családok nevelési gondjainak segítése.
- A szociális kompetenciák tanulása, gyakorlása.

Alkalmazott tevékenységformák:

- Differenciált tanulásszervezés
- Kooperatív technikák
- Projekt módszer
- Tevékenységközpontú pedagógiák
- Individuális tanulás előtérbe helyezése
- Az alapozó időszak elnyújtása
- Fejlesztő értékelés bevezetése
- A tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása IKT eszközhasználattal

Eszközeink:

- Az osztályközösség nevelő szerepének felhasználása;
- Fegyelmezési eszközök felhasználása;
- A tanár személyes ráhatása;
- A következetesség;
- A fokozott figyelem.

6.2.A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Sajátos nevelési igényű tanulók nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatása.

Sajátos nevelési igényű tanuló az, aki a szakértők és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján:

testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos

pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus, vagy kóros aktivitászavar)

A sajátos nevelési igényű gyermekek egyéni megsegítése iskolánkban többféle ellátási formában valósul meg:

- habilitációs, rehabilitációs óra
- logopédiai ellátás
- a szociális helyzetükből és fejlettségükből eredően hátrányos helyzetű tanulók integrációs felkészítésen vesznek részt hátrányuk ellensúlyozása céljából.

Logopédiai ellátás:

A logopédia a nyelvi zavarok kutatásával, megelőzésével, diagnosztikájával és korrekciójával foglalkozó komplex tudomány. A logopédia az általános gyógypedagógia speciális ága.

A logopédiai ellátás célja, hogy a nyelvi zavarok megelőzésével továbbá a már kialakult nyelvi zavarok és azok következményeként fellépett másodlagos elváltozások korrekciójával az ép nyelvi funkciókat hozzuk létre.

A logopédiai ellátás feladata:

A logopédiai ellátás pedagógiai szakszolgálat, amelynek feladata a beszédhibák javítása, a nyelvi- kommunikációs zavarok gyógyítása, a diszlexia, a diszgráfia megelőzése és gyógyítása.

Szűkebb értelemben a logopédia feladata a diagnosztizálás és a terápia. A logopédiai diagnosztika során olyan gyógypedagógiai – logopédiai tevékenységet végzünk, amely során feltárjuk a kommunikációs, a beszéd és nyelvi állapot, valamint a képességek fejlettségét, hiányait, elmaradásait, diszfunkcióit, azokat a területeket, amelynek a működése szorosan összefügg a kommunikáció, a beszéd – és a nyelvi teljesítménnyel. Ehhez társul még a

kiegészítő szakorvosi, pszichológiai (intelligencia, személyiség) vizsgálatok eredményeinek, valamint a szociokulturális környezetről kapott információk értelmezése, integrálása, amely lehetővé teszi a sérülésspecifikus fejlesztést, valamint a minőségbiztosítást.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók csoportjai a logopédiai ellátásban

Beszéd fogyatékos az a gyermek, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság, amelynek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben és a szociális kapcsolatokban. Az akadályozottság megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének zavarában, a beszédészlelési és – megértési zavarokban, a beszédritmus sérüléseiben, a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében, valamint az általános beszédgyengességgel járó részképesség kiesésekben.

A hangadás kóros elváltozásai szintén a beszéd fogyatékoság körébe sorolhatók. A beszéd fogyatékos gyermeknél a fentiek az egészen enyhe eltérésektől az érthetetlen beszédig minden változatban előfordulhatnak.

A részképesség zavar tüneteit, a kóros hiperaktivitást, figyelemzavart mutató tanulók: A részképesség-zavarok körébe az iskolai teljesítmények elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjeit, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartása és/vagy tanulási zavarok komplex tünet-együttesét soroljuk. E zavarok differenciáldiagnosztikai jellemzője, hogy a részképességekben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik, valamint teljesítményszóródás mutatható ki az intelligencia-faktorok, a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között. A részképesség-zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással (a kieső részképességgel) kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejezhető ki. A tanuló önmaga is kompenzálni kezdi a sikertelenségét: jó esetben más, a számára könnyebb tantárgyi tevékenységgel, kedvezőtlen esetben extrém magatartással, beilleszkedési zavarral. A tanulási nehézség másodlagosan okozhat magatartási zavart, illetve magatartási probléma eredményezhet tanulási zavart – a tünetek tehát egymásba átmehetnek, illetve halmozódhatnak. Mindezen zavarok kóreredet szempontjából idegrendszeri anomáliák, funkcionális, vagy organikus sérülés következménye. A percepció bázis több dimenziós érintettsége miatt az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent, az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig.

Amennyiben a beszédhiba, beszéd fogyatékoság, részképesség-zavar az iskoláskorban is tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. A logopédiai ellátás a beszéd -, nyelvi akadályok jellegétől függ, amely lehet: akadályozott beszédfejlődés, diszlália, diszartria, dadogós, hadarós, diszfázia, diszfónia, az általános beszédgyengeséggel összefüggő olvasás-, írászavar és lehet súlyos beszédmegértési zavar is, vagy ezek halmozott előfordulása.

A logopédiai fejlesztés alapelvei:

A nyelvi zavarok korrekciójában alkalmazott módszerek nem egyszer kompenzatórikus jellegű eljárásának elvi alapjai nem nélkülözhetők a tudatos tevékenységben.

Ezek a következők:

1. A személyiség egészére irányuló hatás elve
2. A tudatosság és a tervszerűség elve
3. A módszerek célszerű alkalmazásának elve
4. A nyelvfejlődés szakaszait figyelembe vevő elv
5. Az analízátorok foglalkoztatottságának elve
6. A transzferhatások tudatos kihasználásának elve
7. Az egyéni és a csoportos foglalkozások változatos alkalmazásának elve
8. A súlyos beszéd fogyatékos, részképesség-zavar tüneteit mutató tanuló fejlesztése legyen intenzív és folyamatos
9. A fejlesztés nem nélkülözheti a szülő támogató együttműködését
10. A fejlesztésnek motiválnia kell a tanulót nyelvi zavarának leküzdésére, ugyanakkor fel kell készítenie a szülőt, gyermeket az esetleges visszaesésekre, azok kezelésére, valamint arra, hogy a maradandó tünetekkel később is együtt tudjon élni.

A fejlesztés fő területei:

A mozgáskészség:

- ❖ Nagymozgások
- ❖ Finommozgások
- ❖ Beszédmozgások
- Auditív figyelem
- Auditív differenciálás
- Auditív diszkrimináció
- Auditív emlékezet
- Fonematikus hallás, fonémakategorizálás

- Hangutánzás
- Légző, fúvógyakorlatok
- Hangfejlesztés, rögzítés, automatizálás
- Passzív szókincs
- Aktív szókincs
- Mondatalkotás
- Nyelvi rendszer, grammatika
- Szó-,mondatértés
- Összefüggő beszéd
- Számfogalom
- Színek ismerete, nevének használat
- Vizuális figyelem
- Vizuális alak-háttér
- Vizuális differenciálás
- Vizuális emlékezet
- Vizuomotoros koordináció
- Akusztikomotoros koordináció
- Ritmusészlelés
- Ritmus-reprodukálás
- Szerialitás
- Téri tájékozódás
- Időbeli tájékozódás

A logopédiai ellátás szervezeti kerete

A sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása kiscsoportos (2-3 fő), vagy indokolt esetben egyéni formában, ambuláns keretek között, 45 perces foglalkozásokon történik.

A logopédiai ellátás menete:

Szűrés:

A logopédus tájékozódik a gyermek artikulációjáról, szókincséről, auditív emlékezetéről, valamint szeriális észlelési és reprodukálási képességéről.

Diagnosztizálás:

Az egyéni benyomások, a logopédiai szűrés és a kiegészítő – orvosi, pszichológiai, pedagógiai, logopédiai – vizsgálatok eredményei alapján felállítjuk a diagnózist.

A terápia tervezése:

A logopédus a vizsgálatok és a szülővel, pedagógusokkal folytatott beszélgetései alapján kiválasztja a megfelelő terápiát, kijelöli a szükséges feladatokat.

Terápia:

A nyelvi zavarral küzdő gyermekek 2-3 fős csoportokban vagy egyénileg, lehetőleg minimum hetente 2x45 perces logopédiai foglalkozáson vesznek részt.

Minősítés, értékelés:

Minden tanítási évben félévenként – azaz félévkor és év végén – értékeljük a terápia eredményességét. A minősítés a következő lehet:

- tünetmentes
- lényegesen javult
- részben javult
- keveset javult
- nem javult
- kimaradt

Minden terápiás folyamat egyénre szabott, így a fejlesztés ideje igen változatos lehet. Ami jelentheti a pár hónapos fejlesztéstől a több éven át tartó logopédiai ellátást is.

Dokumentáció:

A logopédiai vizsgálaton, tanácsadáson megjelent gyermek adatait a logopédiai forgalmi naplóban rögzítjük. A folyamatos, intenzív logopédiai terápiában részesülő tanulók személyes adatait és a haladást a haladási naplóban rögzítjük.

Együttműködés a partnerekkel:

A sajátos nevelési igényű gyermekek megfelelő fejlődéséhez széleskörű együttműködésre van szükség a nevelési-oktatási intézmények (óvoda, iskola) a pedagógiai szakszolgálat intézményei (nevelési tanácsadó, szakértői bizottságok), illetőleg a gyermekek szülei között. A terápia eredményessége érdekében munkánk során folyamatos párbeszédre, kölcsönös tájékoztatásra és támogató együttműködésre van szükség a nevelésben, oktatásban részt vevő valamennyi személy és intézmény között.

6.3. A tehetség-, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség - eget kér!

„Ha az akadályoztatott gyerekek nem segítünk abban, hogy a képességeit kibontakoztassa, az egyéni tragédia. Tragédia neki és a családjának. De ha a tehetséges gyerekek nem segítünk abban, hogy a képességeit kibontakoztassa, az már társadalmi tragédia.”

(Gallagher)

A legértékesebb nemzeti kincsünk az emberi tehetség. Jövőnk, felemelkedésünk a tehetségesek kezében van.

A tehetségfejlesztés, mint feladat bekerült az Köznevelési Törvénybe és a Nemzeti Alaptantervbe, illetve iskolánk pedagógiai programjába is.

Az egyenlőségen alapuló társadalmak kiemelt feladatnak tekintik az emberi képesség kibontakoztatását, mert úgy vélik, hogy az oktatásnak valamennyi gyermek igényét ki kell elégítenie.

Oktatási rendszerünkben két olyan csoportot is találunk, amelyek a többivel összehasonlítva messze a legrosszabb helyzetben vannak: a tehetségesek és az akadályozottak.

Valamilyen módon azonosítanunk kell azokat a tanulókat, akik a különböző emberi adottságok, képességek tekintetében meghaladják kortársaikat. Pedagógusaink fontos feladata, hogy segítsék a tehetséges gyermek képességeinek maximális kibontakozását.

Komoly vizsgálati eredmények jelzik, hogy a tehetségesnek tekinthető tanulók sok esetben érzékenyebbek, érzelmileg sérülékenyebbek és kiegyensúlyozatlanabbak társaiknál. Ennek érdekében egyfelől a kivételes tehetségekben kell tudatosítanunk személyiségük sajátosságait, hogy ők is megértőbbek legyenek önmagukkal és a társadalommal szemben.

Ezért célunk, hogy:

- felismerjük a tehetséget,
- megértjük a tehetséget és megjelenési formáit,
- segítsük a tehetségeseket abban, hogy felismerjék és fejleszthessék képességeiket,
- kielégítsük a tehetséges gyermek szükségleteit, (megismerési, alkotási, biztonsági, elfogadottsági)
- ösztönözzük intellektusát és kreativitását,
- erősítsük a tehetséges személyiséget,
- felkészítsük a gyermeket arra, hogy kreatív és tehetséges felnőtté válhasson.

Intézményünk pedagógusai tisztában vannak a törvényi előírásokkal. Nkt. 46. § (3) pontja alapján a tanulónak joga, hogy képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, képességeit figyelembe véve – az e törvény 2. § (1) bekezdésében meghatározott jogát szabadon érvényesítve –továbbtanuljon, továbbá alapfokú művészetoktatásban vegyen részt tehetségének felismerése és fejlesztése érdekében. Ezek alapján kiemelt feladatnak tartjuk a sikeres pályaválasztásra történő felkészítést.

- Intézményünk továbbra is együttműködik a működési területünkön lévő művészetoktatási intézményekkel.

Pedagógusaink tudják, hogy kötelességük figyelembe venni a nevelő és oktató tevékenységük során a tanuló egyéni képességét, tehetségét, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét és fejlettségét, sajátos nevelési igényét, segíteniük kell a tanulók képességének, tehetségének kibontakoztatását, illetve bármilyen okban hátrányos helyzetben lévő tanuló felzárkóztatását tanuló társaikhoz. (Nkt 62.§ (1))

6.3.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség kibontakoztatásának fő színtere a tanítási óra. Az iskola a tanulók érdeklődése, igénye szerint nem kötelező (választható) tanórai foglalkozásokat szervez, felzárkóztatás, fejlesztés, tehetséggondozás, konzultáció, speciális, illetve kiegészítő ismeretek átadása céljából.

Az emeltszintű oktatás, a választható órák, a nívócsoportok, az egyéni fejlesztést elősegítő pedagógiai módszerek mind a tehetségesek felfedezését, fejlesztését, gondozását, irányítását jelentik. Nevelőtestületünk úgy tartja, hogy minden gyermekben ott rejlenek valamely terület tehetségének csirái. A szülői házzal közösen kell megelélni azokat a képességeket, hajlamokat, azokat a motívumokat, érdeklődési irányokat, amelyekkel a tehetség felszínre kerülhet, és egy kiteljesedett élethez hozzájárulhat.

Arra törekszünk, hogy a tehetséges gyerekek megtalálják azokat a tevékenységformákat, amelyekben kreativitásukat, tudásukat, produktumukat felmutathatják. Iskolánkban a tehetséggondozás főbb útjai (gyorsítás, elkülönítés, gazdagítás) során megvalósuló tehetségfejlesztő programok beépülnek a tanórákba, csoportmunkába, páros vagy egyéni munkába.

Ilyenek:

- szaktárgyi versenyek - sportversenyek,

- pályázatok,
- vetélkedők,
- szereplés ünnepeken, rendezvényeken,
- „kis előadások”
- újságcikkek írása,
- helytörténeti munka,
- szertárfejlesztés,
- egyéni, páros vagy csoportos feladatok, differenciált tanulásszervezés, kooperatív technikák, projektmódszer, tevékenységközpontú pedagógiák,
- szakfolyóiratok célzott olvasása.

A tanórán kívüli tehetségfejlesztő programok a gyorsítást is szolgálják. Az elkülönülés, mint a tehetséggondozás egy lehetséges útja akkor jellemző a tanórán kívüli programoknál, ha a tanórai foglalkozáson nem tudják megoldani a személyre szabott differenciált oktatást. Ki kell emelni a kreativitásfejlesztést, a társas és vezetői képességek kialakítását és a személyiség egészének fejlesztését. Intézményünk nagy gondot fordít arra, hogy tanulók érdeklődésének és igényeinek megfelelően tanórán kívüli foglalkozásokat szervezzen. Ahol lehet, és erre lehetőség van, az oktatási – nevelési színteret bővítettük napközis csoportok működtetésével is.

A tehetséggondozási munka hatására sokan vesznek részt tanulmányi versenyeken, képzőművészeti és kézműves pályázatokon, kulturális és sportversenyeken. Intézményünkben megvalósítjuk a tagintézmények közötti sportvetélkedőket, kulturális összejöveteleket, szaktárgyi versenyeket. Ösztönözzük a tagintézményeket arra, hogy iskolai műsorokon mutassák be lakóhelyükön a tehetséges gyerekeket, tanulókat, csoportokat.

Nagy szerepet szánunk az iskolai tanulmányi versenyeknek.

Arra törekszünk, hogy a tagintézményeknél megmaradjanak a jól működő sportkörök. Szorgalmazzuk a tagintézmények együttműködését a települések sportegyesületeivel.

Támogatjuk a diákkörök létrejöttét (érdeklődési kör, önképzőkör, művészeti csoport, énekkar), működését, és a különböző szakköröket: számítástechnika, kézműves, kézműves, elsősegélynyújtás, közlekedési, stb.

Lehetőséget adunk arra, hogy az osztályok és diákkörök kiránduljanak, túrázzanak. A diákönkormányzatnak joga van arra, hogy egy diáknapi programját összeállítsa.

Ösztönözzük és segítjük diákjaink önálló pályázati tevékenységét minden kategóriában. Az eredményt elért tanulókat az iskola közössége előtt dicsérik meg!

VII.7. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

A gyermek- és ifjúságvédelem sokrétű és komplex tevékenység. Felöleli mindazokat a pedagógiai, pszichológiai, egészségügyi, szociális és jogi feladatokat, amelyek a kiskorúak nevelését, gondozását, eltartását, munkába állítását, erkölcsi és anyagi érdekvédelmét biztosítja.

Intézményünk kiemelten betartja az egyenlő bánásmód követelményét kötelesek megtartani.”

Az iskolánk maradéktalanul eleget tesz a tanulói jogok érvényesülésének (Nkt.46§.(3). Az intézmény pedagógusai pedig betartják köteleseiket (Nkt. 62.§ (1) a)-r) pontjai)

A gyermek- és fiatalkorúak egészséges szellemi és erkölcsi fejlődésének, érzelmi védettségének biztosítása, személyi és vagyoni érdekeik védelme elsősorban a szülők kötelessége. A gyermekek és fiatalok egészséges testi, szellemi, erkölcsi fejlődését, nevelését azonban több tényező akadályozza, veszélyezteti a családban és a családon kívül.

A gyermek- és ifjúságvédelem feladata:

- a veszélyeztettség megelőzése,
- a veszélyeztető okok, körülmények, következmények feltárása, megszüntetése,
- a veszélyeztetett gyermekek és fiatalok speciális védelmének, nevelésének biztosítása.

Az intézmény gyermekvédelmi munkáját a 20/2012 EMMI rendelet szabályozza. Arra törekszünk, hogy fenntartói segítséggel tagintézményeinkben olyan ifjúságvédelmi felelős dolgozzon, akinek alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.

Az ifjúságvédelmi felelős segíti az egészségnevelési, ennek részeként a kábítószer-ellenes program kidolgozását, figyelemmel kíséri a végrehajtást. Szükség esetén intézkedés megtételét kezdeményezi az igazgatónál, tájékoztatást nyújt a tanulók, a szülők és a pedagógusok számára.

Az iskola igazgatója felelős a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezéséért és annak ellátásáért (Nkt. 69.§.(1)f pont)

Az iskola kiemelt figyelmet fordít a szenvedélybetegségek megelőzésére, illetve a gyógyult szenvedélybeteg tanulók beilleszkedésének elősegítésére.

A gyermekvédelmi problémák feltárásának az a célja, hogy a gyermekek problémáit az intézmény a gyermekvédelmi szolgálatok segítségével minél hatékonyabban tudja kezelni. Az

intézmény és tagintézményei közreműködnek a veszélyeztetettség megelőzésében, megszüntetésében.

A problémák feltárásában az osztályfőnök tevékenysége a meghatározó, hisz ő kerül szorosabb kapcsolatba a tanulókkal, azok társaival, és ő rendelkezik a legtöbb információval.

Az osztályfőnök napi munkája, szakmai és osztályfőnöki tevékenysége keretében, személyes beszélgetések, baráti és szülői háttér-információk tudomására jutása után folyamatosan kialakítja tanulóinak egyéni és osztályképét. A munkájához felhasználja a pedagógiai és pszichológiai szakirodalom e területre vonatkozó legújabb eredményeit, kiemelten a vizsgálati és értékelési módszereket.

Az osztályfőnök preventív és diagnosztizáló tevékenységének szakmai háttérét az osztályfőnöki munkaközösség, az ifjúságvédelmi felelős, valamint az iskolaorvos adja.

Az információcsere helyei, formái és tartalma

Tanuló	Szülő
osztályfőnöki órák anyaga: ☐ emberismeret; ☐ családi életre nevelés; ☐ egészséges életvitel; ☐ káros szenvedélyek; ☐ káros következmények	☐ szülői értekezleten, személyes konzultációk során, fogadóórán felhívja a figyelmet és tájékoztat; ☐ szülői értekezleten előadás megszervezése.
Előadóknak felkért személyek:	
Belső:	Külső:
ifjúságvédelmi felelős;	rendőrség ifjúságvédelmi csoportja;
biológia szakos tanár;	mentálhigiénés szakemberek;
testnevelés szakos tanár;	nevelési tanácsadó szakemberei;
felkért szakértők.	védőnő;
iskolaorvos;	

7.1. A gyermek-és ifjúságvédelmi felelős feladata

Az iskolában a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok segítésére gyermek-és ifjúságvédelmi felelős működik. Alapvető feladata, hogy segítse a pedagógusok munkáját. Ezen belül feladatai közé tartozik különösen:

A tanulók és a szülők tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez problémáik megoldása érdekében fordulhatnak

- Családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében
- A veszélyeztető okok megléte esetén értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot.
- Segíti a Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységét.
- A tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén a rendszeres, vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi az illetékes települési önkormányzatnál. Szükség esetén javaslatot tesz természetbeni ellátás biztosítására.
- Az iskolában a tanulók és a szülők által jól látható helyen közzéteszik a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb intézmények – Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Drogambulancia – címét és telefonszámát.
- Tájékoztatást nyújt a tanulók részére szervezett szabadidős programokról.
- Pedagógiai jellemzést, környezettanulmányt készít, melynek felvétele során személyesen tájékozódik a család életéről, körülményeiről, mely alapját képezheti a későbbiekben a Gyermekjóléti Szolgálattal való közös munkának, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében.

7.2. Az osztályfőnökök gyermek-és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatai

- Kapcsolatot tartanak az osztályban tanuló diákok szüleivel, felhasználják az családlátogatási tapasztalataikat.
- Kiszűrlik a nevelőkkel egyetértésben azokat a tanulókat, akik a veszélyeztetett kategóriába tartoznak.
- Tartják a kapcsolatot a Polgármesteri Hivatal illetékes osztályával, egyeztetik nyilvántartásukat a gyámügyes előadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal.
- Az így nyilvántartásba került tanulók helyzetét a továbbiakban fokozott figyelemmel kísérik. Szükség esetén javaslatot tesznek anyagi támogatás (szociális segély, napközis ellátás, tanulószoba, menza) nyújtására.
- Intézkedéseket kezdeményeznek, ha a szülő gyermeke nevelésével kapcsolatos feladatait nem teljesíti. Együttműködnek az állami gondozott tanulók törvényes képviselőjével, a tanulók tanulmányi előrehaladása, pályaválasztása, munkába állása elősegítése érdekében. Figyelemmel kísérik a változásokat, javasolják a körülmények változása alapján a nyilvántartásból való törlést, illetve újabb tanuló nyilvántartásba vételét.

7.3. Tevékenységek a gyermekvédelem céljainak megvalósítására:

- Felzárkóztató foglalkozások
- Tehetséggondozó foglalkozások
- Indulási hátrányok csökkentése
- Differenciált oktatás és képességfejlesztés
- A pályaválasztás segítése
- Személyes, egyéni tanácsadás (tanulóknak, szülőknek)
- Egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- Családi életre történő nevelés
- Napközis foglalkozások
- Iskolai étkezési lehetőségek
- Egészségügyi szűrővizsgálatok
- A tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok)
- A tanulók szociális helyzetének javítása (segély, természetbeni támogatás)
- A szülőkkel való együttműködés

- Tájékoztatás a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes:

- Nevelési Tanácsadóval
- Gyermekjóléti Szolgálattal
- Családsegítő Szolgálattal
- Polgármesteri Hivatallal
- Gyermekorvossal
- Továbbá a gyermekvédelemben résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal.

7.4. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

A hátrányos helyzetű gyermeknek az értelmi képessége nem tér el az átlagtól, csak a környezeti tényezők gátolják eredményességében (szülők alacsony iskolázottsága, alacsony jövedelem, időskorú környezet, a társadalmi mobilitás hiánya, pszichés hátrányok, baráti környezet, stb.).

A törvény szerint hátrányos helyzetű tanuló az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve, aki után rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak.

A szociális hátrányok feltárása és megszüntetése.

Mindenképpen szociálisan hátrányos helyzetet okoz a szülők munkanélkülisége, alacsony jövedelme, a kereset rossz beosztása, italozó, kábítószerrel való életmód, játékszenvedély, rövidebb és hosszabb távú tervezés hiánya, urbanizáció negatív hatásai.

A helyzetfelmérés után a hátrányos helyzet megszüntetésére irányuló tevékenység alapvetően kétféle lehet:

- Segítségnyújtás a családnak a szemléletváltoztatáshoz. Segíteni a káros szenvedélyektől való megszabadulást, a tervezéshez támpontokat, mintát adni, és állandó kapcsolatot tartani a családdal.
- A munkanélküliség vagy alacsony kereset miatti hátrányt szociális támogatás megszerzésével csökkenteni lehet. Ha a szülő képes arra, hogy maga intézze, akkor csak a lehetőségeket kell ismertetni, ha nem, akkor személyes segítséget kell felajánlani, és

érdejükben a lehető legkörülbíbbben és hatékonyan szükséges eljárni. A lehetőségek ismertetésének szinterei: szülői értekezlet, fogadóóra, családlátogatás.

Az iskolai munkát segítő délutáni foglalkozások a továbbtanulásra is előkészítenek.

Több tagintézményünk igényli a hátrányos helyzetű tanulók felkészítő tevékenységét segítő foglalkozások normatíváját, ezzel is segítve több diák eredményes tanulását.

A túlterheltség (egyszerre sokféle tevékenység vagy túl magas szintű elvárás), a siker - kudarcértékelési helytelensége pszichés sérülést, hátrányt okozhat. A tartásbetegség, részképesség kiesés, a rossz baráti környezet miatt romolhat a tanuló iskolai teljesítménye. Ilyen esetekben is kellő tapintattal közbe kell avatkozni, és segíteni a megszüntetését.

Pszichés hátrányt okozhat a csonka család, a testvérek közötti rossz viszony, rideg nevelés, a túlzott szigor vagy kényeztetés, ellenőrzés hiánya, erkölcstelen családi környezet. Ha ezek a környezeti és magatartászavarok deviáns vagy antiszociális viselkedést eredményeznek, akkor a problémakezelésnek elsősorban a családban kell megtörténnie (mert ezzel nem csak tüneti amegoldás). Ha ott nem oldható meg, akkor addig kell kiemelni a családból a gyermeket, amíg a személyiségén változtatni lehet. Ezt segítheti a személyes ismeretség. Törekedni kell a jó kapcsolat kiépítésére és a szimmetrikus viszonyra. Az iskolai kezdeti hátrányokat megelőzendő nagy hangsúlyt kell fektetni az iskola előkészítőre és az iskolaérettségi vizsgálatokra. A fejlesztő óvoda- és iskolapedagógusok alkalmazása nélkülözhetetlen.

A következő tevékenységformákat alkalmazzuk a hátrányok leküzdésére:

- Kiscsoportos foglalkozások szervezése, amelyek eredménynövelő hatással bírnak.
- Szoros kapcsolat a polgármesteri hivatalokkal és a gyermekjóléti szolgálatokkal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.
- Az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése.
- Differenciálás, kooperatív tanítás - tanulás
- Nívócsoportos oktatás,
- Iskolaotthon
- Képesség szerinti felzárkóztató órák és foglalkozások.
- Napközi otthon.
- A nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai.
- A családlátogatások.
- A szülők és a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése.
- A diákétkeztetés.

- Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége.
- A tankönyvvásárláshoz nyújtott támogatások, tartós tankönyv felvétele a könyvtárból.
- Étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott támogatás.

Pedagógusaink folyamatosan közreműködnek a tanuló fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében és feltárásában. A tanuló anyagi veszélyeztetettsége esetén eljárás indítási kötelezettségünk van a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás ügyében.

VIII. Képességbontakoztató és integrációs felkészítés

A nevelési – oktatási intézmények működéséről szóló 20/2012. (VIII.31 .) EMMI rendelet két olyan oktatási-szervezési formát tartalmaz, amely támogatással ösztönzi a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált keretek között megvalósuló – a szociális helyzetből és a képességek fejlettségéből eredő hátrányok ellensúlyozását célzó – iskolai nevelésének-oktatásának megszervezését. A rendelet szerint a képesség-kibontakoztató és az integrációs felkészítés külön program alkalmazásával történik.

A program kinyilvánítja az egyéni különbségekre alapozott nevelés kialakításának szükségességét. Kiindulópontja, hogy a tanulók közti különbségek rendkívül sokfélék, a személyiség széles dimenzióiban írhatók le. A differenciálás nem azonosítható a felzárkóztatással és a tehetségneveléssel, a differenciálás nem a tanulási eredményesség szintjeihez igazodik. a differenciálás mindenki számára saját komplex személyiségstruktúrájának leginkább megfelelő, számára optimális fejlesztés biztosítását jelenti, figyelembe véve előzetes tudását, annak gyengébb és erősebb területeit, a tanuló igényeit, törekvéseit, érdeklődését, személyiségének rá jellemző vonásait, speciális erősségeit és gyengeségeit. A nevelés, az oktatás igazodik a gyermekhez, s ez azt jelenti, hogy igazodik ahhoz a közeghez, amelynek a gyermek része.

IX. Egész napos iskola

A nemzeti köznevelési törvény 4.§.(3) határozza meg az egész napos iskolaszervezési formát. A 26.§.(3) szerint a Pedagógiai Program tartalmazza ennek szervezési kereteit és nevelési-oktatási programját.

Intézményünk a szülők igényeinek alapján (szülői beleegyezéssel) lehetőséget ad az iskolaotthonos nevelésre. Az indítandó osztályok számát az igényektől tesszük függővé.

A délelőtti időszávon kívül a nevelő-oktató munka még délután is folyik. Így megvalósul a nevelés-oktatás egysége. A tanulókkal 2 pedagógus párban dolgozik, szoros együttműködésben. A nyújtott tanulási idő kiegészül szabadidős tevékenységekkel, amely által lehetővé válik a tanítási órák anyagának begyakoroltatása.

A tanítási órák száma tantárgyanként megegyezik a hagyományos rendben tanuló osztályokéval. Ennek a rendszernek számos előnye van a hagyományossal szemben, az egyik legfontosabb, hogy a tanulók igen alaposan el tudnak mélyülni az adott tantárgy témáiban, melynek határai természetesen nincsenek megszabva, amennyiben kapcsolódnak más tárgyakhoz is. A tananyag feldolgozásának módja mindig alkalmazkodik az adott témához, a gyerekek készségeinek fejlettségéhez és az életkori sajátosságaihoz.

Célok és feladatok

Az egész napos foglalkoztatás rendszere az iskolai nevelő-oktató munkánknak szerves része. Fő feladata, hogy a tanórai és a tanórán kívüli nevelő hatások egységes rendszerré váljanak. Ennek érdekében az egész napos iskola osztályban dolgozó pedagógusok a nevelőmunka tervezésében és megvalósításában szorosan együttműködnek egymással és a szülőkkel.

Az egész napos iskola célja elsősorban a tanulási illetve szabadidős tevékenység szervezése, irányítása.

Hozzájárul, hogy az egész napos foglalkoztatásban részesülő gyerekek életkoruknak megfelelő szinten sajátítsák el és gyakorolják az egészséges, kulturált életmód szokásait;

-legyenek képesek társas kapcsolataik kialakítására, a társakkal való együttműködésre;

-legyenek képesek a képességeiknek megfelelő önálló tanulásra, önművelésre;

-legyenek képesek szabadidejük személyiségfejlesztő, önálló felhasználására.

Általános fejlesztési követelmények:

- Egészséges fejlődés segítése
- Az iskolaotthonos nevelés segítse elő a helyes higiéniai, testápolási, tanulási és szabadidős szokások; az egészséges fejlődéshez szükséges mozgás, testedzés gyakorlatának; a helyes napirend szerinti életvitel kialakítását.
- Az alkalmazott munkaformák ösztönözzék a gyerekek társas, közösségi kapcsolatainak kialakulását; biztosítsák a gyakorlat megszerzését a felelősi munkáik vállalásában és teljesítésében, önkiszolgáló munkában; tegyék lehetővé a hagyományok, szokások kialakítását.
- A pedagógus vezesse rá a tanulókat tanulás technikáira, fokozza az önállóságot, indítsa el a tanulókat az önművelődés útján. Segítse a tanulásban problémákkal küzdőket, a sajátos nevelési igényű tanulókat, támogassa a tehetségek kibontakozását.
- Az iskolaotthonos nevelés biztosítsa a szabadidős tevékenységek segítségével a pihenést, az önálló kulturált szabadidőtöltés képességének kialakítását és fejlesztését.
- Élményként éljék meg a gyerekek a különböző szabadidős tevékenységek, az önálló tanulási technikák, egyes tantárgyak sajátos technikájának elsajátítását.

Az egész napos iskola felépítése

A nevelési és oktatási célok, feladatok és követelmények hatékony megvalósítása érdekében nevelőink a tanítási –tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

Alsó tagozatban két tanító irányításával, történik a közismereti és készségtárgyak tanítása. Gyermekeink kiegyensúlyozottak, nyugodtak. Egy-egy területtel mélyrehatóan foglalkozhatnak, nem kell megszakítani a megkezdett tevékenységet. A délelőtti és délutáni tanítás közötti időt tartalmas tevékenységekkel töltjük ki (néptánc, sport, felzárkóztatás, könyvtárlátogatás, kiállítások megtekintése,).

Ez az oktatási forma biztosítja, hogy a tanulók egyenletes terheléssel alaposan elvégezzék napi feladatukat, így nem szükséges az otthoni tanulás. Csak a hét végén viszik haza táskájukat, így biztosítjuk, hogy a szülők folyamatosan figyelemmel kísérhessék gyermekük iskolai munkáját, fejlődését.

Tervezésnél legfőbb szempontunk, hogy a szabad idő biztosítsa a tanulók pihenését, mozgásigényük kielégítését, egyéni érdeklődésük kibontakozását.

Lehetőség szerint az osztályfőnökkel töltsék az ebédidőt, a pihenés egy részét, legyen lehetőségük átbeszélni a napi eseményeket, problémákat kötetlen formában. Fontosnak tartjuk, hogy a szabad idős tevékenységek vezetésében a tervszerű nevelői kezdeményezés párosuljon a gyerekek választásával, képessé váljanak szabad idejük (fejlődésük szempontjából kedvező) önálló felhasználására.

Az egész napos iskola szervezése

- A pedagógusok irányítják a felkészülést a tanítási óráikra, így rendszeresen szerezhettek tapasztalatokat tanítási óráik hatékonyságáról. Nagyobb az esély arra, hogy a tanítási folyamat egységessé váljék.
- A tantárgyak megosztása a két vagy több nevelő közös együttműködése, döntése alapján történik.
- A napirend, ill. órarend kialakításának az a legcélszerűbb változata, amelyben a magyar, matematika, környezetismereti/természetismereti tantárgyak tanítási órái délelőttre kerülnek. Ez a tantárgyi rendszer óraszámából és a napközis tevékenység óraszámából tevődik össze.

Belépő tevékenységek:

Az iskolaotthon tanórán kívüli szabadidős tevékenysége a következőkből tevődik össze:

- önálló tanulás (tanulás-irányítás, házi feladat készítése),
- heti értékelés (felelősi munkák számonkérése),
- kulturális foglalkozások és manuális tevékenységek, kreatív műhely foglalkozásai (báb, tánc, zene, kézműves),
- játék, sport, testnevelés, séta (A játék, sport, testnevelés, séta szabadidős tevékenységek során biztosítjuk a tanulók mindennapos sporttevékenységét.)

Önálló tanulás célja, feladata

Az egész napos iskolai rendszer feladata biztosítani, hogy a tanítási órákra valamennyi gyermek az iskolában készüljön fel képességeiknek megfelelően. Segítse elő a hatékony tanulási technikák elsajátítását, továbbá hogy a tanulók képesek legyenek az önálló tanulásra. Az egész napos nevelés járuljon hozzá az önművelési igény kialakításához, elmélyítéséhez, segítse elő, hogy a tanulók képesek legyenek önálló ismeretszerzésre.

Az egész napos iskola az 1.-és 4. évfolyamon működik. Az átmenet megkönnyítésére 5. évfolyamtól délutáni napközi keretein belül mélyítik el a számukra előírt tananyagot.

X. Az iskola egészségnevelési programja

X.1. Egészségnevelési program

Törvényi feltételek

Az I. Nemzetközi Egészségfejlesztési Konferencia közreadta az „Egészséget mindenkinek 2000-re és azon túl is” című chartáját. Ebben újfajta népegészségügyi mozgalmat sürget.

A NAT értelmében az egészségnevelés a közoktatás kiemelt fejlesztési feladata, melynek az iskolai oktatás valamennyi elemét át kell hatnia, elő kell segítenie a tantárgyközi kapcsolatok erősítését, a tanítás-tanulás szemléleti egységét, a tanulók személyiségének fejlődését

1.2 Az egészségnevelés folyamata, célja

Az egészségfejlesztés az a folyamat, amely lehetőséget teremt, és képessé teszi az embert arra, hogy egyre fokozódóbb kontrollt szerezzenek saját egészségi állapotuk felett, és ezáltal képessé váljanak annak javítására, alakítására. Az egészséget, mint a mindennapi élet erőforrását, nem pedig, mint életcél kell értelmezni. Az egészségügyi ágazat önmagában nem tudja biztosítani a feltételeket: a stratégiákat és programokat az egyes országok és régiók helyi igényeihez és lehetőségeihez kell igazítani. Figyelembe kell venni az eltérő társadalmi, kulturális és gazdasági igényeket és lehetőségeket.

A világ, a nemzetek, a régiók és közösségek általános vezérelve az, hogy támogatni kell a kölcsönös gondolkodást, örködni kell egymás, közösségeink és természeti környezetünk felett. Természeti kincseink megőrzését, mint globális kötelezettséget kell hangsúlyozni az egész világon. Az egészségfejlesztés támogatja az egyéni- és társadalmi fejlődést, az információval való ellátást, az egészség érdekében végzett nevelés és az életvezetéshez szükséges készségek és képességek fokozása révén. Ezáltal növeli az emberek előtt megnyíló lehetőségeket a saját egészségük és környezetük feletti fokozottabb ellenőrzés gyakorlása és az egészség szempontjából kedvező alternatívák választása terén.

Nagyon fontos lehetővé tenni az emberek számára az élethossz végéig való tanulást, hogy felkészüljenek az élet valamennyi szakaszára, és hogy megállják helyüket krónikus betegség vagy sérülés esetén is. Ezt mind iskolai, mind otthoni, mind munkahelyi, mind közösségi környezetben elő kell mozdítani az oktatási, szakmai, önkéntes és üzleti alapokon működő szervezeteken keresztül és magukban az intézményekben is.

Az egészséget az ember teremti és éli meg mindennapi élete díszletei között, ott, ahol tanul, játszik, dolgozik. Az egészség azáltal keletkezik, hogy az ember törődik saját magával, másokkal, hogy képes döntéseket hozni és életkörülményeit kézben tartani, továbbá azáltal, hogy a társadalom, amelyben él, olyan feltételeket teremt, amelyek lehetővé teszik az egészség elérését valamennyi tagja számára. Fel kell lépni az erőforrásokkal való visszaélés,

az egészségtelen életkörülmények és környezet, a nem megfelelő táplálkozás ellen. Rá kell irányítani a figyelmet az olyan népeségügyi kérdésekre, mint a szennyeződés, a lakás- és foglalkozási ártalmak, lakás- és település-egészségügy.

Lehetővé kell tenni, hogy megőrizték maguk, családjuk, barátaik egészségét és elfogadják a közösséget, mint a jól-léttel kapcsolatos szószólót.

Magyar Törvényi előírások erre a területre folyamatosan változó és sokrétű szabályozást alkotnak, amelyeket munkánk során figyelembe kell vennünk.

Helyzetelemzés

Az iskolára nagy feladat és felelősség hárul a felnövekvő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Minden tevékenységével a holisztikus egészségfejlesztési modell szerint szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését

Az egészségnevelésben alapvető szemléletváltásra van szükség: az eddigi tiltó, figyelemirányító módszerek helyett – hiteles szavakkal – vonzónak találtatni az egészséges állapotokat.

Az egészséges életmódra nevelés nem csak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is nevel

A cél: vonzó alternatívákat nyújtani és építeni a diákoknak az egészséges életstratégiák kialakításában.

Ehhez nagyon fontos a megfelelő iskolai mentális légkör kialakítása. Ennek tényezői:

- korszerűbb, újszerű megfogalmazások
- döntési képesség (nemet mondani tudás) kialakítása
- felelősség átéreztetése
- a család és iskola kapcsolatának megerősítése – megfelelő közös programokkal
- jó tanár – diák illetve diákok közötti viszony kialakítása A tagintézmények tisztában vannak a környezet elvárásaival, megfogalmazták teendőiket.

Intézményünk fontosnak tartja, hogy tagintézményei ezt a munkát továbbra is folyamatosan végezzék el saját területükön, és a pedagógiai program felülvizsgálata idején készítsenek új helyzetelemzést. Alkalmazzanak ehhez különböző módszereket.

Az ajánlott kérdőíves módszerrel próbáljanak választ kapni [szülőktől (SZMK), iskolaigazgatótól, tagintézmények vezetőitől, egészségnevelésért felelős koordinátoroktól, iskolai védőnőktől, iskola és gyermekorvosoktól, ÁNTSZ munkatársaitól, iskolatitkároktól és olyan tanároktól, akik egészségnevelést tanítanak] az iskola kapcsolatairól, nevelés, oktatás milyenségéről az iskolai mentálhigiénés szempontból.

A kérdőív témakörei

- Az iskolai közösség tagjainak önértékelése.
- Kapcsolatok alakulása az iskolában.
- A társas-szabályok kialakítása az iskolában.
- Oktatás – tanítás.
- Iskolai környezet.
- Otthon és az iskola kapcsolata.
- Egészségnevelési tanterv.
- Az iskola, mint egészségmegőrző munkahely.
- Az iskola pedagógiai programja és az egészségnevelési tanterv összhangja.
- Partneri viszony külső szervezetekkel és támogatókkal.

Az iskola egészségnevelési céljai

Az alapvető célt a tagintézményenként végzett helyzetelemzés adja meg. A tanuló egészséges fejlődését kell szem előtt tartani.

Céljaink:

- A rendelkezésre álló eszközeinkkel és kidolgozott módszereinkkel elősegítjük a tanulók, a tantestület és a technikai dolgozók egészségének a védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Iskolánk egészséges környezetet, egészségnevelést és iskolai és munkahelyi egészségügyi szolgáltatásokat biztosít, minden tanulójának, dolgozójának.
- A tanulók önálló, felnőtt életükben legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni.
- Képesé váljanak egészséges életvitelt kialakítani.
- Képesek legyenek a konfliktusokat megoldani.
- Tisztában legyenek a fogyasztóvédelmi és bűnmegelőzési ismeretekkel.
- Alakuljon ki a tanulóiban a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartás.
- Készüljenek fel a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.
- Szerezzenek ismereteket az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, az utasbalesetek elkerülésének módjaira.
- Az intézmény együttműködik a térség és településeinek szakembereivel, bekapcsolódik a gyermekek egészségnevelését biztosító programjaiba.
- Kiemelt jelentőséget adunk az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének.

- Az iskola pedagógusai és közösségei teret adnak a társas támogatásnak, a lelki egészségfejlesztésnek és a tanácsadást biztosító programoknak.
- Olyan nevelési-oktatási gyakorlatot folytatunk, amely figyelembe veszi a gyermekek és a dolgozók jóllétét, méltóságát, lehetőséget teremt a siker eléréséhez.
- Törekszünk arra, hogy segítsük tanítványainkat, a velünk kapcsolatban álló családokat, foglalkoztatottjainkat az egészségük megőrzésében.

Egészségnevelési programunk

Tisztában vagyunk azzal, hogy az egészségi állapotot a genetikai tényezők, a környezeti tényezők, az életmód és az egészségügyi ellátórendszer működése határozza meg. Programunk azokon a területeken, ahol konkrét ráhatásunk van, konkrét feladatokat határoz meg.

- Az iskolát a szocializáció színtereként használjuk.
- Érdemi hatást kívánunk gyakorolni az iskola-egészségügyi ellátás minőségére és az életmódra.
- Megragadunk minden iskolai és iskolán kívüli lehetőséget céljaink megvalósítására.
- Felhasználjuk a tantervekben lévő lehetőségeket, a közösségi színtereket, a szabadidős programokat, a családdal bevonásával tartott rendezvényeinket az egészségnevelésre.
- Anyagi lehetőségeink függvényében, külső támogatók bevonásával, felnőtt és gyermek közösségeink mozgatásával éves program szerint fejlesztjük, alakítjuk az intézmény, tagintézmények fizikai-tárgyi környezetét.
- A minőség-fejlesztési munka eredményeit felhasználva, hivatásunkat gyakorolva kedvezően alakítjuk az iskola pszichoszociális környezetét.
- Változatos kommunikációs formákat felhasználva (osztályfőnöki óra, fogadóóra, kirándulás, iskolaújság, rendezvények stb.) bővítjük az egészséggel kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézségeket, és megadjuk az ez irányú tanulási lehetőségeket.

Intézményünk középtávú egészségnevelési programja

A program megvalósításáért az intézmény és a tagintézmények vezetői felelősök.

A) Az iskola pedagógiai rendszerébe az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges elemek beépüljenek:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete,
- egészséges testtartás, a mozgás fontossága,
- a mindennapos testnevelés
- értékek ismerete,

- étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe,
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat,
- a barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben,
- személyes krízishelyzetek felismerése, és a kezelési stratégiák ismerete, - a tanulás és technikái,
- idővel való gazdálkodás szerepe,
- a rizikóvállalás és határai,
- a szenvedélybetegségek elkerülése,
- a tanulási környezet alakítása,
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége.

B) A pedagógusok a napi gyakorlatban kezeljék és közvetítsék a pedagógiai rendszerben foglaltakat. Mutassanak példát saját életvitelükben.

C) A tagintézményi környezet, a tárgyi feltételek, az étkezés körülményei feleljenek meg az előírásoknak és a törvényeknek, biztonsági feltételeknek:

- osztálytermek berendezése,
- osztálytermek világítása,
- étkezés körülményei,
- élelmezés szakszerűsége,
- a tagintézmények környezetének parlagfűtől való mentesítése.

A program megvalósulásának nyomon követése, részprogramok kidolgozása, kétévente történő helyzetelemzés.

E) Az osztályfőnökök foglalkozzanak kiemelten a következő témákkal:

- egészséges táplálkozás,
- szenvedélybetegségek,
- szexuális felvilágosítás-nevelés, családtervezés alapjai, AIDS és drogvédelem,
- testi higiénia,
- betegség és a gyógyulást segítő magatartás, elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat,
- környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés),
- személyes biztonság, balesetvédelmi rendszabályok megismerése és alkalmazása
- testedzés, a mozgás, a helyes tartás.

F) Pedagógusok a mindennapi munkában tartásuk fontosnak

- az osztálytermek szellőztetését,
- a termek dekorálását és a hulladék gyűjtését,
- minden tanórán a mozgás lehetőségének biztosítását,

- a leterhelés fokozatosságát,
- az ülésrend átalakítását,
- az egyéni adottságokat (rövidlátás, hallási zavar, gyógyszerhasználat, hiperaktivitás, stb.)

G) Az intézmény, tagintézmények technikai dolgozói nagy gondot fordítsanak a tisztaságra, a fertőzések elkerülésére, a gondozott környezet kialakítására.

Az egészségnevelési program megjelenési formái az intézményben:

- a. Pedagógiai Program, helyi tanterv idevonatkozó részei
- b. Törekvés megfelelő partneri viszony kialakítása
  - Védőnő
  - Iskolaorvos
  - Fogorvos
  - ÁNTSZ
- c. osztályfőnöki tanmenet keretében
- d. egészségnevelési modulok, tantárgyi koncentrációk, Diáksportkörü foglalkozások
- e. Elsősegélynyújtó szakkörök
- f. Tagintézményi hagyományok ápolása (salátanap, madarak és fák napja, stb.)
- g. Környezettudatos magatartás kialakítása
  - osztálydekoráció – gyermekek számára fontos az osztályterem díszítése, mert maguk alakítják a saját munkahelyi légkörüket,
  - biztonságos, igényes iskolakörnyezet kialakítása,
  - rendszeres hulladékgyűjtés,
- h. A témához kapcsolódó pályázatokban való rendszeres részvétel
- i. Szaktárgyi órák témafeldolgozása
- j. Napközis foglalkozások
- k. Kirándulások, rendezvények, programok

1.3. Egészségnevelési részprogramok és a kidolgozás követelményei

Intézményünk a következő években több egészségnevelési részprogramot kíván megvalósítani:

- egészséges személyiségfejlődés elősegítése,
- egészséges táplálkozás,
- dohányzás, alkoholfogyasztás és kábítószer használat megelőzése,
- hátrányos helyzetűek és sajátos nevelési igényű gyerekek integrációja,
- iskolán belüli bántalmazás, megalázás megelőzése,
- mindennapos testmozgás biztosítása.

A részprogramok kidolgozásának követelményei:

- konkrét és reális cél,
- életkori sajátosságok figyelembevétele,
- szakemberek által elfogadott legyen,
- vegye figyelembe az iskola lehetőségeit,
- a feladatokat tagoltan rögzítse,
- tartalmazza a módszertani elemeket,
- határozza meg a szükséges forrásokat,
- jelölje ki a határidőket és nevezze meg a felelősöket

Célunk, feladataink

Cél:

- az egészségfejlesztés folyamatában tanulónk képessé váljanak arra, hogy saját egészségüket felügyeljék és javítsák,
- pedagógusaink számára meghatározó legyen az egészségfejlesztő gondolkodás és ennek továbbadása,
- a tanulók legyenek tisztában döntéseiknek és tevékenységüknek milyen következményei vannak az egészségre nézve.

Feladataink:

- egészségfejlesztő iskolai környezet megteremtése,
- egészségfejlesztő közösségi tevékenység megvalósítása,
- szemléletváltás kialakítás az egészségügyi szolgáltatásokban,
- az iskola egészségfejlesztési programjának működtetése,
- az egészségfejlesztés folyamatát ez együttműködésre építjük,
- az egyén bevonásával megvalósítani céljainkat

1.4. Egészség, egészségfejlesztés

Az **EGÉSZSÉG** a fizikai, szellemi, szociális, érzelmi, értelmi, egyéni (szakmai) jóllét állapota.

Az egészség:

- alapvető emberi jog,
- biztosítása és fenntartása egyéni és társadalmi cél,
- megléte: a hosszú távú társadalmi és gazdasági fejlődés egyik döntő feltétele.

A magyar lakosság egészségi állapotának mutatói (pl. demográfiai trendek, halálozási okok, drogfogyasztás stb.) egyértelműen jelzik, hogy ezzel a joggal nem élünk, nem vagyunk

egészségesek. A negatív irányú változások okai különböző tényezőkben rejlenek (genetikai, környezeti). A környezeti nevelés része az egészségnevelés. Az ember külső- és belső környezete közötti harmónia alakítása, helyreállítása az egészségnevelés központi feladatává vált.

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztő szervezetfejlesztés, az önségítés feladatait, módszereit.

Országos helyzetkép

Az utóbbi években széleskörű egészségnevelési prevenció tevékenység indult meg. A magyar emberek életvitelének alakulásában az ismeretanyag nem meghatározó tényező. Ennek egyik oka, hogy az egészség nem kapja meg a megfelelő rangot. Az egészséggel kapcsolatos információ szükséges, de nem elégséges feltétele az egészséges életvitel, életmód alakulásának.

Világosabb a helyzet az iskolai egészségnevelés területén. A NAT-ban az egészségnevelést – kerettantervi jellege miatt – egyetlen műveltségi terület sem sajátíthatja ki, ugyanakkor eredményes megvalósításához számtalan problémát kell megoldani.

1.5. Egészségfejlesztés területei

Intézményünkben felhasználjuk a hazai kidolgozott programokat. Tisztában vagyunk azzal, hogy az iskola az egészségfejlesztés legfontosabb színtere. A nyolc év alatt érdemi hatást tudunk a tanulókra, személyiségükre gyakorolni és ezt meg is tesszük! Kedvezően kívánjuk kialakítani a nevelés folyamatában az életmódjukat, szokásaikat, életideáljaikat, preferenciáikat.

a) Hiteles, közérthető tájékoztatást adunk az egészséget érintő törvényekről, rendelkezésekről. A nevelők elősegítik az egészséggel, egészségneveléssel kapcsolatos alapvető információk terjesztését. Használjuk a többrétegű és komplex kommunikáció eszközét. A helyi tanterv lehetőségeit, a sajátos nevelő hatások együttesét, a tagintézmények tárgyi környezetét, a pozitív emberi viszonyok rendszerét felhasználjuk az egészségfejlesztés eredményessége érdekében.

b) Világosítsuk meg az egészség komplex fogalmát. Tegyük közzismertté a környezeti ártalmak és az egészségkárosodás közötti összefüggéseket. Legyen tudományosan megalapozott tájékoztatás az ember egészségi állapotát meghatározó tényezőkről.

c) Teremtsünk lehetőséget az egészséges állapot pozitív élményként történő megélésére és bizonyítsuk, hogy az egészséges élet nem keserű lemondások sorozata.

d) Biztosítani kell az egészségnevelés különböző színtereinek (orvosi rendelők, bölcsőde, óvoda, iskola) együttes, azonos pozitív értékrenden alapuló működését. Különösen fontos ez helyileg, az adott körülményeknek megfelelően.

e) Meg kell teremteni a feltételeket az egészségnevelési feladatok megoldásához:

- az óvodában elkezdett testi és mentálhigiénés nevelés folytatása életkornak megfelelően;
- a szenvedélybetegségek megelőzése pl. mentálhigiénés neveléssel (pozitív értékrend, önbizalom, konfliktuskezelői képességek fejlesztése);
- a mindennapos testnevelés biztosítása, a test- és mozgáskultúra fejlesztése, és a testedzés lehetőségének biztosítása;
- egészséges táplálkozási szokások kialakítása, egészséges élelmiszerek iránti igény felkeltése, a közétkeztetésbe való bevezetése;
- az egészséges napi, heti, évszakos ritmus kialakítása;
- szexuális felvilágosítás (fertőző betegségek, nemi úton terjedő betegségek megelőzése);
- beteg társaik elfogadása és segítése;
- kisállattartási, állatgondozási alapismeretek, egészségügyi vonatkozásaik;
- növényfaj ismeret bővítése gyógyhatású, mérgező, allergiát kiváltó fajok megismertetésével.

f) Össze kell gyűjteni a korszerű, hatékony egészségnevelési módszereket (interaktív, személyiségközpontú oktatási, nevelési módszerek alkalmazása, drámapedagógiai elemek beépítése stb.)

g) Segítsük a tájékozódást a médiatermékek, reklámok világában. Szorgalmazni kell az egészségre káros szokások és anyagok reklámozásának betiltását.

h) Segítsük a mindennapi élet döntései során az egészségesebb lehetőség kiválasztását. Közismertté kell tenni, hogy mindenkinek alapvető emberi (gyermeki) joga, hogy egészséges legyen.

i) Nagy gondot fordítunk a lelki egészség védelmére. Tisztában vagyunk azzal, hogy az alternatív örömszerzési formákkal (dohányzás, alkohol, drog) szemben a valós boldogság igényét kell állítanunk. Tagintézményeink tantestületeiben jelentős helyet kap a mentálhigiénés szemlélet.

Egészségfejlesztési csoportok a tagintézményekben

Intézményünkben egészségfejlesztési csoportok működnek, amelynek tagjai (intézményi sajátosságokat figyelembe véve): intézmények vezetői vagy az igazgatóhelyettesek, egészségnevelő, iskolai drogügyi koordinátor, iskolai Vöröskereszt Csoport vezetője,

iskolaorvos, iskolafogász, védőnők, testnevelők, szabadidő-szervező és könyvtáros, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnöki munkaközösség vezetője.

Feladatuk:

- egészségstratégia kidolgozása,
- a fejlesztési programok nyomon követése, segítése, szakmai tanácsadás,
- éves egészségfejlesztési program kidolgozása,
- koordináció az egészségfejlesztésben érdekelték között,
- információk, tájékoztató anyagok beszerzése a megfelelő szervektől,
- adatfelmérés és minőségfejlesztési tevékenység,

Az egészségfejlesztési csoport tagjainak készen kell állniuk az elsősegélynyújtásra. Feladatuk a gyors megfelelő orvosi ellátáshoz való juttatása a beteg tanulónak. A tagintézmény, egészségi probléma esetén, az iskolatitkáron vagy osztályfőnökön keresztül értesíti a szülőt, és a megfelelő intézkedéseket megteszi.

1.6. Segítő kapcsolatok az egészségfejlesztésben

- **Szülők (család).** Fontos a folyamatos információ-átadás, megfelelő tájékoztatás. Jelentős szerepe van az aktív bevonásuknak a munkák hatékonyságában.
- **SZMK.** Szükséges a támogatásuk megnyerése, mivel jogosítványaik alapján nagy szerepet töltenek be az egészségnevelési program kidolgozásában és megvalósításában.
- **Iskolaorvosok és védőnők.** Intézményeinknek van jogszabályok által meghatározott iskolaorvosa, körzeti orvosa, fogorvosa, védőnői, akik a szűrést és az ellátást az életkorhoz kötődően intézményünkben megvalósítják. Vizsgálatok során követik a testi, érzelmi és intellektuális fejlődést az érzékszervek állapotát. Szűrések során felismerik a krónikus betegségeket, kóros elváltozásokat. Amennyiben helyben nem tudjuk a tanulót elsősegélyben részesíteni, úgy a megfelelő ellátást elvégzik. Közreműködnek a közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve. Az iskola egészségügyi ellátástól várjuk a segítségnyújtást a következő területeken: életmód és betegségek összefüggései, „iskolai diagnózis” a felmérések alapján, megoldási javaslatok adása, segítség a serdülőkori érzelmi, magatartás és életmód, valamint szexuális problémák és krízisek megoldásában, környezet egészségügyi, közegészségügyi és táplálkozás egészségügyi kérdésekben.
- **Gyermekjóléti szolgálat, nevelési tanácsadó, családsegítő.**
- **ÁNTSZ**
- **Rendvédelmi szervek**
- **Önkormányzat Hivatala Egészségnevelés és egészségfejlesztési kommunikáció területei**

- tanóra, napközi,
- szabadidős foglalkozás, sportprogram, szakkör, sportkör, kirándulás, tábor,
- szülői értekezlet,
- szakmai tanácskozás, tréning,
- iskola rádió, tv, újság,
- kortárs csoportos képzés,
- más intézmény, civil szervezet programjához való kapcsolódás,
- prevenciót végző partnerek bekapcsolása iskolai programba,
- írásos tájékoztató szülők felé.

Étkezés az iskolában

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek, fiatalok megfelelő helyen, megfelelő ételeket fogyasszanak a tagintézményekben. Hazánkban kiemelkedően magas a cardiovascularis és daganatos betegségek halálozási száma. Ennek nagyfokú javulását tudjuk elérni a helyes táplálékozással. A gyermek étkezése, a fejlődő szervezet igényei miatt, különös gondot követelnek. Magas a túlsúlyosok aránya.

Iskolai menza és napközi

A tárgyi feltételek tagintézményenként eltérőek, (saját konyha, melegítő konyha, egyéb étkezési szolgáltatás igénybevétele). Arra ösztönözzük a fenntartókat, és mi is keressük a pályázati megoldásokat, hogy az étkeztető helyek a HACCP feltételeknek megfeleljenek.

Tagintézményi feladatok:

- Folyamatosan ellenőrizték az ételek mennyiségét és minőségét, és probléma esetén azonnali jelzéssel éljenek.
- A heti étrend összeállításához véleményt mondjanak.
- El kell érniük, hogy a gyerekek nagy része, de leginkább a veszélyeztetettek az iskolában étkezzenek.
- Figyelünk arra, hogy a pénteki bűnbánati napokat gyermekeink megtarthassák. Biztosítjuk a hús nélküli étkezés lehetőségét.

Iskolai büfé

Több tagintézményünkben működik iskola büfé. Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó eleme annak kínálata. Fontos, hogy ez az ellátás továbbra is megmaradjon. Kívánatos, hogy kínálata bővüljön az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen tejtermék és

gyümölcskínálattal. Fel kell mérnünk, hogy az egészséges táplálkozás érdekében milyen termékeket áruljon. Figyelembe kell venni a minisztérium ajánlásait.

Figyelünk arra, hogy a pénteki bűnbánati napokat gyermekeink megtarthassák. Biztosítjuk a hús nélküli étkezés lehetőségét.

Tízórai

A tanulóknak lehetőséget adunk, hogy tanári felügyelettel nyugodt körülmények között elfogyasszák az otthonról hozott ételleket. Szülői értekezleteken felhívjuk a családok figyelmét a reggeli fontosságára és a tízórai szerepére

1.7. Egészségnevelés tantárgyi programokban

Az egészségnevelés színterei:

- Az élő szervezet működését tekintve fontos tanóra a **biológia**, ahol az emberi test részeiről, feladatairól illetve a betegségek okairól szerezhetnek információkat.
- A *földünk és környezetünk* tantárgy keretében az ember környezete, annak alakítása, a környezetvédelem és annak emberre gyakorolt hatása jelenik meg. A természettel harmóniában élő ember test-lelki egészsége közötti összefüggés ma már vitathatatlan.
- A *magyar nyelv és az irodalom*, valamint a művészetekkel foglalkozó tantárgyak (éneke-zene, tánc, rajz- és vizuális kultúra) főként az esztétika csatornáján, a művészet élményszerző hatásán keresztül hat az emberi szellemre és lélekre. Ezáltal segít egy magasabb, emberhez méltó életminőség, kreativitás kialakításában.
- A *testnevelés és sport* tanórákon az életkornak, fizikai fejlettségnek megfelelő program összeállításával egyrészt a fizikum felépítését, megerősödését szolgálhatják. Másrészt – és ez legalább annyira fontos – igényt alakítanak ki az iránt, hogy a testmozgás az élet állandó és szerves része legyen. Biztosítjuk a mindennapos testmozgást. A mindennapos testmozgás a kerettantervben meghatározott öt testnevelési óra és a játékos testmozgás keretében valósul meg
- *Kémia* órákon elsősorban az egészségkárosító anyagokkal, vegyszerekkel ismerkednek meg, különös hangsúllyal a káros szenvedélyeket okozó szerek hatóanyagaira, és hatásmechanizmusára (nikotin, alkohol), drogok).
- Legmarkánsabban azonban a komplex egészségnevelés az *osztályfőnöki* órákon jelenik meg. Ebben az órakeretben ismertettett témák:

- egészség, életmód szerepe, serdülőkor jellemzői, társas kapcsolatok, káros szenvedélyek;
  - társadalom, csoportok, család, kortársak – mindezek hatása az életmódra;
  - a média szerepe, reklámok, „okos” fogyasztás, társadalmi elvárások, devianciák, megfelelés az elvárásoknak;
  - társadalmi együttélés szabályai, normák, eltérés az elfogadottól (táplálkozás, életmód, szexualitás, bűnözés), önismeret, pozitív gondolkodás;
  - felnőtté válás, pályaválasztás, döntési helyzetek, jövőkép, tervezés.
- Hittan
- „Ép testben, ép lélek”- tartja a mondás.

1.8. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az *elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása* tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- A tanulók személyes felelősségének tudatosítása egészségük megőrzésében
- A másik ember iránti tudatos segítőkészség, felelősségtudat erősítése
- A helyes szakszerű baleseti ellátás fontosságának tudatosítása
- A leggyakoribb gyermekbalesetek és háztartási balesetek esetén a teendők elsajátítása
- A konyhai és manuális tevékenységekkel járó veszélyérzet kifejlődésére, a biztonságra, fegyelmezettségre, megfontoltságra nevelés, az esetleges balesetek ellátásának ismerete
- A tanórákon használt vegyszerek, órai eszközök, villamos energia veszélyeinek tudatosítása, az esetleges balesetek teendőinek ismerete

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

- A tanév első fizika, kémia, technika, testnevelés és osztályfőnöki óráin balesetvédelmi oktatást tartunk. Ismertetjük a tanulókkal mit kell tenni, ill. hogyan kell viselkedni a balesetek elkerülése érdekében és mi a teendő adódó baleset esetén.
- Kémia órákon, ha veszélyes anyagról tanulunk ismertetjük annak veszélyeit és az esetleges elsősegély-nyújtási teendőket.
- Fizika órákon oktatjuk, hogy mi a teendő áramütés esetén.

- A 6-os természetismeret órák egészségügyi témakörében a leggyakoribb gyermekbalesetek és háztartási balesetek említése során a fő hangsúly a megelőzésen van. A tanulókat azonban megismertetjük azzal is, hogy **mi a teendő pl.:**
  - égési baleseteknél
  - ájulásnál
  - vérzéseknél
  - sebek ellátásánál
- Technika órákon a következő egészségmegőrzéssel kapcsolatos témák kerülnek elő:
  - A biztonságos munkavégzéshez szükséges munkafogások megismerése, kéziszerszámok, eszközök célszerű, balesetmentes használata
  - Az ételkészítések során a forró vízhez, forró anyagokhoz, eszközökhöz kapcsolódó baleseti veszélyek elhárításának gyakorlása, mi a teendő adódó baleset esetén
    - Élelmiszer higiénés szabályok megismerése
    - Kémiai, biológiai és tűzvédelmi szempontból veszélyes anyagok tárolására, veszélyeivel kapcsolatos szabályok megismerése
    - Az embert érő természeti eredetű hatások (pl. leégés, napszúrás, kihűlés, allergia, kullancs és rovarcsípések) esetén a veszéllyel járó helyzetek felismerése, teendők a megelőzés érdekében illetve károsodás esetén
    - Tennivalók közlekedési balesetek esetén. Az elsősegélynyújtás feltételrendszere, helyzetfelismerés és -biztosítás, segélyhívás.

1.9. A mindennapos testedzés programja

Cél:

- a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel
- a tanulóknak életemévé váljon a mozgás

Tagintézményeinkben Iskolai Sportkörök, egyesületek működnek. A sportköröknek éves munkaterv szerint kell tevékenykedniük. Munkatervük az iskolai munkaterv része. Intézményünk a sportkörök részére biztosítja a meghatározott óraszámokat.

A köznevelési törvény kötelezettséget adott a mindennapi egészségfejlesztő testmozgásra. A jogszabályi feltételek a törvény 27. § (11), az 97.§ (6) bekezdésében, valamint a kormányrendelet kereteiben található.

Mindezek azt szolgálják, hogy a modern kor és technológiai mozgásszegény életmódja mellett is lehetőséget találjunk a mozgásra. A mozgás hiánya a fizikai képességek, majd később a szellemi teljesítmények romlásához vezet.

Feladataink a mindennapos testmozgás biztosítása terén:

- Minden gyereknek minden nap biztosítjuk a mozgás lehetőségét.
- Minden testnevelés órán és minden testmozgási alkalomkor megtörténik a keringési és légzőrendszer megfelelő leterhelése.
- Minden testnevelés órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légzőtorna.
- A testnevelés tananyag egészségben a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittség mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire.
- Arra törekszünk, hogy minden testnevelés óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- A testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás programban.
- A testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is tanítson meg.
- A testmozgás-program játékokat is tartalmaz.

Testnevelés és a mozgás lehetősége intézményünkben

Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszhető. Arra törekszünk, hogy tagintézményeink tárgyi és környezeti feltétele javuljon, ahhoz, hogy a testnevelésre és a mozgásra megfelelő körülmények alakuljanak ki. Az intézmény minden pályázati lehetőséget megragad, és a fenntartókkal való egyeztetések során ösztönzi azokat e területen lévő feltételek bővítésére, javítására, megteremtésére az úszásoktatás bevezetéséhez.

Gyógytestnevelés („játékos gerinctorna”)

Egyrészt a testnevelési óra keretébe beépítjük a tartásjavító tornát. Erre alkalmas az óra eleji bemelegítés első 10 perce, gimnasztikai gyakorlatok, bordásfal gyakorlatok.

A szakorvosi szűrést követően, a törvényi rendelkezéseket betartva, minden tagintézményünkben megszervezzük a gyógytestnevelés foglalkozásokat.

Napközi

Napközis foglalkozásokon kötelező a mozgás, az udvari játék, egészségfejlesztő testmozgás biztosítása a helyi tantervben előírt időbeosztásban.

Órán kívüli sportfoglalkozások

A tagintézményekben testnevelés órán kívül sportköri foglalkozásokat, tömegsportórát, szakköröket tartunk hetente (a törvényi előírásokat a minimumnak tekintve). A természetet kedvelő gyerekek az osztályokkal évente több túrán vehetnek részt. Az egynapos gyalogtúrákon megismerhetik az ország természeti szépségeit is. Ez a testnevelési és a környezeti nevelés egyik fontos találkozási pontja. Intézményünkben a mindennapos testnevelés keretében szervezett táncoktatás (népi) zajlik.

Sportrendezvények

Tagintézményeink hagyományaikhoz híven részt vesznek a helyi, megyei és országos sportversenyeken. Intézményünk megszervezi a tagintézmények közötti versenyztetés lehetőségét. Ösztönözzük, hogy tagintézményeink részt vegyenek megyei és országos sportprogramokon.

Nyári táborok és túrák

Tagintézményeink pedagógusai és osztályai használják ki az intézményhez kapcsolódó táborok, erdei iskolák, osztály és egyéb keretben megszervezett kirándulások, túrák lehetőségeit.

XI. ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉS PROGRAMJA

Jogi háttér

A 2020-as kormányrendelettel módosított Nemzeti Alaptanterv (Nat) értelmében a környezettudatosságra nevelés a közoktatás kiemelt fejlesztési feladata, melynek az iskolai oktatás valamennyi elemét át kell hatnia, elő kell segítenie a tantárgyközi kapcsolatok erősítését, a tanítás-tanulás szemléleti egységét, a tanulók személyiségének fejlődését. Ezek a jogszabályok lehetőséget kínálnak arra, hogy az iskolák megtervezzék környezeti nevelési tevékenységüket.

A környezeti nevelés céljai:

- Olyan tudatformálás, amely a tanulót megtanítja a környezettel való tudatos együtt-élésre, a környezetbarát életvitelre,
- a diákoknál alakuljon ki az életmód, a környezet okos és mértéktartó felhasználása, a környezetkultúra,
- a tanítványok teljes személyiségére kell hatni, amelyhez a tanulás átfogóan széles körben való értelmezése szükséges,
- a környezet iránti felelősség, minden élő iránti tisztelet, a mindennapi életvitel értékrendjében az ökológiai szemlélet megalapozása és fokozatos kialakítása.

- Ökoiskola cím elnyerése, megtartása

Célok eléréséhez szükséges készségek:

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,
- szintetizálás és analízis,
- problémaérzékenység, integrált megközelítés,
- kreativitás,
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás,
- konfliktuskezelés és megoldás,
- állampolgári részvétel és cselekvés,
- értékelés és mérlegelés készsége.

A környezeti nevelés általános pedagógiai szempontjai:

A tanulók maguk élik át a megtapasztalást, a megismerés élményét. Váljon személyessé a megszerzett tudás.

A környezeti nevelés áthatja az összes tárgyat, viszont megjelenik önálló tantárgyként is.

Átszövi az iskola mindennapjait, megjelenik a tárgyi és személyi kapcsolatokban.

A helyi adottságokra épül, emellett a Föld átfogó problémáira is választ keres.

Bevonja a családokat, polgárokat is a nevelési folyamatba.

Felébreszti a segíteni akarást, az együttműködés szándékát. Empátiára, megértésre és szeretetre serkent.

A természetet is tanteremnek tekinti.

Az iskolai élet mindennapjait beemeli a tananyagba.

Környezeti nevelési program keretei

Osztályfőnöki órák ide vonatkozó témái

- Környezetvédelem
- Október 4. - Assisi Szent Ferencnek, a környezetvédők védőszentjének a napja
- Szeptember 22. – Autómentes világnap
- Április 22. - a Föld Napja
- Május 28. - Madarak és Fák Napja
- Június 5. - Környezetvédelmi világnap

Működési szabályzat rendelkezései pl:

- parkosítás
- udvarrendezés
- levél összeszedése
- munkahelyi balesetek megelőzése
- balesetvédelem
- tűzvédelem
- tábor, tanulmányi kirándulások, napközi, előadások, kiállítások
- energiatakarékoskodás
- túraszakkör, természetjárás

Papír-, hulladékgyűjtés

- őszi, tavaszi iskolai program

Minőségbiztosítási program

- elégedettségi mutató a környezettel kapcsolatosan (ki, hogyan elégedett)

Munkahelyi-, osztálykörnyezet kialakítása

- ideális légkör megteremtése
- tisztaság, higiénia
- dekoráció (2 havonta aktuális, DÖK értékelés)
- igény a berendezési tárgyak megóvására
- osztályok versenye kéthavonta az aktualitás jegyében
- nyári tábor
- anyag- és energiatakarékos munkavégzés.

Rövid távú környezetnevelési program

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás és a nevelés valamennyi területén jelenjen meg	A helyi tantervben műveltségi területenként és a tanmenetekben is jelöljük meg a feladatot és a módszereket	Az iskolai életet átfogó környezeti nevelés valósul meg - átdolgozott tanmenetek, több környezeti nevelés

		tartalom a tanórákon, - változatosabb módszerek
Tantárgyközi kapcsolatok erősítése	Projektek kidolgozása – esetleg külföldi testvériskolával (szelektív gyűjtés, takarékoskodjunk energiával)	Ismeretek összekapcsolása, egyre több tanuló részvétele a projektekben, gyermekek öröme
A pedagógusok, felnőtt dolgozók és szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles szereplői	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek a témában	A felnőttek rendelkeznek mindazon ismeretekkel, személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság során mintaként szolgálnak. Egyre több tanár vesz részt a környezetkímélő programokon.
Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése	DÖK tisztasági őrjárat. Szelektív gyűjtés és tárolás. Helyes vásárlói szokások kialakítása. Nagyobb odafigyelés a takarításra.	Iskola tisztasága javul. Szelektív hulladékkezelés. Kevesebb elszállított szemét.
Takarékosság vízzel, villannyal, fűtéssel.	Rendszeres és alkalmi ellenőrzések. Mérések és számítások, következtetések. Eredmények közzlése.	Nem lesz nyitva hagyott csap, lekapcsolatlan villany, ok nélkül kinyitott ablak. Csökken az iskola energia és közmű költsége.
A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák értékeket, problémákat és ápolják a	Kirándulás a település környékén! Kutatómunka, helyi pályázatokon részvétel.	Jobban szeressék, óvják a gyerekek környezetüket. Kötődjenek lakóhelyükhöz, ismerjék a természeti

hagyományokat.	Előadásokon, kiállításokon, vetélkedőkön való részvétel.	szépségeket és a népi hagyományokat
Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői	A kert ápolása osztályonként, faültetés, madáretetés, iskola környékének rendben tartása.	Morálváltozás. Beszélgetés osztályfőnöki órán, kiránduláson a szülőföld értékeiről.
		Kötődjön jobban hazához, szülőföldhöz.
Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét – megalapozva az élethosszig tartó tanulást	Virágok elhelyezése a termekbe és ápolása. Folyóirat, könyv, videó, internet hozzáférés ebben a témában a könyvtárban.	Egyre többen vannak a könyvtárban, többen vállalnak kiselőadást. Eredmények pályázatokon és versenyeken.
terjesszük az ökoiskolai szemlélet elterjedését	ökoiskolai kritériumok teljesítése	ökoiskolai cím megtartása

A programok erőforrásai

Az intézmény vezetésének szándéka az, hogy programjaihoz pályázati támogatásokat szerezzen.

A nem anyagi jellegű erőforrások:

- **Pedagógusok.** Az iskola minden pedagógusának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy a környezeti nevelés közös célok alapján, közös szemléletben valósuljon meg, együtt kell dolgozniuk a munkaközösségeknek.

- **Tanulók.** Feladatuk, hogy vigyázzanak környezetükre, az iskola felszerelési tárgyaira, tárasaik épségére és figyelmeztessék diáktársaikat a kulturált magatartásra. A DÖK ebben a munkában kiemelt szerepet kap. A DÖK tevékenységét a segítő pedagógus koordinálja.

- **Diák - Pedagógus** együttműködésben lehet a legtöbb ismeretet elsajátítani. Intézményünkben nagy szerepe van a környezettudatos szemlélet kialakításában a táborozásnak, a hulladékgyűjtési akcióknak, túrázásnak és a kirándulásoknak. A diákok és a pedagógusok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet

létrehozásában és megőrzésében. A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg.

- **Pedagógusok – szülők:** Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. A tanulók az elsajátított viselkedési formákat otthon is alkalmazzák. Az egyes környezeti nevelési programjaink fedezetét (kertépítés, játszótér, kirándulások, tábor) – a lehetőségeket figyelembe véve – a családok maguk is biztosítják.

- **Technikai dolgozók.** Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei a környezeti nevelési programnak. Az iskolai adminisztráció területén csökkenteni kell a papírfelhasználást. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása alapos munkát igényel, a felhasznált tisztítószer környezet kímélőek és egészségre nem ártalmasak. Az iskolai szelektív hulladékgyűjtésben a takarítók aktív közreműködése szükséges.

XI.1.. A környezeti nevelés tantárgyi programjai

A) Általános iskola

Magyar nyelv és irodalom

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását,
- ismerjék meg közvetlen természetes- és mesterséges környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat! (meséket, mondákat, népdalokat és verseket),
- ismerjék meg az irodalmi művekben megjelenő természeti és környezeti értékeket, az ember és a természet közötti harmonikus kapcsolatok kialakulását,
- legyenek képesek irodalmi szövegek alapján problémafelvetésekre, vitára, véleményalkotásra, érvelésre,
- erősödjön esztétikai, erkölcsi érzékenységük,
- tudatosan készüljenek az anyanyelv védelmére, a „nyelvi környezetszennyezés” elkerülésére,
- sajátítsák el a médiumok elemzésének technikáit.

A tanulóknban

- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikációra való törekvés, a jó problémafelvetés, vitakészség, véleményalkotási képesség,
  - növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával,
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével.

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet,
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására,
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete,
- legyenek képesek a globális problémákra megoldásokat keresni a természeti népek példáján keresztül,
- értsék meg az egész világot érintő globális problémákat, és érezzék hangsúlyozottan az egyén, az állam és a társadalom felelősségét és feladatait a problémák elhárításában, csökkentésében.

Hon és népismeret

A tanulók

- ismerjék meg a természet közelben élő, a természetet tisztelő, azt felhasználó, és nem kihasználó paraszti életmód értékeit,
- ismerjék meg a népszokások egészségvédelmi vetületét (ünnepek előtti böjtök).

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek feldolgozásának segítségével,
- legyenek érzékenyek a hazai környezeti problémákra és ismerjék meg a nyelv segítségével más országok hasonló problémáit,
- tudják más népek ilyen irányú tevékenységeit és ismerjék az idegen országok környezetvédelemmel foglalkozó szervezeteit,
- legyenek képesek a környezetvédelmi problémákra önállóan, csoportmunkában, projekt-munkában választ keresni,

- állampolgári felelősségtudatuk fejlődjön.

A tanulóknban

- alakuljon ki és fejlődjön a nemzetközi felelősség a környezettel szemben,
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció képessége, és fedezzék fel ennek lehetőségeit.

Matematika

A tanulók

- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják,
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával,
- tudjanak táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni,
- logikus gondolkodása, a szintetizáló és a lényegkiemelő képessége fejlődjön,
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait.
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- Legyenek képesek reális becslésekre,
- Tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni.

A tanulóknban

- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás,
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket.

Környezetismeret

A tanulók

- ismerjék meg a környezetet megfigyelésekkel, vizsgálatokkal,
- ismerjék meg az élővilág sokszínűségét, az élőlények egyedi, megismételhetetlen voltát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében,
- Ismerjék meg saját testük alapvető felépítését és működését, az egészség megőrzéséhez szükséges életvitel jellemzőit.

Természetismeret

A tanulók

- váljanak képessé a természet jelenségeinek elemi szintű értelmezésére,
- a megismerés komplexitása, egészlegességére törekvés (középpontban az élő és élettelen természet konkrét valósága, a jelenségek, a táj és a környezet áll),
- természettudományos gondolkodás kialakításához megfelelő képességek kialakítása;
- környezet állapota iránti érzékenység fejlesztése,
- ökológiai szemlélet fejlesztése,
- helyes környezeti attitűdök fejlesztése,
- magatartás fejlesztése,
- értékrend alakítása,
- környezettudat fejlesztése,
- felelősségérzet fejlesztése,
- környezet használatára vonatkozó helyes döntések támogatása.

Fizika

A tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára,
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit,
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő, és élettelen közötti kölcsönhatásokat,
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit, és ennek tudatában legyenek képesek megoldást keresni a globális környezeti problémákra,
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat felelősséggel szabad csak felhasználni,
- ismereteik birtokában váljanak tetteik következményeit látó, előregondolkodó állampolgárrá,
- ismerjék meg az alternatív energiahordozókat és forrásokat.

Kémia

A tanulók

- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel,
- törekedjenek a környezettudatos magatartás kialakítására,
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére,
- ismerjék a környezetüket legjobban szennyező anyagokat, törekedjenek ezek használatának csökkentésére,
- ismerjék az emberi szervezetre káros anyagokat és ezek szervezetre gyakorolt hatásait, tartózkodjanak ezek kipróbálásától,
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait.

Földrajz

A tanulók

- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről,
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit,
- értsék meg, hogy a népek eltérő természeti és gazdasági körülményei, hagyományai meghatározzák gondolkodásmódjukat, világszemléletüket,
- értsék meg, hogy a társadalom - földrajzi változások, a felgyorsult fogyasztás a Föld erőforrásainak kimerüléséhez vezet,
- ismerjék meg a globális problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék, szeressék és őrizzék a természeti és az épített környezet szépségeit.

A tanulóknak

- a környezet értékeinek megismerésével erősödjön a környezettudatos életmód iránti igény,
- alakuljon ki az igény a szülőföld cselekvő felfedezésére,
- fejlődjön közösségük, lakóhelyük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvételi készség.

Biológia

A tanulók

- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve mérséklési lehetőségeit,
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket,
- legyenek tájékozottak a földi élővilág sokféleségét, valamint az emberek és biológiai környezetük közötti kapcsolatrendszerrel illetően,
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat,
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére és mérséklésére,
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat.

A tanulóknak

- alakuljon ki ökológiai szemléletmód,
- alakuljon ki a természeti és az épített környezet iránti felelősség.

Egészségtan

A tanulók

- ismerjék meg szervezetük sajátosságait és az életkorral kapcsolatos változásait,
- sajátítsák el az elsősegély-nyújtási technikákat,
- ismerjék fel az empátia szerepét a másik ember megítélésében.

A tanulókat

- ösztönözze a helyes viselkedésmódok és a környezet-egészségvédő szokásrendek kialakítására,
- segítse az önmagukkal szembeni felelősségérzet kialakításában,
- segítse az őket veszélyeztető környezeti, társadalmi tényezők és azok elhárítási módjainak felismerésében.

Ének-zene

A tanulók

- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát,
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait,

- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését a népdalokban,
- vegyék észre a zene közösségteremtő, közösségteremtő szerepét,
- tudják, hogy az élő és az élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek,
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni.

Rajz és vizuális kultúra

A tanulók

- ismerjék meg a természet sokszínűségét, formagazdagságát,
- ismerjék fel a természeti és a művészeti szépség rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit,
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére,
- Tudjanak példákat említeni a népi építészeti, díszítőművészet hazai előfordulásaira,
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát,
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni, melyek a természetről szólnak,
- legyenek képesek a műalkotásokat környezeti nevelési szempontoknak megfelelően elemezni,
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően,
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését,
- tudjanak példákat mondani a környezetvédelmi szempontok szerinti formatervezésre,
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket.

Etika

A tanulók

- legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák,
- tanuljanak meg a természet károsítása nélkül teljes életet élni,
- mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk.

A tanulóknak

- alakuljon ki az a szemlélet, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek,
- alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban,

fejlődjön, szilárduljon meg a társadalmi szolidaritás és igazságosság az egészséges környezetért.

Tánc

A tanulók

- tudjanak improvizálni természeti jelenségeket a tánc és dráma eszközeivel,
- legyenek képesek adott szituáció megfogalmazására tartásképben és mozdulatsorok segítségével (árvíz, erdőtűz, stb.),
- természethez való érzelmi kötődése erősödjön a drámajátékon keresztül,
- sajátítsák el a néptánc elemeit, lássák benne a környezeti nevelési lehetőségeket.

Technika és életvitel

A tanulók

- ismerjék meg az emberi alkotásokban megtestesülő használati, esztétikai, formai és etikai értékeket,
- ismerjék meg a technika okozta környezeti károsodásokat és azok megelőzésének módjait,
- értsék meg a fenntartható fejlődés összefüggéseit és követelményeit,
- ismerjék meg a problémák rendszerét és a lényegét átlátó környezetgazdálkodást,
- sajátítsák el az alapvető biokertészeti ismereteket,
- ismerjék meg az egészséges táplálkozás alapelemeit,
- sajátítsák el a gyógynövények alapvető ismeretét és felhasználási módjait,
- ismerjék meg a komposztálás folyamatát és hasznát,
- ismerjék meg a környezetbarát technikákat és technológiákat,
- ismerjék meg a felhasznált természetes anyagok, az épített környezet jellemzőit,
- sajátítsák el az egészséges táplálkozás, kertészeti alapismeretek, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés alapvető ismerveit.

A tanulóknak

- alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény,
- a civilizáció társadalmi és környezeti vonatkozásainak feltárása révén erősödjön a felelős, környezettudatos beállítottság,
- alakuljon ki a kritikus fogyasztói magatartás.

Digitális kultúra

A tanulók

- legyenek képesek az interneten illetve a szakirodalomban információkat keresni, konkrét, a valós életből vett példákat értelmezni, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni,
- legyenek képesek a számítógép segítségével megszerezhető tudás szűrésére, váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására,
- ismerjék meg az informatikában (pl. az internet-használatban) rejlő környezetvédelmi lehetőségeket,
- használják a világhálót kutatómunkára, ismeretszerzésre,
- futtassanak környezeti elemek megváltozását figyelembevevő szimulációkat és statisztikai tesztekkel,
- rendezzenek környezeti kérdésekről virtuális fórumot máshová járó diákokkal közösen,
- szerkesszenek és nyomtassanak környezetvédelmi újságokat és poszttereket,
- ismerjék meg a távközlési-informatikai berendezések környezetkárosító hatásait,
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket informatikai módszerekkel demonstrálják (számítástechnika alkalmazása, könyvtár-használat, irodalmi hivatkozások),
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére a különféle szoftverek (adatok táblázatos tárolása, kiértékelése, összefüggések vizsgálata, statisztikai módszerek alkalmazása) segítségével,
- a számítástechnikai eszközök használata során valósítsák meg az anyag- és energiatakarékos alkalmazás feltételeit.

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket,
- győződjenek meg a mozgás jótékony hatásairól a különböző szervrendszerek működését tekintve,
- legyenek tisztában azzal, hogy testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében,

- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezet-szennyezés az egészségre veszélyes,
- igényeljék, hogy a sportoláshoz lehetőség szerint természetes anyagokból készüljenek az eszközök, és a tornaszerek,
- sajátítsanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat.

A tanulóknak

- tudatosítsa az egészség és a környezet komplexitását,
- alakuljon ki az igény a higiénés normák betartására,
- segítse az egészséges napi – heti - évszakos életritmus kialakulását.

XII. FOGYASZTÓVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS ISKOLAI FELADATOK

Jogi háttér

Az Egyesült Nemzetek Szervezete 1985-ös Fogyasztóvédelmi Irányelveiben leszögezte, hogy minden állampolgár fogyasztóként a következő alapvető jogokkal rendelkezik:

az alapvető szükségleteik kielégítéséhez való jog

- a veszélyes termékek és eljárások ellen való tiltakozás joga,
- a különböző termékek és szolgáltatások közötti választás joga,
- a megfontolt választáshoz szükséges tények ismeretének joga,
- a jogos panaszok tisztességes rendezéséhez való jog,
- az egészséges és elviselhető környezetben való élethez való jog,
- a kormány irányelveinek meghatározásába és végrehajtásába való beleszólás joga,
- a tájékozott és tudatos fogyasztóvá váláshoz szükséges ismeretek és tudás elsajátításához való jog.

Az Országgyűlés 1997. december 15-én fogadta el a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvényt, melynek első része V. fejezet 17.§-a rendelkezik a fogyasztók oktatásáról.

E törvény írja elő a fogyasztók oktatásának szükségességét a fogyasztóvédelmi jogszabályok megismerése céljából. A törvény szerint a fogyasztók oktatása alapvetően állami feladat, amelyet az oktatási intézmények, a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség és az érdekvédelmi szervezetek együttműködve teljesítenek.

A fogyasztóvédelemről szóló törvénynek, valamint az EU jogharmonizációs követelményeknek is eleget téve megjelenik a fogyasztóvédelem oktatása.

Nemzeti alaptanterv (NAT értelmében a helyi tanterveknek biztosítani kell, hogy az egyes tantárgyak sajátosságaihoz igazodva a tanulók elsajátíthassák a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, felkészüljenek azok gyakorlati alkalmazására. Kiemelt fejlesztési feladat a Nat-ban a felkészülés a felnőtt életre, amelyben a fogyasztói kultúra kialakítása is jelentős szerepet kap.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

—A fogyasztóvédelem célja a fogyasztói kultúra fejlesztése, és a tudatos kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése a tanulóknál.(NAT)

A cél elérését a fenntarthatóság, azon belül a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, elterjesztése és a fenntarthatóságnak a mindennapi életünkben fogyasztóként való képviselése jelenti.

A fogyasztóvédelmi oktatás tartalmi elemei

A tanulók hatékony társadalmi beilleszkedéséhez, az együttműködéshez és a részvételhez elengedhetetlenül szükséges a szociális és társadalmi kompetenciák tudatos, pedagógiailag megtervezett fejlesztése. Olyan szociális motívumrendszerek kialakításáról és erősítéséről van szó, amelyek gazdasági és társadalmi előnyöket egyaránt hordoznak magukban.

Szükséges a társadalmi és állampolgári kompetenciák kialakításának elősegítése, a jogaitak érvényesíteni tudó, a közéletben részt vevő és közreműködő fiatalok képzése. A szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek, mint például a vállalkozási, a gazdálkodási és a munkaképesség szoros összefüggése, az ún. cselekvési kompetenciák fejlesztése. (Nat)

Fogyasztói magatartásunk sokféle hatás mentén, a szociális tanulás útján alakul, fejlődik. A tudatos fogyasztóvá válás és az ennek megfelelő magatartás kialakítása hosszú, sokoldalú folyamat. Ennek során az egyén megismeri a fogyasztási javakat és szolgáltatásokat, megtanulja, hogyan viselkedjen a piaci viszonyok között, hogyan legyen képes fogyasztói érdekeinek érvényesítésére a természeti erőforrások védelme mellett.

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés-oktatás különösen nagy jelentőségű. Mivel ismereteket kell elsajátíttatni, készségeket, hozzáállást, értékrendet kell formálni a fenntartható fogyasztás érdekében, ezért a gyermekkorban elkezdett fejlesztés döntő hatású. Amíg a kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése, addig a kamaszkorban már megjelenik a jogérzék, kellő fejlesztés esetén a jogismeret, a szolgáltatásismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozásismeret is.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélenkebbek, ezért is fontos a szülők, a családok bevonása a nevelési folyamatba.

A napi gazdasági tapasztalatok, a gazdasági élet mind alaposabb és tudatosabb megismerése és megértése segít a fenntarthatóság eszméjének elfogadtatásában. Az emberek sokszor az olcsó, akciós termékeket részesítik előnyben, általában keveset költenek kultúrára, utazásra, erősen differenciálódnak abból a szempontból is, hogy mennyire akarnak, vagy tudnak megtakarítani. E gyakorlattal szemben a fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítását segítheti a korrekt sokoldalú tájékoztatás és információáramlás.

Az iskolai programokban a pszichológiai mozgatókra, és a helyes értékrend alakítására kell a hangsúlyt fektetni. A fenntartható fogyasztás nem annyira tudományos vagy technikai kérdés, hanem inkább az értékek választásával, a tudatos beállítódással kapcsolatos viszony.

Az értékek formálásában lényeges például:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése,
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti értékek védelme.

Fontos továbbá a fogyasztás során:

- a tájékozódás képessége,
- a döntési helyzet felismerése és
- a döntésre való felkészülés.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket e területen való eligazodásra. Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot.

A fogyasztóvédelmi oktatás céljaként megfogalmazott fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése érdekében különösen fontos, hogy az általános és a középiskola befejezésekor a diákok értsék, valamint a saját életükre alkalmazni tudják az alábbi fogalmakat: Tudatos, kritikus fogyasztói magatartás: Olyan viselkedés, melyet a szuggesztív marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, a fogyasztói szükségletek folyamatos mérlegelése, továbbá a felmerülő fogyasztói problémák megértésének, kommunikálásának és megoldásának képessége és készsége jellemez.

Ökológiai fogyasztóvédelem: Az elmúlt években sokan felismerték, hogy a környezeti problémáink túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind pedig fogyasztásunk gyakran ön- vagy csupán vállalati profitcélú volta, mennyisége, valamint annak összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. E szemlélet a környezet szempontjait is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyben ökológiai környezetük megtartására törekednek.

Környezettudatos fogyasztás: kiegyensúlyozottan dinamikus középút az öncélú, bolygónk erőforrásait gyorsulva felélő fogyasztás és a környezeti erőforrásokat nem kizsákmányoló fogyasztás között.

Fenntartható fogyasztás: A szolgáltatások és a hozzájuk kapcsolódó termékek olyan módon történő felhasználása, amely a jelenleginél jobb általános társadalmi életminőséget eredményez, de közben minimálisra csökkenti a természeti források és a mérgező anyagok használatát, valamint a hulladék- és szennyező anyagok kibocsátását az adott szolgáltatás,

illetve termék teljes életciklusa során, annak érdekében, hogy a jövő nemzedékek szükségletei – és egészsége – ne kerüljenek veszélybe.

Preventív, vagyis megelőző fogyasztóvédelem: Amikor a vevő már a kezdet kezdetén érvényesíteni tudja jogait és nincs szükség panaszbejelentésre, bírósági perekre.

A fogyasztóvédelmi oktatás szinterei az oktatásban

Az egyes tantárgyak tanórai foglalkozásaiba jól beépíthetők a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos tartalmak. Technika – áruismeret, a gyártás és a termékminőség összefüggései. Matematika – banki, biztosítási vagy üzemanyag - fogyasztási számítások. Fizika – mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz mérőórák). Földrajz: eltérő fogyasztási struktúrák és szokások. Magyar: reklámyelv, feliratok; a reklám kommunikációs csapdái. Biológia – génmódosított élelmiszerek (GMO), amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás. Kémia – élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk. Informatika – elektronikus kereskedelem (e-kereskedelem), internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia. Történelem – EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története stb. Médiaismeret: a reklám képi nyelve és hatásai. Tantárgyközi projektek: pl. Hogyan készül a reklám? A zsebpénz.

Tanórán kívüli tevékenységek (vetélkedők, versenyek, rendezvények).

Iskolán kívüli helyszínek (piaci séták, üzletek, bankok látogatása).

Hazai és nemzetközi együttműködések (más iskolákkal, állami és civil szervezetekkel, cégekkel).

Az iskola fogyasztóvédelmi működése (az iskola, mint fogyasztó, és mint piac), az ezzel kapcsolatos foglalkozások.

Módszertani elemek

Feladatunk a készségek kialakítása: a kritikus gondolkodás, az egyéni és csoportos döntéshozás és a problémamegoldás. A készségfejlesztésnek tartalmazni kell az egyén és társadalom viszonyáról szóló információgyűjtés, információfeldolgozás, a feldolgozott információk alapján való döntés és végrehajtás módszereit.

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba. Így a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való törekvése is kialakulhat.

A tudatos fogyasztóvá nevelés gyakorlatában a szülők lehetnek a pedagógus legfontosabb segítői és viszont. Amennyiben rendszeresen adunk az áruismerettel, vásárlással, fogyasztói döntésekkel kapcsolatos házi feladatokat, bizonyos idő után segíthetünk abban, hogy a

gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait. Az adatkezelési szabályokat betartva ismereteket gyűjthetünk a családok vásárlási szokásairól. Az információk adott esetben lehetővé teszik azt is, hogy a pedagógus pozitívan befolyásolja a család vásárlói magatartását.

A hagyományostól eltérő tanulászervezési formák alkalmazása, projektprogramok indítása megfelelő keretet teremthet a fogyasztóvédelem oktatásának, a kritikus, független gondolkodás fejlesztésének.

Fontos hogy a diákok e módszereket minél többször alkalmazzák, napjainkban tipikus helyi és globális problémákon keresztül.

- Interjúk, felmérések készítése az emberek vásárlási szokásairól.

- Riportkészítés az eladókkal.

- Médiafigyelés, médiaelemzés, reklámkritika.

- Egyéni és csoportos döntéshozatal.

- Helyi, országos- és EU-s szabályozások tanulmányozása.

- Adatgyűjtés, adatfeldolgozás, információörögzítés csoportmunkában.

- Problémamegoldó gyakorlat ötletbörzével, értékeléssel.

- Szimulációs játék, esettanulmány.

- Viták, szituációs játékok (eladói és vásárlói érdekek összehangolása, jellemző piaci magatartások felismerése és elsajátítása, fogyasztói kosár készítése).

- Érveléstechnikai gyakorlatok (hatékony érdekérvényesítés).

XIII. .A bűnmegelőzés, kábítószeres és a káros szenvedélyek elleni küzdelem

A bűnmegelőzés olyan társadalmi együttműködés, közösségi védelmi rendszer, amely az állam és intézményei irányításával, a polgárok önszerveződésének támogatásával, az adott jog-rendszer keretein belül biztosítja a jogkövető többség életviszonyainak óvását a törvénytörő magatartások bekövetkezése ellen.

A bűn, mint társadalmi tömegjelenség megelőzése ebben az értelemben a társadalmi, gazdasági, szociális, kulturális stb. viszonyok olyan fejlesztését feltételezi, amely megszünteti, korlátozza azokat az ellentmondásokat, hátrányos helyzeteket, mindazokat a körülményeket, amelyek társadalmi méretekben kriminogén hatást fejtenek ki. Itt figyelembe kell venni, hogy a kriminogén körülmények újratermelődése, új kriminogén hatású társadalmi mozgások létrejötte állandó társadalmi realitás. A megelőzés fő irányainak kijelölése lényegében azon

társadalmi- és életviszonyok meghatározása, amelyek tekintetében reális eséllyel tervezhetők a bűnözés okainak érvényesülése, illetve új okok létrejöttét gátló intézkedések.

A megelőzés eszközeinek tekintjük mindazokat a társadalmi és jogi eszközöket, amelyek összehatásukban közvetve vagy közvetlenül alkalmasak a bűnözés okainak korlátozására, a sértetté vagy elkövetővé válás akadályozására.

XIV. Az áldozattá válás megelőzése érdekében tett intézkedések

Az áldozattá válás elkerülése érdekében különböző preventív módszereket alkalmazunk.

Ahhoz, hogy minél kevesebben szenvedjenek sérelmet akár bűncselekmény, akár más esemény kapcsán, már iskolás korban szükséges gyermekeinket erre felkészíteni. Ezt szolgálják a különböző általános iskolai programok.

Tagintézményeinkben megtartott osztályfőnöki órákon, bűnmegelőzési előadásokon kiemelt figyelmet szentelünk ennek a témának a megbeszélésére.

A megelőzésben nagyon fontos a pszichológiai kultúra fejlesztése; tanácsadó és segítő szolgálatok létrehozása; a családi életre nevelés során a kapcsolati kultúra erősítése. A korai felismerésben segítséget nyújthatnak pedagógusainknak a védőnők valamint a házi- és iskolaorvosok.

Az áldozatsegítés

A bűncselekmények ismertté válásának és a büntetőeljárás sikerének alakulásában jelentős szerepe van az áldozatnak. Az áldozatok feljelentése nélkül a legtöbb bűncselekmény nem jutna a hatóságok tudomására, a legtöbb bűncselekmény elkövetőjének kilétére nem derülne fény az ő együttműködésük nélkül, és nem lenne lehetőség a büntetőeljárás lefolytatására, az elkövető megbüntetésére. Ezért az áldozatok helyzete és megítélése változtatást igényel.

Nagyon fontos, hogy a pedagógusok figyeljék a gyermekek személyiség vonásainak változásait, melyből kiszűrhetőek a családban történő erőszakos események megnyilvánulásai.

Az erőszakmentes konfliktuskezelés

Osztályfőnöki órákon, valamint drámapedagógiai foglalkozásokon szerepjátékok nagyszerű lehetőséget adnak a pedagógusok kezébe, hogy a gyerekek megtanulják a konfliktusok megfelelő kezelését.

Közlekedésre nevelés

Az általános iskola alsó tagozatán kiemelt figyelmet szentelünk a gyermekek szabályos közlekedési szokásainak kialakítására. Mivel ebben az életkorban történik a legtöbb közlekedési baleset, ezért osztályfőnöki órákon is megfelelő felvilágosításban részesülnek tanulóink.

Célok

- az egészségügyi tudatosság kiépítése;
- ismeretek közlése, pontosítása;
- egyéni képességek, pozitív énkép alakítása;
- együttműködés kialakítása a teljes tanári karral, valamint az ügyvel foglalkozó intézményekkel;
- pályázati lehetőségek felkutatása, kihasználása;
- kortárs segítők képzése és helyzetbe hozása;
- prevenció beépítése elsősorban az osztályfőnöki órákba, de rejtett módon minden tanórába;
- szülők tájékoztatása a legfontosabb tudnivalókban (felismerés, teendők);
- pedagógus továbbképzés.

Teendők

A drogveszély napjaink reális, súlyosbodó gondja. Mivel a függőség kezelése speciálisan szakmai feladat, az iskola, a pedagógus a prevencióban vehet részt hatékonyan, súlyosabb esetben a szakemberhez irányításban segédkezhet. A megelőzés elsődleges terepe a család, majd az általános iskola.

A drogprevenciós munka színterei

- iskolai tanórák;
- előadások;
- vetélkedők;
- művészeti és műveltségi vetélkedők;
- csoportfoglalkozások;
- szülői értekezletek;
- diákújság, rádió.

Iskolán kívüli kapcsolatok, segítők

- Családsegítő, Nevelési Tanácsadó;
- Gyermekjóléti Szolgálat;
- Gyámügy;
- ÁNTSZ;
- Önkormányzat;
- Rendőrség (elsősorban ifjúságvédelmi munkában);
- Megyei drogügyi koordinátorokat segítő fórum;
- Megyei RÉV;
- védőnő, ifjúsági orvos;
- helyi média.

XV.. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

XV.1. Szülő, tanuló, pedagógus együttműködés lehetőségeinek formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A Köznevelési törvény a következő törvényi háttérrel biztosítja ezen a területen munkánkhoz:

3. § (1) A köznevelés középpontjában a gyermek, a tanuló, a pedagógus és a szülő áll, akiknek kötelességei és jogai egységet alkotnak.

(2) A köznevelésben a nevelés és oktatás feladatát a gyermek szülei, törvényes képviselői megosztják a köznevelési intézményekkel és a pedagógusokkal. E közös tevékenység alapja a bizalom, az intézmény és a pedagógusok szakmai hitele.

72. § (1) A szülő kötelessége, hogy

a) gondoskodjon gyermeke értelmi, testi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről és arról, hogy gyermeke teljesítse kötelességeit, továbbá megadjon ehhez minden tőle elvárható segítséget, együttműködve az intézménnyel, figyelemmel kíséresse gyermeke fejlődését, tanulmányi előmenetelét,

b) biztosítsa gyermeke óvodai nevelésben való részvételét, továbbá tankötelezettségének teljesítését,

c) tiszteletben tartsa az óvoda, az iskola, kollégium vezetői, pedagógusai, alkalmazottai emberi méltóságát és jogait, tiszteletet tanúsítson irántuk.

XV.2. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A pedagógiai program a közösségfejlesztéssel foglalkozó részében részletesen kitért a nevelési elvekre és feladatokra. Ez a fejezet azt kívánja meghatározni, hogy milyen formában és feltételekkel működhetnek a tanulói szervezetek, hogyan szólhatnak bele saját sorsuk intézésébe, milyen testületeket hozhatnak létre, és miként valósul meg e rendszerek együttműködése más iskolai csoportokkal.

Az osztályközösségek és tanulócsoporthok

Az azonos évfolyamra járó és többségében azonos órarend szerint együtt tanuló diákok egy osztályközösséget alkotnak. Az osztályközösség tanulólétszáma rendeletben meghatározott, az osztályközösség élén pedagógus vezetőként az osztályfőnök áll.

Az osztályfőnököt a felelős igazgatóhelyettes és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve a tagintézmény vezető bízza meg. Az osztályfőnök jogosult – az osztályközösségben tapasztalt problémák megoldására – az osztályban tanító pedagógusok osztályértekezletét összehívni.

Bontott tanulócsoportban vesznek részt az osztályközösség diákjai azokon a tanítási órákon, melyeknek eredményessége érdekében szükséges a kisebb tanulólétszám (idegen nyelv órák, technika órák, stb.). A tanulócsoportok bontását a tantárgy sajátos jellege vagy a tanrend szervezése indokolja.

A tanulóközösségek döntési jogkört gyakorolnak – a nevelőtestület véleménye meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban. (Nkt. 48.§. (2)).

Diákkörök

Az iskola tanulói közös tevékenységük megszervezésére diákköröket hozhatnak létre, melyeknek meghirdetését, szervezését, működtetését a diákok végzik. A diákkört tíz jelentkező esetén lehet beindítani. Az intézmény a pedagógiai program céljainak megfelelő diákköri tevékenységet támogatja. Az a diákkör, amelyik az intézmény helyiségeit vagy szabadtéri területét igénybe kívánja venni, működésének engedélyezésére kérvényt nyújt be az igazgatónak, tagintézmény vezetőjének.

A kérvénynek tartalmaznia kell:

- a diákkör célját, a diákkör tagjainak nevét és osztályát,
- az intézményben tartózkodás rendjét (időtartam, helyiség igény),
- a diákkör felelős vezetőjének nevét,
- amennyiben költségdíjas, úgy a havi fizetés rendjét és módját.

A tagintézmény vezetője a diákkör céljaitól és tagjainak magatartásától függően engedélyezi az iskola épületének házirend szerinti használatát, és nem ingyenes működés esetén meghatározza az esetleges eszközpótlás díját. A diákköröket, a diákönkormányzatot segítő pedagógus tartja nyilván. A diákkörök évente kötelesek működésükről beszámolni a diákközgyűlésnek.

Diákközgyűlés

A tanulók legmagasabb tájékoztató fóruma a diákközgyűlés, amely nyilvános, és azon bármelyik diák megteheti közérdekű észrevételeit, javaslatait. Tanévenként legalább egy alkalommal kell tartani, amelyen az osztályok minimum két fővel képviselik társaikat. Napirendjét a közgyűlés előtt 15 nappal nyilvánosságra kell hozni. A közgyűlésen az igazgató, tagintézmény-vezető és a diákönkormányzat vezetője, a diákkörök vezetői beszámolnak az eltelt időszak munkájáról, a tanulói jogok helyzetéről, érvényesüléséről.

A közgyűlésen a tanulók kérdéseket intézhetnek a megjelent vezetőkhez, kérhetik problémáik és gondjaik megoldását. A diákok kérdéseire a helyszínen vagy 30 napon belül választ kell adni. Rendkívüli közgyűlést kell összehívni, ha azt diákönkormányzat, az intézmény igazgatója, vagy a tagintézmény vezetője kezdeményezi.

A tanulók véleménynyilvánításának, a tanulók rendszeres tájékoztatásának rendje és formái

A tanuló joga, hogy kérdést intézzen az iskola vezetőihez, pedagógusaihoz, a diákönkormányzathoz, és arra legkésőbb a megkérdezéstől számított tizenöt napon belül érdemi választ kapjon.

A diákközgyűlésen kívül is joga a tanulóknak, hogy tájékoztatást kapjanak az őket érintő kérdésekről, és hozzájussanak a jogaik gyakorlásához szükséges információkhoz. A tájékoztatás folyamatosságát az osztályfőnök biztosítja. A tanuló javaslatával, kérdésével az iskola vezetéséhez, pedagógusaihoz fordulhat, és 30 napon belül érdemi választ kell kapnia. Kérdést az osztályfőnöki órán kell feltenni, és az osztályfőnök juttatja el érintettekhez, akik személyesen, írásban vagy az osztályfőnökön keresztül válaszolnak. Az iskolai döntések ellen a jogszabályban meghatározott módon jogorvoslással lehet élni.

Az iskolai tájékoztatás egyéb formái:

- iskolai faliújságon történő hirdetés,
- szóbeli hirdetés,
- ellenőrzőbe beírt információ,
- iskolai körlevél kiadása,
- iskolai rendezvényeken tájékoztatás,
- rendkívüli iskolagyűlés összehívása szünetben,
- iskolai hirdetés az iskolarádión keresztül.

A diákönkormányzat szervezete

Intézményünkben, tagiskoláinkban a tanulók, a tanulóközösségek érdekeik képviselőit a diákönkormányzatot működtethetnek. Tevékenységük a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed. Munkájuk önálló, amelyet tanulók által felkért, diákmozgalmat segítő pedagógus segíti. A diákönkormányzat szervezetét az osztályközösségekre építve alakítja ki, választja meg tisztségviselőit.

Az iskolai diákbizottság elnöke ellátja a tanulók érdekeinek képviselőit az iskola vezetői és nevelőtestülete előtt. Az osztályközösségek diáktitkárokat választanak, akik szervezik a közösségi életet, segítik a tanulók tanulmányi munkáját és képviselik az osztályban tanulókat

érdekeit. A diákönkormányzat tagintézményenként elfogadott szervezeti és működési szabályzattal rendelkezik.

Véleményezési joggal rendelkezik az intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- a) az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,
- b) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
- c) az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- d) a házirend elfogadása előtt.

A diákönkormányzat működési feltételei

A tagintézmények tanévenként megadott időben és helyen biztosítják a diákönkormányzat zavartalan működésének feltételeit. A diákönkormányzat az iskola helyiségeit, berendezéseit az SZMSZ és a Házirend rendszabályai szerint térítésmentesen vehetik igénybe.

A diákönkormányzat és az intézmény közötti kapcsolattartás

A diákönkormányzat munkáját a tanulók által felkért nagykorú személy (diákmozgalmat segítő pedagógus, DMSP) segíti, aki a diákönkormányzat megbízása alapján, eljárhat képviselőként. A diákönkormányzatot képviselő felnőtt személy vagy diákküldött folyamatos kapcsolatot tart az igazgatóval, tagintézmény vezetőjével. A diákönkormányzat megbízottja képviseli a tanulók közösségét a tagiskola vezetőségi, a nevelőtestületi ülésein.

Az osztálytitkár járhat el az osztályközösség problémáinak megoldásában. A tanulók egyéni gondjaikkal, valamint kéréseikkel közvetlenül is felkereshetik a tagintézmény vezetőit. A diákönkormányzat döntési és véleményezési joggal rendelkezik, ezért fontos, hogy az iskola és a diákönkormányzat rendszeres információcserére, kölcsönös együttműködésre törekedjen.

A szülői közösség és kapcsolattartásának rendje

Az intézmény számít a szülők folyamatos segítésére és támogatására. A célunk közös: a gyerekeket, tanulókat a képességeiknek megfelelő legmagasabb szintre hozzuk. Tudjuk azt, hogy szülők nélkül nem lehetünk hatékonyak, nem lehetünk sikeresek. Kiemelt rendezvényeink nem valósulhatnak meg partneri együttműködés nélkül.

Az új tanulásszervezési formák lehetővé teszik, hogy a projekt-munkában, a témahéten a szülők is részt vegyenek, részt vállaljanak, együtt tevékenykedjenek a gyerekekkel. A szülő így partnerré válik, belülről látja az iskolában folyó munkát.

Szülői munkaközösség és a választmány

Intézményünkben, tagintézményeinkben a szülők jogaik érvényesítésére, kötelességeik teljesítése érdekében szülői szervezetet működtetnek, működtethetnek.

Osztály szülői munkaközösséget az egy osztályba járó tanulók szülei alkotják, akik soraikból elnököt és tisztségviselőt választanak.

A tagiskolai szülői munkaközösség (választmány) tagjai azok a szülők, akik a tagiskola vezetésében a szülők képviselőjét látják el. A tagiskolai szülői munkaközösséget az osztályok szülői munkaközösségeinek elnökei alkotják, akik elnököt és tisztségviselőket választanak.

Az iskola gondot fordít a szülői igények megismerésére, amelynek formái:

- iskolaválasztást megelőző találkozók,
- szülői munkaközösség szervezetének működése (osztály, tagiskolai, iskolai),
- szülői értekezlet,
- egyéni beszélgetések,
- családlátogatás,
- fogadóóra,
- rendezvények,
- minőségellenőrzés rendszerében adott válaszok, információk,
- kapcsolatépítés közös fórumai (rendezvények, szülők-nevelők bálja, kirándulások, szabadidős programok, táborok)

Az iskola gondot fordít arra, hogy a jelentkező igények megjelenjenek:

Tanítási tartalmakban:

- pedagógiai szakaszok prioritásai,
- speciális programok (felzárkóztató, tehetséggondozó, módszertani, stb.) szervezése,
- szakkörök, diákkörök,
- csoportbontás,
- tanítási módszerek választása,
- emeltszintű oktatás választása,
- választható óraszám elosztása,
- napközi lehetőségének megteremtése,
- közvetítendő értékek, ismeretek.

Az iskolai élet szervezésében:

- étkezés biztosítása,
- házirend összeállítása és tartalma,
- Szervezeti és Működési Szabályzat kialakítása,

- társadalmi munkák szervezése,
- rendezvények, ünnepek szervezése,
- testvériskolai kapcsolatok kialakítása,
- tanítási időn túli elfoglaltságok megszervezése (szabadidős programok, kirándulás, tábor stb.)

XV.3. A szülői munkaközösséggel való kapcsolattartás

Egy osztály tanulóinak szülői szervezetével az osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart. A szülői szervezetek tagintézménnyel, intézménnyel kapcsolatos véleményét, javaslatait a szülői szervezetek vezetői vagy a választott elnök juttatja el az igazgatóhoz.

A szülők szóbeli tájékoztatási rendje

A tagiskola a tanulókról a tanév során rendszeres szóbeli tájékoztatást tart. A szóbeli tájékoztatás lehet csoportos és egyéni. A csoportos tájékoztatásnak módja a szülői értekezletek, az egyéni tájékoztatás fogadóórákon történik.

A digitális naplóhoz a hozzáférési kódokat a szülők és a tanulók az osztályfőnököktől vehetik át a tanév elején.

Szülői értekezletek rendje

Az osztályok szülői közössége számára a tagiskola tanévenként legalább kettő, a munkatervben rögzített időpontú rendes szülői értekezletet tart az osztályfőnök vezetésével. A szeptemberi - októberi értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól, a Házi rend módosításáról. Ekkor bemutatják az osztályban oktató-nevelő pedagógusokat is. Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze a tagintézmény vezetője, az osztályfőnök és a szülői szervezet képviselője a tanulóközösségben felmerülő problémák megoldására.

A szülői értekezletekkel szemben támasztott elvárások:

- A szülői értekezlet segítse elő a szülői ház és az iskola, óvoda nevelési elveinek összehangolását, a tanulók nevelésében előforduló kérdések megvitatását, személyiségfejlesztés problémáinak megoldását.
- A nevelés társadalmasításának folyamatában fontos, hogy a szülő és a pedagógus partnerként tevékenykedjék. Így új tartalommal gazdagodhat az óvoda, iskola és a szülő kapcsolata. Fontosnak tartjuk, hogy a szülők ismerjék a pedagógiai és nevelési programot, az iskola és óvoda nevelési alapelveit és céljait, terveit és módszereit, és ezek aktivizálják őket az együttműködésre. Szükségesnek tartjuk, hogy a családokban folyó nevelést megismerjük, hogy hozzájárulhassunk a szülők pedagógiai kultúrájának fejlesztéséhez, vagy az ott

alkalmazott eredményes módszereket nevelésünkbe beillesszük. Úgy véljük, hogy az egyéni problémák megismerésével, szülői tapasztalatok átadásával a célzott nevelőmunkánkat hatékonyabban fejthetjük ki.

- A szülői értekezletekre pedagógusaink mindig alaposan felkészülnek. Az osztályfőnököknek meg kell találniuk azt a megfelelő időpontot, alkalmat, amely a szülők többségének megfelel, és gondoskodnia kell arról, hogy minél több szülő, tanár és más érdekelt ott megjelenhessen.

- A szülői értekezleten elhangozhat rövid tájékoztató, beszámoló az iskolát, a tagiskolát, az osztályt érintő bármilyen tanulmányi, pedagógiai, oktatáspolitikai, pszichológiai stb. kérdésről, de az mindig kapcsolódjon az osztályban soron következő feladatokhoz, az ott folyó tevékenységhez.

- A szülői értekezleteknek az osztályközösség előrehaladását, a tanulmányi eredmények növekedését, a tanulók neveltségének javulását kell eredményeznie, az iskola és a család együttműködése következtében. A szülői értekezleteken foglalkozni kell az elfogadott terv alapján egy-egy nevelési kérdéssel is.

- A szülői értekezletek időpontját az éves munkaterv jelöli ki.

- Az iskola hasznosnak tartja, ha a szülői értekezletre előadónak hívnak meg: szülőt, orvost, lelkészt, pszichológust, mentálhigiénés szakembert, rendőrt, jogászt, pályaválasztási szakembert, stb.

A tagiskolai fogadóórák rendje:

Az intézmény pedagógusai a szülői fogadóórákon egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára. Tagintézményenként elvárás az, hogy tanévenként legalább két alkalommal, a tagintézményi munkatervben rögzített időpontú rendes szülői fogadóórát tartson. A tanulmányaiban jelentősen visszaeső tanuló szülőjét az osztályfőnök írásban is behívhatja az iskolába. Ha a gondviselő találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetnie az érintett pedagógussal.

A szülők írásbeli tájékoztatásának rendje

Tanintézményeink a tanulókról rendszeres írásbeli tájékoztatást adnak a hivatalos pecséttel ellátott ellenőrző könyvben. Írásban értesítjük a tanuló szüleit gyermeke magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről. Tájékoztatjuk a szülőket az intézményi élet kiemelkedő eseményeiről és az aktuális információkról is.

Az osztályfőnök indokolt esetben, írásban értesíti a szülőket a tanulók előmeneteléről, magatartásáról és szorgalmáról.

A szülői közösség jogai, kötelességei

A szülői közösség dönt:

- működése rendjéről, munkatervének elfogadásáról és tisztségviselőinek megválasztásáról,
- képviselőjükben eljáró személyek megválasztásáról.

Véleményezési és javaslattételi joga:

- az iskola és család kapcsolati rendszerének kialakításában,
- szülők tájékoztatási formáinak meghatározásában,
- a szülői értekezletek napirendjének meghatározásában.

Egyetértési joga van:

- a szülőket anyagilag is érintő ügyekben.

Nkt.73.§.: Az iskolai szülői szervezet figyelemmel kíséri a tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét. Megállapításairól tájékoztatja a nevelőtestületet és a fenntartót. A tanulók nagyobb csoportját érintő bármely kérdésben tájékoztatást kérhet a nevelési-oktatási intézmény vezetőjétől, az e körbe tartozó ügyek tárgyalásakor képviselője tanácskozási joggal részt vehet a nevelőtestületi értekezletein.

XV.4. Az intézmény tagintézményei és pedagógusai közötti kapcsolat

Az intézmény életének és működési biztonságának fontos területe a kölcsönösen gyümölcsöző partnerkapcsolatok kialakítása és a folyamatos kapcsolattartás az intézmény környezetével. A kapcsolattartás fő elve a kölcsönös előnyökre való törekvés.

Óvodák és általános iskolák kapcsolata

A folyamat tartalma:

Kiemelten fontosnak tartjuk az óvodákkal való együttműködést, nevelési elveink összehangolását, az iskola-előkészítést és szoktatást. Beiskolázási terveinkről tájékoztatjuk az óvodásokat és szüleiket, valamint az óvónőket. Szorgalmazzuk az intézménylátogatást, órák megtekintését, a hospitálásokat, az óvodások nyomon követését, a gyermek fejlődésével kapcsolatos mérések eredményeinek megbeszélését.

Alkalmazási terület:

,

Tevékenység	Módszer	Sikerkritérium	Mikor?	Felelős
A leendő első évfolyam szüleinek tájékoztatása	összevont szülői értekezlet az óvodákban, vagy az iskolákban szóbeli tájékoztató az iskoláról	A szülő megfelelő képet kapjon az iskoláról	minden év tavaszán (március, április)	tagintézmények vezetői leendő első osztályfőnökök érintett óvónők
Az iskola, a tanárok és a módszerek bemutatása	nyílt nap szervezése az iskolákban bemutatkozás,	Minél több leendő tanuló jelentkezése ,műsor a nagycsoportos óvodásoknak	Minden év tavaszán (április)	igazgatóhelyettes érintett óvónők a tagiskola valamennyi tanítója leendő első osztály-főnökök
Az iskolába való beiratkozás	Írásbeli tájékoztatás (értesítés) a beiratás időpontjáról	Minden szülő, aki érdekelt, tudjon róla	Minden és tavaszán (április)	érintett óvónők, óvodavezetők tagintézmények vezetői iskolaittárak
Az óvoda – iskola együttműködése, kapcsolattartása	Szóbeli tájékoztatások a gyermekek iskolába való beilleszkedéséről, Kapcsolat a gyógypedagógusok, fejlesztőpedagógusok, nevelési tanácsadók között	Megfelelő átmenet az intézmények között	Február eleje	első osztályfőnökök érintett óvónők, óvodavezetők igazgatóhelyettes, tagintézmények vezetői

Általános iskolák és középiskolák közötti kapcsolat

A folyamat tartalma:

Minden továbbtanuló diák számára fontos, hogy képességeihez és elképzeléseihez mérten a lehető legjobb középiskolában folytassa tanulmányait. Ennek kiválasztásában fontos szerepe van az osztályfőnöknek, akinek tanácsát a szülők szinte minden esetben kikérik. Ezért segítséget kell nyújtania iskolánknak, hogy a legszélesebb körű tájékoztatást megkapják a lehetőségekről, és a középiskolák konkrét bemutatkozásával még inkább szemléletesebbé tenni a választást.

Alkalmazási terület:

osztályfőnökök,
igazgatók
szaktanárok tanácsadása.

A folyamat leírása:

Tevékenység	Módszer	Sikerkritérium	Mikor?	Felelős
A középiskolai követelmény-rendszer figyelembe vétele	6 osztályos és gimnáziumi képzés alapkövetelményeinek meghatározása szóbeli egyeztetéssel vagy írásos formában	Iskolaváltáskor ne érje a diákokot hátrány a tanulásban	folyamatosan	igazgató-helyettes
Oktatási és nevelési követelmények össze-hangolása	közös értekezleten	Zökkenőmentes átmenet érdekében	tanév kezdetén, kritériumváltozá sok előtt	főigazgató főigazgató-helyettes
Pályaválasztási szülői értekezlet	szülői értekezlet a középiskolák vezetőivel	A szülő világos képet kapjon a továbbtanulási lehetőségekről a kistérségben	jelentkezési lapok kitöltése előtt: januárban	igazgató igazgató-helyettes

XV.5. EGYÉB KAPCSOLATRENDSZER

A tagintézmények közötti kapcsolat

A tagintézmények vezetősége rendszeres időközönként megbeszéléseket tart, arról tájékoztatja a nevelőtestületet.

Iskola külső kapcsolatrendszere

Az egyházak és az iskola kapcsolata

A folyamat tartalma:

Az iskolának folyamatos és korrekt kapcsolatrendszert kell kialakítania a településeken működő egyházakkal és vezetőikkel, mivel az a célunk, hogy iskolánk minden vallásos tanulója hitoktatásban részesüljön, ezáltal személyiségük és hitéleti meggyőződésük erősödjék, gazdagodjék. A hitoktatókat, mint pedagógus kollegákat, partnernek és segítőnek tekintjük nevelési feladataink megoldásában. A hitoktatókat meghívjuk iskolánk, tagintézményeink rendezvényeire, azt várjuk, hogy aktívan vegyenek részt az intézmény életében.

Alkalmazási területe:

Az intézmény valamennyi tanára, kiemelten az osztályfőnökök, hitoktatók, az iskola igazgatója, tagintézmények vezetői, ig. helyettese, diákok.

Részlépések, felelősök, határidők: Tevékenység	Módszer	Sikerkritérium	Mikor?	Felelős
Hittanórák megállapodás szerinti szervezése	írásbeli tájékoztató személyes egyeztetés	Hittanóra biztosítása órarendben	minden év augusztus végén	igazgató
Tájékoztató az iskola rendezvényeiről	írásbeli tájékoztatás meghívás	Tájékoztatók, meghívók elküldése	alkalmanként	igazgató
Kapcsolat a nevelőmunka érdekében	szülői értekezlet osztályfőnöki óra	Osztályfőnökök, hitoktatók kapcsolata	folyamatosan	osztályfőnökök

A gyermekjóléti szolgálatok és az iskola kapcsolata

A folyamat tartalma:

A nevelő-oktató munka folyamatában az intézmény a gyermekjóléti szolgálatokkal folyamatos kapcsolat kialakítására törekszik. Minden gyermeknek joga, hogy a képességeihez mért legjobb oktatásban részesüljön, figyelemmel kísérik fejlődését, környezetét. Ezért fontos, hogy mindkét fél a kölcsönös együttműködésre, rendszeres információcserére törekedjen.

Alkalmazási területe:

az intézmény valamennyi tanára,
osztályfőnökök,
fejlesztő pedagógusok,
gyógypedagógusok,
gyermek- és ifjúságvédelmi felelősök,
minden diák.

Részlépések, felelősök, határidők: Tevékenység	Módszer	Sikerkritérium	Mikor?	Felelős
A belépő évfolyam pedagógiai szűrése	osztályonkénti felmérés	Fejlesztő pedagógus májusban megkapja az óvodai vizsgálatok eredményét, értékel, tervez	minden év szeptember	osztályfőnökök fejlesztő pedagógus igazgatók
Felsőbb év- folyam tanulóinak figyelemmel kísérése	felmérések beszámolók szülői kérések	Egyéni vagy csoportos fejlesztő foglalkozások Szülő-pedagógus mindennapi kapcsolata dokumentáció	egész évben folyamatosan	osztályfőnökök tanárok fejlesztő pedagógus igazgató- helyettes

Tantárgyi	írásbeli tájékoztató	Folyamatos kapcsol-	egész évben fo-	fejlesztő pedagó-
felmentések intézése	a nevelési tanács-adó, szakértői bizottságok javaslatáról	lat a nevelési tanácsadóval, szakér-tői bizottságokkal a fejlesztő pedagógus és gyógypedagógus közreműködésével	lyamatosan	gus igazgató-helyettes igazgató
Közös programok	továbbképzések tanfolyamok írásbeli tájékoztatók	Az iskola tájékoztatja nevelőit az aktuális továbbképzésekről, programokról, meghívja nevelési értekezleteire a gyermekjóléti szolgálatok szakembereit	aktuálisan	fejlesztő pedagógus igazgató-helyettes igazgató

Dokumentáció: Szakértői bizottságok vizsgálatai, javaslatai, fejlesztési tervek, továbbképzési programok, jegyzőkönyvek.

Kulturális intézmények és az intézmény kapcsolata

A folyamat tartalma:

A településeken működő kulturális intézményekkel, alapfokú művészeti intézményekkel folytatjuk a kialakult jó együttműködést. Közösen lehetőséget adunk arra, hogy tanulóink megismerjék és használják ezen intézmények szolgáltatásait. Ezeket a lehetőségeket az osztályfőnöki programokban, szabadidős rendezvényekben felhasználjuk. Tanulóinkat elvisszük a települések könyvtáraiba és megismertetjük őket a könyvtárhasználattal. Tanulóinkat elviszünk a Petőfi Sándor Szülőházába, Múzeumba és a kistérségben lévő gyűjteményekbe, kiállítóhelyekre. Tanulóinkat ösztönözzük, hogy szervezett vagy egyéni

formában vegyenek részt a kulturális intézmények által szervezett rendezvényeken, kiállításokon, színházi- és mozi előadásokon.

Alkalmazási terület:

osztályfőnökök,
tanulók,

Tevékenység	Módszer	Sikerkritérium	Mikor?	Felelős
A tanulók tájékoztatása az intézmények aktuális programjairól	szóbeli ill. írásbeli tájékoztatás a programok látogatási időpontjáról	Minél több kulturális rendezvényen való részvétel	Minden évben az adott programoktól függően	szabadidő-szervező, könyvtáros osztályfőnökök
Az intézmények látogatása	Szóbeli megbeszélés	A tanuló megfelelő tájékozottsága az adott intézménnyel kapcsolatban	Tananyaghoz kapcsolódóan a tanév bármely szakában	osztályfőnökök szaktanár
Közös programok	Az iskola és az adott intézmény írásbeli vagy szóbeli kapcsolattartása	Meghirdetett programokon való részvétel	Minden évben egy vagy több alkalommal	igazgatók osztályfőnökök szaktanárok

Egészségügy és az intézmény kapcsolata

A folyamat tartalma:

A helyi egészségügyi szervekkel, iskola-egészségügyi szolgálattal a tanulók érdekében szoros kapcsolatot alakítottunk ki, melynek ápolása minden tagintézménynek és dolgozónak kötelessége. A védőnői hálózat hozzájárul a védőoltások zavartalan megszervezéséhez. Az iskolaorvosok elvégzik az előírt szűréseket. Az intézmény fontos feladatának tekinti, hogy a tanulók fogászati szűrése teljes legyen, ezért a törvényben meghatározott kötelezettségeinek eleget téve és azon túl is rendszeres kapcsolatot tart fenn az iskolafogászattal.

Alkalmazási területe:

védőnők,

gyermekorvos (iskolaorvos, ha van),
iskolafogászat,
osztályfőnökök,
tanulók,
szülők

Tevékenység	Módszer	Sikerkritérium	Mikor?	Felelős
A tanulók általános és szakmai alkalmassági szűrővizsgálata	Írásbeli tájékoztatás (időpont)	Minden tanuló részvétele a vizsgálatokon	Minden évben, évfolyamokon eltérő időpontban	védőnő iskolatitkár osztályfőnökök, szabadidő-szervező
A tanulók kötelező védőoltásával kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok szervezése	Írásbeli értesítés a szülőknek, tanulóknak	Minden tanuló megkapja a védőoltást	Minden évben az egészségügyi intézmény által meghatározott időpontban	iskolatitkár osztályfőnökök védőnők
A tanulók rendszeres fogászati szűrése	szóbeli értesítés az osztályfőnök felé írásbeli értesítés a szülő felé	A tanulók egészsége	minden évben az iskola fogász által meghatározott időpontban	iskola fogász osztályfőnökök
Egészségügyi előadások, programok a tanulók részére	szóbeli értesítés az osztályfőnöknek és a tanulóknak salátnap, fogászati nap, előadások szervezése	Egészséges életmódra nevelés	Minden évben, a munkatervben foglalt időpontok szerint	szabadidő-szervező, könyvtáros osztályfőnökök

Család és az iskola kapcsolata

A folyamat tartalma:

A nevelés – oktatás háromszereplős (diákok – iskola – szülők) folyamatában az iskola a szülőkkel való egyenrangú kapcsolat kialakítására törekszik. Hiszen a gyerekek oktatásában – nevelésében az iskola a szakmaiságot, a család pedig a biztos „hátszínét” jelenti. A kettő harmonikus egységében tud a legeredményesebben fejlődni a gyermek. Ezért fontos, hogy az iskola és a család a legfontosabb alapértékekben megegyezzen, és hogy rendszeres információcserére és kölcsönös együttműködésre törekedjen mindkét fél.

Nkt. 74. § kitér a szülők jogaira és kötelességeire az iskola és az ott tanuló gyermeke tekintetében.

Alkalmazási területe:

Az iskola valamennyi tanára, kiemelten az osztályfőnökök, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, a DÖK-segítő tanár, a szabadidő-szervező, könyvtáros. Minden diák és szülő.

Részlépések, felelősök, határidők: Tevékenység	Módszer	Sikerkritérium	Mikor?	Felelős
A belépő év- folyam szülőinek tájékoztatása	összevont szülői értekezlet, írásbeli tájékoztató az iskoláról, rövidített pedagógiai program, házirend átadása	Tájékozódjon az iskola életéről	minden év június elején	igazgatók igazgatóhelyettes
Az éves munka tervezése	szülői választmány (SZMK) értekezlete, a munkaterv véleményezése	A szülők jogainak érvényesítése, kötelességeik teljesítése	minden év szeptember elején	igazgatók SZMK vezetők

A tanév rendjének és feladatainak ismertetése	osztályonkénti szülői értekezlet házirend ismertetése az osztályban tanító tanárok bemutatkozása tantárgyi követelményrendszer ismertetése	Problémamentes iskolai élet megvalósulása	minden év szeptember közepén	osztályfőnöki munkaközösség-vezető munkaközösség-vezető igazgatóhelyettes
A félév értékelése	osztályonkénti szülői értekezlet	A szülők tájékoztatása a gyerekek első félévben elért eredményeiről	február közepe	igazgatók, osztályfőnöki munkaközösség-vezető
A tanév értékelése	szülői választmány képviselői osztályonkénti szülői értekezlet	A szülők tájékoztatása a tanulók előmeneteléről, magatartásáról, szorgalmáról az egész tanévben	május vége június eleje	igazgatók, osztályfőnöki munkaközösség-vezető
Tájékoztató a diákok eredményeiről	fogadó órák szülői értekezletek osztályzatok az ellenőrzőben	A szülő és szaktanárok kapcsolattartása	kéthavonta október vége, január eleje, április eleje november közepe, április közepe minden hónap 30. az osztályfőnök által	igazgatók, tantestület igazgatóhelyettes nevelési munkaközösség-vezető

			meghatározott időpontban	
Közös programok	A tagintézmények hagyományainak megfelelően az olyan hagyományos programok kerülnek ide, amelyek szervezésében, lebonyolításában a szülők aktívan részt vesznek (pl. kirándulások, farsang, sportrendezvények, előadások, mű-soros estek, karácsony)	A tanárok, diákok jó kapcsolatának megtartása, osztályközösségek formálása	a munkatervben foglalt időpontok alapján	igazgatók, osztályfőnöki munkaközösség-vezetők osztályfőnökök

Egyéb kapcsolatok

Kapcsolat a Munkaügyi Központtal

A folyamat tartalma:

Felvesszük, és rendszeressé tesszük a kapcsolatot a Munkaügyi Központtal, hogy közös munkával a leghatékonyabb módon segítsük elő a tanulóink továbbtanulását, szakmaválasztását. Fontosnak tartjuk, hogy az országban, megyében, városban működő gyermekeket segítő alapítványokkal folyamatos kapcsolatot tartsunk. A pályázati figyelő tevékenységet rendszeresen végezzük, és gyermekeink javára igyekszünk minél több pályázatot beadni, elkészíteni

. Tevékenység	Módszer	Sikerkritérium	Mikor?	Felelős
Megállapodás a Kiskőrösi Munkaügyi Központ-tal	szerződés-kötés			igazgató
Írásos pályaválasztási, ill. beiskolázási tájékoztatók	szülőknek, tanulóknak eljuttatni	Aktuális, naprakész információk	alkalomszerűen	pályaválasztási felelős osztályfőnökök
Pályaválasztási kiállítás	BKKM Munkaügyi Központ kiállításának megtekintése	Részletes (képi) betekintés a választandó iskola, szakma életébe, produktumaiba	október	7-8. osztályos osztályfőnökök
Tanulói irányultság felismerése (pályára irányítás)	kérdőív egyéni elbeszélgetés	Készségek és elképzelések összhangja	november	osztályfőnökök
Családlátogatás	beszélgetés szülővel és tanulóval együtt	Szülői házi elképzelése és a gyermek-	7.-ben év vége előtt 8.-ban október -	osztályfőnökök
Pályaválasztási ankét	8.-osok szüleinek tájékoztató	Lehetőségek, szűkebb-tágabb társadalmi elvárások, igények ismerete. Uniós helyzet	november	igazgatók, pályaválasztási felelős
Pályaválasztási szülői értekezlet	szülői értekezlet az iskolák igazgatóival	Megértetni az átgondolt, összehangolt pályaválasztási feltételeket	január	pályaválasztási felelős igazgatók osztályfőnökök

Pályázati munka: pályázat figyelés, pályázat írás	közlönyök, kiírások, folyóiratok, újságok naprakész áttekintése	Önerő biztosítása a költségvetésben, szakszerűség	november folyamatosan	igazgató-helyettesek igazgatók szabadidő-szervező
---	---	---	-----------------------	---

Az intézmény és a média kapcsolata

A folyamat tartalma:

Intézményünk a megfelelő iskolakép kialakítása érdekében, a tanulók és pedagógusok eredményes munkájának ismertetésére folyamatos kapcsolatot ápol a településeken működő médiákkal. A kapcsolattartásba bevonjuk a tanulókat is, hogy megismerjék a demokrácia e fontos területét, és az e terület iránt fogékony és tehetséges tanulókat bevezessük – az ott dolgozó szakemberek segítségével – a gyakorlati újságírás és műsorkészítés rejtjelmeibe.

Kompetencia alapú oktatás: különösen fontos, hogy a települések lakói tájékoztatást kapjanak a helyi médián keresztül az új programok, módszerek bevezetéséről.

Tevékenység	Módszer	Sikerkritérium	Mikor?	Felelős
Az iskolában zajló programok, események, rendezvények közzlése	írott anyag eljuttatása a szerkesztőségekbe szóban – újságíró, riportert hívni	Pontos és gyors adatszolgáltatás	havonta	főigazgató igazgatók szabadidő-szervező
Tanulók versenyeken való részvétele, elért eredmények	írásban szóban	Gyors információ-szolgáltatás	aktuális eseményt követően	szaktanár osztályfőnökök igazgatók
Tanulók saját írásainak megjelentetése, élménybeszámol	írásban szóban	Pontos adatszolgáltatás	alkalomszerűen	osztályfőnökök szabadidő-szervező

óinak közlése az iskolai életről, kirándulásokról stb.				
Iskolarádió működtetése tanulókkal, tanulóknak.	szóban	Gyors, pontos adatszolgáltatás az iskolai programokról, a DÖK ülésekről, a fiatalságról.	naponta	diákönkormányzat-vezető stúdiófelelős pedagógus

Az intézmény és a rendőrség, polgárőrség kapcsolata

A folyamat tartalma:

Tevékenység	A	Módszer	Sikerkritérium	Mikor?	Felelős
rendőrséggel együttműködve folytatjuk közlekedésbiztonsági tevékenységünket, és a káros szenvedélyek elleni megelőző küzdelmet.					
Kerékpáros versenyek segítése, rendőri felügyelete		szakszerű szakmai segítségnyújtás a rendőrség részéről	Hatékony együttműködés a tanulókkal, a pedagógusokkal	alkalomszerűen	kerékpáros szakkörvezető, pedagógusok

XVI. Tanulmányok alatti vizsgák és helyi tantárgyi vizsgák

A vizsgaszabályzat jogi kerete a 20/2012.(VIII.31.) EMMI *rendelet* 64-78§-a, mely szabályozza a vizsgák feltételeit, rendjét. Ennek megfelelően intézményünkben osztályozó-, javító- és különbözeti vizsgákra van lehetőség. A tantárgyi vizsgák tagintézményenként eltérhetnek.

Tanulmányok alatti vizsgák

A vizsgaszabályzat hatálya, célja

Jelen vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz: osztályozó vizsgákra, különbözeti vizsgákra, javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

- Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát tesz az a tanuló,

- akit felmentettek a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól
- engedélyezték, hogy egy vagy több tárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
- az 51.§ (6) bekezdés b) pontjában meghatározott időnél (250óra) többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet
- a tanuló félévi vagy év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát
- ha a mulasztása egy adott tantárgyból az órák 30 %-ánál több,
- az iskola igazgatója engedélyezi

(Az egyéni tanrendes tanuló a tantervi követelmények teljesítéséről osztályozó vizsgán tesz tanúbizonyságot.)

Osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményeit az iskola pedagógiai programja szabályozza. Az osztályozó vizsgára jelentkezés módjáról, a szóbeli és/vagy írásbeli vizsga rendjéről, a szóbeli vagy írásbeli beszámoló választásának lehetőségéről a vizsga napját megelőző 15 nappal az iskola igazgatója írásban értesíti a szülőt.

- Javítóvizsga

Javítóvizsgát tehet az a tanuló

- aki tanév végén-legfeljebb három tantárgyból- elégtelen osztályzatot kapott,
- aki osztályozó vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, ill. az előírt időpontig nem tette le
- aki az osztályozó vizsga követelményeinek nem felelt meg.

Javítóvizsga letételére az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban van lehetőség.

A tanulmányok alatt szabályosan megtartott vizsga nem ismételhető.

A vizsgát háromtagú vizsgabizottság előtt kell letenni.

A vizsga követelményeit, részeit a helyi tanterv tartalmazza.

Tantárgyi vizsga

A tagintézmények egyedi sajátosságai alapján a következő eljárást követhetik:

- A 8. osztályosok vizsgájának célja:
- a tanuló vizsgahelyzetben adjon számot a tudásáról (írásban, szóban),
- a meglévő ismeretek rendszerezett áttekintése, alkalmazása,
- a tanulók előkészítése a középfokú tanulmányokra.

Tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, matematika.

A vizsgán teljesített eredményért kapott érdemjegy témazáró osztályzat értékeként kerül beszámításra az év végi osztályzat kialakításakor.

Vizsgák, mérések

Intézményünk szorgalmazza, hogy mérjük az egyes tagintézmények teljesítményét, a tanulók tudását, képességét, kompetenciáit. Ezzel kívánjuk elősegíteni azt, hogy intézményünk tanulói mind jobban megfeleljenek az európai elvárásoknak, az országos kompetenciaméréseknek, valamint a tagintézményekben tanulók eredményei összehasonlíthatók legyenek

Szükség esetén a tagiskola intézkedési tervet készít annak érdekében, hogy az eredményeket a következő években javítani tudja.

A vizsgák megtervezése és lebonyolítása a munkaközösségek és a szaktanárok feladata.

Vizsgaforma, vizsgarészek

szóbeli vizsga

írásbeli vizsga

Vizsgatárgyak, vizsgarészek

<i>Vizsgatárgy</i>	<i>Írásbeli</i>	<i>Szóbeli</i>
Magyar nyelv és irodalom (8.évfolyam)	X	X
Matematika (8.évfolyam)	X	
Idegen nyelv (8.évfolyam)	x	x
Természetismeret (6.évfolyam)	X	

A tanulmányok alatti vizsgák rendje:

A vizsgák témaköreit írásban kapja meg a diák a vizsgát szervező igazgatóhelyettestől.

- javítóvizsga esetén júniusban, az osztályozó konferenciát követően

A szóbeli vizsgák rendje

A *szóbeli vizsgák* 3 tagú vizsgabizottság előtt történnek. A szóbeli vizsgán a tanulók 3-4 fős csoportokban folytatólagosan, szünet közbeiktatása nélkül vizsgáznak. A tanuló a kérdező tanár által kiadott kérdések megválaszolására gondolkodási időt kap. Ezt követően választát 10-15 percben önállóan fejt ki.

A szóbeli vizsgák eredményének kihirdetése az adott vizsganapon történik.

Az írásbeli vizsgák rendje:

A vizsgateremben egy időben padonként 1 tanuló vizsgázhat. A tanulók csak az iskola bélyegzőjével ellátott papíron dolgozhatnak. A rajzokat ceruzával, minden egyéb munkát tollal kell elkészíteni. Az íróeszközről a tanulók maguk gondoskodnak.

Az írásbeli feladatok megoldásához rendelkezésre álló idő magyarból 45 perc, matematikából 3x45 perc. Egy napon legfeljebb két írásbeli vizsga szervezhető. Az elégtelen írásbeli vizsgaeredmény szóbeli vizsgán javítható.

A vizsgák helye, ideje és magatartási szabályai

A vizsgák az iskola épületében az igazgató által kijelölt vizsgatermekben és időpontokban zajlanak.

A vizsgázók kötelesek az előre kifüggesztett vizsgabeosztás szerint pontosan megjelenni az alkalomhoz illő öltözékben. Javítóvizsga esetén a bizonyítványt a vizsga megkezdése előtt le kell adni.

A tanulók a vizsgateremben segítséget nem vehetnek igénybe, egymással nem beszélgethetnek, és a vizsga rendjét nem zavarhatják meg.

Rendbontás esetén a vizsgabizottság elnöke – jegyzőkönyv felvétele mellett – az érintett tanuló részére a vizsgát felfüggesztheti.

XVII. AZ INTÉZMÉNYBE TÖRTÉNŐ FELVÉTEL ÉS A MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA VALÓ LÉPÉS FELTÉTELEI

A szabad iskolaválasztás jogának érvényesítésével a megengedhető létszámkeretig az intézmény fogad tanulókat.

Az iskola a felvételi kötelezettségek teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud. Ekkor előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket.

Az intézmény első évfolyamára történő felvétel

A beiskolázásra a törvényi előírások alapján kerül sor (életkor, iskolaérettséget igazoló óvodai szakvélemény). A köznevelési törvény 45.§-a értelmében (1) Magyarországon – az e törvényben meghatározottak szerint – minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni.

(2) A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A szülő kérelmét az iskolakezdés évében január 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az iskolaérettség leglényegesebb összetevői:

Megfelelő testi fejlettség és egészségügyi állapot. Magába foglalja a gyermek életkorának megfelelő fejlettséget – testsúly, magasság, ép látás, hallás, beszéd, idegrend-szer. Az egészségi állapothoz tartozik még az iskolai munkához szükséges teherbíró képesség – az izmok kellő fejlettsége, az idegrendszer megfelelő feszültségbírása – is.

Akaratlagos figyelemre (koncentrációra) való képesség a megfigyelőképesség. Ez legalább 5-15 percig tartó figyelemre, és a tárgyak, jelenségek jegyeinek megfigyelésére való képességet jelent.

Emlékezet: hallott, tanult rövid mesék kérdések alapján történő felidézése.

A gondolkodás életkornak megfelelő fejlettsége.

- A lényeglátás bizonyos fejlettsége.
- Az életkornak megfelelő szóbeli kifejezőképesség.
- A tanuláshoz szükséges tapasztalatok, gyakorlati készségek megfelelő szintje.
- Ábrázolókézség (utánzás útján önállóan).
- Megfelelő kezűgyesség és mozgásbeli fejlettség.
- A mozgások célnak megfelelő irányítása (vonalvezetés, munkaeszközök használata: olló, kés.)
- Mozgásigény kellő fékezésére való képesség.(tanítási óra alatt)
- Munkára érettség.
- Feladattudat.
- Átlagos munkatempó.
- Önálló munkavégzésre való képesség.

Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:

- a gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát,
- a gyermek felvételét javasoló óvodai szakvéleményt,
- a nevelési tanácsadó felvételt javasló szakvéleményét (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda, a nevelési tanácsadó javasolta),
- szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
  - a gyermek egészségügyi kiskönyvét
- A szülőnek nyilatkoznia kell: napközi igényéről, választható foglalkozások, órák vállalásáról, hittanra való jelentkezésről, kedvezményekre való jogosultságról.
  - Be kell nyújtania a diákigazolvány igényléséhez szükséges fényképes NEK adatlapot.

Az óvoda és az iskola együttműködésének területei a beiskolázást megelőzően:

- Írásbeli minősítést ad az óvónő a gyermekről a fejlődési napló alapján
- A vizsgálati anyagról másolatot kap az iskola.
- Képességvizsgálat, melynek anyagát az óvónő állítja össze.
- Megfigyelés foglalkozáson (ezen a leendő elsős tanító is részt vesz).
- Beszélgetés a gyerekekkel.

- Az óvodában használt feladatlapok megismerése.

A leendő első osztályosok szüleinek tájékoztatási formái:

- Pedagógiai program – szülői értekezleten.
- Házirend egy példányának átadása beiratkozáskor.
- Tanító szóbeli tájékoztatása minden egyéb ügyben.

A 2-8. osztályba történő felvételnél be kell mutatni a következőket:

- az elvégzett évfolyamokat tanúsító iskolai bizonyítványt,
- a tanuló anyakönyvi kivonatát,
- a szülő személyi igazolványát,
- az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

A belépést követően az esetleges hiányok pótlására fél év haladékot kap a tanuló. A felzárkóztatás a szaktanár irányításával történik. A tanuló köteles részt venni a felzárkóztató foglalkozásokon.

Ha olyan körzeten kívüli tanuló jelentkezik, akinek magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag, változó minőségű, vagy tanulmányi átlaga 3,5 alatt van a tagintézmény vezetője döntése előtt kikéri a nevelőtestület véleményét.

Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók felvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

Az általános iskolák 1-8. évfolyamain a magasabb évfolyamra való lépés

- Az 1. évfolyamon a Nemzeti köznevelési törvény 57.§ (1) előírásainak megfelelően a tanuló az iskola magasabb osztályába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeknek eleget tett.

Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi kötelezettségeket teljesítette. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.

- A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha az oktatási miniszter által kiadott kerettantervekben „A továbbhaladás feltételei” című fejezetekben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

- A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

- A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető egy alkalommal.

- Ha a tanuló a 2-8. évfolyamon tanév végén valamely tantárgy(ak)ból elégtelen osztályzatot szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javító vizsgát tehet.

A javítóvizsgára kötelezett tanuló augusztus 15-31. közötti időszakban bizonyíthatja, hogy a – korábban kapott meg nem felelt minősítést érdemelt körben – az előírt követelményeket teljesítette.

Ennek módja:

-A tanuló az adott időszakban, az időben kiírt tájékoztatás alapján köteles megjelenni. Háromtagú bizottság előtt kell vizsgát tennie.

-Matematika és anyanyelv, illetve élő idegen nyelv vonatkozásában írásbeli és szóbeli is, a többi esetben a vizsgabizottság döntése alapján írásbeli vagy szóbeli vizsga lehet.

-A teljesítmény értékelését a bizottság elnöke ismerteti. A jegyzőkönyv alapján az érdemjegyet a bizonyítványba és az anyakönyvbe az osztályfőnök jegyzi be.

- A teljesítmény értékelése ellen fellebbezésnek helye nincs.

A 2-8. évfolyamon a magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak minden tantárgyból osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy, vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse.
- a mulasztása az adott tantárgyból a tanítási órák 30 %-át meghaladja és a nevelőtestület engedélyezi az osztályozó vizsga letételét;
- egyéni tanrendes volt.

XVIII. Helyi tanterv

XVIII.1. Az intézmény egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható foglalkozások, azok óraszámjai

2012-es kerettanterv alapján felmenő rendszerben a 2013/2014-es tanévtől

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4

Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2	-	-
Fizika	-	-	2	1
Kémia	-	-	1	2
Biológia-egészségtan	-	-	2	1
Földrajz	-	-	1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc/Hon- és népismeret	1	-	-	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	-	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

A Hit és Erkölcstan tantárgyak heti két óraszámában minden évfolyamon kötelezően megjelennek.

A tagintézmények a szabadon tervezhető órákat felhasználva a mellékletben található módon szervezik meg az oktatást.

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

A tagintézmények mellékleteiben található.

2020-as kerettanterv alapján felmenő rendszerben a 2020/2021-es tanévtől

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5	5
Idegen nyelvek				2
Matematika	4	4	4	4
Etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24	24	24	25
Hittan	1	1	1	1

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3
Etika/hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Természettudomány	2	2	-	-
Fizika	-	-	1	2
Kémia	-	-	1	2
Biológia	-	-	2	1
Földrajz	-	-	2	1
Ének-zene	2	1	1	1
Hon- és népismeret		1	-	-
Dráma és színház			1	
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	1	1	2

Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	30
Hittan	1	1	1	1

A Hit és Erkölcstan tantárgyak heti két óraszámában minden évfolyamon kötelezően megjelennek.

A tagintézmények a szabadon tervezhető órákat felhasználva a mellékletben található módon szervezik meg az oktatást.

XVIII. 2. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A pedagógus joga, hogy az ismereteket, a tananyagot, a nevelés és a tanítás módszereit, az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, a NAT, a Kerettanterv és a Pedagógiai Program alapján, a szakmai munkaközösséggel és a vezető testülettel egyetértésben válassza meg.

A pedagógus nem választhat olyan tankönyvet, amely nem biztosítható valamennyi tanulónak.

Iskolánkban az oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, melyet az Oktatási Miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. A nyomtatott taneszközökön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van. (testnevelés, rajz, technika).

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A pedagógus –a minőség, típus és ár megjelölése nélkül – olyan ruházati, vagy más felszerelés beszerzését kérheti a tanulótól, amely nélkülözhetetlen az általa tartott tanórai foglalkozáson való részvételhez, illetve a tanított tananyag elsajátításához. (Az e körbe nem tartozó felszerelések biztosítása az iskola feladata.)

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában, júniusában) az iskola tájékoztatja. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülő kötelessége.

Tanítási év közben a meglévő tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg, ha abból a szülőre fizetési kötelezettség hárul.

A tanulónak joga, hogy részére a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

A tankönyvválasztás szempontjai

- A tankönyvek feleljenek meg a kerettantervi követelményeknek.
- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- A taneszköz minősége, megjelenése legyen alkalmas a diákok esztétikai érzékének fejlesztésére, nevelje a diákokat igényességre, precíz munkavégzésre, a taneszköz állapotának megóvására.

- Legyenek korszerűek: a jól bevált tanítási módszerek mellett érvényesítsék az irodalomtudomány és nyelvtudomány újabb eredményeit.
- Világos, logikus felépítésükkel és igényes, a korosztály számára érthető nyelvezetükkel segítsék a tananyag elsajátítását.
- A tanulnivalót az eredményes elsajátításhoz szükséges részletességgel tárgyalják.
- Változatos, többféle munkaformát (egyéni, páros, csoportos) alkalmazó feladataik tegyék lehetővé a képességfejlesztést és a differenciált oktatást.
- A tantárgyi integráció megvalósításával fektessen hangsúlyt más kompetenciaterületek (pl. idegen nyelvi, digitális, természettudományi, tanulás tanulása) fejlesztésére is.
- A tantárgyi kereteken belül a korosztály tapasztalatait, jellegzetes problémáit a középpontba helyezve, a tanulókat önálló véleményalkotásra ösztönözve adjanak teret az önismeret és az érzelmi intelligencia fejlesztésének, az erkölcsi nevelésnek.
- Kezeljék kiemelten a vizuális elemeket. Képeik, ábráik segítsék a nyelvi információk megértését, gazdagítsák azok tartalmát.
- A taneszközök legyenek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai, amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő feladatlapok).
- A taneszközöket egészítse ki olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát feladatokkal, valamint olyan digitális hozzáférés, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.
  - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.
  - A taneszközök használatában a stabilitás is fontos szempont. Új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetjük be.

Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be a könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a tanulók ingyenesen használhatják.

A kulcskompetenciák fejlesztésére szolgáló számítástechnikai eszközök megvásárlásával a pedagógusok az info-kommunikációs technikákat tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben is használhatják.

XVIII.3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe;
- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait;
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- megismertetjük az iskolai fegyelem és figyelem kritériumaival, fokozatosan kialakítjuk a kötelességérzetét

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztésével, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozásával,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani;

- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a motiváció erősítése új tanulásszervezési eljárásokon keresztül, melyek elsajátítása a teljesítmény növekedésével jár együtt

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- az egészséges életvitel kialakításához az egészségtan gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztésével, az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban;
- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával;
- a kulcskompetenciák további fejlesztése komplex módon
- együttműködési készség fejlesztése új tanulásszervezési eljárások alkalmazásával

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- a kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával;
- a pályaaorientáció erősítése

XVIII. 4. Mindennapos testnevelés

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg.

XVIII.5. Választható tantárgyak, pedagógusválasztás szabályai

Intézményünkben a délutáni időszámban lévő szakköröknél érvényesül a pedagógusválasztás lehetősége. A választható szakkörök skálája széles, ezeket a tagintézmények mellékletei tartalmazzák. Igyekszünk minden területen lehetőséget nyújtani a diákoknak tehetségük kibontakoztatására és a felzárkóztatásra, valamint a hátrányok kompenzálására.

Tanulóink részt vehetnek a kötelező és a választott foglalkozásokon 16 óráig. 2013. szeptember 1-jétől az első és ötödik évfolyam tanulói, majd felmenő rendszerben a többi tanuló is.

XVIII.6. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Intézményünk célja, hogy biztosítsa a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásainkhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl, célunk az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítása, a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása, az esélyegyenlőség előmozdítása nevelő-oktató munka minden területén:

- a beiratkozásnál, felvételinél
- a tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában

- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a pályáorientációban, a pályaválasztásban
- a humánerőforrás-fejlesztésben
- a partnerség-építésben és kapcsolattartásban (szülőkkel, segítőkkel, szakmai és társadalmi környezettel).

Folyamatos feladataink :

- A megkülönböztetett bánásmódot igénylő halmozottan hátrányos helyzetű (HHH), sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók pontos nyilvántartásának létrehozása, vezetése.
- A beírt tanulók osztályba sorolásánál a szakértői véleményeket figyelembe vesszük és biztosítjuk minden osztály esetében az integrált oktatás szervezeti kereteit, feltételeit.
- A lemaradókat, nehézségekkel küzdőket korrepetálással, egyéni képességeik szerinti fejlesztéssel segítjük.
- Sajátos nevelési igényű tanulóink részére biztosítjuk a jogszabályban meghatározott feltételeket, a rendszeres felülvizsgálat lehetőségét, az integrált nevelést.
- A tehetséges tanulókat, tehetségigéreteket differenciálással és tehetséggondozó műhelyekkel erősítjük.
- A lemorzsolódás minimális szintre való csökkentése érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk a szülőkkel, a tanulókkal, a családsegítő szolgálattal és egyéb partnerekkel.
- A kompetencia-alapú oktatás szélesítésével, hatékonyságának növelésével is segítjük a tanulók felzárkózását, illetve sikeres továbbhaladását, pályaválasztását.
- A gyermekek érdekében meghatározó feladatunknak tekintjük a drog-prevenციót, a bűnözés elleni küzdelmet, a bűnmegelőzést. Ennek érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a rendőrséggel és kompetens szakemberekkel.
- Tanulóink számára a szabadidő eltöltésének olyan értelmes és hasznos formáit biztosítjuk, amelyekhez családi háttérük, hátrányos helyzetük miatt egyébként nem juthatnának hozzá.
- Prioritásként kezeljük az arra rászorulóknak számára adható támogatások, segélyek, egyéb juttatások kezdeményezését, megadását, cél szerinti hasznosulását.
- Minden rászoruló gyermek számára biztosítjuk a napközis ellátást.

XVIII. 7. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI

A köznevelési törvény 54§.(1) megfelelően: „A pedagógus a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen, érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti. Kivételt képeznek ez alól (3) az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített vagy felzárkóztatásra szorul.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú szülőjét rendszeresen értesíteni kell. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján kell meghatározni. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú szülőjét értesíteni kell. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmező eszköz.

Alapelveink

Az értékelés legyen:

- folyamatos
- egyértelmű
- konkrét
- ösztönző hatású
- tárgyilagos
- személyre szóló
- a fejlődésben megtett utat figyelembe vevő
- feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak
- nem lehet fegyelmező és megtorló jellegű

Alapelveink megvalósulásához a tanév elején a tanuló és a szülők tudomására hozzuk minden tantárgy követelményét. Az egységes követelményrendszert minden pedagógus köteles betartani.

A tanulók értékelése az általános iskola alsó tagozatán

A szöveges értékelés hatással van az egész oktatási és nevelési folyamatra, mert lezárását jelenti egy-egy időszaknak, de hogy az értékelés tartalmilag milyen lesz, milyennek kell lennie, azt tudatos tervezés és folyamat előzi meg.

Átgondolt, határozott elképzeléseken nyugvó tanítói munka nélkül nem születhet semmilyen megalapozott, hiteles értékelés.

A szöveges értékelés koncepciójának lényege

A szöveges értékelés kritériumai:

- az értékelés a gyerekért, s elsősorban a gyerekeknek szóljon,
- alakítsa a helyes önértékelést, segítse a reális önismeretet,
- nyitott legyen, amely nem ítéletet alkot, hanem tükröt tart,
- a gyerek lehessen aktív részese a saját fejlődésének,
- a szülő és a pedagógus közösen gondolkodhasson a gyermek fejlődéséről.

A szöveges értékeléssel kapcsolatos elvi követelmények:

- minősítés - központúság helyett fejlesztőközpontúság jellemezze,
- vegye figyelembe az életkori sajátosságokat,
- legyen összhang a NAT, a pedagógiai program, a helyi tantervi rendszer és a kimunkált értékelési koncepció között,
- jellemezze a gyakorlatot a rendszeres és folyamatos értékelés,
- személyre szóló és ösztönző jellegű legyen,
- a tanítási-tanulási folyamat állandó kísérőjeként tudjon megerősítő, korrigáló, fejlesztő szerepet betölteni,
- konkrét, egyénre szabott javaslatokkal jelölje meg a továbblépés útját és módját,
- nyelvi megformáltságában legyen közérthető mind a tanuló, mind a szülő számára,

Az értékelés alapjául az érvényben levő Nemzeti alaptanterv, illetve az adott kerettantervben, valamint a rá épülő iskolai programban megfogalmazott fejlesztési célok és feladatok szolgálnak.

Ezek értelmében iskolánkban az alsóban tanító pedagógusnak folyamatosan kell végeznie osztályában a személyre irányuló értékelést, illetve visszatérően az osztályt érintő, teljes körű értékelést is. Fontos, hogy az értékelés kritériumait ismerjék a tanulók, sőt ezeknek megfelelően ők maguk is végezzenek önértékelést, illetve folyamatosan sajátítsák el társaik értékelésének a tapintatos formáit.

a) A szöveges értékelési rendszer összetevői:

A tanulók értékelése iskolánk 1. évfolyamán

A szöveges értékeléssel kapcsolatos törvényi kötelezettség teljesítése, és saját intézményünk hatékony működése érdekében feladatunk, hogy kidolgozzuk a szöveges értékelés számunkra legmegfelelőbb helyi rendszerét.

- **A helyi értékelés alapelvei** (ki, mikor, miért, hogyan, mit értékel, kinek szól)
Szempontrendszer a szöveges értékeléshez (pedagógiai és módszertani szabályok):
- Szöveges értékelésünk elsősorban a gyerekeknek, és természetesen a szülőnek is szól. Ezért a szöveg E/2. személyben íródik.
- Mindig törekszünk arra, hogy az egyértelmű, pontos, nyelvi és stilisztikai szempontból igényesen megfogalmazott, érthető legyen.
- Megállapodtunk abban, hogy melyik időszak, teljesítmény milyen típusú, műfajú, mennyiségű értékelést kíván, kialakítottuk az értékelési folyamat egyes lépéseit, metodikáját.
- A szöveges értékelésünk nem teljesítményelvű: miközben nem mond le a hagyományos ismeretszerzésben elért eredmények értékeléséről, a társas kapcsolatokat, az önismeret fejlődését és még számos szociális kompetenciát egyenrangúnak tekinti az intellektuális teljesítménnyel.
- Elvárjuk, hogy a gyerek legyen aktív részese a fejlődésének, vállaljon felelősséget, szerepet saját tanulásában.
- Az értékelés legyen személyre szabott, differenciált, árnyalt. A diákok valódi figyelmet, odafordulást, segítőkészséget tapasztalhassanak a pedagógus részéről.
- Az értékelés döntően személyre szóló, fejlesztő legyen, vagyis a tanuló aktuális teljesítményét saját korábbi teljesítményéhez kell viszonyítani. Ne mondjunk ítéletet (különösen az egész személyiségre vonatkozót ne), ne vonjunk le sommás következtetéseket, ne adjunk önmagát beteljesítő jóslatokat, tartsuk fenn a tévedés jogát, vagy legalábbis kerüljük a tévedhetetlenség látszatát.
- Mindig vegyük figyelembe a gyermek önmagához mért fejlődését, képességeit, lehetőségeit, hogy reális és méltányos értékelést tudjunk adni.
- Értékelésünk legyen előremutató, az elérendő célhoz konkrétan utat mutató. Formáló-segítő értékelésre van szükség, vagyis megerősíteni, visszaigazolni, amit a tanuló már tud, amit sikeresen old meg, egyúttal útmutatást adni arra nézve: hogyan emelhetné tudását, teljesítményét még magasabb szintre. Minden jelentősebb tanulói megnyilatkozásra reagálni kell. Minél több pozitív visszajelzést kell adni. Törekszünk arra, hogy minél teljesebb kép, sokféle érték derüljön ki a gyerekekről.
- A kudarc okozta szégyen, feszültség kerülendő, de magával a kudarccal szembe kell nézni, a szöveges értékelés kritikát, negatívumot is tartalmazhat. Ugyanakkor
- észre kell venni a gyerek próbálkozását, a nehézségekből való kilábalás szándékát is.

- Kidolgozzuk önmagunk számára azt a módszert, ahogy munkánk során rögzítjük az egyes diákok eredményeit, jellemzőit, erényeit és hiányosságait, vele kapcsolatos tapasztalatainkat.

- A szöveges értékelés írásakor tudatában vagyunk annak, hogy mintát adunk a gyerekeknek az értékelés, kritika, visszajelzés kommunikációjára, alapvetően járulunk hozzá saját önértékelésük, értékrendjük kialakulásához.

.

Az értékelési funkciók meghatározása (diagnózis, formatív, szummatív értékelés)

A tanulók értékelésének fajtáit tekintve szükség van év eleji diagnosztikus értékelésre, folyamatos formatív értékelésre, valamint szummatív értékelésre.

- Diagnosztikus, korrekciós funkció, amely fontos információkat ad a pedagógusnak a helyzetfelméréshez, a csoport és az egyén tanulási folyamatának tervezéséhez. Az év eleji diagnosztikus értékelés azt mutatja meg: mi az, amit a tanuló tud, amire képes, honnan indítható a fejlesztés.

- Formatív, fejlesztő, szabályozó funkció, amely a tanulás folyamatához, annak korrekciójához ad segítséget pedagógusnak, szülőnek, diáknak. A formatív értékelés célja elsősorban a tudás, a teljesítmény változásának követése, visszaigazolása a megerősítés, a fejlesztés és a korrigálás érdekében.

- Szummatív funkció, megerősítés, visszacsatolás, szelekció, amely egy-egy tanítási-tanulási periódus végén regisztrálja az eredményeket, a pedagógusnak, szülőnek, tanulónak ad információkat. pl. a témazáró dolgozatok, év végi felmérések.

A szöveges értékelés mindhárom funkciót képes árnyaltan és differenciáltan ellátni.

Lehetővé válik és alapvető elvként a gyakorlatban érvényesíthető a gyerek érdeklődésének, adottságainak, tulajdonságainak, életkori sajátosságainak, saját fejlődési ütemének, otthoni körülményeinek, pillanatnyi állapotának stb. figyelembe vétele. A hangsúly az érés, fejlődés, tanulás folyamatjellegének elfogadásán van. A gyermek önmagához képest mért fejlődését állítja a középpontba. Természetesen a követelményekhez viszonyított előmenetele is értékelésre kerül. Az értékelés pillanatnyi állapotot rögzít, (s ez még a minősítéskor is igaz), nyitottságot mutat a gyermek problémái iránt, és a fejlődés lehetőségei iránti bizalmat fejezi ki.

Az értékelés módjai (szóbeliség, írásbeliség aránya)

- A pedagógiai értékelés lényege a viszonyítás, - viszonyítás a követelményekhez, teljesítményeihez, a társakhoz.

- Az értékelés információkat ad a célok megvalósulásának mértékéről és szintjéről.

- Az értékelést olyan folyamatnak is tekinthetjük, amelyben összefüggéseket keresünk a célok és az adott aktuális állapot között.
- Fontos, hogy a tanító változatosan, árnyaltan értékelje a tanulók munkáját.
- Az értékelés számos módon kifejezhető. A tanítói értékelés formáját tekintve lehet metakommunikatív, illetve szóbeli vagy írásbeli visszajelzés (ez utóbbiak egy szótól a szövegig terjednek, alkalmazhatunk pontozást, %-os értékelést).
- Az ellenőrzés különféle formái harmonikusan jelenjenek meg a nevelési folyamatban, pl. szóbeli feladatmegoldás, írásbeli feladatmegoldás, cselekvés, vizuális megjelenítés, szóbeli felmérés, írásbeli felmérés, szóbeli felelet, írásbeli felelet, szóbeli beszámoló, szóbeli házi feladat, írásbeli házi feladat, dolgozat, feladatlap, stb. A feladatlapok tartalmazzanak feleletválasztó, feleletalkotó és képességjellegű tudást mérő feladatokat egyaránt.

Az értékelés, a szülői és tanulói tájékoztatás formái, időszakai

Év közben:

Iskolánkban az első évfolyam első félévében szövegesen, majd osztályzatokkal értékelik a pedagógusok a tanulók munkáját. A tagiskolákban egyéb szimbólumokat is használhatnak a pedagógusok.

A 2-3-4. osztályban év közben jeggyel történik a tanulmányi munka értékelése. A tagiskolák maguk határozhatják meg az évközbeleni szöveges értékelések idejét, módját és tartalmát.

A 2-3-4. évfolyamokon a tagiskolák határozzák meg, hogy a jeggyel történő értékelés mellett év közben milyen szöveges értékelési módot alkalmaznak.

Félév, év vége:

Félévkor az 1. és 2. osztályokban egységes mondatbankot alkalmazva szöveges értékeléssel történik a minősítés. Év végén az 1. osztályban szöveges értékelést alkalmaznak, míg a 2-3-4. osztályokban 1-5-ig terjedő jegyekkel történik a tanulmányi munka minősítése.

A tagiskolák pedagógusai szükség esetén a szöveges értékelést jegyre váltják át.

Ezen kívül minden évfolyamon alkalmazzuk az értékelés illetve tájékoztatás egyéb formáit.

Ezek a következők:

- Szóbeli, írásbeli számonkérések, melyet jeggyel, helyben meghatározott szimbólummal, %-kal értékel a pedagógus.
- Év közben tantárgyanként gyorsan, a tanuló által is ellenőrizhető feladatok, ami alkalmas egy-egy ismeret elsajátítását mérni. A tanuló önmagát méri, saját teljesítményét értékeli (jegy, % -os vagy pontozós megoldás). A mérésnek negatív vonzata nincs.

- Szummatív értékelés egy-egy lezárt témakör, tanítási egység végén. (jeggyel, %-kal, vagy más, helyben szokásos szimbólummal). Ez hosszabb időszakot átfogó értékelés.
- Írásbeli munkák, füzet értékelése (rövid üzenetek).
- Mindennap szóbeli értékelés a tanítás folyamatában.
- Szülői értekezletek, fogadóórák (rendszeres tájékoztatás az elért eredményekről, javítandó feladatokról, tanácsot adunk a gyakorlásra vonatkozóan). Igyekszünk minden gyermek értékeit kiemelni, és erősíteni a szülőt abban is, amiben gyermeke sikereket tud elérni.
- Egyéni beszélgetések, családlátogatások.
- Az érdemjegyeket az osztálynaplóban és csoportnaplókban folyamatosan kell bejegyezni.
- A témazáró dolgozatokra adott érdemjegyet megkülönböztető jelzéssel kell ellátni.
- Az érdemjegyet minden esetben be kell írni az ellenőrző könyvbe a szülő tájékoztatása céljából.

Az érdemjegyekről és az értékelésekről a tanulót és a szülőt az ellenőrzőn keresztül értesítjük, valamint a fogadó órákon és a szülői értekezleten tájékoztatjuk. Az osztályfőnökök gondoskodnak arról, hogy a jegyek havonta beírásra kerüljenek az ellenőrzőkbe.

A félévi és év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján határozzuk meg. Ezekről az osztályzatokról az ellenőrzőn, illetve a bizonyítványon keresztül értesítjük a tanulót és a szülőt.

Nevelőtestületünk félévi, illetve év végi osztályozó értekezleten áttekinti a tanulók osztályzatait. Dönt a magasabb évfolyamba lépésről.

Kik végzik az értékelést

Az értékelést a gyermeket tanító pedagógusok végzik, a félévi és év végi szöveges értékelést az osztályfőnök adja ki a tanulóknak. Magatartás és szorgalomnál az összes pedagógus értékeli, aki a tanulót tanítja

A szöveges értékelés dokumentumai

Az iskolában csak olyan bizonyítványnyomtatvány alkalmazható, amelyet az Oktatási Minisztérium jóváhagyott. Azonban az iskolai nyomtatványok (az év végi bizonyítvány kivételével) az OM által szabályozott rendszer alkalmazásával (személyiségi, adatvédelmi, biztonsági követelmények megtartásával) elektronikus úton is elkészíthetők és tárolhatók. A

bizonyítvány kiállításának alapjául szolgáló nyomtatványt nyomtatott formában is elő kell állítani, és meg kell őrizni.

A nevelési-oktatási intézmények ügyintézésének és iratkezelésének általános szabályait, és a tanügyi nyilvántartások kezelését a 20/2012. EMMI rendelet előírásai tartalmazzák.

Az első - második évfolyamon félévkor, az első évfolyamon év végén szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul. A minősítésnek a tanuló teljesítményére, szorgalmára, magatartására vonatkozó megállapításokat kell tartalmaznia.

Intézményünkben a szöveges értékelés közös kereteit a melléklet tartalmazza.

Az első évfolyamokról kiállított bizonyítványok —Záradék rovatába kell bejegyezni a tanuló továbbhaladását segítő nevelőtestületi döntéseket, szülői kéréseket, és a tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos egyéb megjegyzéseket.

Az első évfolyamokon a tanuló szöveges minősítése az oktatási miniszter által engedélyezett bizonyítvány pótlapon (pótlapokon) történik. A kitöltött pótlap a bizonyítvány része. A pótlapot a bizonyítvány borítólapjának tárolójában kell elhelyezni. A pótlap kiállítását a kiállító köteles a bizonyítvány pótlap-jegyzékében (a megadott rovatok kitöltésével) igazolni.

A szöveges értékelés átváltása osztályzatra

A tanulók félévi és év végi szöveges értékelésének átváltása a tantárgyat tanító pedagógus feladata. Az átváltás a következőképpen történik:

<i>szöveges értékelés</i>	<i>osztályzat</i>
kiváló	5 (jeles)
jó	4 (jó)
megfelelt	3 (közepes)
felzárkóztatásra szorul	2 (elégséges)

A tanulók értékelése

A tanulók szóbeli értékelése:

- A tanuló tanulmányi munkáját, magatartását, szorgalmát az osztályban tanítók félévenként értékelik. A tanulók egyéni teljesítményét a szülő kérésére szóban, szövegesen értékeljük szülői értekezleten, fogadóórán, egyéni megkereséskor, stb.
- Félévi és év végi osztályozó értekezleten a magatartás és szorgalom megállapításakor.
- A gyerekekkel együtt töltött időben a tanár rendszeresen megerősíti, segíti tanítványait.

Átválthatóság

Amennyiben a tagintézmény saját döntése alapján létrehoz új tantárgyat, tantestületi döntés alapján dönt annak az átválthatóságáról. Minden más műveltségterület esetében a mellékletekben határozzák meg a tagiskolák az átválthatóság módját.

A tanulók szöveges értékelése írásban:

- Az igazgató, osztályfőnök és a szaktanár dicséretei és elmarasztalásai.
- Az írásbeli munkához írt vélemény.
- A heti 1 óránál kisebb óraszámú tárgyak (modulok) értékelése félévkor: megfelelt, nem felelt meg

A tanulói teljesítmények és eredmények értékelésének fórumai:

- nyílt napok
- iskolai rádió, újság
- versenyek, vetélkedők
- pályázatok, kiállítások
- belső vizsgák
- szaktárgyi mérések,
- kompetenciamérések
- tanévzáró értekezletek, ünnepségek

A tanulók érdemjegyekkel történő értékelése

A tanulókat felső tagozatban év közben érdemjegyekkel értékeljük.

A szóbeli és írásbeli érdemjegyek száma heti 1 vagy 2 órás tantárgyakból félévenként minimum 4-5 legyen, heti 3 vagy annál nagyobb óraszámú tantárgyak esetében minimum havi 2 érdemjegy alapján osztályozható a tanuló.

Elvárás az érdemjegyek adásánál:

- Az osztályzatok tükrözzék a tanulók tudását.
- Csak a követelményrendszerben és a tantervben előírtakat értékeljük.
- Fontos az érdemjegyek súlyozása – szóbeli, dolgozat, témazáró, belső vizsga, stb.
- Az osztályzatok közül a témazárók átlagai 200%-kal, súlyozottan kerülnek figyelembe vételre. A többi jegy 100%-ot ér.

- Értékelésünkről a szülőket az ellenőrzőben, félévi értesítőben, év végi bizonyítványban, ill. értékelőlapokon tájékoztatjuk.

Az érdemjegy szerzésének módjai:

- Szóbeli felelet (tények, leírások, fogalmak, szabályok, törvények, vitakészség, kísérletek)
- Írásbeli munka (témaközi vagy témazáró dolgozat)
- Önálló kiselőadás
- Óraközi munka
- Gyakorlati órai munkavégzés
- Részvétel versenyeken

Törekedni kell minden tantárgynál a szóbeli számonkérés növelésére, hogy a tanulók megfelelő, aktív szakszókincse kialakuljon.

A tanulók írásbeli beszámoltatásának formái:

- írásbeli felelet
- röpdolgozat
- témazáró felmérés
- félévi felmérés
- év végi felmérés

Alapkészség-felmérő, minimum követelményeket mérő dolgozat esetén az elért pontszámok osztályozattá alakításánál a következő arányok figyelembe vétele ajánlott:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-40%	elégtelen (1)
41-60%	elégséges (2)
61-75%	közepes (3)
76-90%	jó (4)
91-100%	jeles (5)

Az írásbeli felelet (röpdolgozat) érdemjegye azonos a szóbeli feleletével.

A témazáró felmérés időpontját, témáját meg kell előre határozni a tanárnak!

A témazáró felmérések a témakörök végén, összefoglalás és szükséges mennyiségű gyakorlás után készülnek. Ezek érdemjegyei hangsúlyozottabban kapnak szerepet a félévi és az év végi osztályzat kialakításánál.

Egy tanítási napon 2-nél több témazáró felmérés (dolgozat) nem íratható! Ezeken a napokon egyéb írásbeli számonkérés nem lehetséges!

A felméréseket legkésőbb 2 héten belül ki kell javítani, és az eredményt a tanulókkal közölni.

A témazáró dolgozatokat lehetőség szerint a munkaközösség tagjai közösen állítják össze.

Általánosan az írásbeli munkák (témazáró-, félévi- és év végi felmérések) értékelésekor az elért pontszámok osztályzattá alakításánál a következő arányok figyelembe vétele ajánlott:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-30%	elégtelen (1)
31-50%	elégséges (2)
51-75%	közepes (3)
76-90%	jó (4)
91-100%	jeles (5)

A félévi tantárgyi érdemjegyet az ellenőrzőbe számmal kell beírni, tantárgyi dicséret esetén az 5-ös szám mellé „d” betűt kell írni.

A magatartás és szorgalom osztályzat szövegesen kerül beírásra.

Az év végi osztályzatokat a bizonyítványba, anyakönyvbe és a törzslapra szöveggel kell beírni.

Az ellenőrzést és értékelést személyre szólóan végezzük, kiemelve a tanuló önmagához viszonyított fejlődését. Az értékelés a pedagógiai programban/ helyi tantervben megfogalmazottak szerint történik.

Az értékelés formái:

- diagnosztizáló
- formatív
- szummatív

Az értékelés alapja:

- a tanuló önmagához mért fejlődése a meghatározott fejlesztési területeken
- az önálló ismeretszerzés képességének szintje
- a társakkal való együttműködés minősége

Az értékelés módjai:

- tanulói/tanári
- folyamatos/időszakos
- szóbeli/írásbeli

Az érdemjegyek és az osztályzatok a következők:

A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél

jeles (5)

jó (4)

közepes (3)

elégséges (2)

elégtelen (1)

Jeles (5): ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Ismeri, érti, tudja a tananyagot, mindent alkalmazni is képes. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, saját szavaival is vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni. Bátoran mer visszakérdezni.

Jó (4): ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Hasonló az ötöshöz, de apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciókat bemagol.

Közepes (3): ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud ön-állóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond. (Párbeszéd alakul ki a tanár és a tanuló között.)

Elégséges (2): ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre. (Akar, de nem megy)

Elégtelen (1): ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Nkt. 54.§(5) „Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, az osztályfőnök, gyakorlati képzés szervezője által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.(6) Abban az esetben, ha az év végi osztályzat a tanuló hátrányára lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület felhívja az érdekelt pedagógust, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha a pedagógus nem változtatja meg döntését, és a nevelőtestület ennek indokával nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.”

A Nkt.bekezdéseitől eltérő értékelési formát intézményünk nem alkalmaz.

Iskolai írásbeli beszámoltatás formái:

Év eleji és év végi felmérések – százalécai is és az osztályzatok is piros színnel kerüljenek a naplóba.

XVIII. 8. AZ OTTHONI (NAPKÖZIS, TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás, valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása.

Az első-második évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak szóbeli házi feladatot, csak írásbeli gyakorlást.

A 3-8. évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére - a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl - nem kapnak írásbeli házi feladatot.

Nyári szünetben a következő évfolyamra előírt kötelező olvasmány elolvastatható.

Az otthoni írásbeli házi feladat kiadásának korlátai:

-A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

-Az otthoni tanulási idő (írásbeli és szóbeli feladatok elvégzésének együttes ideje) maximum 20-30 percet vehet igénybe egy tantárgyból.

-A napi felkészülés otthoni (napközis, iskolaotthonos, tanulószoba) ideje nem lehet több 1-1,5 óránál.

XVIII.9. CSOPORTBONTÁSOK ÉS EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI

Intézményünkben a csoportbontásban tanított tárgyak bontásánál elsődleges szempont a tananyag elmélyítése. Mivel a tagintézményben ezek eltérhetnek, ezeket a tagiskolák mellékletei tartalmazzák.

XVIII.10. TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

Az általános fizikai teherbíró képesség mérése során feltérképezhetők az egyes képességek területén mutatkozó hiányosságok. E hiányosságok feltárása, a tanulók életmódjának ismerete kiindulási alapul szolgál mind az egyéni, mind a közösségi fejlesztő, felzárkóztató programok elkészítéséhez, lehetőséget biztosítva az egészségileg hátrányos helyzet megszüntetésére, a szükséges szint elérésére, megtartására.

A fenti kötelezettség végrehajtásának megkönnyítésére rendelkezésre álló két teszt közül intézményünk a Hungarofit-tesztet alkalmazza az alsó tagozatos tanulók mérésére, amelyet az alábbi próbák alkotják:

- helyből távolugrás
- lökés egy kézzel dobóterpeszből tömött labdával
- fekvőtámaszban karhajlítás és- nyújtás folyamatosan
- tömött labdadobás két kézzel fej fölött hátra
- hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan
- hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés folyamatosan.

Helyből távolugrás

Az elugró vonal mögül a tanuló karlendítéssel páros lábról elugorva minél nagyobb távolságra érjen a talajra. A próba célja az alsó végtag dinamikus erejének felmérése.

Lökés egy kézzel dobóterpeszből

A dobóvonal mögül kényelmes harántterpeszben állva, az ügyesebbik kézzel löki el a labdát. A próbánál a kar, a törzs, a lábizmok együttes dinamikus erejét mérjük fel.

Tömött labda dobás hátra két kézzel, a fej fölött

A dobóvonal mögött a dobás irányának háttal állva oldalterpeszben a fej fölött dobja el a labdát. A váll- és a törzsizmok dinamikus erejét mérjük.

Fekvőtámaszban karhajlítás és – nyújtás folyamatosan

Mellső fekvőtámaszban, vállszéles támaszból karhajlítás addig, amíg a felkar vízszintes helyzetbe kerül, majd nyújtás. A feladat a vállövi és a karizmok erő-állóképességének mérését szolgálja.

Hason fekvésből törzsemelés és – leengedés folyamatosan

Hason fekvésből, tarkóra tartásból a tanuló

ütemre törzsemelést végez
ütemre könyökérintést az áll alatt
ütemre karemelést vissza középtartásig
ütemre visszaérkezik kiinduló helyzetbe.

Ezzel mérjük a hátizmok erő – állóképességét.

Hanyatt fekvésből felülés és visszaereszkedés folyamatosan

A tanuló hanyattfekvésben térdeit 90 fokos szögben behajlítja, kezei a tarkóján támaszkodnak. Felüléssel, könyökével megérinti a combjait, majd visszaérkezik kiinduló helyzetbe. A próba által a hasizmok erő – állóképességét ellenőrizzük.

Az iskolára vonatkozó összesített adatlap tájékoztatja az iskolavezetést és az iskolaorvost arról, hogy évfolyamonként és osztályonként milyen kategóriába – az igen gyengétől az extráig – tartoznak tanulóink.

A pontszám szerinti rangsor alapján a testnevelő képet alkothat az adott osztály tanulóinak sorrendjéről.

Egyéni adatlapokat is készíthetünk a tanuló kérésére, amelyen nyomon követheti teljesítményét az egyes próbákban és figyelemmel kísérheti összteljesítményének változását egyik felméréstől a másikig, sőt több éven keresztül is. A mérés a testnevelőknek ad információt tanuló állóképességéről, fejlődéséről.

A felmérés 5.6.7. feladatai, mivel végrehajtásuk és végrehajtatásuk igen szubjektív, ezért ezek a feladatok csak úgy szerepeljenek, mint a tanulók saját magukhoz mért eredményének javulása, vagy romlása.

A 2014-2015-ös tanévtől a 5-8. évfolyamon a tanulókat a NETFIT rendszerrel mérjük. A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)

Testmagasság mérése

Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége

Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje

Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje

Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

Hajlékonysági teszt – térdhajlítói izmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

XVIII.11.A TANULÓ MAGATARTÁSA, SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI, FORMÁI

A tanulók magatartásának és szorgalmának minősítése, értékelése

A tanuló magatartásának értékelésénél és minősítésénél

példás (5)

jó (4)

változó (3)

rossz (2)

A tanuló szorgalmának értékelésekor és minősítésekor

példás (5)

jó (4)

változó (3)

hanyag (2)

A tanulók magatartásának minősítése

A *magatartás* minősítése igazodjon az életkori sajátosságokhoz. Minősítésének alapja a tagin-tézményi Házirend betartása, a közösséghez, annak tagjaihoz való viszony (önállóság, felelős-ségérzet, közösség érdekében végzett tevékenység, hangnem, viselkedés).

Tükrözze továbbá:

- a tanuló pozitív és negatív változásait;
- a tanuló fegyelmezettségét;
- az osztályközösség véleményét;
- az év végén az egész éves munkát.

Példás (5)

- Magatartásával, kulturált viselkedésével példát mutat tanórán és tanórán kívül is
- A házirend minden pontját tudatosan megtartja, társait is annak megtartására ösztönzi.
- Kötelességtudó, feladatait teljesíti.
- Fegyelmezett munkájával pozitív hatást gyakorol a közösség kialakulására.
- Szívesen vállal közösségi munkát.
- A felnőttekkel és társaival szemben tisztelettudó, udvarias.
- Óvja és védi az iskola felszereléseit, környezetét, másokat is erre ösztönöz.
- Nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása.

Jó (4)

- A házirend pontjait betartja.
- A tanórán és tanítási órán kívül is rendesen viselkedik.
- Feladatokat önként ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti.
- A közösségi munkában aktív, de nem kezdeményező.
- A felnőttekkel és társaival kapcsolatos hangneme megfelelő.
- Óvja és védi az iskola felszereléseit, környezetét.
- Nincs intője vagy megrovása.

Változó (3)

- Az iskolai házirendet nem mindig tartja be, az ellen alkalmanként vét.
- A tanórán vagy a tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik, zavarja a tanítási órákat.
- Előfordul, hogy felnőttekkel szemben és társaival udvariatlan, durva.
- A közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik.
- Igazolatlanul mulasztott.
- Osztályfőnöki, szaktanári intést kapott.

Rossz (2)

- Fegyelmezetlen magatartásával bomlasztja a közösséget, rendetlen.
- A házirend előírásait sorozatosan megsérti.
- Feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti.
- Felnőttekkel és társaival szemben rendszeresen udvariatlan, durva.
- Az iskolai nevelést, oktatást akadályozza.
- Több alkalommal igazolatlanul mulaszt.
- Több szaktanári figyelmeztetést, osztályfőnöki intést vagy ennél magasabb fokú büntetést kapott.

1. A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte, vagy megsértése szükséges.

2. A tanulók magatartását az 1.-3. évfolyamokon és 4. évfolyam első félévében az osztályfőnök szóvegesen minősíti. A 4. évfolyam második félévétől 8. évfolyamon a tanuló

magatartását az osztályfőnök minden hónap végén érdemjegyekkel értékeli. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról.

3. A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe, illetve a bizonyítványba be kell jegyezni.

A tanulók szorgalmának minősítése

A *szorgalom* osztályozásának alapja a tanuláshoz, a szakmához, a munkához való viszony, gyakorlaton tanúsított munkaerkölcs, (kötelességteljesítés, cselekvőképesség, rendszeret, munkafegyelem, törekvés, pontosság). Az osztályozásnál nemcsak a jegyeket, hanem a képességeket is mérlegeljük.

Példás (5)

- Tanórákra való felkészülését a rendszeresség, kötelességtudat és pontosság jellemzi.
- Önművelése rendszeres és többirányú.
- Érdeklődése az iskolán kívüli tananyagra is kiterjed, ismereteit tanítási órákon is felhasználja.
- Tanórákon aktív, házi feladatát minden órára elkészíti.
- A tanórákon kívüli foglalkozásokon, tanulmányi versenyeken önként részt vesz.
- Taneszközei tiszták, rendesek, ezeket tanítási órákra mindig el is hozza.

Jó (4)

- A tanórákra való felkészülésében rendszeres.
- Képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt.
- A tananyag iránt érdeklődik, önművelése érdeklődésének megfelelő.
- Tanórákon többnyire aktív.
- Többször feladatot, tanórán kívüli foglalkozásokon vagy versenyeken való részvételt önként nem, vagy csak ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízásokat teljesíti.
- Taneszközei tiszták, rendezettek, ezeket tanítási órákra rendszerint el is hozza.

Változó (3)

- Tanulmányi eredménye elmarad képességeitől.
- Tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti.
- Önállóan, a tanultakat irányítás mellett is pontatlanul alkalmazza.
- Szétszórtság jellemzi, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
- Érdemjegyeit, osztályzatait több tantárgyból lerontja.
- Felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik.

Hanyag (2)

- Képességénél jóval gyengébb teljesítményt mutat tanulmányi munkájában.
- Figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan.
- Feladatait többnyire nem végzi el, a tanultakat nem tudja alkalmazni.
- Nem hajlandó munkavégzésre, nem törődik kötelességeivel.
- A tanuláshoz nyújtott tanulói vagy tanári segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül.
- Csoport és önálló munkában ösztönzésre sem vesz részt.
- Felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek, órákra gyakran el sem hozza azokat.
- Félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen.

1. A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte, vagy megsértése szükséges.

2. A tanuló szorgalmát az osztályfőnök - az osztályban tanító tanárokkal való megbeszélés alapján - minden hónap végén érdemjeggyel értékeli.

3. A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök az érdemjegyek és a nevelőtestület véleménye alapján állapítja meg. Vitás esetben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról. A félévi és év végi osztályzatot az értesítőbe, illetve a bizonyítványba be kell jegyezni.

XVIII.12. EGYSÉGES ELVEK A TANULÓK DICSÉRETÉNÉL, JUTALMAZÁSÁNÁL ÉS FEGYELMEZŐ, FEGYELMI BÜNTETÉSÉNÉL

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális, stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez, az iskola jutalomban részesítheti.

A tanulót példamutató szorgalmáért, ill. magatartásáért a nevelőtestület dicséretben részesítheti a tanév végén. A bizonyítványba a következő záradék kerüljön: „Példamutató magatartásáért vagy/és szorgalmáért nevelőtestületi dicséretben részesül”

A tanulók dicséretének, jutalmazásának és kitüntetésének az elvei, formái

Alapelv, hogy a tanulók, tanulói közösségek tanulmányi munkájában, magatartásában, szorgalmában, közéleti, közösségi és tanórán kívüli tevékenységében elért kimagasló eredményeit jutalmazzuk.

A dicséret, jutalmazás, valamint büntetés és fegyelmezés fokozatait az intézményi SZMSZ tartalmazza.

A tagintézmények az eddigi hagyományok szerint adhatnak jutalmakat, kitüntető címeket.

A tanulók számára adott fegyelmező és fegyelmi intézkedések fokozatait szintén az intézményi SZMSZ tartalmazza.

Az iskolai jutalmazás formái:

- Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicséretek adhatók:
  - szaktanári, tanítói, napközis nevelői szóbeli és írásbeli dicséret,
  - plébánosi írásbeli dicséret
  - szaktanári dicséret,
  - napközis nevelői dicséret,
  - osztályfőnöki dicséret,
  - igazgatói dicséret,
  - nevelőtestületi dicséret.
- Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért,
- példamutató magatartásért,
- kiemelkedő szorgalomért,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthető.
- Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át. A fenntartó ezen tanulókat tárgyjutalomban is részesíti.
- Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.
- A nyolc éven át kiemelkedő közösségi munkát végző tanulók – a nevelőtestület döntése alapján – tárgyjutalomban részesülnek.

A dicséretet írásba kell foglalni és a szülő tudomására kell hozni.

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben lehet részesíteni.

Az iskolai büntetések formái:

- Napközis nevelői szóbeli figyelmeztetés
- Napközis nevelői írásbeli figyelmeztetés
- Napközis nevelői intés
- Napközis nevelői megrovás
- szaktanári figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés
- osztályfőnöki megrovás
- osztályfőnöki szigorú megrovás

- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- igazgatói szigorú megrovás
- tantestületi határozat.

A fegyelmi büntetés lehet:

- kedvezmény megvonás
- osztálycsere
- iskolacsere
- kizárás az iskolából.

A büntetést írásba kell foglalni és azt a szülő tudomására kell hozni.

XVIII.13. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő - oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

Pedagógiai program mellékletében tagintézményenként részletes felsorolásra kerülnek eszköz és felszerelés jegyzékek.

Keceli melléklet

II. János Pál Katolikus Általános Iskola Helyi Tanterve

2021

Az iskola egyes évfolyamain tanított tantárgyak, a kötelező és választható foglalkozások, azok óraszámai, az előírt tananyag és követelmények

1. A 2012-es kerettanterv megvalósítása kifutó rendszerben

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A
Fizika	B
Kémia	B
Biológia-egészségtan	A
Ének-zene alsó tagozat	A
Ének-zene felső tagozat	A
Technika	7.évf.A

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV FELETTI ÓRASZÁM

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

A 2017-2018-as tanévtől felmenő rendszerben (2020. 09.01-től kifutóban)

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam																
Tantárgyak	1. évf.				2. évf.				3. évf.				4. évf.			
	nennz.	Angol	Emelt mat.	Sima	N	A	Emelt mat.	S	N	A	Emelt mat.	S	N	A	Emelt mat.	S
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7+1	7	7	7	7+1	6	6	6	6+1	6	6	6	6+1
Idegen nyelvek	6	2			6	2			6	3			6	2+3	2	2
Matematika	4	4	6	4+1	4	4	6	4+1	4	4	7	4+2	4	4	4+3	4+1
(Erkölcstan helyett) hittan	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2		2	2	2	2
Környezetismeret	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1		1	1	1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2		2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2		2	2	2		2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1		1	1	1		1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5		5	5	5	5		5	5	5		5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	30	26	26		30	26	26		29	26	26		29	28	28	

Óratervezet a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam

Tantárgyak	5. évf.				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	N	A	M	S	N	A	M	S	N	A	M	S	N	A	M	S
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4+1	4+1	4	4	4	4+1	3	3	3+1	3+1	4	4	4+1	4+1
Idegen nyelvek	6	3+2	3	3	6	3+3	3	3	6	3+3	3	3	6	3+3	3	3
Matematika	4	4	4+1	4+1	3	3	3+2	3+1	3	3	3+2	3+1	3	3	3+2	3+1
(Erkölcsstan helyett) hittan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2	2	2	2,5	2,5	2	2	2	2	2	2	2	2
Természetismeret	2	2	2	2	2	2	2,5	2,5								
Fizika									2	2	2	2	1	1	1	1,5
Kémia									1	1	1	1,5	2	2	2	2
Biológia-egészségtan									2	2	2	2	1	1	1	1,5
Földrajz									1	1	1	1,5	2	2	2	2
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és tánc/ Hon- és népismeret		1	1	1												
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Informatika					1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1				
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Rendelkezésre álló órakeret	29	29	29	29	29	29	29	29	32	32	32	32	32	32	32	32
-----------------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

M: emelt óraszámú matematika osztály

Általános tantervű osztályban

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7 +1	7 +1	6 +1	6+1
Idegen nyelvek				2
Matematika	4+1	4+1	4+2	4+1
Erkölcstan/hittan	2	2	2	2
Környezetismeret	1	1	1	1+1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Tanulószoza	19	19	19	17
Rendelkezésre álló órakeret	25+19	25+19	25+19	28+17

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4+1	3+2	4+1
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2,5	2	2
Erkölcstan/hittan	2	2	2	2
Természetismeret	2	2,5		
Biológia-egészségtan			2	1,5
Fizika			2	1,5
Kémia			1	2
Földrajz			1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és tánc/ Hon- és népismeret*	1			
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Képességfejlesztés**</i>	+2			
Rendelkezésre álló órakeret	29	29	32	32

*A két választható tárgy közül a hon- és népismeretet tanítjuk.

** A választható órakeret terhére képességfejlesztés tárgyat alakítottunk ki 5. évfolyamon.

A magyar nyelv és irodalmat nem integráltan műveltségterületként, hanem két tárgyra bontva tanítjuk. A tárgyak neve: magyar nyelv, irodalom. Az osztályzás is külön történik.

A nemzetiségi német nyelv két részre bontva jelenik meg a tantárgyak rendszerében: nemzetiségi német nyelv és német hon- és népismeret. Az alábbi táblázat tartalmazza az egyes évfolyamokon az órák számát (bővítve a szabadon felhasználható órakerettel):

Tantárgyak	1. évf.				2. évf.				3. évf.				4. évf.			
	N	A	M	S	N	A	M	S	N	A	M	S	N	A	M	S
Magyar nyelv	3	3	3	4	3	3	3	4	2	2	2	2	2	2	2	2
Irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	4	4	5	5
Nemzetiségi német nyelv	5				5				5				5			
Német hon- és népismeret	1				1				1				1			

Tantárgyak	5. évf.				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	N	A	M	S	N	A	M	S	N	A	M	S	N	A	M	S
Magyar nyelv	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	1	1	1,5	1,5
Irodalom	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1,5	1,5	2	2	2	2
Nemzetiségi német nyelv	5				5				5				5			
Német hon- és népismeret	1				1				1				1			

2.A 2020-as NAT megvalósítása az egyes évfolyamokon

A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam

Tantárgyak	1. évf.				2. évf.				3. évf.				4. évf.			
	Német nemz.	Angol	Általános	Egésznapos	N	A	Á	E	N	A	Á	E	N	A	Á	E
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7+1	7+1	7	7	7+1	7+1	5	5	5+1	5+1	5	5	5+1	5+1
Matematika	4	4	4+1	4+1	4	4	4+1	4+1	4	4	4+1	4+1	4	4	4+1	4+1
Etika/ hit- és erkölcsan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Környezetismeret	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Idegen nyelvek	6	2	-	-	6	2	-	-	6	3	-	-	6	5	2	2
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Vizuális kultúra	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Digitális kultúra	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Tanulószoza	-	-	-	19	-	-	-	19	-	-	-	19	-	-	-	18
Rendelkezésre álló órakeret	28	25	25	25	29	25	25	25	29	25	25	25	28	26	26	26
Összesen				44				44				44				44

Óratervezet a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam

Tantárgyak	5. évf.				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	N	A	Á	E	N	A	Á	E	N	A	Á	E	N	A	Á	E
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3,5	3,5	3,5	3	3,5	3,5	3,5
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3,5	3,5	3,5	3	3,5	3,5	3,5
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Hon- és népismeret	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Etika/ hit-és erkölcstan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Természet-tudomány	2	2	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kémia	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Fizika	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Biológia	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Földrajz	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Idegen nyelvek	6	5	3	3	6	6	3	3	6	6	3	3	6	6	3	3
Ének -zene	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Képességfejlesztés	-	-	-	-	-	1	1	1	-	1	1	1	-	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	31	31	29	29	31	29	29	29	32	31	31	31	32	31	31	31

Tantárgyak	5. évf.				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	N	A	M	S	N	A	M	S	N	A	M	S	N	A	M	S
Magyar nyelv	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	1	1	1,5	1,5
Irodalom	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1,5	1,5	2	2	2	2
Nemzetiségi német nyelv	5				5				5				5			
Német hon- és népismeret	1				1				1				1			

3. A nemzetiségi oktatás-nevelés megvalósítása az egyes évfolyamokon

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam

Tantárgyak	1. évf.					2. évf.					3. évf.					4. évf.				
	Német nemz.	Angol	Általános	Egésznapos	Roma nemz.	N	A	Á	E	R	N	A	Á	E	R	N	A	Á	E	R
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7+1	7+1	7+1	7	7	7+1	7+1	7+1	5	5	5+1	5+1	5+1	5	5	5+1	5+1	5+1
Matematika	4	4	4+1	4+1	4+1	4	4	4+1	4+1	4+1	4	4	4+1	4+1	4+1	4	4	4+1	4+1	4+1
Étika/ hit- és erkölcsstan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Környezetism.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Idegen nyelvek	6	2	-	-	-	6	2	-	-	-	6	3	-	-	-	6	5	2	2	2
Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Vizuális kultúra	1	2	2	2	1	2	2	2	2	1	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Digitális kultúra	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Roma népismeret	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
Tanulószoza	-	-	-	19	-	-	-	-	19	-	-	-	-	19	-	-	-	-	18	-
Rendelkezésre álló órakeret	28	25	25	25	25	29	25	25	25	25	29	25	25	25	25	28	26	26	26	27
Összesen				44					44					44					44	

Óratervezés a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam

Tantárgyak	5. évf.				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	N	A	Á	RN	N	A	Á	RN	N	A	Á	RN	N	A	Á	RN
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3,5	3,5	3,5	3	3,5	3,5	3,5
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3,5	3,5	3,5	3	3,5	3,5	3,5
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
Hon- és népismeret	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Etika/ hit-és erkölcstan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Természet-tudomány	2	2	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Kémia	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Fizika	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Biológia	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Földrajz	-	-	-	-	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Idegen nyelvek	6	5	3	3	6	6	3	3	6	6	3	3	6	6	3	3
Ének -zene	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-
Digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
<i>Közösségi nevelés (Osztályfőnöki)</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
<i>Roma népismeret</i>	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1
<i>Képességfejlesztés</i>	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	1	-	-	1	1	-
Rendelkezésre álló órakeret	31	31	29	29	31	29	29	29	32	31	31	31	32	31	31	31

Tantárgyak	5. évf.				6. évf.				7. évf.				8. évf.			
	N	A	Á	RN	N	A	Á	RN	N	A	Á	RN	N	A	Á	RN
Magyar nyelv	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	2	1	1	1,5	1,5
Irodalom	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1,5	1,5	2	2	2	2
Nemzetiségi német nyelv	5				5				5				5			
Német hon- és népismeret	1				1				1				1			
Roma népismeret				1				1				1				1

Felvétel az intézmény első évfolyamára:

1.évfolyamra a felvétel a Nemzeti köznevelési törvény és az EMMI kormányrendelet szerint történik. Az osztályba sorolást az alábbiak figyelembe vételével hajtjuk végre:

- nyelvi osztályokba belső képességvizsgálat alapján kerülhetnek a tanulók, valamint az óvodai szakvélemények alapján.
- Az egésznapos oktatásba, valamint a magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatásba a szülő kérése alapján vesszük fel a tanulót.

Csoportbontások

Bontott tanulócsoportban vesznek részt az osztályközösség diákjai azokon a tanítási órákon, melyeknek eredményessége érdekében szükséges a kisebb tanulólétszám: idegen nyelv órák (angol, német), emelt óraszámú matematika osztályok (kifutó rendszerben).

A **matematika** osztályban az egyik csoport emelt óraszám mellett a sima kerettantervi anyagot tanulja, a fennmaradó órákat gyakorlásra, és lassabb haladási tempóra fordítják. A másik csoport az emelt szintű matematika kerettanterv A változatát használja.

A tanulócsoportok bontását a tantárgy sajátos jellege vagy a tanrend szervezése indokolja. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Testnevelés tárgyból első évfolyamtól a mindennapos testnevelés keretében heti egy óra népi táncot oktatunk. A magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi oktatás-nevelést választók számára roma népi tánc oktatása történik a helyi nemzetiségi önkormányzattal együttműködve. A fennmaradó órákból 1-2. évfolyamon a diákoknak lehetősége van választani foci, kézilabda, valamint általános testnevelés oktatás között. 3. évfolyamon tanulóink heti 2 órában tavasszal és ősszel úszni, télen korcsolyázni járnak.

Az **ének oktatást** is évfolyamonként sávosan szervezzük, így könnyítve az iskolai énekkar működését, valamint megteremtve a roma hagyományörzés lehetőségét. Ezen órákon nyílik lehetőség a roma/cigány népzenei kultúra feldolgozására.

1. Magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi oktatás-nevelés

Bevezető

A kisebbségi nevelés-oktatás – a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól szóló törvényben foglaltaknak megfelelően – a magyar köznevelés része.

Hosszú évek óta jelentkező igény az iskolánkba iratkozó gyermekek szülei részéről, hogy megszervezzük a cigány nemzetiségi nevelést-oktatást. Amennyiben a tanulói jogviszony létesítésekor (beiratkozás) ezt legalább nyolc szülő kezdeményezi, vállaljuk ezt a nevelési-oktatási tevékenységet. A nemzetiségi nevelés-oktatás iskolánkban alkalmazott formája a magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás. Ez a forma biztosítja a cigány tanulók számára a cigányság kulturális értékeinek, megismerését, a romák/cigányok történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, zenei- és táncművészetéről, valamint hagyományairól szóló ismeretek oktatását.

Általános célja és feladata megegyezik a többségi oktatásával; sajátossága, hogy intézményi feltételek között biztosítja a kisebbségi kultúra megismerését, a hagyományörzést, az önismeret kialakítását, a kisebbségi jogok megismerését és gyakorlását.

A kisebbségi nevelés-oktatás segítse a kisebbségi kultúrát hordozó csoport tagját abban, hogy megtalálja, megőrizze identitását, vállalhassa az adott nemzetiséghez való tartozását, elfogadhassa és másoknak is megmutathassa annak értékeit.

Iskolánkban teljes elszántsággal törekszik arra, hogy a 21. században a legjobb minőségű oktatást nyújtsa a tanulók számára. Az erkölcsi követelmény azt jelenti, hogy a lehetőségek optimális megteremtésével a gyerekek a kötelező oktatás végére a lehető legjobb eredményt érik el. Ez azt az óriási felelősséget rakja a pedagógusok és az iskolavezetés vállára, hogy minden lehetőséget ki kell aknázniuk a gyerekek fejlődése és épülése érdekében.

A nemzetiségi nevelés-oktatást a következő oktatási forma szerint szervezzük intézményünkben: magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás. A magyar nyelvű

roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatásban **a heti egy tanóra kiterjedő kötelező roma/cigány népismeret oktatása mellett heti legalább két tanórának megfelelő időkeretben roma/cigány kulturális tevékenységet is biztosítunk roma művészet keretében.** E tevékenységek lehetnek kézműves foglalkozások, népzenei, néptánc foglalkozások, roma témájú filmek, színházi előadások, a romák történelmével, hagyományaival, képző- és iparművészetével kapcsolatos kiállítások megtekintése, író-olvasó találkozók roma alkotókkal, találkozók roma közéleti személyiségekkel, részvétel roma művészeti-kulturális programokon vagy felkészülés ilyen programokra. Heti két tanóra időtartamában a testnevelés és az ének óra tananyagába építve történik e tevékenységek megjelenítése. 1 óra roma népi tánc oktatása az 5. testnevelés órában történik, míg az ének órákon a roma/cigány népzenei kultúrával ismerkednek a tanulók.

A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást az órarendbe építve, a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás többlet tanórai foglalkozásainak a felhasználásával kell megszervezni. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás időkeretének biztosítására a szabadon választható tanórai foglalkozások időkerete is felhasználható.

A nemzetiségi nevelés-oktatás célja:

- Biztosítani a roma/cigány és a nem roma/cigány tanulók számára a romák, a cigánység kulturális értékeinek megismerését, a romák/cigányok történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, zenei és táncművészetéről, valamint hagyományairól szóló ismeretek elsajátítását,
- Biztosítani a roma/cigány népismeret műveltségi terület oktatásának segítségével a nemzetiségi önismeret fejlesztését, megerősítve a folyamatosan szervezett roma/cigány kulturális tevékenységekkel.
- A nemzetiségi nevelés-oktatás - a magyarországi köznevelési rendszer részeként - megvalósítja az iskolai nevelés-oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományörzést és hagyományteremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.
- A nemzetiségi nevelés-oktatás segíti a nemzetiséghez tartozó tanulót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.
- Intézményünkben fontos, hogy a tanulóink számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a reális nemzetkép és nemzetiségkép. Fontos az is, hogy a tanuló felismerje az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerje a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és nemzetiségi jogok megsértésének jelenségét, és a jelenség elleni fellépés jogi, illetve egyéb eszközeit.

Feladataink:

- diákjaink őrizték, ápolják őseik hagyományait, ismerjék meg elődeik szokásait, kulturális örökségét.

- a népköltészet, a zene, a képzőművészet a szokások, a hagyományok megismertetése és ápolása
- a történelmi hagyományok, anyanyelvi kultúra, a hon- és népismeret oktatása
- a különböző kultúrák értékeinek kifejezésre juttatásával toleranciára, a másság elfogadására és megbecsülésére való nevelés

Motiváló erőt jelenhet az iskolai és iskolán kívüli rendezvényeken a tanulók által előadott egy-egy roma vers, ének, tánc, színpadi jelenet, illetve a különböző tanulmányi és kulturális versenyeken való indulás, hisz ez alapja lehet a későbbiekben a tudatos hagyományápolásnak is.

2.Német nemzetiségi anyanyelvi, történelmi, földrajzi, kultúra- és népismereti anyag

A tanulók egyes sajátos csoportjaira megfogalmazott kiemelt célok és azok sikerkritériumai:

A gyerekek kedvet érezzenek a német nyelv tanulása iránt. Adekvát kép a németek életmódjáról, szokásairól, kultúrájáról. (min.1700 aktív szókészlet 8.osztály végére)
Tudjanak nyelvi környezetben beszélni és ösztönözve legyen, hogy iskolán kívül is tanuljon.
A nemzetiségi németet tanulók számára kötelező a helyi alapvizsga, nyolcadik évfolyam végén. Tehetséggondozás körében levelezős versenyeken való részvételt biztosítjuk: Titok, Jonatán, Literátum, Löwenzahn. A nemzeti, etnikai kisebbségi iskolai nevelés és oktatás esetén a nemzeti, etnikai kisebbség történelmi, földrajzi, kultúra-és népismereti tananyagot nemcsak a Volkskunde órákon, hanem a délutáni programjainkba is beiktatunk. (pl.: „A Saláta” party, Márton-nap, Húsvét-váró) Történelmi, földrajzi tananyagot tartalmaznak bőven a nyolcadik osztályosok témakörei is: Deutschland, Österreich, Ungarn Feste und Bräuche...

Nyári, kétévenkénti külföldi úttal biztosítjuk a magyar gyerekek számára az egy hetes idegen nyelv tanulását.

Nyaranként kétszer egy hetes nyelvi környezetben megvalósuló olvasótábort szervezünk tanulóinknak Újteleken és Liptódon.

TIOP fenntartás

A tanórák minimum 30%-ában használjuk az IKT-s eszközöket.

Tantervi átcsoportosítás

A hittan tantárgyban tantervi átcsoportosítás indokolt. A 2012. évi kerettantervben meghatározott 4. osztályos ószövetségi ismeretek elsajátítása 5. osztályban történik, míg az 5. osztályos liturgikus ismeretek 4. osztályban kerülnek feldolgozásra.

Indoklás: Tanulóink negyedik osztály végén járulnak az első szentáldozáshoz.

Határtalanul! pályázat –

Nyertes Határtalanul! pályázat esetén a pályázatban vállaltaknak megfelelően Határtalanul témanapot tartunk a 6. évfolyamnak kedvcsinálóként. A témanap célja: az Erdélyben élő magyarság kultúrájának megismertetése a tanulókkal, a történelmi háttérről átfogó kép nyújtása. A tánc és étkezési hagyományok kipróbálásával élményalapú ismeretek közlése, nemzeti öntudat és a másság elfogadásának erősítése.

II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Imrehegyi Tagintézménye

Pedagógiai Program melléklete

2021.

AZ ISKOLA 1-4. ÉVFOLYAMAIN ALKALMAZOTT TANTERV

A tanulólétszám változása és az alkalmazható pedagógusok száma miatt az iskola összevont oktatást valósít meg. A csoportok két évfolyam összevonásával működnek, az aktuális tanulói létszámot, illetve az évfolyamok tanulócsoportjainak összetételét figyelembe véve. Az összevonandó csoportok lehetnek 1-2. 3-4. osztály, illetve 1-3. 2-4. osztályok. Az összevont tanulócsoportok összeállítása a tagintézmény vezető kompetenciája.

Az intézményben minden gyermek kéri a napközi ellátást, így a napközis csoportok az osztályösszevonás szerint működnek délután.

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Imrehegyi Tagintézménye az 1. évfolyamán a Kormány 5/2020. (I.31.) Korm. rendelete a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról bevezetéséről és alkalmazásáról, Kerettanterv a 2020-as NAT-hoz tartozó tartalmi szabályozók alapján.

2. 3. 4. évfolyamon az Emberi Erőforrások Minisztériuma által kiadott 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet, a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendelet alapján, **Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára szerint végzi munkáját.**

Helyi tanterv: Az intézmény Helyi tantervi ajánlások az 1-4 évfolyamra.

Alapfokú nevelés-oktatás szakasza, alsó tagozat, 1–4. évfolyam

ÓRATERVEK

Az óratervek kialakítása az alábbi előírások figyelembe vételével történt:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 5/2020.(I. 31) Korm. rendelet óraterve alapján.
- a „Katolikus helyi tanterv minta 2012” óraterve 2. 3. 4. évfolyamon

Óratervek 1-4.

2018/2019. tanévtől minden évfolyamon

	1.o	2. o	3.o	4.o
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Matematika	4	4	4	4
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Hittan	2	2	2	2
Német nyelv				2
Választható tantárgy	2	2	3	3
Összesen:	26	26	26	28

Választható tantárgyként a magyar nyelv és irodalom, a matematika tantárgyakat tanítjuk több óraszámban. A helyi tantervben nem írunk elő további tananyagot, hanem az egyes tematikai egységek között arányosan szétosztva a rendelkezésre álló időkeretet a tananyag gyakorlására, rendszerezésére fordítjuk. Erre az összevont oktatási forma miatt is szükség van. Mindkét összevont osztályban heti egy óra képességfejlesztést valósítunk meg, felzárkóztatás vagy tehetséggondozás (versenyekre, levelezős online feladatok elkészítése) témában.

A német nyelv és a hittan tantárgyak oktatását **óraadó pedagógus** alkalmazásával valósítjuk meg.

Ha lehetőségünk lesz rá a felmenő rendszerben bevezetett **mindennapos testnevelés** egy tanóráját tánc, néptánc oktatásra fordítjuk, melyhez szakképzett óraadó pedagógus alkalmazását tervezzük. **Testnevelés órai keretben** lehetőség szerint **úszásoktatást** igyekszünk biztosítani a tanulók számára. Ennek feltétele, hogy az órarendben össze tudjuk hangolni az órákat, s az utaztatást meg tudjuk szervezni. Mindkét foglalkozás a személyi és tárgyi feltételek, órarend összeállítás függvényében valósulhat meg.

Csoportbontások:

- az idegen nyelv oktatás negyedik évfolyamon
- képességfejlesztő foglalkozások

Összevont alsótagozatos óraterv 1-3. osztályban a 2019/2020. tanév

Tantárgy	1. osztály 1. félév			3. osztály 1. félév			1. osztály 2. félév			3. osztály 2. félév		
	K	KK	Ö	K	KK	Ö	K	KK	Ö	K	KK	Ö
	Magyar nyelv és irodalom	4		3	3		3	4		3	3	
Matematika	2		2	2		2	2		2	2		2
Környezetismeret		1			1			1			1	
Ének-zene		2			2			2			2	
Vizuális kultúra		2			2			2			2	
Életvitel gyakorlat		1			1			1			1	
Testnevelés és sport		5			5			5			5	
Hittan		2			2			2			2	
Kötelező órák összesen	24			23			24			23		

Nem kötelező (választható) tantárgy												
Magyar nyelv és irodalom		1			1			1			1	
Matematika		1			1			1			1	
Választható				1						1		
Összesen												

Kötelező + választható összesen	26	26	26	26
--	-----------	-----------	-----------	-----------

**Összevont alsótagozatos óraterv
2-4. osztályban a 2019/2020. tanév és 2020/2021 tanév**

Tantárgy	2. osztály 1. félév			4. osztály 1. félév			2. osztály 2. félév			4. osztály 2. félév		
	K	K K	Ö	K	KK	Ö	K	KK	Ö	K	KK	Ö
	Magyar nyelv és irodalom	4		3	3		3	4		3	3	
Matematika	2		2	2		2	2		2	2		2
Idegen nyelv				2						2		
Környezetismeret		1			1			1			1	
Ének-zene		2			2			2			2	
Rajz és vizuális kultúra		2			2			2			2	
Technika és életvitel		1			1			1			1	
Testnevelés és sport		5			5			5			5	
Hittan		2			2			2			2	
Kötelező órák összesen:	24			25			24			25		

Nem kötelező (választható) tantárgy												
Magyar nyelv		1			1			1			1	
Matematika		1			1			1			1	
Választható				1						1		
Összesen												
Kötelező választható összes	+	26		28		26		28				

Az összevont óratervek óraelrendezése (közös, önálló, közös-közvetlen órák) más 1-2, 3-4. es összevonás esetén sem változnak.

Az általános iskolai oktatásban a NAT által meghatározott kötelező és maximális óraszámok az alábbiak a 2020/2021 tanévtől felmenő rendszerben. Egyházi intézményben osztályomként heti 1-gyel több hittanóra van.

Heti óraszám / évfolyam	1.	2.	3.	4.
Kötelező óraszám	22	22	22	23
Szabadon tervezhető	2	2	2	2
Max. heti óraszám	24	24	24	25

Az 1-4. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai, 2020								
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali óraszám a Nat kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali rovatba pedig a szabadon tervezhető órák vannak.								
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.	
Magyar nyelv és irodalom	7	1	7	1	5	1	5	1
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1
Etika/hit és erkölcstan	1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1	
Első élő idegen nyelv							2	
Ének-zene	2		2		2		2	
Vizuális kultúra	2		2		2		1	
Technika és tervezés	1		1		1		1	
Digitális kultúra					1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Hittan egyházi intézményben	1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	23		23		23		24	
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2
Összes tervezett óraszám	23	0	23	0	23	0	24	0
Összesített óraszám	23		23		23		24	
Maximális órakeret	25		25		25		26	

Összevont alsótagozatos óraterv 1-3. osztályban a 2020/2021. tanév

Tantárgy	1. osztály 1. félév			3. osztály 1. félév			1. osztály 2. félév			3. osztály 2. félév		
	K	KK	Ö	K	KK	Ö	K	KK	Ö	K	KK	Ö
	Magyar nyelv és irodalom	4		3	3		2	4		3	3	
Matematika	2		2	2		2	2		2	2		2
Környezetismeret				1						1		
Ének-zene		2			2			2			2	
Vizuális kultúra		2			2			2			2	
Technika és tervezés		1			1			1			1	
Digitális kultúra				1						1		
Testnevelés és sport		5			5			5			5	
Hittan		2			2			2			2	
Kötelező órák összesen	23			23			23			23		

Nem kötelező (választható) tantárgy												
Magyar nyelv és irodalom		1			1			1			1	
Matematika		1			1			1			1	
Választható												

Összesen				
Kötelező + választható összesen	25	25	25	25

Alkalmazott iskolai tantervek, tankönyvek:

A kerettanterv- és helyi tanterv céljainak és feladatainak megvalósításához általában használt tankönyvcsaládok, központilag kiadott, ajánlott tankönyvcsaládok alkalmazásával. Figyelembe véve az összevont oktatási forma sajátosságait, közös, közvetlen órák megtartását. Az alkalmazott tankönyvcsaládok kiadói: Eszterházy Károly Egyetem, Oktatás kutató és Fejlesztő Intézet által kiadott tankönyvek.

Különleges bánásmódot igénylő tanulók ellátása

A sajátos nevelési igényű tanulók ellátása

A tanulási nehézségek, zavarok megelőzése és kezelése az óvoda és az iskola lényeges alapkonceptiója.

Ezért folyamatosan konzultálunk a gyógypedagógussal az óvodavezetővel, a logopédussal, a Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői Bizottsággal, a Tankerületi Szakértői Bizottsággal (Kiskőrös) és a szülőkkel.

A „SNI” gyermekek, tanulók ellátását megfelelő szakos gyógypedagógiai tanár végzi

a rehabilitációs foglalkozásokon. Tárgyi feltételeink, taneszközök, fejlesztő játékok megléte a feltételeknek megfelelő. Van külön rehabilitációs terem, a tornaterem is rendelkezésünkre áll a mozgásfejlesztésre. Sokféle fejlesztőeszköz, játékok, segédanyagok, tankönyvek segítik a hatékony fejlesztő foglalkozások megtartását..

Az óvoda és az iskola tantestülete is többször vett részt e témában továbbképzésen. Az óvodai tagintézményben is gyógypedagógus segíti a prevenciót, illetve a tanulási magatartási nehézségek minél korábbi felismerését.

BTMN

A beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő tanulók ellátását szintén gyógypedagógus végzi a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján.

A sajátos nevelési igényű tanulók közül azokat tudjuk megfelelő gyógypedagógiai ellátásban részesíteni, akik:

- a megismerő funkciók vagy viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességeivel küzdők,
- a többi gyermekkel együtt oktathatók, nevelhetőek.

Ellátásukat a szakértői bizottság javaslata, és a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet,

A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a

Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve alapján végezzük.

A „SNI” tanulók egyéni fejlesztési terve és habilitációs foglalkozásai a Szakértői Bizottságok, vizsgálatai és diagnózisa, útmutatása, javaslata alapján történik. Tanulmányi teljesítményük értékelésénél nehézségeik figyelembe vétele a törvények szabta lehetőségeknek megfelelően történik.

Pedagógiai munkánkat meghatározzák „A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve” –ben lefektetett 1.5. A többségi intézményekben megvalósuló (integrált nevelés-oktatás című pontjában leírtak.

A szülők együttműködésére is nagyon számítunk, sok esetben csak a kölcsönös és folyamatos párbeszéd, a gyermek szülői segítése, támogatása esetén tudunk eredményeket elérni.

A tanulók tanulmányi munkájának értékelése a tanév folyamán

- **1. osztály:** év közben, év elejétől a félév végéig szövegesen értékelünk. A pedagógusok szimbólumokat is alkalmaznak a tanulók értékelésére. A második félévtől érdemjeggyel értékeljük a tanulók munkáját. Év végén egységes mondatbankot alkalmazva szöveges értékelést kap a tanuló.
- **2. osztály:** év elejétől év végéig jegyet adunk, év közben a pedagógusok szimbólumokat is alkalmaznak a tanulók értékelésére. Félévkor egységes

mondatbankot alkalmazva szöveges értékelést kap a tanuló. Év végén érdemjeggyel értékeljük a tanulókat.

- **3. osztály:** év elejétől év végéig jegyet adunk. Félévkor és év végén érdemjeggyel értékelünk.
- **4. osztály:** év elejétől év végéig jegyet adunk. Félévkor és év végén érdemjeggyel értékelünk.

Általánosan az írásbeli munkák (témazáró, év végi és félévi felmérések) értékelésekor elért pontszámok osztályzattá alakításánál a következő arányok figyelembevétele ajánlott.

Teljesítmény	Érdemjegy
0-30%	elégtelen (1)
31-50%	elégséges (2)
51-75%	közepes(3)
76-90%	jó(4)
91-100%	jeles(5)

November és március hónapok végén a tanulók negyedéves teljesítményét szövegesen is értékeljük minden évfolyamon.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú szülőjét rendszeresen értesítjük. A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján határozzuk meg. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú szülőjét értesítjük. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmező eszköz.

A szülőket a tájékoztató füzetben, ellenőrzőn keresztül tájékoztatjuk a tanulók évközi értékeléséről. A szülők hozzáférést kapnak a digitális naplóban található információk megtekintéséhez.

A tanulók dicséretének, jutalmazásának és kitüntetésének az elvei, formái

Alapelv, hogy a tanulók, tanulói közösségek tanulmányi munkájában, magatartásában, szorgalmában, közeleti, közösségi és tanórán kívüli tevékenységében elért kimagasló eredményeit jutalmazzuk.

A dicséret, jutalmazás, valamint büntetés és fegyelmezés fokozatait a tagintézményi SZMSZ tartalmazza.

A tanulók számára adott fegyelmező és fegyelmi intézkedések fokozatait szintén a tagintézményi SZMSZ tartalmazza.

Esélyegyenlőség HH, HHH

Helyzetelemzés:

Az Imrehegyi Tagintézményben az oktatás-nevelés 1-4 osztályban két összevont osztállyal és napközis tanulócsoporttal működik. A tanulói létszám 20-30 fő között változik, melyből a gyermekek 2/3-a helybeli, a többi tanuló a szomszéd településről jár intézményünkbe. A főállású pedagógusok létszáma 4 fő.

A település lakónak száma 700-750 fő. A szülők többsége szociális ellátásokból él, a munkalehetőség csekély, főleg alkalmi munkából tartják el a családokat. Tanulóink 50 %-a hátrányos helyzetű, 35 %-a halmozottan hátrányos helyzetű. Tanulóink egy része az iskolában kapott oktatási-nevelési ellátáson kívül kevés szülői támogatást, figyelmet kap.

A gyermekek 100 %- a napközis, így a mindennapjaik nagy részét iskolai keretek között töltik. A szülők sokszor a legalapvetőbb szülői, nevelési feladatokat is a pedagógusokra, illetve az iskolára hárítják. (felszerelések pótlása...)

Ezek ismeretében nagyon fontos, hogy a különböző szociokulturális környezetből érkező tanulókat felzárkóztassuk, pótoljuk hiányosságukat, esélyt teremtsünk arra, hogy társaikhoz hasonló lehetőségekkel induljanak az életben.

Pedagógusaink elkötelezettek a tanulók felzárkóztatására. Iskolánk miliője a családias légkör, kellemes, szép környezet, kis tanulói létszám, teljes mértékben megfelel és lehetőséget kínál az eredményes megvalósításra.

Intézményünkre jellemző a be- és elfogadó szemlélet, kiemelkedő igényünk a sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás. A gyermekek számára a tanulóbarát környezet biztosított, az egyéni bánásmód elve fokozottan érvényesül.

Igyekszünk többféle tanórán kívüli és szabadidős programot kínálni tanulóinknak. Pedagógusaink érdeklődnek az új tanulásszervezési eljárások iránt, ha lehetőség van rá, képzéseken vesznek részt, alkalmazzák az új ismereteket.

Együtműködésünk a partnerekkel, óvoda, szülő, civil szervezetek, szakmai szolgáltatók megfelelő hangsúlyt kap.

A tanári együtműködés formái, az értékelő esetmegbeszélések, problémamegoldó fórumok, közös programok a partnerekkel.

Önálló tanulást segítő, fejlesztő tevékenység:

Tanulási, magatartási zavarok megelőzése.

A tanulók követése óvodáskortól, képességvizsgáló tesztek, (pl. Difer vizsgálatok elvégzése), magatartási zavarok kiszűrése, gyógypedagógiai módszerek alkalmazása.

Önálló tanulást segítő munkaforma:

Az összevont oktatási forma lehetőséget ad a már megismert tananyag önálló órai gyakorlására.

Közösségfejlesztő programok, tanórán kívüli, illetve napközis tevékenységek:

- Sportfoglalkozások, gyógytestnevelés
- Egészségnevelési foglalkozás
- Logopédiai ellátás
- Napközis foglalkozások
- Kerékpár, gyalogtúrák
- Hagyományok, ünnepek megünneplése

- egyházi, katolikus ünnepek programok

Alapelvek, célok, feladatok, eszközök

Nevelési alapelvek, célok:

Céljaink:

- A tanuló teljes személyiségének fejlesztése, korszerű ismeretek, egyéni képességek fejlesztése.
- A keresztény értékrend megismertetése, a hozzá kapcsolódó viselkedés és magatartásminták elsajátítása, mindennapok során annak megvalósítása.
- Az iskolai nevelőmunka pozitív hatást gyakorol a tanuló személyiségére, tanulmányi eredményére.
- A partneri igények kielégítése rugalmasan alkalmazkodva az intézményt érintő kihívásokhoz.
- Szellemileg, erkölcsileg, testileg egészséges gyermekeket neveljünk a szülőkkel együttműködve, az életkori sajátosságokat figyelembe véve.
- A szülőkkel folyamatos kapcsolattartás, együttműködés.

Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- Reális önismeret, önkép, önértékelés kialakítása
- Pozitív személyiségjegyek feltárása, erősítése
- Gyengeségek felismerése
- Gyermekérdéklődés irányainak feltárása
- Küzdőképesség, akarati vonások erősítése
- Szorongás feloldása
- Környezettudatos magatartás kialakítása

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok:

- Csoportszabályok kialakítása, betartásának fontossága
- Kapcsolatfejlesztés segítése
- Egymás iránti figyelem, tapintat fejlesztése
- A helyes kommunikáció tanítása problémás esetekben
- Konfliktustűrő- kezelő, megoldóképesség fejlesztése
- Kommunikációs, kooperációs képesség fejlesztése a közösségben
- A társakkal és másokkal szembeni előítéletmentes magatartás megsegítése
- A gyermek magatartási zavarainak enyhítése, magaviseletének megfelelő kezelése
- A gyermek iskolai rendezvényeken való részvételének segítése

A szociális hátrányok enyhítése:

- Verbális és kommunikációs készségek fejlesztése
- Szövegértési és szövegalkotási készség fejlesztése
- Szokás és hagyománytisztelet fejlesztése
- Megfelelő reagálás jutalmazás és büntetés esetén
- Az érzelmi intelligencia fejlesztése
-

A tanulási kudarcnak kitett tanulók fejlesztése:

- Tudás = érték
- Kötelességtudat fejlesztése
- Tanulási motiváció előívása, fejlesztése
- Rendszabályok kialakítása, betartása a tanulásban
- Tanulási módszerek, technikák megismertetése
- Szakember,(pszichológus) bevonása, szakmai együttműködés a Pedagógiai Szakszolgálattal.

Önálló tanulási képességek fejlesztésével összefüggő feladatok:

- Képességeknek megfelelő tudás fontossága, ennek igényének tudatosítása
- Önálló tanulási képesség kialakítása
- Kooperatív tanulási technikák alkalmazása (tanulópárok)
- Multikulturális tartalmak megjelenése a tanulási folyamatban
- Tanulási kudarc enyhítése fejlesztő feladatokkal
- A tanulási képesség fejlesztése játékos feladatokkal
- Mozgásfejlesztés játékosan

Szülő – iskola – pedagógus együttműködése:

Formái:

- szülői értekezlet
- fogadó óra
- szülői szervezet megbeszélései
- Háromhavonta kompetencia alapú értékelés
- rendezvényeken, szabadidős tevékenységen való közös részvétel

A szülői tájékoztatás módjai:

- iskolai faliújságon történő hirdetés
- szóbeli hirdetés
- ellenőrzőbe, üzenő füzetbe beírt tájékoztató
- rendezvényeken tájékoztatás
- írásbeli tájékoztató

Multikulturális tartalmak:

Alapvető ismeretek szerzése más kultúrák megismerése, annak tisztelete, elfogadása.

Formái:

- beszélgetés
- fénykép
- film
- dokumentumok megtekintése
- hagyományok megismerése

Erőforrások:

Az iskolai munkát a következő tényezők segítik:

- Az óvodával fennálló pozitív kapcsolat: szakmai megbeszélések, fejlesztő eszközök, játékok cseréje, forgatása.
- Alapos hely- és személyismeret, ez főleg a lakosság kevés létszámából adódik (700-750 fő).
- Pozitív, elfogadó pedagógiai attitűd: akkor is küzdünk a gyermek érdekeiért, ha ezt a szülő nem érti, vagy nem támogatja.
- Egy tanító végzett 120 órás tanulási zavarok felismerését és kezelését tartalmazó tanfolyamot.
- Az óvodavezető, az iskolában pedig egy óraadó gyógypedagógus dolgozik. Az SNI gyermekek, tanulók ellátását, integrált nevelését-oktatását több éve végezzük eredményesen.
- Taneszközök, technikai felszerelés:
A taneszköz kiválasztás elveit úgy határozzuk meg, hogy azok ne jelentsenek nagy terheket a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak. Illetve segítjük őket aszociális hátrányok enyhítése forrásból.

Törekszünk arra, hogy informatikai eszközöket szerezzünk be pályázati forrásból.

- Eszközök:
Minden pedagógus számára elérhetővé tesszük a fénymásolást, és ehhez év elején meghatározott mennyiségű papírt biztosít az iskola.
- Bútorzat:

Régi bútoraink egy részét lehetőség szerint kicseréljük. Olyan bútorzatot szerzünk be, amely csoportbontásra, differenciálásra alkalmas.

Kapcsolatrendszer

A szülői házzal

Iskolánkban a szülők jogaik érvényesítésére, kötelességeik teljesítése érdekében szülői szervezetet működtetünk.

Az iskolai szülői munkaközösség (választmány) tagjai osztályonként egy szülő, akik elnököt választanak.

Az iskola gondot fordít a szülői igények megismerésére, amelynek formái:

- iskolaválasztást megelőző találkozók,
- szülői munkaközösség szervezetének működése (osztály, iskolai),
- szülői értekezlet,
- egyéni beszélgetések,
- családlátogatás,
- fogadóóra,
- rendezvények,
- kapcsolatépítés közös fórumai (rendezvények, kirándulások, szabadidős programok)

Az iskola gondot fordít arra, hogy ezek az igények megjelenjenek:

- a speciális programok (felzárkóztató, tehetséggondozó, módszertani, stb.) szervezése,
- a szakkörök,
- a napközi lehetőségének megteremtése,
- az étkezés biztosítása,
- a házirend összeállítása és tartalma,
- a Szervezeti és Működési Szabályzat kialakításában.
- a társadalmi munkák szervezésében,
- a rendezvények, ünnepségek szervezésében,
- a tanítási időn túli elfoglaltságok megszervezésében (szabadidős programok, kirándulás stb.)

Szülői munkaközösséggel való kapcsolattartás

Egy osztály tanulóinak szülői képviselőjével az osztályfőnök közvetlen kapcsolatot tart. A szülői szervezet intézménnyel kapcsolatos véleményét, javaslatait a szülői szervezet vezetője juttatja el az igazgatóhoz.

A választmányt az igazgató a munkatervben rögzített időpontokban, tanévenként legalább kétszer hívja össze, ahol tájékoztatást ad az intézmény munkájáról és feladatairól, valamint meghallgatja a választmány véleményét és javaslatait. A választmány elnöke közvetlen kapcsolatot tart az intézményvezetővel, és tanévenként egyszer beszámol a nevelőtestületnek a szülői közösség tevékenységéről.

A szülők szóbeli tájékoztatási rendje

Iskola a tanulókról a tanév során rendszeres szóbeli tájékoztatást tart. A szóbeli tájékoztatás lehet csoportos és egyéni. A csoportos tájékoztatásnak módja a szülői értekezletek, az egyéni tájékoztatás fogadóórákon történik.

Szülői értekezletek rendje:

Az osztályok szülői közössége számára az iskola tanévenként kétszer, a munkatervben rögzített időpontú rendes szülői értekezletet tart az osztályfőnök vezetésével. A szeptemberi értekezleten a szülők értesülnek a tanév rendjéről, feladatairól, a Házirend módosításáról. Rendkívüli szülői értekezletet hívhat össze az igazgató, az osztályfőnök és a szülői szervezet képviselője a tanulóközösségben felmerülő problémák megoldására. A félévi értékelés kiosztása után is szülőértekezleten összegezzük az eredményeket, hiányosságokat.

Az iskolai fogadóórák rendje

Az intézmény pedagógusai a szülői fogadóórákon egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára. Az iskola a tanévben, a munkatervben rögzített időpontú rendes szülői fogadóórát tart. A tanulmányaiban jelentősen visszaeső tanuló szülőjét az osztályfőnök írásban is behívhatja az iskolába. Ha a gondviselő találkozni szeretne gyermeke pedagógusával, telefonon vagy írásban időpontot kell egyeztetni az érintett pedagógussal.

Együttműködés az óvodával

A folyamat tartalma Kiemelten fontosnak tartjuk az óvodával való együttműködést, a nevelési elveink összehangolását, az iskola- előkészítést és szoktatást, a beiskolázási terveinkről tájékoztatjuk az óvodásokat és szüleiket, valamint az óvónőket. Szorgalmazzuk az intézménylátogatást, órák megtekintését, nyílt napot, látogatási lehetőséget biztosítunk a leendő első osztályosok szüleinek. A gyermekeket az óvónőkkel együtt várjuk iskolai foglalkozás látogatásra, ismerkedésre.

Alkalmazási terület: Az iskola valamennyi tanára, kiemelten a leendő első osztályfőnökök, óvónők, szülők.

Tevékenység	Módszer	Sikerkritérium	Mikor?	Felelős
A leendő első évfolyam szüleinek tájékoztatása	<ul style="list-style-type: none"> szülői értekezlet az óvodákban szóbeli tájékoztató az iskoláról 	A szülő megfelelő képet kapjon az iskoláról	<ul style="list-style-type: none"> minden tavaszán (március, április) 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató leendő első osztályfőnök
Az iskola, a tanárok és a módszerek bemutatása	<ul style="list-style-type: none"> nyílt nap szervezése az iskolában SULIVÁRÓ	Minél több leendő tanuló jelentkezése	<ul style="list-style-type: none"> Minden év tavaszán 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató leendő első osztályfőnökök
Az iskolába való beiratkozás	<ul style="list-style-type: none"> Írásbeli tájékoztatás (értesítés) a beiratás időpontjáról 	Minden szülő, aki érdekelt, tudjon róla	<ul style="list-style-type: none"> Minden év tavaszán (április) 	<ul style="list-style-type: none"> Igazgató Óvoda vezető
Diagnosztikai fejlődésvizsgáló rendszer alkalmazása	<ul style="list-style-type: none"> óvodai mérés esetén együttműködés, első osztály első félévében minden tanulóra kiterjedően mérés az iskolában.. 	Megalapozott fejlesztés, törődés	<ul style="list-style-type: none"> első félév 	<ul style="list-style-type: none"> gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus
Nevelési tanácsadó vizsgálatának közös elemzése	<ul style="list-style-type: none"> értékelések áttekintése 	Eredményes iskolai munka	<ul style="list-style-type: none"> beiratkozás 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató, gyógypedagógus
Halmozottan hátrányos, és iskola éretlen óvodásokról tájékoztatás kérése	<ul style="list-style-type: none"> osztályszervezés előkészítése 	A szegregáció elkerülése	<ul style="list-style-type: none"> beiratkozás előtti hónap 	<ul style="list-style-type: none"> igazgató

A gyermekjóléti szolgálati feladatokat a Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa, illetve a családsegítő, gondozó látja el. Építünk a gyermekvédelmi felelőssel együtt történő családlátogatási tapasztalataira.

Az iskolavédőnővel közös egészségnevelési tervünk van, melynek megvalósítására a délutáni időkeretben van lehetőségünk. A védőnővel kapcsolattartásunk folyamatos, (foglalkozások, szűrővizsgálatok, egészségnap, tisztasági vizsgálat).

2008 szeptemberétől a bejáró gyermekeket az intézménybe és haza szállítja a Polgármesteri Hivatal munkatársa a tanyagondnoki gépkocsival.

IKSZT központtal, községi könyvtár vezetőjével kapcsolatunk rendszeres. Könyvtári órák, foglalkozások látogatása, közös rendezvények szervezése, informatika oktatás a megtartása szolgáltató helyen.

Az iskola kapcsolata a körzeti megbízottal, iskola rendőrével:

A **rendőrséggel** együttműködve folytatjuk a közlekedésbiztonsági tevékenységünket (oktató előadások, film, gyakorlati oktatás) és a káros szenvedélyek elleni megelőző tevékenységünket. Minden tanévben több alkalommal előadó jön iskolánkba. A tevékenységet összehangoljuk a környezetismeret tantárgy oktatási anyagával is.

Továbbképzés

Legtöbbször csak olyan továbbképzésen tudunk részt venni, ami olcsó vagy ingyenes.

Rendszeresen részt veszünk a KPSZTI által kínált előadásokon, óralátogatásokon. Csatlakozunk az iskolatársulás által szervezett nevelőtestületi tréningekhez.

Kihasználjuk a pályázati forrásokat a továbbképzések finanszírozására.

Tervezünk más intézményekben való hospitálást, jó gyakorlatok megtekintését is.

Szükségesnek tartjuk az IKT eszközökkel való oktatás továbbfejlesztését, tananyag készítés elsajátítását. A világháló digitális tananyagait használjuk.

A pedagógusok módszertani képzése, felkészítése, folytonos cél:

Minden pedagógus olyan képzéseken is vegyen részt, mely új tanulásszervezési eljárásokat, módszereket mutat be, amit a helyi sajátosságok mentén alkalmazva beépít mindennapi munkájába.

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke

a) A magyar nyelv-és irodalom tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Képek, betűkártyák, szótagkártyák.
- Hívóképek.
- Betűsín.
- Írott kis és nagy ABC.
- Fali tablók:
  - Hangtani ismeretek.
  - Szavak alakja, jelentése.
  - A szó.
  - A mondat.
  - Ly vagy j a szavakban.
  - Szótagolás
  - Kiejtéstől eltérő helyesírású szavak
- Gyermeklexikon
- Szólások, közmondások könyve.
- Nemzeti jelképek. (fali tábló)
- Fali táblák:
  - Igék.
  - Az igenév.
  - A teljes hasonulás.
  - Mondat.
  - Az állítmány fajtái.
  - A jelzők rendszere.
  - Ok-és célhatározó.
- Helyesírási szabályzat és szótár

A matematika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Űrmértékek (cl, dl, l)
- Táblai vonalzők
- Táblai körző

- Számkártyák (1-100-ig)
- Kéttányéros mérleg-és súlysorozat
- Hőmérő
- Építőelemek
- Lyukastábla
- Színes rudak
- Méterrúd
- Négyzetméter
- Kőbdeciméter

A környezetismeret tanítását segítő felszerelések és taneszközök

- Az idő (oktatótábla)
- Iskolai iránytű
- Magyarország domborzati térképe
- Magyarország közigazgatási térképe a megyecímerekkel
- Szobai hőmérő
- Borszeszégő
- Homokasztal
- Tanulói kísérleti dobozok
- Ásványok
- Nagyító
- Madarak, fák, vízparton élő növények, állatok képsorozat
- Tanulói képsorozat
- Az erdő, A mező falitáblák

Az ének-zene tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Rítmus eszközök: *triangulum, xilofon, kisdob, csörgődob, recés fadob ütővel,*
- Zenehallgatási anyagok hangkazettán vagy CD-n:
  - * Gyermekdalok
  - * Himnusz
  - * Szózat
  - * az egyes évfolyamok zenehallgatási anyaga
- Hangvilla

A rajz tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

A hiányzó művek zöme a könyvtár kézikönyv állományában, képzőművészeti albumokban megtalálható

- Rajzállvány
- Festék készlet
- ollók
-

A technika tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Építőkocka (fa).
- Szövőkeret
- Reszelők, kések, kézi fúró

A testnevelés tanítását segítő felszerelések és taneszközök:

- Gumilabda
- Ugrókötel
- Kislabda
- Tornapad
- Tornaszámolyok
- Medicinlabda
- Karika
- Jelzőszalagok
- Ugrószekevény
- Dobbantó
- Tornaszőnyeg
- Bordásfal
- Mászókötel
- Mérőszalag
- Síp
- Jelzőbolyák
- Billenőrácsbinta
- Kosárlabdapalánk
- ugráló labdák
- Kölyökatlétika sporteszközcsomag

A tagintézményi Pedagógiai Program a keceli II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programjával együtt érvényes.

Imrehegy, 2020. 04. 20

Vancsura Lászlóné
tagintézmény vezető

II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Tázlári Tagintézménye

Pedagógiai Program melléklete

2021.

Iskolánk bemutatása

Településünk már az avar kor óta lakott település, a tatárjárás után teljesen eltűnt. Több felől történt a falu betelepítése. Környező településekre /Soltvadkert, Kecel, Bócsa stb/ és falunkba is szintén több német ajkú család került. Azonban településünkön az 1945 után az elhurcolások, elnyomtatás következtében magyarosították nevüket. A német nyelv már csak szlengekben elevenedik fel. A német múlt ápolásával eddig nem igazán foglalkoztak, próbálva elfelejteni az őket ért nehézségeket. A mai harmincas generációban ismét előtört az identitás keresésének igénye. Szeretnénk, ha gyermekeink megismernék őseiket, megtanulnák nyelvüket

Településünkön a szülők többsége a mezőgazdaságból él, de egyre jelentősebb a harmadik szektorban dolgozók száma. Az elmúlt évek változásainak következtében jelentős számban elveszítették munkahelyüket, s közülük nagyon sokan külföldön vállalnak munkát.

Iskolánk a település egyetlen iskolája 6-14 éves korig vállalja a gyermekek oktatását, a tanulók műveltségének megalapozásával, alapkészségeik, képességeik kimunkálásával, személyiségük nevelésével, formálásával.

A nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás a nyelv tanításával, az irodalom és a nemzetiségi népismeret témaköreinek elsajátításával hozzájárul a nemzetiségi nevelés-oktatás céljainak megvalósításához. A tanítás nyelve a magyar nyelv, a német nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgyat tanítási óra keretében az első évfolyamtól heti öt órában, a nemzetiségi népismeret tantárgyat pedig további heti egy órában tanulják a gyerekek.

A német nemzetiségi program nyitott a német nemzetiséghez tartozók és azok számára is, akik meg szeretnék ismerni ezt a kultúrát, ezt a nyelvet.

Óratervek

Érvényes óraháló a 2012-es Kerettanterv szerint

2019-től kifutóban

Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Tantárgy								
Magyar nyelv és irodalom	7+1							
Magyar nyelv		4	4	3+0,5	2	2	2	2
Irodalom		3+1	3+1	3+1	2+1	2+1	1+1	2+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	2+0,5	2	2
Idegen nyelv				2+1	3	3	3	3
Matematika	4+1	4+1	4+1	4+0,5	4+1	3+1	3+1	3+1
Informatika						1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2+0,5		
Fizika							2	1+0,5
Biológia és egészségtan							2	1+0,5
Kémia							1+0,5	2
Földrajz							1+0,5	2
Ének – zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Hon és népismeret					1			
Hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
kötelező óraszám	25	25	25	27	28	28	31	31
Hittan	1	1	1	1	1	1	1	1
Összes óraszám	26	26	26	28	29	29	32	32
Szabadon választható foglalkozások								

Sportkör	2	2	2	2	2	2	2	2
Énekkar, furulya	1	1	1	1	1	1	1	1
Táblajátékok szakkör					1	1	1	1
Kézműves szakkör	1	1	1	1	1	1	1	1
Angol / német szakkör	1	1	1	1	1	1	1	1

Német nemzetiségi oktatás

Érvényes óraháló a 2012-es Kerettanterv szerint

2019. szeptembertől felmenő rendszerben

évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Tantárgy								
Magyar nyelv és irodalom	7							
Magyar nyelv		3,5	3,5	3	2	2	1	2
Irodalom		3,5	3,5	3	2	2	2	2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek					2	2	2	2
Idegen nyelv				1				
Német nyelv és irodalom	5	5		5	5	5	5	5
Német honismeret								
Matematika	4	4	4	4	4	3	3	3
Informatika								
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Fizika							2	1
Biológia és egészségtan							1	2
Kémia							2	1
Földrajz							1	2
Ének – zene	1	1	1	1	1	1	1	0,5
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	0,5
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	1	1	1	
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Hittan	2	2	2	2	2	2	2	2
kötelező óraszám	29	29	29	28	30	30	33	33

Az idegen nyelv oktatására biztosított óraszámot részben átcsoportosítottuk a nemzetiségi nyelv oktatására.

A készségi tárgyakra előírt óraszámából évi harminchét órát átcsoportosítottunk a nemzetiségi népismeret oktatására.

A 2-8. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgyat magyar nyelv, valamint irodalom tantárgyakra bontottuk.

Iskolánk a Hon- és népismeret tantárgy esetében a német nemzetiség hon és népismeretét tanítja elsőtől nyolcadik osztályig heti 1 órában.

A német nemzetiségi hon és népismeret tantárgyat projekt oktatás keretében tanítjuk.

A választott kerettanterv feletti óraszámok (szabadon tervezhető órakeret)

1. évf.: nemzetiségi német 2 óra

2. évf.: nemzetiségi német 2 óra

3. évf.: nemzetiségi német 1 óra, magyar nyelv és irodalom 1 óra

4. évf.: nemzetiségi német 2 óra,

5. évf.: nemzetiségi német 2 óra,

6. évf.: nemzetiségi német 3 óra,

7. évf.: nemzetiségi német 3 óra,

8. évf.: nemzetiségi német 3 óra,

Érvényes óraháló a 2020-es Kerettanterv szerint

2020-tól az 1. és 5. évfolyamokon felmenő rendszerben bevezetve

Évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Tantárgy								
Magyar nyelv és irodalom	7+1							
Magyar nyelv		4	3+1	3	2	2	1+1	1+1
Irodalom		3+1	2+1	2+1	2+1	2+1	2	2
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon-és népismeret						1		
Idegen nyelv				2+1	3	3	3	3
Matematika	4+1	4+1	4	4	4	4	3	3+1

Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Fizika							2	1
Biológia							2	1
Kémia							1	2
Földrajz							1	2
Ének – zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Hit-és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	22	22	22	23	27	27	29	28
Szabadon tervezhető:	2	2	2	2	1	1	1	2
Óraszám összesen:	24	24	24	25	28	28	30	30
Hittan	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1

Német nemzetiségi oktatás

Érvényes óraháló a 2020-as Kerettanterv szerint

2020-tól az 1. és 5. évfolyamokon felmenő rendszerben bevezetve

Évfolyam	1 .	2.	3.	4 .	5.	6.	7.	8.
Tantárgy								
Magyar nyelv és irodalom	7							
Magyar nyelv		4	2	2	2	2	1	1+1
Irodalom		3	3	3	2	2	2	2
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1

Hon- és népismeret						1		
Német nyelv és irodalom	5	5	5	5	5	5	5	5
Német nemzetiségi honismeret	1	1	1	1	1	1	1	1
Matematika	4	4	4	4	4	4	3	3
Környezetismeret			1	1				
Természettudomány					2	2		
Fizika							2	1
Kémia							1	2
Biológia							2	1
Földrajz							1	2
Ének – zene	1	1	1	2	2	1	1	1
Dráma és színház							1	
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Hit-és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
Összesen:	22	22	22	23	27	27	29	28
Szabadon tervezhető:	2	2	2	2	1	1	1	2
Nemzetiségi óra	+3	+3	+3	+2	+2	+2	+2	+2
Óraszám összesen	27	27	27	27	30	30	32	32
Hittan	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1	+1

Az ének-zene tantárgyból 1-3. évfolyamon az előírt óraszámából 1-1 órát átcsoportosítottunk a nemzetiségi nyelv oktatására.

A 2-8. évfolyamon a magyar nyelv és irodalom tantárgyat magyar nyelv, valamint irodalom tantárgyakra bontottuk.

A német nemzetiségi hon és népismeret tantárgyat projekt oktatás keretében tanítjuk.

A választott kerettanterv feletti óraszámok (szabadon tervezhető órakeret):

1. évf.: nemzetiségi német 2 óra
2. évf.: nemzetiségi német 2 óra
3. évf.: nemzetiségi német 2 óra
4. évf.: nemzetiségi német 2 óra,
5. évf.: nemzetiségi német 1 óra,
6. évf.: nemzetiségi német 2 óra,
7. évf.: nemzetiségi német 2 óra,
8. évf.: nemzetiségi német 1 óra, magyar nyelv 1 óra

Tantervek

Iskolánkban a **51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet** mellékleteiben szereplő „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára” és „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára” készített tantervekből a következő táblázat alapján választottunk, a fennmaradó 10%-ot gyakorlásra fordítjuk.(helyi tanterv a mellékletben)

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	A változat

Iskolánkban az **5/2020 (I.31) számú Kormányrendelet** „Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára” és „Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára” tantervek alapján készült Helyi tantervet használunk.

4. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése a tanév folyamán

- 1. osztály: év közben, év elejétől a félév végéig szövegesen értékelünk. A pedagógusok szimbólumokat is alkalmaznak a tanulók értékelésére. A második félévtől érdemjeggyel értékeljük a tanulók munkáját. Év végén egységes mondatbankot alkalmazva szöveges értékelést kap a tanuló.

- 2. osztály: év elejétől év végéig jegyet adunk, év közben a pedagógusok szimbólumokat is alkalmaznak a tanulók értékelésére. Félévkor egységes mondatbankot alkalmazva szöveges értékelést kap a tanuló. Év végén jeggyel értékeljük a tanulókat.

- 3. osztály-8. osztály: év elejétől év végéig jegyet adunk. Félévkor és év végén jeggyel értékelünk.

Általánosan az írásbeli munkák (témazáró, év végi és félévi felmérések, vizsgák) értékelésekor elért pontszámok osztályzattá alakításánál a következő arányok figyelembevétele ajánlott:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-29%	elégtelen (1)
30-49%	elégséges (2)
50-74%	közepes(3)
75-89%	jó(4)
90-100%	jeles(5)

November és március hónapok végén a tanulók negyedéves teljesítményét is értékeljük minden évfolyamon.

A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelését és minősítését az osztályfőnök – az osztályban tanító pedagógusok véleményének kikérésével – végzi. Az érdemjegyekről a tanulót és a kiskorú szülőjét rendszeresen értesítjük.

A félévi és az év végi osztályzatot az érdemjegyek alapján határozzuk meg. Az osztályzatról a tanulót és a kiskorú szülőjét értesítjük. Az érdemjegy, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmező eszköz. A szülőket a tájékoztató füzetben, ellenőrzőn keresztül tájékoztatjuk a tanulók évközi értékeléséről. A szülők hozzáférést kapnak a digitális naplóban található információk megtekintéséhez.

5. A választható tantárgyak, foglalkozások

Az iskola megszervezi a gyermekek, tanulók finanszírozott heti foglalkoztatási időkerete terhére alsó és felső tagozatban a **napközis foglalkozásokat**, a tanulási nehézséggel küzdő tanulók számára az **egyéni és differenciált csoportos foglalkozásokat**, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára a **fejlesztő foglalkozásokat**.

Iskolánkban német nemzetiségi osztályokban 4. évfolyamtól biztosítjuk választható tantárgyként az **angol idegen nyelv oktatását szakkör formájában** 4-7.osztályig heti 1 órában, 8. osztályban heti 2 órában. A tananyagot a kerettanterv ajánlása alapján állítottuk össze. A tanulók értékelése érdemjegy formájában történik.

Biztosítjuk az énekkar működését.

A **tehetség kibontakoztatására** és gondozására a következő keretekben biztosítunk lehetőséget:

Alsó tagozatban:

- évfolyamonként egyéni, vagy kiscsoportos keretben
- versenyekre való felkészítés céljából
- szakköri tevékenység keretében,

melyek lehetnek:

- sakk szakkör
- kézműves szakkör
- furulya szakkör
- német szakkör
- angol szakkör

Felső tagozatban:

- évfolyamonként egyéni, vagy kiscsoportos keretben
- versenyekre való felkészítés céljából
- szakköri tevékenység keretében, melyek lehetnek:

- sakk szakkör
- társastánc szakkör
- német szakkör
- angol szakkör

6. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi tanítási órán kívüli tevékenységek segítik:

a. Hagyományőrző tevékenységek:

Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk:

- tanévnyitó, tanévnyitó szentmise keretében
- október 6-a,
- október 23-a,
- II. János Pál emléknap, iskolánk névadójának napja, október 22-én,
- Márton nap
- március 15-e,
- karácsony,
- anyák napja,
- gyermeknap,
- Összetartozás napja- Határtalanul program
- ballagás,
- tanévzáró.
- évente bálát rendeznek a szülők, melynek bevételét az iskola tanulóira, az intézmény eszközfejlesztésére fordítják.
- intézményújság folyamatos megjelentetése (évente 2-3 alkalommal)
- évente megrendezésre kerül iskolánkban a Mikulás-várás, Farsang,

b. Napközi otthon, tanulószoba

A Köznevelési törvény előírásainak megfelelően, a szülők igényét szem előtt tartva iskolánkban a tanítási napok délutánján, tanulóink (1-8. évfolyam) számára napközi otthonos ellátást biztosítunk. A napközis foglalkozás 12⁴⁰-től 16⁰⁰-ig, a tanulószoba 13⁰⁰-16⁰⁰ –ig tart.

Napközi otthonos foglalkozásokon biztosítjuk a tanuló életkorához és fejlesztéséhez igazodó játékos, egészségfejlesztő testmozgást, minimum 45 perc, és lehetőleg szabadban történik. Amennyiben az időjárás lehetővé teszi, ezután is biztosítani szeretnénk ezt a lehetőséget tanulóinknak az udvaron labdajátékok, és egyéb játék keretében.

c. Iskolai sportkör, mindennapos testedzés

A Diáksport Egyesület tagja az iskola minden tanulója. A TDSE a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapos testedzését, valamint a tanulók

felkészítését a különböző sportágakban (kézilabda, futball, sakk, asztalitenisz), az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

A kötelezően előírt heti 5 testnevelés órából 2 kiváltható egyesületi sportolással. Ennek kritériuma a következő: Amennyiben a tanuló ezeken a napokon nem vesz részt az iskolai testnevelés órán, úgy a szülő kötelessége gyermeke felügyeletéről gondoskodni. Írásban kell igazolni, hogy a tanuló egyesületben sportol, melyet minden tanév szeptember 15-ig kell az igazgatónál leadni a megfelelő formanyomtatványon.

Néptánc

A heti 5 testnevelés órából hetente 1 órát néptánc tanítással fedjük le. Melyen létszámtól függően az első és második évfolyamosok vehetnek részt. Ezzel biztosítva a tanulók mindennapos mozgását, annak változatosságát.

Gyógytestnevelés

A tanév elején a védőnő és az iskola orvos felméri tanulóink állapotát, és a kiszűrt tanulók heti 2 órában gyógytestnevelő segítségével tartásjavító tornán vesznek részt.

Diák relax

A heti 5 testnevelés órából hetente 1 órát az alsó tagozaton relaxációs technikák elsajátításával fedünk le. Az 1-4. évfolyamon tanulóink relaxációt tanulnak, melyet a későbbiekben önállóan is tudnak alkalmazni.

d. Egészségfejlesztési program:

Iskolánk nagyon szoros kapcsolatot tart a védőnői hálózattal, az iskolaorvossal, fogorvossal. Évente rendszeresen járnak a tanulók szűrő vizsgálatokra, illetve minden tanév elején közös munkatervet készítünk a védőnői hálózattal. A munkatervében szerepel, hogy a védőnő minden évben több osztályban is tart egészségvédelemmel, egészségfejlesztéssel kapcsolatos órákat.

Az egészségfejlesztés megjelenik az osztályfőnöki órákon, tanmenetekben is.

A megfelelő források megkeresésével, iskolánkban évente egészségnapot szervezünk, ahol a fő cél az egészséges táplálkozás megismertetése, és a mozgás szerepének erősítése a diákok körében.

e. Elsősegélynyújtási ismeretek

A balesetveszélyes tantárgyak (technika és tervezés, kémia, fizika, digitális kultúra, testnevelés) első óráin sor kerül a balesetvédelmi oktatásra a tanulók körében.

Minden évben a nyolcadik osztályos tanulók részt vesznek egy elsősegélynyújtó tanfolyamon, mellyel megszerezhetik a jogosítvány megszerzéséhez szükséges elsősegélynyújtó vizsgát.

f. Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A felkészítő munkát tanítók, szaktanárok végzik.

g. Tanulmányi kirándulások, túrák

Az iskola nevelői a tanulmányi munka elősegítése céljából az osztályok számára egy-két nap tanulmányi kirándulást szerveznek. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes. A túrák: osztályfőnökök, szülők és tanulók megbeszélése alapján szerveződnek.

Pályázunk és lehetőség szerint részt veszünk a Határtalanul pályázatban a 7. évfolyamos tanulókkal. Az tanulmányi kirándulások szervezésének célja, hogy a tanulók a kirándulás keretei között fedezzék fel Magyarországot vagy a szomszéd országok természeti kincseit, turisztikai látnivalóit, kulturális örökségeit. Olyan iskolai kirándulások szervezhetők, melyek illeszkednek iskolánk nevelési céljaihoz, diákjaink számára hasznosak és tanulmányi jellegűek. A kísérő pedagógusok a hatályos szabályozás szerint felelősek a vonatkozó rendelkezések betartatására. Az önként jelentkező kísérők, illetve egyéb jelen levő személyek a pedagóguskíséretet nem helyettesítik, rájuk ugyanazok a szabályok érvényesek, mint az iskola résztvevőire.

h. Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különböző szabadidős programokat szervez. (Szakkörök, sportkörök, modern tánc, néptánc, zene, klubdélutánok, táncos rendezvények, színházlátogatások stb.) A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket jelentős részét a szülőknek kell fedezniük, de lehetőség szerint támogatást nyújt az iskola, a diákönkormányzat és a szülői szervezet is.

Az iskola által szervezett ingyenes szakkörökre jelentkezni minden tanév május 30-ig lehet. Ennek ismeretében szerveződnek a következő tanév szabadidős programjai.

Nyaranta többféle táborozási lehetőséget biztosítunk a tanulóink számára. A táborozás költségeinek nagy részét a szülők állják, de támogatást kapunk a helyi Önkormányzattól és az egyháztól is.

i. Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.

A tanulók igényei szerint előzetes megbeszélés alapján lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit illetve eszközeit (sportlétesítmények, művelődési ház helyiségei) tanári felügyelet mellett egyénileg vagy csoportosan használják tanulóink. A használat szabályai a Házi rend tartalmazza.

j. Kapcsolataink

2003-tól iskolánk testvériskolája a horgosi Október 10. Általános Iskola. Törekszünk a testvéri kapcsolatok ápolására: közös sportrendezvények, nyári táborozások keretében.

Településünk testvértelepülése Erdélyben, Diószád, a nyári táborok illetve települési rendezvényeken erősítjük kapcsolatainkat a település iskolájával.

7. Kiemelt figyelmet igénylő tanulók

a. SNI

Iskolánk befogadó iskola. Integrált képzésben a következő tanulók oktatását vállaljuk:

- A megismerőfunkciók, vagy a viselkedés fejlődésének organikus vagy organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenessége, tanulási zavar (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia, kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitászavar, figyelemzavar)

A tanulók fejlesztését a mindenkori köznevelési törvénynek megfelelően végezzük.

Heti 1-3 órában rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásokon vesznek részt.

Iskolánk rendelkezik külön fejlesztőteremmel, a teremben a fejlesztéshez szükséges feladatlapokkal, könyvekkel, mozgás- és beszédfejlesztési eszközökkel.

b. BTMN

A beilleszkedési és magatartási nehézséggel küzdő tanulókkal fejlesztőpedagógusok foglalkoznak a szakértői véleményben leírtak alapján. A tanórákon differenciálással próbáljuk segíteni a felzárkóztatásukat, illetve szaktárgyi korrepetálásokkal.

c. Tehetséges tanulók

A tehetséges tanulókkal délutáni foglalkozások, szakkörök illetve versenyre való felkészítés alkalmával foglalkozunk.

8. Belső vizsgák rendje

A nyolcadikos tanulók a tanév végén belső vizsgát tesznek matematika, magyar nyelv, történelem, és idegen nyelv tantárgyakból. Írásbeli és szóbeli vizsgát is tesznek matematika, magyar nyelv tantárgyakból. A vizsgát a témazáró dolgozatok rendje szerint értékeljük.

9. Csoportbontás

A fenntartó engedélyével az idegen nyelvet csoportbontásban tanítjuk. Csoportbontásra akkor van mód, ha a csoportok létszáma eléri a 12 főt.

A német nemzetiségi osztályokban a német nyelv és irodalom tantárgyat 22 fő felett bontott csoportban tanítjuk, amennyiben a fenntartó hozzájárul.

10. Nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések

. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei A tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei: Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a testnevelés, a vizuális kultúra, valamint a technika és tervezés. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs

munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt, június 20-ig tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.

A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:

- A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
- A taneszközök, tankönyvek igazodjanak iskolánk katolikus szellemiségéhez.
- Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
- A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.

2017/18-as tanévtől minden tanuló ingyen jut hozzá a szükséges tankönyvekhez. A munkafüzeteket, amíg a költségvetés keretéig, szintén ingyen kapják a tanulók. A 3-8. osztályig a tanulók a tankönyveket a tanév végén leadják az osztályfőnöküknek, a hiányzó vagy megrongálódott tartós tankönyvet ki kell fizetni a tanulónak.

Nevelő-oktató munkát segítő eszközök és felszerelések

Matematika

Matematikai arcképcsarnok

Szerkesztőeszközök (körző, derékszögű vonalzó, szögmérő)

Sokszögek tulajdonságait bemutató transzparens

Pitagorasz tételét és bizonyítását bemutató transzparens

Testek (hasábok, gúla, henger, kúp)

Testek tulajdonságait bemutató transzparens

Mértékegységek modelljei (terület, térfogat, űrmérték)

Hosszúságmérés, tömegmérés (mértérudak, karos mérleg)

Kerület-, terület-, felszín- és térfogatszámítást bemutató transzparens

Logikai készletek

Színes rudak

Lyukas tábla (demonstrációs és tanulói)

Helyiérték-táblázat

Számegyenes

Golyós számológép
Műveleteket bemutató transzparensok
Digitális tananyagok

Fizika

Fizikusok arcképcsarnoka
SI mértékegységek
Mágneses alapjelenségeket bemutató eszközök (rúd-mágnes, patkómágnes, iránytű)
Hőtani demonstrációs készlet, demonstrációs hőmérők
Hőtani tanulókísérleti készlet
Mechanikai kísérletekhez szükséges demonstrációs eszközök (kiskocsik, erőmérők, térfogatméréshez mérőhengerek, fajsúlysorozat)
Mechanikai tanulókísérleti eszközök
Mozgások bemutatására szolgáló lejtő
Mikola-féle csövek tanulókísérlethez
Folyadékok és gázok nyomásának vizsgálatához szükséges demonstrációs eszközök (Torricelli-féle cső, Segner -kerék)
Arkhimédészi hengerpár
Elektromosságtani demonstrációs készlet (ELEKTROVARIA, mérőműszerek)
Elektromosságtani tanulókísérleti készlet
Akkumulátor- és transzformátor-modell
Elektromágnes gyakorlati alkalmazásai (elektromotor, csengő, mikrofon)
Optikai pad
Tükrök, lencsék
Fénytani tanulókísérleti készlet
Egyszerűgépek (emelők, hengerkerék, ék, csavar, csigák, csigasorok)
Belsőégésű motorok modellje (kétütemű, négyütemű), gőzgép
Elektroszkóp
Digitális tananyagok

Biológia, Természetismeret

Tájak, életközösségek bemutatásához faliképek
Vízi, erdei gyep társulások szemléltetéséhez faliképek
Főbb rendszertani csoportok szemléltetéséhez transzparens
Emberi csontváz
Az egyes emberi szervek tanulmányozására szolgáló eszköz, makettek
Emberi életműködések összekapcsolódását bemutató eszköz
Állati sejt szemléltetésére alkalmas demonstrációs eszköz
Jellemző állati szervrendszereket és felépítésüket bemutató eszköz
Preparátumok (mezei nyúl, szarka, fácán, réce)
Mikroszkópok
Tájéoló

Földrajz

Naprendszer bemutatására alkalmas eszköz
Ásvány- és kőzetgyűjtemény
Földgömb
Tematikus térképek különböző méret-aránnyal
A földrészek domborzati és vízrajzi adottságait szemléltető térképek
Kontinensek társadalmi és gazdasági jellemzőit bemutató transzparens
Fontosabb országok természeti és társadalmi jellemzőit bemutató térképek
Magyarország természeti és társadalmi viszonyai térképeken
Digitális térképek

Kémia

Periódusos rendszerek
Anyagok tulajdonságainak vizsgálatára, kémiai reakciók bemutatására alkalmas laboratóriumi eszközök (kémcsövek, lombikok, Bunsen-égők, gázfejlesztők)
Anyagok tulajdonságainak vizsgálatára, kémiai reakciók bemutatására alkalmas vegyszerek
Elektronhéjak kiépülését bemutató falitábla
Atomok, molekulák szerkezetét, összetételét bemutató modellező készlet
Pálcikamodellek
Egyszerű tanulókísérletek elvégzéséhez alkalmas eszközkészlet
Vízbontó-készülék

Fóliasorozatok atomok felépítéséhez
Molekulák keletkezése - fóliasorozat
Kötések bemutatására alkalmas fóliasorozat

Élő idegen nyelv

Angol

Tankönyvek
Munkafüzetek
Hangkazetták
Képes fóliák képességek fejlesztéséhez
Kártyák játékos nyelvtanuláshoz (szókincs,
egyszerű szövegértés)
Falitáblák: nyelvtani rendszer áttekintése nyelvtani szerkezetek bemutatása
Tankönyvi feladatokat kiegészítő hangkazetták, CD
Szótárak

Német

Tankönyvek
Munkafüzetek
Hangkazetták
Falitáblák: német abc
Szótárak

Magyar nyelv és irodalom

Tankönyvek
Munkafüzetek
Irodalomtörténeti atlaszok
Cd-k, videokazetták
Kézikönyvek: Helyesírási kézisztár
Magyar értelmező szótár
A magyar helyesírás szabályai
Magyar életrajzi lexikon
O. Nagy G.: Magyar szólások és közmondások
Oktatótáblák:
Magyar irodalomtörténeti térkép

Régi magyar nyelvemlékek

A mondat

A mondat részei

Hangok

Szófajok

Helyesírási példák

Oktatócsomagok: A főnév

Magyar írók arcképei

Dráma

Bábok

Paraván

Audiovizuális eszközök

Történelem

Tankönyvek

Munkafüzetek

Atlaszok

Történelmi olvasókönyvek évfolyamonként

Segédkönyvek a tananyag kiegészítéséhez

Fali térképek (őskortól 1945-ig)

Oktatótáblák (ókor - újkor)

Videofilmek:

Diaképek, diafilmek

Egységcsomagok 5. és 6. osztály részére

Forráscsomag 7. osztály

Digitális tananyagok

Technika

Szerelőkészlet a gépelemek tanításához

Szerelőkészlet az elektrotechnika tanításához

Transzparens-sorozat: 5. osztály

6. osztály

7. osztály

8. osztály

Társasjátékok a közlekedési ismeretek tanításához

A kiskerti munkák és a növényápolás bemutatására alkalmas eszközök

Egy főzőlapos melegítőeszköz

Szerszámkészletek a modellezéshez

Testnevelés

Kézi szerek: karika, kézi súlyzó, ugrókötel

Különböző leérkező ill. tornaszőnyegek, tornaszámoly, tornapad, svédsekreány, dobbantó, tornagerenda, gyűrű, mászókötel, mászórúd, bordásfal

Dobóeszközök, kislabda, súly, medicinlabda

Különböző labdák: kosárlabda, kézilabda, röplabda, gumilabda, futball labda

Ütős sportok eszközei: teniszütő labdával és hálóval, tollas ütő labdával és hálóval, asztalitenisz-ütő asztallal és labdával

Magasugró lécs állvánnyal, leérkező hely

Ugródob

Ének- zene

Információhordozó eszközök: magnetofon, lemezjátszó, CD-lejátszó, videomagnó

Kiegészítő- dallam- és ritmushangszerek:

dobok, sípok, furulyák, csörgők, szintetizátor, pianínó, Xilofon, metronome,

A hangértékek bemutatására, a hangok magasságának szemléltetésére alkalmas applikációs eszközök

Hanglemez, Cd és kottaszemelvények

Olvasógyakorlatok, kórusművek

Zeneszerző arcképcsarnok

Rajz

Audiovizuális segédeszközök: diavetítő, videomagnó, televízió

Különböző méretű szemléltető síkidomok és testek

Művészettörténeti diasorozat

Informatika

számítógépek

Számítástechnikai oktatótábla sorozat

Műanyagtábla

Jogtiszta szoftverek

CD-ROM tár (János vitéz, Hangos szótár)

Fejlesztés

tükör

könyvek, munkafüzetek

írásvetítő

mozgáskoordinációt fejlesztő eszközök

Logicco sorozat

Memória és képesség fejlesztő játékok

Számítógépes fejlesztőjátékok (Manó sorozat)

ZÁRADÉKOK

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGI IDEJE

Az iskola 2021. szeptember 1. napjától szervezi meg a nevelő és oktató munkáját e program alapján.

A pedagógiai programban található helyi tanterv felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

Ezen pedagógiai program érvényességi ideje öt évre – azaz 2021. szeptember 1. napjától 2026. augusztus 31. napjáig – szól.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRTÉKELÉSE, FELÜLVIZSGÁLATA

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

A tagintézmények, a nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM MÓDOSÍTÁSA

A pedagógiai programot a szükséges eredményvizsgálatok elvégzése és elemzése után a nevelőtestület módosíthatja.

A program felülvizsgálata: 5 évente rendszeresen történik. A program rendkívüli felülvizsgálatát a döntés előkészítő - érdekegyeztető fórumok bármelyike kezdeményezésére el kell végezni.

Módosításra a fenntartó, a nevelőtestület, illetve az SZMK tehet javaslatot.

A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül a szülői, illetve diákönkormányzat képviselői útján javasolják.

A pedagógiai program módosítását az intézmény nevelőtestülete fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A program 1-1 példánya megtalálható az intézmény központjában, az SZMK képviselőjénél.

Az újonnan belépő pedagógus munkába lépésekor köteles a pedagógiai programot megismerni.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSA ÉS JÓVÁHAGYÁSA

A pedagógiai programot az intézmény /tagintézményenként önállóan/ diákönkormányzatai, szülői szervezetei véleményezték és elfogadásra javasolták, a nevelőtestületek és a dolgozók véleményezés után elfogadták.

A Pedagógiai Program felülvizsgálata megtörtént, a módosítások 2021. szept.1-től lépnek érvénybe.

Kelt: 2021. április 16.

Berger József
igazgató

A módosított pedagógiai program rendelkezéseinek érvénybe lépéséhez a fenntartóra többletkötelezettség nem hárul.

Kelt: Kecel, 2021.április 16.

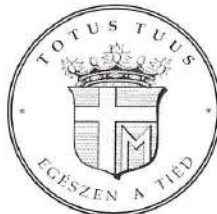
Jakus Szilvia
gazdasági vezető

A fenntartó a pedagógiai programot megismerte, és azt jóváhagyja.

Kelt: Kalocsa, 2021.05.26.

Dr. Bábel Balázs
kalocsa-kecskeméti érsek

II. JÁNOS PÁL
Katolikus Általános Iskola és
Óvoda
OM: 201551

6237-Kecel, Szabadság tér 17.
Tel/Fax: 78/420-253
e-mail: janospal.kecel@gmail.com

Jegyzőkönyv

Készült: II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda, Zoom értekezlet

Időpont: 2021.04.16.

Téma: Pedagógiai program módosításainak elfogadása

Jelen vannak: jelenléti ív szerint

Ridegné Szilágyi Bettina:

ismerteti a pedagógiai program módosított részeit

- a magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás alapelvei, céljai
- óraháló módosítása a roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás tükrében
- helyi tanterv kiegészítése a roma népismerettel

Az alkalmazotti közösség a pedagógiai program módosításait megismerte, és 100%-ban elfogadta.

K.m.f.

igazgató

Ridegné Szilágyi Bettina
igazgató-helyettes

K. m. f.
hitelesítő

Antóni Kende
jegyzőkönyv-vezető

2021.04.16. Pedagógiai program módosítása

- 1) Balla Katalin ..... *Balla K*
- 2) Bánné Szakács Katalin ..... *Bánné Szakács Katalin*
- 3) Benes Gabriella ..... *Benes G*
- 4) Benedeczki Anita ..... *Benedeczki Anita*
- 5) Berczeli Ágota ..... *Berczeli Ágota*
- 6) Berger József ..... *[Signature]*
- 7) Berger Renáta ..... *Berger R*
- 8) Bergerné Lavati Erzsébet ..... *Bergerné Lavati Erzsébet*
- 9) Dubainé Palásti Dóra Éva ..... *Dubainé Palásti Dóra Éva*
- 10) Fábrián Andrea ..... *Fábrián Andrea*
- 11) Farkasné Zsember Marianna ..... *Farkasné Zsember Marianna*
- 12) Fejes Éva ..... *Fejes Éva*
- 13) Gibertné Domonyi Eszter ..... *Gibertné Domonyi Eszter*
- 14) Gubik Éva ..... *Gubik Éva*
- 15) Gyárfás Kitti ..... *Gyárfás Kitti*
- 16) Haszilló Tamás ..... *Haszilló Tamás*
- 17) Gyetvai Orsolya ..... *Gyetvai Orsolya*
- 18) Hegedűsné Borbényi Edit ..... *Hegedűsné Borbényi Edit*
- 19) Herczegné Koch Éva ..... *Herczegné Koch Éva*
- 20) Himerné Komáromi Helga ..... *Himerné Komáromi Helga*
- 21) Hohnné Berger Rita ..... *Hohnné Berger Rita*
- 22) Illésné Márin Éva ..... *Illésné Márin Éva*
- 23) Juhász Anikó ..... *Juhász Anikó*
- 24) Kisa Anett ..... *Kisa Anett*
- 25) Knípl Andrea ..... *Knípl Andrea*
- 26) Koch Éva ..... *Koch Éva*
- 27) Kóczian Gábor ..... *Kóczian Gábor*
- 28) Kókainé Béleczi Helga ..... *Kókainé Béleczi Helga*
- 29) Kovács Gyöngyvér ..... *Kovács Gyöngyvér*
- 30) Lavatiné Herczeg Márta ..... *Lavatiné Herczeg Márta*

2021.04.16. Pedagógiai program módosítása

- 31) Mizser Magdolna .....
 32) Molnár Éva .....
 33) Molnárné Tátrai Dóra .....
 34) Németh Judit .....
 35) Némethné Rákóczi Márta .....
 36) Palástiné Haszilló Enikő .....
 37) Pap József .....
 38) Pap Józsefné .....
 39) Papp Mihály .....
 40) Ridegéné Szilágyi Bettina .....
 41) Rimai Julianna .....
 42) Rónainé Varga Zita .....
 43) Sebestyénne Markó Andrea .....
 44) Sebestyénne Várad Marianna .....
 45) Senduláné Erdélyi Márta .....
 46) Sima Zsuzsanna .....
 47) Szabadi Enikő .....
 48) Szilágyiné Tusori Katalin .....
 49) Szvetnyik Bence .....
 50) Szvetnyikné Füleki Dóra .....
 51) Téglásné Halász Judit .....
 52) Tihor Lászlóné .....
 53) Tóth Tibor .....
 54) Tusori Tibor .....
 55) Tusoriné Szóráth Klára .....
 56) Varga Bálint .....
 57) Antóni Lászlóné .....
 58) Babucsikné Lajkó Judit .....
 59) Cseh Antalné .....
 60) Doszpod Zsoltné .....

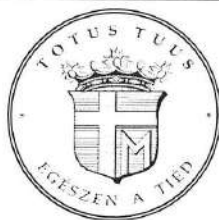
2021.04.16. Pedagógiai program módosítása

61) Dudás Péter	Dudás Péter
62) Fejes Károlyné	Fejes Károlyné
63) Gébl Tibor	Gébl Tibor
64) Gébl Tiborné	Gébl Tiborné
65) Gubik Istvánné	Gubik Istvánné
66) Jakus Szilvia	Jakus Szilvia
67) Jámbrik Lajosné	Jámbrik Lajosné
68) Juhászné Kollár Márta	Juhászné Kollár Márta
69) Lajkó Józsefné	Lajkó Józsefné
70) Lavati Róbertné	Lavati Róbertné
71) Lehóczki József	Lehóczki József
72) Molnár Zsolt Mihály	Molnár Zsolt Mihály
73) Morvainé Horváth Éva	Morvainé Horváth Éva
74) Palásti Lászlóné	Palásti Lászlóné

II. JÁNOS PÁL
Katolikus Általános Iskola és
Óvoda

OM: 201551

6237-Kecel, Szabadság tér 17.
Tel/Fax: 78/420-253

e-mail: janospal.kecel@gmail.com

Elfogadó nyilatkozat

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda alkalmazotti közössége megismerte és elfogadta a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját.

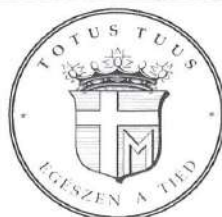
Kecel, 2021.04.16.

Berger József

igazgató

II. JÁNOS PÁL
Katolikus Általános Iskola és
Óvoda
OM: 201551

6237-Kecel, Szabadság tér 17.
Tel/Fax: 78/420-253
e-mail: janospal.kecel@gmail.com

Elfogadó nyilatkozat

A Keceli Német Nemzetiségi Önkormányzat a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját megismerte, elfogadta és azzal egyet ért.

Kecel, 2021.04.15.

Hatvani Gábor
Hatvani Gáborné
elnök

II. JÁNOS PÁL
Katolikus Általános Iskola és
Óvoda

OM: 201551

6237-Kecel, Szabadság tér 17.
Tel/Fax: 78/420-253

e-mail: janospal.kecel@gmail.com

Elfogadó nyilatkozat

A Keceli Roma Nemzetiségi Önkormányzat a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját megismerte, elfogadta és azzal egyet ért.

Kecel, 2021.04.20.

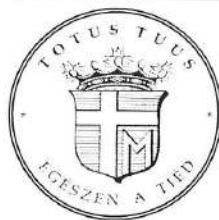

Kertész Béla

elnök

II. JÁNOS PÁL
Katolikus Általános Iskola és
Óvoda

OM: 201551

6237-Kecel, Szabadság tér 17.
Tel/Fax: 78/420-253

e-mail: janospal.kecel@gmail.com

Véleményező nyilatkozat

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Szülői Munkaközössége megismerte és véleményezte a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját.

Kecel, 2021.04.19.

Művészeti Pálffy Ágota

SZMK vezető

II. JÁNOS PÁL
Katolikus Általános Iskola és
Óvoda

OM: 201551

6237-Kecel, Szabadság tér 17.
Tel/Fax: 78/420-253

e-mail: janospal.kecel@gmail.com

Véleményező nyilatkozat

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Diákönkormányzata megismerte és véleményezte a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját.

Kecel, 2021.04.19.

Antóni Hanna
Diákönkormányzat segítő pedagógus

Rózsina Varga Lilla
Diákönkormányzat vezető

JEGYZŐKÖNYV

Iktasz: 13/2021

Helyszín: II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda

Imrehegyi Tagintézménye

Időpont: 2021. április 16.

Téma: a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda módosított Pedagógiai Programjának elfogadása

Résztevők: az alkalmazotti közösség tagjai (jelenléti íven)

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Imrehegyi Tagintézményének alkalmazotti közössége megismerte és elfogadta a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Imrehegyi Tagintézménye módosított Pedagógiai Programját.

Imrehegy, 2021. április 16.

Csúziné Sebestyén Edit

Csúziné Sebestyén Edit
jegyzőkönyv vezető

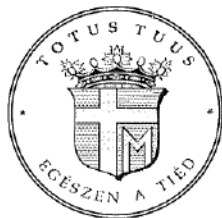

Vancsura Lászlóné

Vancsura Lászlóné
tagintézmény vezető

II. JÁNOS PÁL
Katolikus Általános Iskola
és Óvoda Imrehegyi
Tagintézménye

OM: 201551

6238-Imrehegy, Iskola u.1.sz.
Tel.:06/30-576-27-90

e-mail:
janospal.imrehegy.iskola@gmail.com

Elfogadó nyilatkozat

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Imrehegyi Tagintézményének alkalmazotti közössége megismerte és elfogadta a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda módosított Pedagógiai Programját.

Imrehegy, 2021. április 16.

Vancsura Lászlóné
Vancsura Lászlóné

tagintézmény vezető

Jelenléti ív

Helyszín: II János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Imrehegyi Tagintézménye, Iskola

Tárgy : Pedagógiai Program elfogadása

Időpont: 2021. április 16.

Jelenlévők:

Szabadiné Kiss Erzsébet

Szabadiné Kiss Erzsébet

Barna Judit

Barna Judit

Csúziné Sebestyén Edit

Csúziné Sebestyén Edit

Vancsura Lászlóné

Vancsura Lászlóné

Faddi Mihályné

Faddi Mihályné

Molnár János

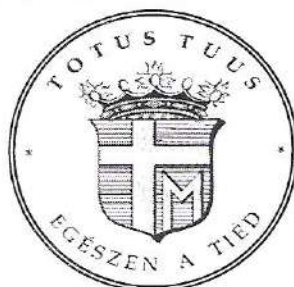
Molnár János

II. JÁNOS PÁL
Katolikus Általános Iskola és
Óvoda

OM: 201551

6237-Kecel, Szabadság tér 17.
Tel/Fax: 78/420-253

e-mail: janospal.kecel@gmail.com

II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Imrehegyi Tagintézmény Tagóvodája
6238 Imrehegy, Kossuth Lajos utca 17.

lktsz.:42/28/2021.

Elfogadó nyilatkozat

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Imrehegyi Tagintézmény Tagóvodája alkalmazotti közössége megismerte és elfogadta a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját.

Imrehegy, 2021.04.16.

Ledenyák Orsolya Klára
tagóvoda vezető

Jelenléti ív

Helyszín: II János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda
Imrehegyi Tagintézmény Tagóvodája

Tárgy : Pedagógiai Program elfogadása

Időpont: 2021. április 16.

Jelenlévők:

Agócs Máténé

Agócs Máténé

Kántor Gabriella

Kántor Gabriella

Ledenyák Orsolya Klára

Ledenyák Orsolya Klára

Radics Kármén

Radics Kármén

Sendula Erika

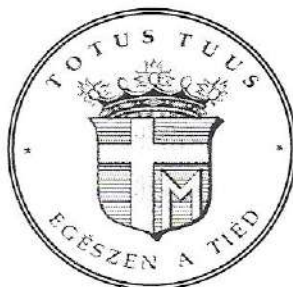
Sendula Erika

Vecsernyés Istvánné

Vecsernyés Istvánné

II. JÁNOS PÁL
Katolikus Általános Iskola és
Óvoda

OM: 201551

6237-Kecel, Szabadság tér 17.
Tel/Fax: 78/420-253

e-mail: janospal.kecel@gmail.com

Véleményező nyilatkozat

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Imrehegyi Tagintézmény Tagóvodájának Szülői Munkaközössége megismerte és véleményezte a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját.

Imrehegy, 2021.04.16.

Tóthné Lőrincz Mária
SZMK vezető

II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tázlári Tagintézménye OM: 201551		6236 Tázlár, Templom köz 3. Tel: 78/455-136 30/ 576-2744 e-mail: janospal.tazlar.iskola@gmail.com
---	---	---

Ikt. sz.: 33/ 2021

J E G Y Z Ó K Ö N Y V

Készült: **2021. április 16-án** megtartott alkalmazotti értekezleten.

Helye: Iskolai tanterem

Jelen vannak: a nevelőtestület tagjai, hitoktatók, lelkeszek, iskolai dolgozók

Igazoltan távol: -

Igazolatlanul távol: -

Petriné Bugán Barbara tagintézmény-vezető köszönti a résztvevőket, majd javaslatot tesz a napirendre és a hitelesítőkre a következők szerint:

Jegyzőkönyvvezető: Fábíán Zoltánné

Hitelesítők: Freiné Szamosvölgyi Netta, Szabadiné Biró Mónika

A jelenlévők elfogadták a napirendet és a hitelesítőket.

Petriné Bugán Barbara:

Ismerteti az értekezlet témáját.

Kecelen bevezetésre fog kerülni a *magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás*.

A helyi mellékletbe bekerül a nemzetiségi nevelés célja, alapelvei, órahálója és elkészült a helyi tanterv roma népismeretből.

II. JÁNOS PÁL
Katolikus Általános Iskola és
Óvoda
Tázlári Tagintézménye

6236-Tázlár, Templom köz 3.
Tel/Fax: 78/455-136

e-mail:
janospal.tazlar.iskola@gmail.com

OM: 201551

Jelenléti ív

1. Bán Róbert	.....
2. Bánné Gulyás Henrietta	.....
3. Bene Zsoltné	.....
4. Csikiné Nehéz Erika	.....
5. Freiné Szamosvölgyi Netta	.....
6. Huczek Lajosné	.....
7. Kószóné Szász Borbála	.....
8. László Lajos Gergely	.....
9. Mátyus Lajos	.....
10. Mezei Ferenc	.....
11. Papné Csipak Andrea	.....
12. Péli Ottóné	.....
13. Petriné Bugán Barbara	.....
14. P. Szabó Istvánné	.....
15. Szabadiné Bíró Mónika	.....
16. Ulakcsai Zoltán	.....
17. Varga Aranka	.....
18. Zsán-Klucsóné Patyi Zsuzsanna	.....
19. Kovács Kitti	.....
20. Horváthné Németh Angéla	.....
21. Börcsökne Torma Zsuzsanna	.....
22. Klam Irén	.....
23. Fábián Zoltánné	.....
24. Orcsik József	.....
25. Erdődi György	.....

Tázlár, 2021. április 16.

VÉLEMÉNYEZŐ NYILATKOZAT

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tázlári Tagintézményének Diákönkormányzata megismerte és véleményezte a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját.

Tázlár, 2021.04.16.

.....
Diákönkormányzatot segítő pedagógus

.....
Diákönkormányzat elnöke

VÉLEMÉNYEZŐ NYILATKOZAT

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tázlári Tagintézményének és Tagóvodájának Szülői Szervezete megismerte és véleményezte a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját.

Tázlár, 2021.04.16.

.....
SZMK vezető

ELFOGADÓ NYILATKOZAT

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tázlári Tagintézményének alkalmazotti közössége a 2021. április 16-án tartott értekezleten megismerte és elfogadta a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját.

Tázlár, 2021.04.16.

.....
tagintézmény-vezető

II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tázlári Tagintézmény
Tagóvodája
6236 Tázlár, Kecskeméti u. 5.
OM azonosító: 201551

Iktsz.:41/1/2021.

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

KÉSZÜLT: 2021. április 16-án megtartott alkalmazotti értekezletén.

JELLEN VANNAK: a mellékelt jelenléti ív alapján.

AZ ÜLÉS HELYE: óvoda irodája

BEVEZETŐ: Szabadi Ferencné köszönti az értekezlet résztvevőit.

NAPIREND:

1. A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda módosított Pedagógiai Programjának elfogadása

MEGBESZÉLÉS TÁRGYA, FOLYAMAT, TARTALMA:

Szabadi Ferencné:

- Szeretettel köszöntelek benneteket az alkalmazotti értekezleten.
- Jegyzőkönyvvezetőnek javaslom Lászlóné Berta Mártát! Ki ért egyet a javaslattal?
A javaslatot 5 igen szavazattal és 1 tartózkodással a közösség elfogadta.
- Jegyzőkönyv hitelesítőnek javaslom Dabis Évát! Ki ért egyet a javaslattal?
A javaslatot 5 igen szavazattal és 1 tartózkodással az alkalmazotti közösség elfogadta.
- Mint már tudjátok, az intézmény pedagógiai programja módosítva lett a következőkkel:
  - A keceli általános iskolában bevezetésre kerül a *magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás*.
  - A helyi mellékletbe bekerült a nemzetiségi nevelés célja, alapelvei, órahálója és elkészült a helyi tanterv roma népismeretből.
- Van e kérdés, hozzászólás?
- Kérem, kézfeltartással jelezzétek, aki elfogadja a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programjának módosítását!

HOZZÁSZÓLÁSOK:

HATÁROZATOK:

1. A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programjának módosítását az alkalmazotti közösség 6 igen szavazattal elfogadta.

BEFEJEZŐ RÉSZ:

Szabadi Ferencné megköszöni a nevelőtestület közreműködését, és az értekezletet bezárja.

Kmft.

Dabis Éva
Dabis Éva
jegyzőkönyv hitelesítő

Lászlóné Berta Márta
Lászlóné Berta Márta
jegyzőkönyvvezető

Szabadi Ferencné
Szabadi Ferencné
tagóvoda-vezető

Kapja: irattár Kecel
irattár Tázlár óvoda

II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tázlári Tagintézmény

Tagóvodája

6236 Tázlár, Kecskeméti u. 5.

OM azonosító: 201551

Jelenléti ív

Készült 2021. április 16-án az óvoda alkalmazotti értekezletén

név	aláírás
1. Fehér Erika	<u>Fehér Erika</u>
2. Lászlóné Berta Márta	<u>Lászlóné Berta Márta</u>
3. Szabadi Ferencné	<u>Szabadi Ferencné</u>
4. Szabó Anett	<u>Szabó Anett</u>
5. Dabis Éva	<u>Dabis Éva</u>
6. Molnárné Lázár Mónika	<u>Molnárné Lázár Mónika</u>

II. JÁNOS PÁL
Katolikus Általános Iskola és
Óvoda
Tázlári Tagintézmény
Tagóvodája

OM: 201551

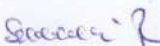
6236 Tázlár, Kecskeméti u. 5.
Telefon: 06-30/5762747

e-mail: janospal.tazlar.ovi@gmail.com

ELFOGADÓ NYILATKOZAT

A II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Tázlári Tagintézmény Tagóvodájának alkalmazotti közössége a 2021. április 16. alkalmazotti értekezleten megismerte és elfogadta a II. János Pál Katolikus Általános Iskola és Óvoda Pedagógiai Programját.

Tázlár, 2021.04.16.

Szabadi Ferencné
tagintézmény vezető

